Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

SØNDERJYSKE STEDNAVNE

UDGIVET

AF

STEDNAVNEUDVALGET

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD

H. H. THIELES BOGTRYKKERI

1936

8. LEVERING

BOGLADEPRIS KR. 3,00

galsbjerg; TM Nachtigal, Nachtigalsberg, Nachtigalsbjerg. — Navnets oprindelige Form er vel Nattergalsbjærg.

Nederballe Dam. TM Nedreballedam. — Jfr. Bebyggelsesnavnet Overballe.

Nederløkke [*næ·ətyk, æ ˈnæ·əˌtyk*]. TM Nedrelyk, Lilnedrelyk. — To Lokaliteter.

Nedermark. TM Nedremark.

Nederskov [ˈ*næ·ˌsgɔʊ*].

Nissensløkke. TM Nissenslyk.

Nissestoft [ˈ*nɛsəsˌtɔʊt*]. TM Nissestoft.

Nyløkke. TM Nylyk.

Nørballe Skov [ˈ*nöbatə ˌsgɔʊ*]. — S. Lok. som Fællesskov ovfr. Se Nørballe ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Nørrebjærg [ˈ*nöˌbjɛɹ.ə*]. DAtl Nørbierg eller Bybierg; Trap[1] Nordbjerg; TM Nörbjerg.

Nørreledsmose [*nöəlæjsˈˈmo·s*]. TM Nörleismoos.

Nørreløkke [*æ ˈnö·əˌtyk, æ ˈnöˌtyk*]. TM Nörlyck, Nörlyk, Norlyke, Bei Nörlyke. — Flere Lokaliteter.

Nørretoft [*æ ˈnöˌtɔʊt*]. TM Nörtoft.

Overballe Dam. TM Overballedamm. — Se Overballe ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Overfælled. TM Oevrefäller.

Overløkke [*æ ˈɔʊəˌtyk*]. TM Oevrelyk.

Overmark. TM Oevremark.

Overskov [*æ ˈɔʊəˌsgɔʊ*]. TM Oevreskov.

? **Paddesig** [*pasi* el. *pasɨx*]. TM Passieg.

Pandedam [ˈ*pɑ̊·ŋˌdam*]. — Muligvis Verb. pante (jfr. Feilb. [*pɑ̊ñ*] fra Braderup, [*pɑ̊ñ*] fra Fjolde), selv om man maaske her kunde vente Udtalen [**pa·ŋ-*]. Jfr. Haand, i Sundeved udt. [*haəñ*] (Feilb.).

Parcel. TM Parzelle.

Pebersholm [ˈ*pæfəsˌhɔlm*]. — Mandsn. glda. Pipær.

Peders Vandsted [ˈ*pæ·s ˈvaŋsdæɟ*]. — Her er engang druknet en Mand (Opt. 1932).

(Her?) **Plædager.** Kok II p. 307 Plædager. — Forleddet er rimeligvis Subst. Blærre „Kile", hvorom se Indl., der er blevet omtydet til Fiskenavnet sønderjy. Plæde, udt. *plɶr, plɶrə* (Feilb.). Den samme Omdannelse har fundet Sted i Navnet Blærre i Hostrup S., 3131.

Pold. TM Pold. — Pold, se Indl.

Porsmose [*pɔsm0s*]. Jb 1779 (Kok II p. 308) Poosmoosacker; Kok II p. 308 Porsmoseager (Påssmosagger); TM Pormos, Posmoos. — Plantenavnet Pors „Myrica".

Prakkerløkker [*æ ˈpʀagəˌtygə*]. TM Prakkelyke. — Subst. Prakker, her sikkert i Betydningen „Landstryger"; jfr. sønderjy. Prakkerfoged „Stodderkonge" (Feilb.).

Prakkersti [*æ ˈpʀagəˌsdɨ*]. Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 104 æ Prakkersti. — Sti gennem Prakkerløkker fra Felsted til Skovbøl. Se ovfr.

Præstebæk [*æ ˈpʀæ·sdˌbæk*].

Præsteløkke. U 1778 Prediger Lücke.

Præstemade [ˈˈ*pʀæ·sdˌmaɟ*]. TM Prästmai.

Præstens Forte [*æ ˈpʀæsdəs ˈˀfoˑt*]. — Vejen fra Felsted til Kandrupgaard.

Præstens Made [*æ ˈpʀæsdəs ˈmaj*]. — En anden Lokalitet end Præstemade ovfr.

Pæleskifte. TM Pälskift.

Raamose [*ʀɔmˈ0s*]. TM Rohmoos. — Raamose Bjærg [*æ ˈʀɔmˈ0s-ˌbjɛʀə*]. — Forleddet er muligvis Dyrenavnet Raa. Efter Beliggenheden kan der næppe foreligge Ordet Raa i Betydningen „Grænse".

Ravnbjærg [ˈʀɑʊˑnˌbjɛʀə]. TM Ravnbjerg.

(Her?) **Rodselryde.** Jb [1779?] (Kok II p. 322) Rodsel-Rye; Kok II p. 322 Rodselsryde (-ryh). — Forudsætter vistnok et Subst. glda. *ruthsæl „Rydning", der senere er blevet sammensat med det enstydige Ryde. Jfr. glsv. ryþsl (Schlyter Ordbok p. 518).

Rubjærg [ˈʀuˌbjɛʀə]. Kok II p. 324 Rudbjerg (Rubbjerre); TM Rubjerg. — Ved Rubæk; se u. Rubæk i S.-Hostrup, Ensted S., 3223.

Rubæk. — Se u. S.-Hostrup i Ensted S., 3223.

Rugløkker [*æ ˈʀɔʊˑˌløgə*]. Jb 1711 rogkenluycke; TM Raublykken.

Ruskeled [*ʀusgəˈlæj*]. — Forleddet kunde være Verb. ruske, i Sundeved udtalt [*rusk*] (Feilb.), men -ke er maaske snarere udviklet af -gaard eller -kær. Rus- er da identisk med Forleddet i Rustorn (se ndfr.), der ligger i Nærheden af Ruskeled, men Betydningen er uklar.

Rustorn [*ʀusˈtvåˑn*]. — Kaldes ogsaa Tumbøl Torn; se ndfr.

Rævsager. TM Refsagger.

? **Rønager.** TM Rönagger, Ronagger, Röngagger.

(Her?) **Rørdam.** Kok II p. 332 Rørdam. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

Sandpold [*ˈsanˌpOl, æ ˈsanˌpOl*]. TM Saupold, Sandpold. — To forskellige Lokaliteter.

Skarnbjærg. TM Skarnbjerg.

Skarnkær [*ˈsgɑˑnˌkæ*]. Kok II p. 343 Skarnkær; TM Skarnkjär. — Skarnkær Ager [*ˈsgɑˑnˌkæˌɑxə*]. TM Skarnkjeragger. — Subst. Skarn „Dynd".

Skidenbjærg [ˈˀsgjʀənˌbjɛʀə]. TM Skirnbjerg.

Skoleløkke. TM Skollyk.

Skovdige [*æ ˈsgɔʊˌdiˑx*].

Skovvej [*æ ˈsgɔʊˑˌvæj*].

Skræddertoft [*æ ˈˀsgʀɛʀəˌtɔʊt*]. TM Skrärretoft.

Skræppeager [*ˈsgʀæbˌɑxə*]. TM Skräbagger. — Plantenavnet Skræppe.

Skræveager [ˈˀ*sgʀæʊˑˌɑxə*]. TM Skräager. — Muligvis af et Subst. Skræv, der synes at forekomme som Marknavn. Jfr. f. Eks. Skrævet i N.-Gørding S., Hjerm H., „et lavt Sted i Jordsmonnet, der dog kan skræves over; der har staaet Vand længere tilbage i Tiden" (I 1922).

Skævløkke [*æ ˈsgæʊˑˌløk*].

(Her?) **Sletager.** Jb 1779 (Kok II p. 357) Slætacker; Kok II p. 357 Sletager. — Formodentlig Adj. slet „jævn".

Smedeland [*ˈsmæjˑˌlanˌ*].

Smedepold [*æ smæjˑpOl*]. TM Smeipold.

Smedsmade [*smɛsmaj*]. TM Schmeismai, Smeimar. — „Smeimar" i TM ligger ved samme Vandløb som Smedsmade og er formodentlig samme Navn.

Smørgrotte [ˈsmöʀˌgʀot]. — Navn paa en lille Sænkning ved en Vej. Samme Lok. som Smørskaalager ndfr.?

(Her?) **Smørskaalager.** Jb 1779 (Kok II p. 361) Schmörschol-Acker; Kok II p. 361 Smørskålager. — Forleddet betyder vel „Skaal til Smør" og er formodentlig anvendt om en Fordybning i Terrænet (med frodig Plantevækst?). Jfr. Smørgrotte ovfr.

Sodeløkke [æ ˈsoˑəˌtyk]. — Forleddet kan være Mandsn. glda. Sōti.

Spøgeløkke [ˈsbøˑxˌtyk]. — I det nordvestlige Hjørne har der ligget et Vandsted (se ovfr. u. Peders Vandsted), hvor der engang druknede en Mand (Opt. 1932). Navnet sigter altsaa til en Genganger.

Stakkethøjløkke. TM Stakkehylük. — Forleddet er antagelig stakket „kort".

Stenløkke [æ ˈsdænˑˌtyk]. TM Steenlyk.

Stensvang [ˈsdoˑə ˈsdeˑnsvaŋ, ˈljlˑ ˈsdeˑnsvaŋ]. $^{14}/_{7}$ 1504 (1605) Stenswang; U 1778 Steenswang; TM Steenschwang, Lillsteenswang, Nedresteenschwang. — Støder ikke op til Stensvang i Nabobyen Tumbøl.

Stokbjærg. Kok II p. 379, TM Stokbjerg.

Storebjærg [ˈsdoˑəˌbjɛʀə]. TM Storebjerg.

Storedam. TM Stordam, Stordamholm.

Storeknæk [ˈsdoˑəˌknæk]. — Agerjord, der støder op til Skov.

Storeløkke [æ ˈsdoˑəˌtyk]. TM Storlyk.

Storemose [æ ˈˈsdoˑəˌˈmoˑs]. U 1778 Assenholm, oder grose Mohre; Schröder Topographie 1837 Groszmoor; TM Storemoose. — Assenholm er Gaarden A. i Kliplev S., 3222.

Storetoft [æ ˈsdoˑəˌtɔʊt]. TM Stortoft, Storetoft.

Stærkær. Kok II p. 385 Stærkær; TM Oesterstakjer, Oesterstackjer, Westerstakjer; I 1925 Østerstærkær. — Plantenavnet Stær „Carex".

Svinestiløkke [æ ˈsvinˑsdjˌtyk]. TM Swinstylik. — Agerjord ved en Gaard.

Syvmandsskov [æ ˈsjmanˌsˌsgɔʊ el. æ ˈsymanˌsˌsgɔʊ]. Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 104, Trap[4] Syvmandsskoven; Gst Syvmandsskov.

Søndagsløkke [ˈsyŋdasˌtyk]. TM Söndagslyk. — Jfr. Søndagsfenne i Hostrup S., 3131.

Sønderager. TM Sönderager.

Sønderbjærg. TM Sönderbjerg.

Sønderløkke [ˈsɣŋəˌtyk, æ ˈsɣŋəˌtyk]. TM Sönderlyk, Bei Sönderlyk, Syderlyk, Sünderlyk. — Flere Lokaliteter.

Søndermose. U 1778 Südermoes.

Sønderpold. TM Söndepold.

Søndertoft [æ ˈsɣŋəˌtɔʊt]. TM Söndertoft.

Tastebjærg [tasdəˈbjɛʀə, ˈo̤sdə tasdəˌbjɛʀə, ˈmed tasdəˌbjɛʀə]. U 1778 Toderstedberge, Tosterberg; Kok II p. 400 Tastbjerg (-bjerre); Trap[1] Tastebjerg; TM Midttaderstebjerg, Oestertaderstebjerg; Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Tastebjerg; Gst, Trap[4] Tastebjærg. — Taste- er antagelig et sammensat Stednavn, hvis Oprindelse dog er ganske usikker; paa Grund af den tryksvage Stilling er det muligt, at Forleddet oprindelig har o-Vokal som i U 1778.

Tatersig [taˑdəsjx]. Kok II p. 400 Tatersig; TM Tadersieg. — Folkenavnet Tater.

Tavlkær. TM Tafelkjar. — Tavl, se Indl.

Teglovnspold [*æ ˈtæj̇·tɔʁ·ns,pOl̥*]. TM Teilovnspold. — Her har før været en Teglovn (Opt. 1932).

Tingsti [*æ ˈtiŋ,sdj̇*]. Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 104 æ Tingsti. — Gaar ifl. Fausbøl „fra Svejrup over Tumbøl, Felsted, Hostrup og Stubbæk Marker ad Urnehoved til".

Tingvej. U 1778 der Ding-Weg nach Törsbüll über Frierfeldt. — Antagelig en Vej, der har ført til det gamle Herredstingsted i Stubbæk, Ensted S., 3223.

Tjørneballe [*ˈʳtjø·n,bat̥ə*]. Kok II p. 404 Tjørnballe; TM Tjörnballe.

(Her?) **Toftbrønd.** Kok II p. 405 Toftbrønd. — Mark.

Toppetsten [*tɔbəˈsde·n*]. Kok II p. 407 Topsten; TM Topsteen.

Tordenbjærg [*ˈʳtɔɹ·n,hy, ˈtɔɹ·n,bjɛʀə, ˈvæsdə ˈtɔɹ·n,bjɛʀə, ˈo̥sdə ˈtɔɹ·n,bjɛʀə*]. TM Tornbjerg, Oestertornbjerg, Westertornbjerg. — Subst. Torden. Jfr. Tordenpyt i Arrild S., 3081.

Trekant [*æ tʀekaŋd*].

(Her?) **Trindhøj.** Kok II p. 413 Trindhøj (-hy). — Adj. trind „rund".

Troldmose [*ʳtʀɔl̥·mOs*]. U 1778 Trollmoes; Schröder Topographie 1837 Troldmoor; TM Trollmoose, Bei Trollmoose; Gst Troldmose.

Tumbøl Torn [*tOmbo̥lˈtvå·n*]. — Se Tumbøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Jfr. Rustorn ovfr.

Tusellekær [*tusˈæt·,ɟæ*]. U 1778 Tuselkier, Tueselkier. — Første Led er maaske Dyrenavnet Tudse.

Tyskland [*tysglaŋ*]. — Agerjord ved Felsted By.

Tørvemose, Lille- [*ˈlj̇l̥· ˈtɔʀəmOs*]. TM Liltorrenos.

Tørvemoseløkke [*ˈtɔʀəmOs,t̥yk*].

Uderløkke [*ˈut·,t̥yk, æ ˈuʀə,t̥yk*]. TM Urrelyk.

Ure [*ˈʳɔʁəʀ,u·ə, ˈnæ·ə,u·ə*]. 14/7 1504 (1605) Vhre; 11/7 1550 (Bobé, Slægten Ahlefeldt III, Bilag p. 19) Vre; TM Övreuhr, Nedreuhr. — Er utvivlsomt oprindelig samme Lok. som Ure i det tilstødende Søgaard, Kliplev S., 3222 (s. d.), selv om der i Nutiden ikke er direkte topografisk Sammenhæng.

Vandløkke [*æ ˈvaŋ·,t̥yk*]. TM Wandlyke.

Vandsted Ledgabløkke [*vaŋsdæj̇ˈlæj̇gaf,t̥yk*].

Vejmade [*æ ˈvæj̇,maj̇*]. TM Weimai, Böyfensweimai, Boysensweimai.

Vesterløkke [*æ ˈvæsdə,t̥yk*]. TM Westerlyk, Westerlyke. — Tre forskellige Lokaliteter.

Vestermark [*æ ˈvæsdə,maʀg*]. U 1778 Westerfeld; TM Westermark.

Vrangbæk. TM Wrangbach. — Jfr. Vrangbæk i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Øgløkke [*æ ˈø·x,t̥yk*]. TM Oglük. — Subst. Øg i Betydningen „Hest".

Østerløkke [*æ ˈo̥sdə,t̥yk*]. TM Österlyk, Oesterlyke, Oesterlyk, Osterlyke. — Flere Lokaliteter.

Østermark [*æ ˈo̥sdə,maɹg*]. U 1778 Osterfeld, Oster-feld; TM Oestermark. — To Lokaliteter.

FELSTEDSKOV.

? **Bag Maden.** TM Bagomai, Bägemai? — Jfr. Made ndfr.

Banke. TM Banken. — Banke, se Indl.

? Bertels [*æ ˈɔʊəˌbœˑdəls, ˈnœˑəˌbœˑdəts*]. TM Over Bädels, Nedre-Bädels. — Antagelig Gen. af Mandsn. Bertel.

Bjærg [*æ bjɛʀə*]. TM Bjerget.

Bondeshage [*ˈbɔŋdəsˌhaˑx*]. — Fremspring paa Kysten. Har Navn efter en Ejer.

Borgerdam. TM Borgerdammen.

? Buggemose [*æ bɔxəmɔs*]. TM Böffelmoose.

Damløkke [*æ ˈdamˑˌɬyk*]. TM Dammlykken. — Dam, se Indl.

Engløkke. TM Englykken, Nörre-Englykken.

Eskemade [*ˈæsgəˌmaj*]. TM Askemai. — Trænavnet Esk ell. Kollektivet glda. *æskæ „Askebevoksning".

Finkebur. TM Finkeburet. — Jfr. m. H. t. Betydningen Fuglhusager ovfr. u. Felsted. Det maa dog nævnes, at Finkebur ogsaa brugtes som Navn paa Fængslet i Ribe; se Kalkar I p. 542.

Friskytteløkke. TM Friskyttenlykken. — Subst. Friskytte „skytterne, stigbordet ved den del af åløbet ved vandmøllen, hvor det overflødige vand, *æ friwaŋ*, føres bort" (Feilb.).

Frivandsbro [*ˈfʀjvaŋsˌbʀɔ.*]. — Se det foregaaende Navn.

Fælled. TM Fälled. — Fælled, se Indl.

Grue [*æ ˈgʀuˑ*]. TM Gruen. — Navn paa en Kløft. Subst. Grue „dyb, snæver dal" (Feilb. fra Andst og Sundev.).

Græsbjærg [*ˈgʀæj.sˌbjɛʀə*]. TM Gräsbjerg.

Have [*æ haʊˑ*]. TM Haven. — Agerjord ved Byen. Have, se Indl.

Havløkke [*æ ˈhaʊ.ˌɬyk*]. TM Havlykke, Oster-Havlykke, Wester-Havlykken. — Ved Havet.

Henningshage [*ˈhænŋs ˈhaˑx*]. — Fremspring paa Kysten. Navn efter Ejeren (Opt. 1932).

Hesselholt [*ˈhœsəɬˌhɔld, ˈhœsəthɔldˌɬyk*]. TM Hisselholt. — Der er ingen topografisk Forbindelse med Hesselholt i Felsted.

Hok [*æ hɔk*]. TM Hok. — Agerjord ved en Gaard. Se Hok ovfr. u. Felsted.

Hussted [*æ ˈhusˌsdæj*]. TM Huussted. — Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet".

Hælde [*æ ˈhœlˑ*]. TM Held, Store-Held. — Bakkeskrænt ved Havet. Hælde, se Indl.

Kassøsknæk [*ˈkasəs ˈknæk*]. — Familienavnet Kassø; jfr. Maren Kassøs Forte i Barsmark, Løjt S., 3211.

Knæk [*æ knæk*]. TM Knäk. — Navn paa et Stykke Agerjord, omgivet af en Jordvold med Træer. Knæk, se Indl.

Kokkesbæk [*kɔgəsˈbæk*]. — Slægtsnavnet Kok (Kock); jfr. Kokløkke ovfr. u. Felsted.

Kær [*æ ɭɛɹ*]. TM Kjer. — Kær, se Indl.

Laaddenløkke. TM Lodne-Lykke. — Adj. laadden, sigtende til Bevoksning.

Langløkke [*æ ˈtaŋˑˌɬyk*]. TM Langlykken.

Langmade [*ˈˈlaŋˑˌmaj*]. TM Langmai.

Løkke. TM Lykken. — Løkke, se Indl.

Made [*æ maj*]. TM Mai. — Made, se Indl.

Midtløkke [*æ ˈmedˌɬyk*]. TM Midtlykke, Midt-Lykken. — To Lokaliteter.

Møllebæk [æ ˈmɶlˑˌbæk]. TM Möllebekken.

Mølledam. TM Mölledammen, Mühlenteich.

Nederløkke [æ ˈˀnæˑəˌtyk]. TM Nedre Lykken, Wester-Nedrelykken, Oster-Nedrelykken, Nedre-Lykken. — Tre Lokaliteter.

Nederskov [æ ˈnæˑəˌsgɔʊ]. TM Nedreskoven.

Nis Fogeds Løkke [næs ˈfɔʊˑəs ˈtyk]. TM Nis-Fogts-Lykken.

Nørreløkke [ˈnöʁˌtyk, æ ˈsdoˑə ˈnöʁˌtyk]. TM Nedre-Nörrelykke, Midt-Nörrelykke, Over Nörrelykke, Nörre-Lykken, Store Nörrelykken, Lille Nörrelykken.

Ondeende [æ ˈˀuˑŋ ˈˀœˑŋ]. — Engstrækning, der ikke kan afvandes. Adj. ond „vanskelig".

Overløkke [æ ˈɔʊəˌtyk]. TM Over Lykken.

Ovn [æ ɔʊˑn]. TM Oven.

Rassesknæk [ˈʁasəsˈknæk]. — Mandsnavnet Ras „Rasmus".

Skipperløkke [æ ˈsgibəˌtyk]. — Har Navn efter den tidligere Ejer (Opt. 1932).

Skovløkke [æ ˈsgɔʊˑˌtyk]. TM Skovlykken.

Slippe [æ stɛp]. — Navn paa en lille Dal. Jfr. Slippe i Øbening, Egvad S., 3203. Her foreligger dog snarere jy. Slippe „smal gang mellem to stuer" (Feilb.), brugt om Terrænforhold, end Subst. Slip „Flig".

Sliskemade [stjsgəˈmaj]. TM Sligskemai. — Sliske- er snarest et sammensat Stednavn paa -kær, men Forleddet er ganske usikkert.

Smaatoft. TM Smaatoft.

Snabe [æ ˈsnaˑf]. — Navn paa et kileformet Jordstykke. Snabe, se Indl.

Storeløkke. TM Store-Lykke.

Sønderløkke [æ ˈsyŋəˌtyk]. TM Sönder Lykken, Sönder-Lykken, Sönderlykken, Sönderlykmai. — To Lokaliteter.

? **Teglgaard.** TM Telggaard.

Tofteng. TM Tofteng.

Toftpold [ˈtɔstˌpOl]. TM Toft-Pold.

Tranekær [ˈtʁaˑŋˌkɛɔ]. TM Trankjer. — Se u. Tranekær i Bylderup S., 3134.

Trekant. TM Trekant.

Tremandsløkke [æ ˈtʁɛˑmansˌtyk]. TM Tremands-Lykken. — Rimeligvis en Løkke, der har været ejet af tre Mand i Fællesskab. Jfr. Tremandshede i N.-Hostrup, Egvad S., 3203.

Tørvemosebjærg. TM Törvemosebjerg.

Tørvemosemade [æ ˈtɔʁəmOsˌmaj].

(Her?) **Vesterhuk** [ˈvæsdəˌhuk]. — Vistnok Navn paa en Grund.

Vesterløkke [æ ˈvæsdəˌtyk, ˈvæsdəˌtyk]. TM Wester-Lykke, Wester-Lykken, Wester Lykken. — To Lokaliteter.

(Her?) **Vestertange** [æ ˈvæsdəˌtaŋˑ]. — Grund Vest for Varnæs Vig.

Vognkurvmade [æ ˈvunˌkåʁəˈmaj]. TM Woonkurven. — Subst. jy. Vognkurv „vognkasse af kurvefletning" (Feilb. fra Sønderjyll.).

Østerløkke [æ ˈɶsdəˌtyk]. TM Midt-Oesterlykke, Oesterlykken, Oester-Lykken.

Østertoft. TM Ostertoft.

GRØNGRØFT.

Birkeløkke [ˈˈ*berəgˌtyk*]. Beskr 1725 Birckeluk; TM Birnlücke, Birclücke.

Brændholm [ˈˈ*bræˑnˌhɔtˑm*]. Beskr 1725 Brennholm. — Ved Bebyggelsen Brændholm; se u. Kværs S., 3228.

Damløkke [ˈ*damˑˌtyk*]. Beskr 1725 Dammluck; TM Unter Dammlücke, Ober Dammlücke. — Dam, se Indl.

Eskebjærg [ˈˈ*æsgəˌbjɛrə*]. Beskr 1725 Escheberg; U 1774 Jscheberg; TM Escheberg. — Trænavnet Esk eller Kollektivet glda. *æskæ „Askebevoksning".

Griseholm. Beskr 1725, TM Griesholm.

Grønbæk Løkke [*grönˈbækˌtyk*]. TM Grönbeck. — Jfr. Grønbæk ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Grøngrøft Mose [*gröngrɶftds* ˈˈ*moˑs*]. TM Grüngrifter Moor, Grüngriftmoor; Gst Grøngrøft Mose. — Se Grøngrøft ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Grøngrøft Parceljord. TM Grüngrifter Parzellenland.

Grøngrøft Skov [*æ* ˈ*grönˑˌgrɶftd* ˈ*sgɔs*].

Hollænderdam [*æ* ˈ*hɔlænəˌdam*]. — Hollænder „person, der passede gaardens mejeri" (ODS).

Julsdam [*juls*ˈ*dam.*]. Beskr 1725, TM Juhlsdamm. — Eng. Slægtsnavnet Ju(h)l.

Kajs [*kajˑs*]. Beskr 1725 Kaysmoos; TM Kayes Koppel. — Gen. af Mandsn. Kaj.

Klavseskobbel. TM Clauses Koppel.

Kragerede [*æ* ˈˈ*kʀɑˑxˌˈʀeˑ*]. — Agerjord. Ifl. Opt. 1932 har her ligget et Hus, hvor der boede en Kone, der hed Ane Krage.

Køling Bjærg. TM Köhlingberg, Köhlingsberg. — Jfr. Køling Bjærg i Kiding ndfr. Se Køling ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Ladegaardsdam. Beskr 1725 Laygaardsdamm. — Eng.

Lilledam. TM Lilldamm.

Maren Ahrends Mark [*man* ˈˈ*aˑnsˌaxə*]. Beskr 1725 Marren Ahrenfeldt; TM Maren Ahrends Mark.

Moseløkke [*æ* ˈ*moˑsˌtyk*].

Nygaard [*nygœ*]. — Have ved Grøngrøft.

Postløkke [*æ* ˈ*pɔsdˌtyk*]. TM Pohllücke, Pohtlücke. — Antagelig Plantenavnet Post „Pors"; jfr. Postmose i Brundlund, Aabenraa Kbst., 3191.

Rakkerkule. Beskr 1725 ein kleines Stück Landes, Rackerkuhl genannt. — Anledningen til Navnet er formodentlig den samme som ved Rakkerkuler i Ø.-Terp, Bedsted S., 3201; s. d.

Rakkermade [*æ* ˈ*ʀɑgəˌmajˌ*]. TM Rakker Mai. — Umiddelbart ved Grøngrøft Gaard og rimeligvis samme Lokalitet som Rakkerkule ovfr.

Sekstenagre. Beskr 1725 Sechzehn Acker.

Skovbøl Dam. Beskr 1725 Schobülldamm. — Eng. Se Skovbøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Skovbøl Gade [*sgØfətˈgɑˑ*]. Beskr 1725 Schobullgaarde; TM Oberschobüllgade, Unterschobüllgade. — Se Skovbøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Skovmade [*æ* ˈ*sgɔəˌmajˌ*]. TM Holzwiese.

Trædemose. TM Trärmoos. — Subst. jy. Træde „Trætte, Proces".

Vaarbjærg [ˈvɷ·bjɛʀə]. Beskr 1725 Wahrberg; TM Waarberg. — Efter den forsvundne Landsby Vaarbjærg; se u. Bebyggelsesnavne i Kværs S., 3228.

KIDING.

Bodkær [bo·i̯ʒæ, ˈbO·l̥ˌʒæ]. Beskr 1725 Beykier; TM Boikjer. — Subst. Bod „Skur, Hytte".

Egehøj [ˈsdo·ə ˈe·kəˌhy, ˈli̯l̥· ˈe·kəˌhy]. Beskr 1725 Egehy, Wester-Egehey; TM Jghoi. — Udtalen beror sikkert paa en Forvanskning.

Gruemark [ˈgʀu·ˌmaɹ̥g, ˈˈgʀu·ˌmaʀg]. Beskr 1725 Grunmarck; TM Grumarkkoppel. — Se Grue ovfr. u. Felstedskov.

Hesselmose. Beskr 1725 Hüsselmoes. — Trænavnet Hessel.

Højstene [hyˈˈsde·n]. Beskr 1725 Hohenstein; TM Heusten. — Udtaleformen er lokaliseret til Traasbøl, men dette beror sikkert paa en Fejl. Reg c. 1792 og TM opfører begge Navnet under Kiding, og der er næppe Tale om to forskellige Lokaliteter.

Jaukær. Beskr 1725 Jaukier. — En lille Eng.

Kaadland [kɔtaŋ]. — Antagelig Subst. sønderjy. Kaad „mindre Landejendom".

Kelsbjærg. TGst Keelsberg.

Kiding Tykke [ki̯di̯ŋˈtyk]. TM Kidingtyk, Kidinglykke; Gst, Trap[4] Kidingtyk. — Skov. Se Kiding ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Tykke, se Indl.

Kragerede. — Se u. Grøngrøft.

Køling Bjærg [ˈˈkyli̯ŋˌbjɛʀə, ˈˈkø.li̯nˌbjɛʀə]. Gst Kyllingbjærg. — Støder op til Køling Bjærg i Grøngrøft. Se Køling ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Lindebjærg [ˈˈli̯ŋ·ˌbjɛʀə]. U 1774 Lenzerbergs-Aecker, Lenzerbergs-Stücke, Lenzerbergs-Mohr, Lenzerberg-Mohr; U 1775 Lentzerbergs Mohr; TM Lennebjerg; Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted S. p. 108 Lindbjerg; Gst Lindebjærg. — Støder op til Lindebjærg i Bojskov, Ullerup S., 3243.

Mariemark [maˈʀi̯əˌmaɹ̥g, maˈʀi̯·ənˌmaɹ̥g]. TM Marinkeneskoppel.

Midtmark [ˈli̯l̥· ˈmedˌmaɹ̥g, ˈsdo·ə ˈmedˌmaɹ̥g]. Beskr 1725 Nüttmarck; TM Kleine-, Große Mittmark.

Overbjærg. Beskr 1725 Overberg.

Povlsland [ˈˈpɔʊ.ts ˈˈla·ŋ].

Ræveskov [ˈʀæ̊ʊˌsgɔʊ]. Trap[4] Ræveskov.

Tordenhøj [ˈtɔɹ̥.nˌhy, ˈˈtɔɹ̥·nˌhy]. Beskr 1725 Jornhey; TM Tornhoi; Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Taarnhy; Gst, Trap[4] Tornhøj. — Jfr. Tordenbjærg ovfr. u. Felsted.

Tralskov [ˈtʀæt·sgɔʊ]. TM, Trap[4] Tralskov. — Støder op til Tralskov i Adsbøl, Adsbøl S., 3226.

Uglebjærg [ˈOxətbjɛʀə, ˈˈɷxətˌbjɛʀə]. TM Ubebjerg; Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Oggelbjerg. — Fuglenavnet Ugle.

Østermark [ˈo̤sdəˌmaʀg]. Beskr 1725 Osterkoppel; TM Ostermark.

Østerskov. Beskr 1725 Osterschoe.

Østertoft [æ ˈo̤sdəˌtɔʊt]. Beskr 1725 Ostertofft; TM Ostertoft.

SKOVBØL.

? **Aalekisteholm** [ˈå.ʒɛsdˌhɔtm]. — Antagelig Subst. Aalekiste; Formen uden [t] maa da bero paa en Fejlhøring.

? **Aalekisteholt** [*å·ɣɛsdˈh0ɫd*]. — Ved Aalekisteholm ovfr.

Aftægtsløkke. TM Aftägtslykke.

Arnbjærg [*æ ˈˀa·nbjɛrə, æ ˈˀa nbjɛrəˈtyk*]. TM Arnbjerg. — Se u. Arnbjærg paa Barsø, Løjt S., 3211.

Brydekær. Beskr 1725, Reg c. 1792 Bredekier; U 1799 Bruderkier, Bruderkiers May; TM Brödekjer. — Støder op til Brydekær i Varnæs, Varnæs S., 3225; s. d.

Bøghoved [*bø·xh0ɫ, æ ˈbø·xhoɫ*]. U 1799 Ober-Boeghöy, Niederborg höy; TM Bögehöi, Böghöy, Lillebögehöi, Storebögehöi. — Støder op til Bøghoved i Varnæs, Varnæs S., 3225.

Dalsløkke. TM Dallslykke.

Drejlsvæver. TM Drillwäwer. — Det er sikkert Ordet Drejlsvæver, der foreligger her, i Sønderjy. udt. [*drɛlsvöʊ̯ər*] (Feilb.).

Dunhammer [ˈˀ*dʊnəˌhamə*]. TM Donhammerslette. — Agerjord. Plantenavnet Dunhammer „Typha".

Dykkerselle [*æ dygəˈˀsæt·*]. TM Dyggersell. — Skov ved Stranden. Forleddet er sikkert et sammensat Stednavn, formodentlig et *Dyrkær. Skoven støder op til Dyrbæk ndfr.

Dyrbæk [Nik. Andersen: ˈ*dy·əbæk*]. Mejer 1648 Durbeck; VSK Dyerbek; Gst 1857–58 Dyrbæk; Trap[1] Dyrbæk-Aa; TM, TGst Dürbek; Gst, Trap[4] Dyrbæk. — Bæk, der løber gennem en Skovstrækning paa Grænsen mellem Skovbøl og Varnæs. Forleddet er sikkert Dyr i Betydn. „Dyrevildt".

Fruedam [*fʀu·dam*]. TM Fruedammen. — Navn paa en Eng.

Gammelholm [*gaməˈhʌlm*]. TM Gammelholm.

Grævlingbjærge [*æ ˈgʀöʊ·ləŋˌbjɛrə*]. — Ikke langt fra Grævlingbjærge i Felsted og vel oprindelig s. Lok.

Grøfteager [*æ ˈgʀæʊdaxə*].

Hansesmose. TM Hansesmose, Hansesmoselykke.

Havløkke [*æ ˈhaʊˌɫyk*]. TM Havlykken. — Ved Havet.

Havreknæk [*æ ˈˀhɔʊ·əˌknæk, håʊəknæk*]. TM Havreknäk, Havreknäkrende. — To Lokaliteter.

? **Hjortebjærg Løkke** [*æ ˈjå·bjɛrəˌɫyk*]. TM Iordbärlykke. — Muligvis Dyrenavnet Hjort, i Sundeved udt. [*jåət*] (Feilb.). Formen i TM tyder paa Plantenavnet Jordbær, men beror vel paa en Fejl.

Hok [*æ hɔk*]. TM Hock. — To Lokaliteter. Hok, se Indl.

Holm [*æ hʌt.m*]. — Holm, se Indl.

Holmose. TM Holmose. — Holmose Pold [ˈ*hʌt.məsˌp0ɫ, hʌtm0sˈp0ɫ*]. TM Holmospold. — Subst. jy. Hol „Hul".

Humlegaard. TM Hopfengarten. — Humlegaard „Indhegning til Dyrkning af Humle".

Højbjærg [*ˈjǫbjɛrə*]. Beskr 1725 Heuberg; U 1799 Höyberg, Höyberger-Koppel; TM Höibjerg, Lillehöibjerg, Storehöibjerg; Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Kjøbjerg; Gst Jydebjærg.

Hørgaardløkke [*ˈhörgœˌɫyk*]. TM Hörgaard. — Hørgaard „Indhegning til Hør".

Indtægt. TM Indtägt.

Kaadnerløkke. U 1799 Käthnerlükke. — Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kaadnertoft. U 1799 Käthnertoft. — Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalkær Holm. TM Kalkjerholm. — Jfr. Kalkær i Nabobyen Svejrup.

Kikkerholm [*kikəɹˈhʊl.m*]. TM Kikkeholm. — Kikker- er snarest en Sammensætning paa -kær. Stedet ligger i Nærheden af Kildekær i Varnæs, Varnæs S., 3225, og det er vel ikke udelukket, at der kunde foreligge en Omdannelse heraf.

Knapnæring. TM Knapnäring. — Se Knapnæring ovfr. u. Felsted; der er ingen topografisk Sammenhæng med dette Navn.

Kog [*æ kɔʊ*]. TM Kau. — Agerjord og Kær. Kog, se Indl.

Koholm [*kOhɔtm*]. — Agerjord ved Koskov ndfr.

Kolløkke [*æ ˈ⌜kɔt·ˌtyk, æ ˈ⌜kɔt·ˌtyk*]. — Subst. jy. Kol „Høj", eller muligvis et *Kaadløkke, af Subst. sønderjy. Kaad „mindre Landejendom". Samme Lok. som den ene Toppetsten ndfr.

Komose [*æ kOˈ⌜mo·s*]. TM Komose.

Koskov [*æ kOsgɔʊ*]. TM Ko-Skov.

Kosthøje [*kɔsdˈ⌜hy·*]. TM Kösthöi; Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Kvosthy. — Formen hos Fausbøl tyder paa, at Forleddet er Subst. Kost „Fejekost"; jfr. Kostebjærg i Abild S., 3121.

Kraagager [*⌜kʁɑ·xaxə*]. TM Krageacker, Kragacker. — Se u. Kraagenge i Bylderup S., 3134.

Langløkke [*æ ˈtaŋ·ˌtyk*]. TM Langlykke.

Langsig. TM Langsig.

Leysmark [*ˈlæjs ˈmaɹig*]. — Har ifl. Opt. 1932 Navn efter en tidligere Ejerinde af Skovbølgaard.

Lilleløkke [*æ ⌜lil·tyk*]. TM Lillelykke.

Lillemark. TM Nedre-, Over lillemark.

Marmose [*ma·m0s*]. TM Mamose. — Subst. Mar(e) „Sump"; se u. Toftmare i Rabsted S., 3133.

Midtløkke. TM Midtlykke.

Midtmark [*æ ˈmedˌmaɹig, æ ˈsdo·ə ˈmedˌmaɹig*]. TM Midtmark, Nordmidtmark, Söndermidtmark.

Midtskov. TM Midt Skov.

Moseløkke [*æ ˈ⌜mo·sˌtyk*]. TM Moselykke.

Møllekobbel [*æ ˈmœt·ˌkɔfəl, æ ⌜lil· ˈ⌜mœt·ˌkɔfəl, æ ˈsdo·ə ⌜møt·kɔfəl*]. Beskr 1725 Muhlenkoppel; TM Möllkoppel, Groß Möllkoppel.

Natkobbel [*æ ˈ⌜nadˌkɔfəl*]. — Agerjord ved Ny-Skovbøl. Se u. Natkobbel i Søgaard, Kliplev S., 3222.

Nederløkke [*æ ˈnæ·əˌtyk*].

Nederskov [*æ næ·sgɔʊ, ˈ⌜næ·əˌsgɔʊ, æ ˈvæsdəˈnæ·əˌsgɔʊ*]. TM Neder Skov, Oester-, Wester Nederskov.

Nedertoft. TM Nedretoft.

Nyløkke [*nytyk*]. Beskr 1725 Neuluck; TM Nyelykkerne.

Nørreløkke [*nö·ɹtyk*]. TM Nörrelykke.

Oldefarsmade [*ˈɔl·fasˌmaj*]. — Se u. Oldefarsager i Emmerlev S., 3107.

Ostermann. Beskr 1725 Ostermann.

Overmark. TM Owermark.

Overtoft. TM Overtoft.

Parcel [*æ pɒˈ⌜se·t*]. TM Parcel.

Plumpkær. TM Plumpkjer.

Povlshøj. TM Paulshöi.

Ravneager [*ʀɑʊˈnɑxə*]. TM Ravnacker.

Ravnepold [ˈ*ʀɑʊˈnpʌl̥*].

Rundemade. TM Rundmai.

Rytterskær [*ʀɣd̥əsˈl̥æ* ell. *ʀɣdəsˈl̥æ*].

Rørholm [ˈ*ʀøˑəˌhɔtˑm, ʀøˑəhɔtˑm*]. Mejer 1641 Rodholm; U 1799 Ryddeholms; TM Rörholm. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

Rørkær [*ʀøˑəl̥æ*]. — Ved Rørholm ovfr.

Sillesende [ˈ*siɫəs* ˈˈ*æˑn*]. — Agerjord. Kvindenavnet Sille (Kok II p. 47).

Sivkrog [*æ sɣəkʀʌOx, æ* ˈˈ*sɣəˈkʀoˑx, æ* ˈˈ*nœˑə sɣəəˌkʀoˑx*]. TM Süwkrog, Neder-, Over Süwkrog.

Skalund [*sgaˈtoˑn̥*]. (Her?) Beskr 1725 Schelland; TM Skjaelund, Skjärlund? — Er maaske samme Navn som Skallund i Ø.-Terp, Bedsted S., 3201.

Skoleløkke [*æ* ˈ*sgoˑtˌtyk*]. TM Skoleland.

Skovbøl Skov. Jb 1613 Schobüll Holtz. — Se Skovbøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Skovløkke. TM Overskovlykke, Nederskovlykke. — Skovløkke Mose [*æ* ˈ*sgɔʊˌˈmoˑs*]. TM Skovlykkemose.

Skovspold [*æ* ˈ*sgɔʊˑsˌpʌl̥*]. TM Skovs Pold.

Sletløkke [*æ* ˈˈ*stæˑdˌtyk*]. TM Sletlykken. — Adj. slet „flad".

Smaatoft. TM Smaatoft.

Smedeland. TM Smedeland, Smedlandsmose.

Sned [*æ snæj*]. Beskr 1725 Schney; TM Snei. — Bakket Areal samt Kær. Se u. Sned i Aarslev, Hjordkær S., 3213.

Snedløkke. TM Sneilykke. — Ved Sned ovfr.

Snip [*æ snep*]. — Trekantet Jordstykke. Snip, se Indl.

Stenneskær. U 1799 Stenneskier; TM Stenneskjer, Stenneskjersacker. — Se Stenneskær ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Stiløkke [*æ* ˈ*sdiˌtyk*].

Storebjærg [*æ* ˈ*sdoˑə* ˈ*bjɛʀə*].

Sønderløkke [*æ* ˈ*sɣn̥əˌtyk*]. TM Sönderlykke. — To Lokaliteter.

Søndermark [*æ* ˈ*sɣn̥əmaˑig, æ* ˈ*ɔsə* ˈ*sɣn̥əmaˑig, æ* ˈ*nœˑə* ˈ*sɣn̥əmaˑig*]. TM Söndermark, Lille-, Store Söndermark.

Taysensskov [ˈ*tajˑsəns* ˈ*sgɔʊ*].

Teglgaardsvej [*æ* ˈˈ*tæjˑtgœsˌvæj*]. — Ved Teglgaard; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Her har tidligere været Teglværk (Opt. 1932).

Toftebjærg [ˈ*tɔʊˑdbjɛʀə, tɔʊdbjɛʀə*]. TM Toftbjerg.

Tofter [*æ* ˈ*tɔʊˑt*]. (Her?) U 1799 Toftenkoppel; TM Tofterne.

Toppetsten [*tɔbəˈsdeˑn, tɔbəˈˈsdeˑn*]. TM Toppesteen; Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Tobbesten. — To Lokaliteter. Jfr. Kolløkke ovfr.

? **Trædeland.** TM Träland, Trälandsmai. — Forleddet er snarest jy. Træde „Trætte, Proces".

Tullesbjærg. (Her?) Beskr 1725 Truelsberg; U 1799 Tullesberg; TM Tullesbjerg. — Ikke langt fra Tullesbjærg i Svejrup og utvivlsomt oprindelig samme Lokalitet; se ndfr.

Tullesgaard [*tuɫəsˈgð.ə*]. TM Tullesgaard. — Ved Tullesbjærg ovfr. Jfr. Tullesgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Tulleløkke [*tuɫəsˈtyk*]. — Ved Tullesbjærg ovfr.

Uderløkke. TM Uedrelykke. — Kompar. af Adv. ud.

Udersteløkke. TM Uederstelykke.

Vandsted, Sorte- [*æ ˈˈsoˑət ˈvaŋsdæj*]. — Omgivelserne er tæt bevokset med Træer og Buske (Opt. 1932).

Vejmose [*æ ˈˈvæjˑˌˈˈmoˑs*]. — Ved Vejen fra Ny-Skovbøl til Varnæs.

Vesterløkke [*væsdəˈtyk, æ ˈvæsdəˌtyk*]. TM Westerlykke. — Tre forskellige Lokaliteter.

Vestermark. TM Westermark.

Viesig [*ˈˈviˑsiˌx*]. U 1799 Wiesiig; TM Wiesieg. — Plantenavnet Vidie „Pil".

Vindselbjærg. TM Winzelbjerg. — Vindselbjærg Mose [*ˈvjŋsəlˑbjɛʀəˌˈˈmoˑs*]. TM Winzelbjergmose.

Vælkær. Beskr 1725 Wilckier; U 1799 Wällkier, Klein Wällkier, Ober-Wällkier; TM Wällkjer, Lillewällkjer. — Om Udtalen se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Forleddet er Subst. Væle, hvorom se Indl.

Østerløkke [*æ ˈˌøsdəˌtyk*].

Øvreløkke [*æ ˈˈæ̊vəˌtyk*].

SVEJRUP.

Brokkesik [*bʀɔgəˈsjk*]. TM Broksik. — Efterleddet er Subst. jy. Sik „lavning i marken" (Feilb. fra Sundeved og Als). Forleddet er antagelig et sammensat Stednavn, muligvis et *Brokær eller *Brogaard. Brokkesik ligger ved en Vej.

Dambjærg [*ˈˈdamˑˌbjɛʀə*]. TM Dammbjerg; Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Dambjerg. — Dam, se Indl.

Duestykker [*æ ˈduˑˌsdygə*]. TM Duestykke. — Fuglenavnet Due.

Eskær [*æsjæˑɹ*]. TM Eskjer. — Støder op til Eskær i Traasbøl; se ndfr.

Fikke [*æ fek*]. TM Fik. — Agerjord. Subst. sønderjy. Fikke „Lomme".

Gadedam [*gɑˑdam*]. TM Gadedamm. — Ved Svejrup By.

Havreholm [*ˈˈhɑʊəˌhɔtˑm*]. TM Havreholm.

Holm [*æ hɔtˑm*]. TM Holm. — Holm, se Indl.

Kaadnerforte [*æ ˈkɔɹˑnəˌfoˑt*]. — Vejen til Varnæs. Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalkær [*ˈkaltˑjæ*]. TM Kallkjer. — Se Kalkær ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Kirkeløkke [*ˈˈjjʀgˌtyk*]. TM Kirckelüke.

Langløkke. TM Langlykken.

Midtmark [*ˈmedˌmaɹg, æ ˈmedˌmaɹg*]. TM Midtmark. — To Lokaliteter.

Møllemose. TM Möllmose.

Nyløkker [*ˈnyˌtygə*]. TM Nyelykke.

Nørretoft. TM Nörretoft.

Olesbygge [*vɔlˈəsˈbyk*]. TM Wollesbyk. — Agerjord i Nærheden af Svejrup By.

Rødeledsmark [*ʀøˈlæjsˌmaɹg*]. TM Rörleismark. — Støder op til Svejrup By.

Skovpold [*ˈsgɔʊˌpɔl*]. TM Skowpold.

Smalleløkke [*æ ˈsmatˑˌtyk*]. TM Smallykke.

Smedeholm [*ˈˈsmæjˑˌhɔtˑm*]. TM Smedholm.

Svarversløkke. TM Swarreslykke. — Subst. sønderjy. Svarver „Drejer".

Svarversmade [ˈˀsvaʀəs ˈmaj]. TM Swarresmai. — Se det foregaaende Navn.

Svejrup Løkke [svɛʀsbˈtyk]. TM Schweirupmark, Schweiruplykke. — Se Svejrup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Sønderløkke [æ ˈsyŋəˌtyk]. TM Sönderlykke.

Søndertoft [æ ˈsyŋəˌtɔʊt]. TM Söndertoft.

Søndervej [æ ˈsyŋəˌvæj].

Transbjærg [tʀaŋsˈbjɛʀə]. TM, Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Transbjerg. — Forleddet er muligvis Gen. af et Personnavn; jfr. Transbøl i Horne S., Ø.-Horne H. (Dag? 1486 (1536—43) Transbøll). En anden Mulighed er vel Slægtsnavnet Trans.

Træskomandstoft [æ ˈtʀæsgOmaŋsˌtɔʊt]. TM Träskomandstoft.

Tullesbjærg [tutəsˈbjɛʀə]. TM, Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Tullesbjerg. — Mandsn. sønderjy. Tulle (Kok II p. 54). Jfr. Tullesbjærg i Skovbøl.

Vestermark [æ ˈvæsdəˌmaɹg]. TM Westermark.

Østermark. TM Oestermark.

Østertoft [æ ˈœsdəˌtɔʊt]. TM Oestertoft.

TRAASBØL.

Aftægtsløkker [ˈaʊtæjdsˌtygə].

Arksten. U 1774 Großer Arckstein, Kleine Arcksteins-Acker; Schröder Topographie 1837 Arksteen. — Navn paa en Kæmpehøj (Schröder: „eine Opferstelle . . . größtentheils schon abgetragen"). Forleddet er rimeligvis en sammentrukket Form af Navnet Arnkule ndfr. Arksten ligger ifl. Schröder i Nørremark, og Arnkule ligger ligeledes Nord for Byen.

Arnkule [ˈˀaˑnkʊl]. U 1774 Ahrenkull, Ahrenkull-Aecker, Ahrenkull-Feld; U 1775 Ahrenkühl; TM Ahrenskull. — S. Lok. som den ene Langløkke ndfr. Se u. Arnkule i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Barnsdam. U 1774 Barns-Damm Ack. — Mandsn. (Tiln.) glda. Barn; jfr. Barsbøl i Skærbæk S., 3089.

Bondebjærg [ˈˀbuŋbjɛʀə, ˈbuŋbjɛʀəˌlæj]. U 1774 Bondenberg; TM Bondebjerg; I 1912 Bondbjerg.

Bondestornsager. U 1774 Bondes-Dorns-Aecker. — Maaske Mandsn. Bonde. Jfr. Tornager ndfr.

Borgeled [ˈbORəˌlæj]. — Led ved Kiding Skel paa Vejen fra Kiding til Tumbøl over Kirkebjærg. Navnet skyldes vel Beliggenheden ved Herregaardsmarken.

Botterstætte [ˈbʊdəˌˀsdæˑt]. — Stente, hvor Stien til Bovrup fører over Eskær Bæk. Forleddet er et Laan fra nty. botter „Smør".

Brodsagre. U 1774 Brods-Aecker.

Broløkke [ˈbʀOˌtyk].

Brændbjærg [ˈbʀæŋˌbjɛʀə]. U 1774 Brennhöy-Pold, Brennhöy-Mohr; TM Brenbjerg, Brennbjerg. — Partcp. brændt.

Bygbjærg [ˈˀbyxˌbjɛʀə]. U 1774 Oster- und Wester-Bieberg. — Plantenavnet Byg.

Bøghoved [ˈbøˑxˌhOj]. U 1774 Böeghoi, Böeghoi Feld, Böeghöy-Feld, Böghöy Feld, Oster-Böeghöy neuen Aecker, Wester-Boeghöy Aecker; TM Böghoi.

Bønneland [ˈbɐ·nˌlanˌ]. — Bønnelandforte [æ ˈbɐ·nlanˌfo·t]. — Støder op til Bønneland i Bovrup, Varnæs S., 3225. Bønnelandforte er s. Lok. som Grønvej og Hovvej ndfr.

Bønneled [æ ˈˈbɐ·nˌlæˌ]. — Led ved Bønneland ovfr.

Damknæk. U 1774 Damm-Knick.

Damløkke [æ ˈdam·ˌløk]. U 1774 den Königl. Damm-Lücken. — Dam, se Indl.

Elleryde [ˈˈæl·ˌʁy]. — Trænavnet El eller Kollektivet Elle „Ellebevoksning".

Eskær [æskˌæ, ˈgamət ˈæskˌæ]. U 1774 Jsch-Kiär, Kleine-, Wester-, Oster-Jsch-Kiär-Aecker; TM Alt-, Neu-Eskjer. — Eskær Bæk [æskˌəˈbæk]. TM, TGst Eskjerbek; Gst, Trap⁴ Eskær Bæk. — Eskær Made [æskˌæˈmaˌ]. — Støder op til Eskær i Svejrup. Trænavnet Esk eller Kollektivet glda. æskæ „Askebevoksning".

Fanghave [æ ˈˈfaŋˌhaɐ·]. — Et lille, indgærdet Stykke Agerjord. Maaske Subst. glda. fang i Betydn. „tilliggende, overdrev, græsmark" (Kalkar).

Feldbjærg. U 1774 Feldberg.

Fladsholtdam. U 1774 Fladsholt-Damm.

Gasseholm [gɔsəˈhɔt.m]. — Fuglenavnet Gasse, i Sundeved udt. [gåsə] (Feilb.).

Grønbæk [gʁönˈbæk]. — Agerjord og Eng, men maa oprindelig være Bækken mellem Traasbøl og Grøngrøft. Støder op til Grønbæk Løkke i Grøngrøft.

Grønvej [æ ˈˈgʁön·ˌvæˌ]. — Jfr. ovfr. u. Bønneland.

Guldmade [guˌlˈmaˌ]. — Støder op til Guldmade i Bovrup, Varnæs S., 3225. Om Forleddet se u. Guldager i Løgumkloster Flække, 3118.

Gæstenled [ˈgæ·sdənˌlæˌ]. — Led over en Vej ved Traasbøl By. Betydningen af Gæsten- er uklar. Maaske foreligger der et Stednavn *Gærdesten ell. lgn.; Gærde udtales [gæə] i Sundeved (Feilb.).

Halvagre. U 1774 Halbe-Aecker, Halbe Aecker.

Harreagre. U 1774 Harre-Aecker. — Forleddet kunde, hvis Formen er rigtigt overleveret, være Subst. glda. *hargh „Alter, Helligdom" eller muligvis Subst. Harve.

Hasselgaard. U 1775 Hassellgaardt.

Havbjærg [ˈhaɐˌbjɛʁə]. U 1774 Oster Hafberg, Oster-Haffberg, Oster-Haffberg-Aecker, Oster Hafberg Feld, Wester Haffberg, Wester-Hafberg, Wester-Haffberg-Aecker, Wester Hafberg Feld, Haffberg-Damm, Lang-Haffberg- und Barns-Damm Ack.; TM Havebjerg, Osterhavbjerg, Vesterhavbjerg; Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Hovbjerg. — Subst. Have „Indhegning", se Indl.

Hesselroj [ˈhæsətˌʁɒˌ]. U 1774 Heßelroy-Aecker, Heßelroy-Mohr, Hißelröy-Stücken. — Trænavnet Hassel eller Kollektivet *hæslæ „Hasselbevoksning". Støder op til Hesselroj i Tumbøl.

Hjortehave. U 1774 Hiort-Hau.

Holmsager. U 1774 Holms-Aecker, Kleine Holms-Aecker. — Skal muligvis henføres til Holm i Kiding; se ovfr.

Hovvej [hɔɐ.væˌ]. — Vejen maa være benyttet, naar man gik til Hovarbejde paa Kiding. Jfr. ovfr. u. Bønneland.

Inderløkke. TM Indrelykke.

Jes Jørgens Knæk. U 1774 Jes Jörgens Knick. — Knæk, se Indl.

Kalveager [ˈkat·ˌaxə].
Kiding Løkker [ˈkjdjŋˌtygə]. — Se Kiding ovfr. u. Bebyggelsesnavne.
Kiding Mark [æ ˈkjdjŋˌmaɹg]. TM Kiedingfeld. — Se Kiding ovfr. u. Bebyggelsesnavne.
Kirkeforte [æ ˈʳkiʀəgˌfo.t]. — Vej.
Kirkesti [ˈkjʀgˌsdj]. — Fodsti.
Klassig. U 1774 Clas-Siig, Class-Siig. — Muligvis samme Lokalitet som Klasdam i Tumbøl, der ligger paa Grænsen til Traasbøl.
Knokkelhøj [ˈknʊgətˌhy, ˈʳknugətˌhy]. U 1774 Knockelholt; Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Knækkelhy. — Vistnok af Subst. Knokkel „Knogle". i Sundeved udt. [knokəl] (Feilb.).
Knæk [æ knæk]. TM Knäck. — To Lokaliteter. Knæk, se Indl.
Korsager. U 1774 Große-, Kleine Kreuz-Aecker.
Kostykker. U 1774 Kühe-Stücken.
Krogstykker. U 1774 Krog-Stücken. — Krog, se Indl.
Kromandsknæk. U 1774 Krüger-Knick.
Kæmbjærg. U 1774 Kämberg, Kämberg-Aecker.
Kølkær [køt·ɫæ]. U 1774 Köllkiær, Köllkier, Köllkiär, Süder-, Norder Köllkiär, Köllkiär-Knick. — Se u. Kølmose i Arrild S., 3081, og Kølbæk i Spandet S., 3083.
Landevejløkke [æ ˈtaŋ·væjˌtyk].
Langdam. U 1774 Lang-Haffberg- und Barns-Damm Ack:
Langløkke [æ ˈtaŋ·ˌtyk]. — To Lokaliteter. Jfr. Arnkule ovfr.
Lerager [ˈte·ˌaxə]. TM Leerager.
Lilleholm [ˈljl·ˌhɔt.m].
Lilleløkke [ˈljl·ˌtyk, æ ˈljl·ˌtyk]. — Tre Lokaliteter.
Lorbjærg. U 1774 Lorberg.
Lorensløkke. U 1774 Lorenzes Lücke.
Lund. TM Lund. — Ved Gaarden Kidinglund. Lund, se Indl.
Lysholt. U 1774 Lysholt. — Lysholt Gab [lysənˈgaf]. U 1774 Lysholtgabs-Aecker. — Jfr. Lysholt i Jørgensgaard, Aabenraa Kbst., 3191.
Marenbjærg. U 1774 Marenberg-Feld.
Marensagre. U 1774 Wester-, Oster-Marens-Aecker. — S. Lok. som Mariemark i Kiding?
Midtløkke [æ ˈmedˌtyk, ˈmedˌtyk]. TM Mitlücke. — Flere Lokaliteter.
Mosekrog [mo·skʀOx].
Moseløkke [æ ˈʳmo·sˌtyk, æ ˈmo·sˌtyk]. — Tre Lokaliteter.
Mosepold. U 1774 Moes-Pold-Stücke.
Muskær. TM Muuskjars.
Nederløkke [ˈʳnæ·əˌtyk, æ ˈnæ·əˌtyk, ˈnæ·əˌtyk]. — Tre Lokaliteter.
Nydam. U 1774 Süder-Neu-Damm, Oster-Neudamm.
Nørreløkke [ˈʳnöʀ.ˌtyk]. U 1774 Norder Lücke.
Nørremark. U 1774 Norder-Feld, Norderfeld, Norderfelde, Norder Felde; TM Norderfeld.
Nørretoft. U 1774 Norder-Tofft.
Overagre. U 1774 Ober-Aecker.
Overløkke [ˈʳöʊəˌtyk].
Paddedam. U 1774 Paddamm-Stücke. — Subst. Padde i den sønderjy. Betydn. „Frø".
Protokol [æ pʀOtəˈkɔt.]. — Et lille Stykke Agerjord.

Pulverhøj [ˈpʊtfəˌhy]. — Subst. sønderjy. Pulver „Krudt".

Pæksig. U 1774 Pecksieg. — Plantenavnet jy. Pæk, der bruges om forskellige, sværdbladede Vandplanter.

Ravnbjærg [ˈʀaʊ·nˌbjɛʀə, ˈvæsdə ʀaʊ·nˌbjɛʀə, ˈ⌜ʀaʊ·nbjɛʀəˌ⌜mo·s, ʀaʊ·nbjɛʀəˈ⌜mo·s]. U 1774 Ravenberg, Ravenberg-Feld, Ravenberg Feld, Ravenberg-Mohr, Ravenberg-Pold; U 1775 Ravensberg; TM Ravnebjerg.

(Her?) **Rævebjærg.** Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Rævebjerg.

Rørgrueagre. U 1774 Rör-Grub-Aecker. — Se Grue i Felstedskov ovfr.

Skidenagre. U 1774 Schieden-Aecker.

Skovagre. U 1774 Wester-, Oster-Schou-Aecker.

Skump [æ sg0mp]. (Her?) U 1774 Das breite Schump, Das breite Schump-Land, Hans Lorenzens und Hans Jendresens Schump, Hans Jeßens Schump. — Agerjord. Se u. Skump i Løjt-Skovby, Løjt S., 3211.

Skævløkke [æ ˈsgæ̊ʊ·ˌtyk].

Slaaløkke [ˈstɔˌtyk]. — Verb. slaa. Løkke, hvor Græsset slaas.

Smalleløkke [æ ˈ⌜smat·ˌtyk].

Smedeland [⌜smæj·laŋ].

Smedeløkke [æ ˈsmæj·ˌtyk].

Snapbjærg [snaˈbjɛʀə]. U 1774 Snapbergs-Aecker. — Ved Snapdam ndfr. Snap, se Indl.

Snapdam [snabˈdam]. U 1774 Snapdamm. — Snap, se Indl.

Stenagre. U 1774 Stein- und Dorn-Aecker.

Stenløkke [æ ˈsdæn·ˌtyk, ˈsdæn·ˌtyk]. — To Lokaliteter.

Storeholm [æ ˈsdo·əˌhɔt.m]. — S. Lok. som Gammel-Eskær; se ovfr. u. Eskær.

Storemade [æ ˈsdo·əˌmaj, ˈsdo·əˌmaj].

Stærmose [⌜sdæ·əm0s]. — Plantenavnet Stær „Star, Carex".

Svineborg [⌜svin·bɔʀə]. U 1774 Schweinborg. — Agerjord, der støder op til Svineborg i Tumbøl.

Sønderknæk. U 1774 Süder Knick.

Sønderløkke [æ ˈsɥŋəˌtyk]. — To forsk. Lokaliteter.

Søndermark [ˈ⌜sɥŋəˌmaʀg]. — Den sydlige Del af Pulverhøj ovfr.

Søndertoft. U 1774 Süder-Tofft.

Toftpold [æ ˈtɔʊtˌp0l̥]. — Bakke paa Vejen fra Traasbøl til Grøngrøft.

Tornager. U 1774 Dorn-Aecker.

Traasbøl Mose [æ mo·s, ˈ⌜tʀɑ̊·sbo̤tˈ⌜mo·s]. — Se Traasbøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Trekant [æ tʀekaŋd].

Troldmose [⌜tʀɔl̥·m0s]. U 1774 Troll-Mohr.

Tudsholm. U 1774 Tudsholm-Stücke.

Vandholm [ˈ⌜vaŋˌhɔt.m].

Varper [æ ˈvaʀəb]. U 1774 Die Wärfe, Die schmalen und breiten Wärfe. — Agerjord. Plur. af Subst. Varp; se u. Varpland i Gravlund, Bedsted S., 3201.

Ved Tofterne. U 1774 Bey den Töfften.

Vesterknæk. U 1774 Die Wester-Knicke, Wester Knicken.

Vestermark [æ ˈvæsdəˌmaʀg, ˈvæsdəˌmaɹg]. U 1774 Wester-Ffeld, Westerfelde, Wester Felde; TM Westerfeld.

Vestermose [ˈvæsdəˌmo·s]. TM Westermoor.

Vesterpold. U 1774 Wester-Pold.

Vestertoft. U 1774 Wester-Tofft.

Vunskær [*vuns'ɣæ*]. U 1774 Wunskiär, Wunskiärs-Aecker, Wunskiær, Süder- und Norder-Wunskiär; TM Wunkjars. — Gen. af Subst. Vogn, i Sundeved udtalt *vuən* (Feilb.), eller Mandsn. glda. Waghn.

Vældkilde [ˈ*vœ·l̩ˌkel̩*].

Østerager. U 1774 Oster-Aecker.

Østerknæk. U 1774 Die Oster-Knicke.

Østerløkke [*æ* ˈ*ǫsdəˌtyk*]. U 1774 Oster Lücke, Osterlücke, Braasbüller-Oster-Lücke, oster Lücke; TM Osterlücke, Osterlykke. — To Lokaliteter.

Østermark [*æ* ˈˀ*ǫsdəˌmaʀg*].

Østermose. TM Ostermoor.

Østertoft. U 1774 Oster-Tofft.

TUMBØL.

Boleng [*æ* ˀ*bOt·æŋ*]. — Subst. sønderjy. Bolle „Tyr".

Bondebjærg. I 1912 Bondbjerg. — Støder op til Bondebjærg i Traasbøl.

Brunhøj [ˈˀ*bʀu·nˌhy*]. — Støder op til Brunhøj i Felsted.

Brændetoft [*bʀæŋ·ˈtɔst*]. — Ved Tumbøl By. Jfr. Brændetoft i Hviding S., 3085.

Dingelhessel [*deŋəlˈhɛsət*]. — Samme Lok. som Hesselbjærg ndfr.

Drusvad [ˈ*dʀusˌvaj*, *dʀɔsvaj*]. Jb 1779 (Kok II p. 112) Drusvaj; Kok II p. 112 Drudesvad (Drusvaj); Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 103 Drusvaj. — Eng og Agerjord, hvor Vejen fra Felsted til Svejrup fører over et lille Vandløb. Ifl. Kok a. A. af Kvindenavnet Drude. Mere sandsynligt er det vel, at Forleddet er et Mandsn. glda. *Drūsi (ohty. Druso, Förstem. NP² Sp. 430), der bl. a. forudsættes i Torpnavnet Druestrup, S.-Dalby S., Fakse H. (1/6 1469 Drwsdrop). Hermed kan vel ogsaa sammenstilles Naturnavnet Drusebjærg i Kundby S., Tuse H. En anden Mulighed er, at Drusvad skal sammenstilles med Bæknavnet Drwßebeck i Baag H. (saal. u. D. 1509 (1539—46)).

Ejlsten [ˀ*æj·tsdən*]. TM Eilenstein. — Agerjord. Forleddet kunde være Gen. af Mandsn. glda. Ægil, oldn. Egill.

Ellemosepold [ˈˀ*æt·mOsˌpOl̩*].

Farverløkke [*æ* ˈ*faʀəˌtyk*]. — Her har boet en Farver (Opt. 1932).

Fransestoft [ˈ*fʀansəs* ˈ*tɔst*].

Fruenspold [ˈˀ*fʀu·nsˌpOl̩*].

Gaaseholm [*æ* ˈ*gɑ·sˌhɔt.m*].

Gravenbjærg [ˈˀ*gʀaʊ·nˌbjɛʀə*]. — Partcp. af Verb. grave.

Gravenkær [*gʀaʊ·nˈɣæ*]. — Ved Gravenbjærg ovfr.

Grue [ˈˀ*ɔəˌgʀu.*, ˈˀ*nœ·əˌgʀu.*]. — Se Grue ovfr. u. Felstedskov.

Hellebæk [*hætəˈbæk*]. — Ved Helligkilde ndfr.

Helliggrotte [*æ* ˈ*hætə* ˈ*gʀɔt*]. — Opgives at ligge ved Slyngsten, uden topografisk Forbindelse med Helligkilde ndfr. Man valfartede hertil i gamle Dage (Opt. 1932).

Helligkilde [*æ* ˈ*hætəˌˀke·l̩*]. — Jfr. Aug. F. Schmidt, Danmarks Helligkilder p. 157.

Hellinghøj [*hætŋˈhy*]. Schröder Topographie 1837 Hellehoi; Fausbøl,

Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Hellehy; Gst Helligbjærg. — Gravhøj. Ved Helligkilde ovfr.

Hesselbjærg [*hɛsət'bjɛʀə*]. — S. Lok. som Dingelhessel ovfr.

Hesselroj [*æ 'hæsət,ʀɔ̂ɟ*]. — Støder op til Hesselroj i Traasbøl.

Hjortekær [*jɔ·də'ḳjæɹ.*].

Holbæk [*hɔt'bæk*]. TM Hohlbek. — Subst. jy. Hol „Hul". Kaldes nu Tumbøl Bæk (Opt. 1932).

Holvej. Schröder Topographie 1837 der Hohlweg; Trap[4] Hulvej. — Ved Slyngsten.

Hundemose Pold [*'ʳhuŋ·m0s,p0ḷ*].

Hussted [*'hus,sdæɟ*]. — Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet".

Hyldebjærg [*ʳhɥḷ·bjɛʀə*]. — Trænavnet Hyld.

Høballe. Se ovfr. u. Felsted.

Højbjærg [*ʳhybjɛʀə*]. — Jfr. Højbjærg ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Højholt. Se u. Felsted.

Karenstoft [*'ʳkaɹ·ns'tɔʊt*].

Kattesig [*kad'si.x*].

? **Kildestoft** [*'ke·ḷs,tɔʊt*].

Kildeager [*'ke·ḷ,axə*].

Kirkebjærg [*'kɟʀg,bjɛʀə, ʳḳiɹ.gbjɛʀə*]. TM Ober-, Nieder-Kirchberg; Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Kirkebjerg. — Høje-Kirkebjærg [*'hɔ̂ɟ· 'ʳkɟʀg,bjɛʀə*]. — Kirkebjærg Led. I 1912 Kirkbjergled. — Kirkebjærg Løkke [*kɟʀgbjɛʀə'tyk*]. — Der er ingen topografisk Forb. med Kirkebjærg Løkke i Felsted, men det samme Sagn om, at Kirken oprindelig skulde have ligget her, er knyttet hertil (Schröder Topographie 1837 II p. 372).

Kirkestiløkke [*'ḳɟʀgsdɟ,tyk*].

Klasdam [*klas'dam.*]. Beskr 1725 Clausdamm; TM Claus-Damm; I 1912 Klasdam. — Agerjord. Antagelig en forkortet Form af Mandsn. Klavs; jfr. Klasmaj i Spandet S., 3083.

Knibesdam [*kni·fəs'dam*]. — Synes at være Navn paa en lille Dal. Knibe, se Indl. Jfr. ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Kog [*æ kaʀ*]. — Agerjord. Kog, se Indl.

Kogenbjærg. TM Kogenberg.

Krageløkke [*'ʳkʀa·x,tyk*].

Krat [*æ kʀat* el. *'kʀad,tyk*]. TM Krat.

Krog [*æ kʀo.x, æ kʀ0.x*]. — To Lokaliter. Krog, se Indl.

Ladegaard Dam [*ta·ɟgɷ'dam*]. TM Laygaard-Damm; I 1912 Laigaardsdam. — Købt fra Ladegaard i Kværs S., 3228.

Langeende [*laŋə'ʳæ·ŋ*]. — Agerjord.

Langløkke [*æ 'laŋ·,tyk*]. — To Lokaliteter.

Lilleløkke [*æ 'lɟḷ·,tyk*].

Lillemark [*æ 'lɟḷ·,maʀg*].

Lilletoft [*æ 'ʳlɟḷ·,tɔʊt*].

Lindemark [*'lɟn̥·,maɹg*].

Mariesløkke [*ma'ʀɟ·əs'tyk*]. — Her har ligget et Kaadnersted (Opt. 1932).

Marktoft [*æ 'maʀg,tɔʊt, æ 'maɹ.gɟtɔʊt*]. — To Lokaliteter.

Midtløkke [*æ 'med,tyk, 'med,tyk*]. — To Lokaliteter.

Mikkelsende [*megəts'ʳæ·ŋ*].

Mokær [*mO'ḳæɹ*]. — Eng. Om Forleddet se Moholm i N.-Løgum S., 3117.

Møgelmose [*mɔ̀ɟ·tmOs*]. Schröder Topographie 1837 Moielmoor; TM Moielmoose. — Støder op til Møgelmose i Felsted; se ovfr.

Nederløkke [*'næ·əˌtyk*].

Nørremark [*æ 'nöˌmaʀg*].

Nørretoft [*æ 'nöˌtɔʊt*]. — To Lokaliteter.

Overløkke [*'ʳɔʊəˌtyk*].

Pæleløkke [*'ʳpæ·tˌtyk*].

? **Ruf** [*æ ʀOf, æ ʀOfət*]. — Et trekantet Stykke Agerjord.

Rørbedløkke [*'ʳʀø·əbæɟˌtyk*]. — Se u. Rørbed i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Sammelpart [*'ʳsamətˌpaɹ·t*]. — Agerjord. Adv. jy. sammel (Feilb. u. sammen) i Betydningen „tilfælles".

Sekstenagre [*'sæɟ.sdən'axə*].

Skomagerholm [*'sgOmaxəˌhɔt.m*].

Skrædderløkke [*'ʳsgʀɛʀəˌtyk*].

Slotspold [*æ stɔdspOḷ*]. — Ved Slyngsten.

Slyngsten Ende [*slɥŋsdən'ʳæ·ŋ*] — Se Slyngsten ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Smedeløkke [*æ 'smæɟˌtyk*].

Sofiesløkke [*sO'fi·əs'tyk*].

Spang [*æ ʳsbaŋ·*]. U 1768 in der Spange; TM Spang. — Agerjord. Subst. Spang „Gangbræt over Vandløb".

Starkær [*sda·ʀḳæ, sdæ·əḳæ*]. — Starkær Bæk [*sda·ʀḳæ'bæk*] ell. Starkær Grøft [*'sdæ·əḳæ 'gʀæ̀ʊt*]. — Plantenavnet Star „Carex", vekslende med Sideformen Stær.

Stenbjærg Lund. I 1912 Stenbjerglund.

Stensvang [*sde.nsvaŋ*]. TM Steenswang, Stenswang.

Storetoft [*æ 'ʳsdo·əˌtɔʊt*].

Stætteager [*'sdæ·dˌaxə*]. — Subst. jy. Stætte „Stente", „en fodstis gennemgang gennem et dige" (Feilb. fra Sønderjyll.).

Stætteløkke [*æ 'ʳsdæ·dˌtyk*]. — Se Stætteager ovfr.

Sundballe [*ʳsOŋ·batə*]. — Høj Agerjord. Da Stedet ligger inde i Landet, kan Forleddet næppe være Ordet Sund. Maaske af samme Opr. som første Led i Gaardnavnet Sundbøl i Skodborg S., 3053, (udt. [*soŋbt*]; VSK Sundbøl), der kunde være Gen. af Kvinden. glda. Sunda (Oda. Personn. p. 88).

Svineborg [*'ʳsvin·bɔʀə*]. — Støder op til Svineborg i Traasbøl; se ovfr.

Svinetryne [*æ 'ʳsvin·ˌtʀy·n*]. — Et Stykke Agerjord, hvis Form maa have givet Anledning til Navnet.

Sønderende [*'væsd sɥŋəʀ'ʳæ·ŋ, 'o̤sd sɥŋəʀ'ʳæ·ŋ*]. — Agerjord.

Sønderløkke [*æ 'sɥŋəˌtyk*].

Søndermark [*æ 'sɥŋəˌmaʀg, 'sɥnəˌmaʀg*]. TM Süderfeld. — To Lokaliteter; den ene er identisk med en Østerløkke ndfr.

Tadderknold [*'lɟl· 'taʀəˌknɔl, 'sdo·ə 'taʀəˌknɔl*]. — Plantenavnet sønderjy. Tadder „Boghvede".

Tidselløkke [*'tisətˌtyk*].

Toldbjærg [*'to·lˌbjɛʀə*]. — Forleddet er dunkelt, men kan muligvis

sammenstilles med første Led i Tolderlund, Gd. i Odense Kbst. (1375 (1476 ÆDA I 109) Toldelwnd).

Tordensbjærg [*tɔ.ɨ·dənsˌbjɛʀə*]. — Forleddet er vel, trods den genitiviske Sammensætning, Subst. Torden ligesom i Tordenbjærg i Felsted og Tordenhøj i Kiding; der er ingen topografisk Sammenhæng med disse Navne. Udtalen er i saa Fald paavirket af Rigsmaalet.

Torsbjærg [*ˈtOɹsˌbjɛʀə, ˈtO·sˌbjɛʀə*]. TM Tordberg. — To forskellige Lokaliteter. Mandsn. glda. Thörth med yngre Gen. paa -s, eller muligvis Gudenavnet Tor.

Traasbøl Elle [*tʀå·sbǫl ˈˀæl·*]. U 1774 Traasbüll-Ell-Stücke. — Paa Grænsen til Traasbøl; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Kollektivet Elle „Ellebevoksning".

Tryne [*æ ˈˀtʀy·n*]. — Et Stykke Agerjord, der danner et Indsnit i Traasbøl Bymark. Jordstykkets Form har givet Anledning til Navnet.

Trædeeng [*ˈtʀæ·əæŋ*]. — Jy. Træde „Trætte, Proces".

Tumbøl Mose. Gst Tumbøl Mose. — S. Lok. som Møgelmose ovfr.

Tævekhøj [*kæfəˈkɣ*]. Kok II p. 421 Tævekhøj (-hy); Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 108 Tævekhy. — Forleddet er antagelig et Personnavn, snarest Kvindenavnet Tibike (Eks.: Tybicam i Roskilde $^{15}/_{3}$ 1263 (Afskr.); Tibbeke i Flensborg 1520 (Gilde- og Lavsskraaer I p. 324)). Naar VSK har Teifek (se Tævekhøj ovfr. u. Bebyggelsesnavne) uden Sammensætning med -høj, beror det sikkert paa en Fejl. Den moderne Udtale maa ligeledes bero paa en Forvanskning.

Vaseager [*ˈˀvɑ·sˌɑɤə*]. — Agerjord, der støder op til en Markvej ved Tumbøl Mose. Vase, se Indl.

Vejrmølleløkke [*ˈˀvæ·əmǫtˑˌɬyk*].

Vestbjærg [*ˈvæsdˌbjɛʀə*]. — Bakke Nord for Byen. Muligvis af Mandsn. glda. Wæsti, oldn. Véseti.

Vesterløkke [*æ ˈvæsdəˌɬyk, væsdəˈɬyk*]. — To Lokaliteter.

Vibeholm [*ˈviˑfˌhɔt.m*]. TM Wiebeholm; I 1912 Vivholm.

Ærtebjærg [*ˈˀæ·dˌbjɛʀə*]. TM Erdeberg. — Ærtebjærg Stætte [*ˈˀæ·dˌbjɛʀə ˈˀsdæ·d*]. — Om Stætte se ovfr. u. Stætteager.

Ødebolstoft [*ˈˀø·bOɬsˈtɔʊt*]. — Ødebol maa have Betydningen „Ødegaard".

Østerløkke [*æ ˈǫsdəˈɬyk, ˈǫsdəˌɬyk*]. — Flere Lokaliteter.

Østermark [*ˈǫsdəˌmaɹg*].

3225. VARNÆS SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Varnæs, Lb [ˈvɑ·ns]. VJb 1231 (13. Aarh.) Warnæs; c. 1270 (Trap[4] IX p. 465) Warnesmarc; udat. Erik af Pommern 1396—1439, $^{20}/_{1}$ 1411 Warnes; SJb 1436 Wernisse, Wernisze; $^{17}/_{11}$ 1481 (Pavens Kopibog) Warnisz; 1508 Flensborg Stadbock fol. 192 warnsße; Jb 1535, Sk 1539 Warnntze; Jb 1609 Warnitz; Mejer 1648 Warnis; Mejer 1649 Warnyss; Danckw 1652 Warnis, Warniss; Sk 1676, Reg 1684—89, Jb 1704, DAtl Warnitz; VSK Varnitz; Gst 1857—58, Trap[1] Varnæs; TGst Warnitz; Postadr9, Gst Varnæs. — Forleddet er af Müllenhoff (Nordalb. Studien I p. 129) tolket som Gen. af Folkenavnet Variner, der nævnes hos Tacitus, og denne Forklaring er ofte blevet gentaget af senere Forfattere; se Litteraturhenv. hos Schütte, Our Forefathers II p. 296. Snarest vel af Subst. glda. waræ „Udmark"; se Mar. Kristensen i NoB XVI p. 105 ff.

Blaagade, Gd. VSK Blaaegade. — Se Blaagade ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Blaahøj, Gde [*blɑˈhy.*; Nik. Andersen: *blɔˈhy·*]. Gst 1857—58 Blaahøj; Trap[1] Blaahøi; Postadr9, Gst Blaahøj. — Se Blaahøj ndfr. u. Naturnavne i Varnæs. Jfr. Sterbjærg ndfr.

Blaakrog, Neder-, Gde [Nik. Andersen: *ˈnæ·ə blɔˈkʀo·x*]. Jb 1704 Blaukrog; Schröder Topographie 1837 Blaakrug; Gst 1857—58 Nedre Blaakrog; Trap[1] Nedre-Blaakrog; TGst Ndr. Blaukrug; Postadr9 Nedre-Blaakrog; Gst Nedre Blaakrog; Trap[4] Neder-Blaakrog. — Blaakrug betegnes hos Schröder som „Wirthshaus", men hans Navneform maa være en Misforstaaelse af Blaakrog, hvor der i Nutiden er en Kro. Se iøvrigt Blaakrog ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Blaakrog, Over-, Gde [Nik. Andersen: *ˈöwə blɔˈkʀo·x*]. Jb 1704 Blaukrog; Gst 1857—58 Øvre Blaakrog; Trap[1] Øvre-Blaakrog; TGst Obr. Blaukrug; Postadr9 Øvre-Blaakrog; Gst Øvre Blaakrog; Trap[4] Over-Blaakrog.

Blaamølle, forsv. Ml. Jb 1535 Blawe molne; Regnsk 1538 Blawmollns; Jb 1609 Blawmuhle; Mejer 1641 Vestigia Blowmulen Jetz ein Lachsfang; Danckw 1652 Blaumühl; J. Sørensens Kort X Blaa Mølle; Schröder, Topographie 1837 Blaumühle. — Blaamølle er ifl. Schröder II p. 414 afbrændt af Fjenden 1657, men af Mejers Angivelse fremgaar det, at den allerede var ødelagt i 1641. Møllen har Navn efter Blaabæk, ved hvilken den laa; se u. Naturnavne i Varnæs.

Bol, Gd. Jb 1710 (Hejmdal $^{20}/_{3}$ 1925) Jes Boels Bohl; Gst 1857—58 Bol; K 1863 Boelet; Postadr9 Bol; Trap[4] Voragergd. (e Bol). — Jfr. Vaadager ndfr.; Bol, se Indl.

Boldkær, Gd. Trap[1] Boldkjær; Postadr9 Boldkær. — Formen er antagelig opstaaet ved, at Bol og Kjær, der paa Gst 1857—58 staar lige ovenover hinanden, er læst som eet Navn.

Bovrup, Lb [*bOʀʁp*]. VJb 1231 (13. Aarh.) Baghthorp; RegCapSlesv 1352 (1661—70) Bogrup; Broderliste 1377 (DiplFl I 10) Bowrup; RegCapSlesv 1445—50 (c. 1700) Bowrup, Bogrus; Sk 1533 Bourup; Jb 1535 Bowrupp; Sk 1539 Bowderup; Jb 1543 Bouwerrup; Sk 1543 Bouwerrup, Boderup, Boueroppe, Bowrupp, Borop, Borob; Reg 1572 Borup; Reg 1604 Bowrup; Mejer 1648 Bohrup; Jb 1649 Bouwerup; Danckw 1652 Bohrup; Jb 1661 Baurup; Jb 1709 Baurupp, Bauerupp, Bauerup; DAtl Baurup; VSK Bohrup; Gst 1857—58, Trap[1] Borup; TGst Baurup; Postadr9, Gst Bovrup. — Forleddet er, som antaget af O. Nielsen i Oda. Personn. p. 9, et Mandsn. glda. *Baghi, identisk m. ohty. Bago. Det samme Navn indgaar muligvis i det glsv. Stednavn Bagathorp (Lundgren-Brate p. 21). Jfr. ogsaa oldn. Tiln. Bági (Lind Bin. Sp. 12 f.).

Bovrup Mark, Gde og Hse. TGst Baurupfeld; Postadr9 Bovrup Mark; Gst Bovrupmark.

Bovrup Søndermark, Gde og Hse. Trap[4] Bovrup Søndermark.

Bredbjærggaard, Gd [*bʀebjɛʀəˈgå.ə*]. — Se Bredbjærg ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Brokbjærg, Gd. VSK Brodbierg; Kok II p. 99 Brokbjerg; TGst Brokberg. — Se Brokbjærg ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Bønneland, Gde. — Se Bønneland u. Naturnavne i Bovrup.

Dobbæk, Gd. VSK Dothbek. — Se Dobbæk ndfr. u. Naturnavne i Varnæs. Samme Gaard som Hørtoft ndfr.

Dyrbæk, Gd [*ˈdy·ɹ̩bæg*]. J. Sørensens Kort X Dyrebech Mølle; VSK Dyerbak; TGst Dürbek; Postadr9, Gst Dyrbæk. — Se Dyrbæk ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Flydebjærggaard, Gd [*fl̥ybjɛʀəˈgå.ə*]. Trap[4] Flybjærggd. — Se Flydebjærg ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

?**Fodsti,** Gd. VSK Forsti. — Se Fodsti ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Frellesfind, Gd. VSK Frellesfind. — Maaske Fejl for *Frellesmose. Jfr. Naturnavnet F. ndfr. u. Bovrup.

Frøslevsted, Gd [*fʀo̤stəˈsdæɟ*]. — Opkaldelse efter Landsbyen Frøslev i Bov S., 3271.

Fæsti, Gd. VSK Festi. — Se Fæsti ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Gammeldam, Gde [*gaməlˈdam*]. Gst Gammeldam. — Samme Lok. som Mikkelsdam og Vesterskov ndfr. Se Gammeldam ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Gammelgaard, Voldsted. Mejer 1641 Alte hoff; Schröder Topographie 1837 Gammelgaard. — Syd for Byen paa Grænsen til Bovrup. Ifl. Schröder II p. 414 har der ligget en Herregaard her.

Grav, Gd [*æ gʀaʁ*]. Jb 1710 (Hejmdal 20/3 1925) Gravs Bohl; Gst 1857—58, TM Grav; TGst Das Grab; Postadr9, Gst Grav; Trap[4] Graven.

Grønneløkke, Gd [*gʀön·ˈl̥yk*]. VSK Grønlykke; Trap[4] Grønløkke. — Se Grønneløkke ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Hesselgaarde, Gd [*hæsəlˈgå.ə*]. Jb 1710 Hißelgaarde, Hißelgaard; VSK Hesselgde; Postadr9 Hesselgaard. — Efter Naturnavnet Hessel i Varnæs. Ifl. Opt. 1932 skal der her have ligget en Borg; der er fundet Rester af

Stenbro og et Lag Trækul. Formerne i Jb 1710 optræder som Navn paa en „Plov“, opkaldt efter det gamle Voldsted.

Hipholm. Se u. Naturnavne i Varnæs.

Hovedhus, Hs [Nik. Andersen: *va·ns⌜ho·j*]. Gst 1857—58 Hovedhus; Trap[1] Hovedhuus; Postadr9, Trap[4] Hovedhus. — Efter Beliggenheden paa Varnæs Hoved; se u. Naturnavne i Varnæs.

Hussted, Gd [*h0sdə*]. Gst 1857—58, Trap[1], Postadr9, Trap[4] Hosted. — Se Hussted ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Hørtoft, Gd [*hötɔʊt;* Nik. Andersen: *⌜hötɔwt*]. Jb 1710 (Hejmdal 20/3 1925) Hørtofter Bohl; Gst 1857—58, Trap[1] Hørtoft; TM Hötoft; TGst Hörrtoft; Postadr9 Hørtofte; Gst, Trap[4] Hørtoft. — Jfr. Dobbæk ovfr.

Keldkær, Gde og Hse. Trap[4] Kildekær. — Se Kildekær ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Keldkærgaard, Gd. Trap[4] Kildekærgd.

Kokhøj, Gd. VSK Kokhoy. — I Bovrup. Placeringen paa VSK stemmer ikke med Beliggenheden af Naturnavnet Kokshøj.

Korreshøj, Hse. Trap[4] Karreshøj. — Se Korreshøj ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Krybily, Gd [*kʀɥ.fi̯ˈty*]. Trap[4] Krybily. — Ogsaa som Naturnavn i Bovrup, men Gaardnavnet er vel det primære. Efter Beliggenheden ved Foden af en Bakke. Krybily forekommer oftere som Gaardnavn og især som Kronavn rundt om i Landet.

Kær, Gd. Jb 1710 (Hejmdal 20/3 1925) Kjers Bohl; Gst 1857—58 Kjær; Postadr9 Kær; Gst Kærgaard; Trap[4] Kærgd. — Efter Naturnavnet Kær i Varnæs.

Lampe, Hs [*æ lamp*]. — Jfr. Naturnavnet Lampe i Varnæs.

Langkær, Gde [*laŋḳæ*]. — Se Langkær ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Lillemark, Gd [*ˈli̯l̥·ˌmaɹg*]. VSK, TGst, Trap[4] Lillemark. — Se Lillemark ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Lillemølle. Jb 1535 Lutke Molne.

Lilleskov, Gd [*ˈli̯l̥·ˌsgɔʊ*]. — Se Lilleskov ndfr. u. Naturnavne i Varnæs. Samme Lokalitet som Sivløkker ndfr.

Mikkelsdam, Gde [*megəlˈdam;* Nik. Andersen: *megəlsˈdam*]. Gst 1857—58, Trap[1], Postadr9, Trap[4] Mikkelsdam. — Jfr. Gammeldam ovfr. Se Mikkelsdam ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Møllehøj, Gde [*⌜mo̯t·hy*]. Gst 1857—58 Møllehøj; Trap[1] Møllehøi; Postadr9, Trap[4] Møllehøj. — Se Møllehøj ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Naldpold, Gd. Trap[4] Naldpold. — Plantenavnet jy. Nalde „Nælde“.

Naldtang, Gde [*⌜nal̥·taŋ;* Nik. Andersen: *⌜nal̥taŋ*]. VSK, Schröder Topographie 1837 Nailtang; Gst 1857—58, Trap[1] Naldtang; TGst Neiltang; Postadr9, Gst Naldtang. — Se Naldtang ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Nørreskov. Se ndfr. u. Petrebæk.

Olesbol, Gde. Jb 1710 (Hejmdal 20/3 1925) Wolles Bohl; Gst 1857—58 Vollesbol; Trap[1] Vallesbøl.

Ornum, Gd [Nik. Andersen: *⌜ɔɹnom*]. 1508 Flensborg Stadbock fol. 192 arnim*e* (ell. arnun*e*); Mejer 1641 Vestigia Ornvm Hof; Mejer 1648, Jb 1704 Ornum; Jb 1710 Ornum-Hoff, Ornumhoff; Schröder Topographie 1837 Ornumhof; Gst 1857—58 Ornumgd.; Trap[1] Ørnumgaard; TGst, Postadr9, Gst Ornum. — Ifl. Schröder II p. 414 Navn paa et Voldsted; jfr. Mejer

1641. Den moderne Bebyggelse er altsaa ikke en direkte Fortsættelse af den gamle. Subst. glda. ornum(æ) „Særjord".

Petrebæk, Gd [*ˈpeˑtrəˌbæk*]. VSK, Schröder Topographie 1837 Pertrebek; Gst 1857—58, Trap[1] Nørreskov; TGst Petrebek; Postadr9, Gst Peterbæk; Trap[4] Nørreskov, Petrebæk, — Se Petrebæk ndfr. u. Naturnavne i Varnæs. Kaldes ogsaa [*nösgœ*]; jfr. Naturnavnet Nørreskov.

Poppelgaard, Gd [*pabəlˈgåˑə*]. Gst Poppelgaard.

Ravnhøj, Gde [*ˈʀɑsˑnˌhy*]. VSK Ravnhøy; Postadr9, Gst, Trap[4] Ravnhøj. — Se Ravnhøj ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Ravstolt, Gd. VSK Ragstolt. — Se Ravstolt ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Remmertoft, Gd. VSK Remmertoft.

Ribbesholt, Gd [*ˈʀjfəsˌhOld*]. — Se Ribbesholt ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Rovroj, Gd. VSK Rovroy. — I Bovrup.

Rævehøj, Gde [*æ ʀæ̆shy*]. — Formodentlig efter det nærliggende Naturnavn Rævehøj i Varnæs, skønt der ikke er direkte topografisk Sammenhæng.

Røimbjærg, Gd. VSK Røimbierg. — Synes at være s. Lok. som Rævehøj ovfr.

Sivløkker, Gd [*syˑəlygə*]. — Et andet Navn paa Lilleskov ovfr.

Skovbøl Mose, Gd. Trap[4] Skovbølmose. — Se Skovbøl Mose ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Sned, Gd. VSK Sneg. — Se Sned ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Snedled, Gd [Nik. Andersen: *ˈsnæjlæj*]. Gst 1857—58, Trap[1], Postadr9, Gst Snedled. — Se Snedled ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Sned, Lille-, Gd. VSK Lillesneg. — I Bovrup.

Spangsholm, Gd. VSK Spangsholm. — Se Spangsholm ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Springbol, Gd. I 1912 Springbolet. — Jfr. Springkær ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Stangled, Gd [Nik. Andersen: *sdæŋəˈlæj*]. Gst 1857—58, Trap[1] Stangled; TGst Stanglei; Postadr9, Gst, Trap[4] Stangled. — Efter Naturnavnet Stængled i Varnæs.

Stenager. Se ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Sterbjærg, Gd. VSK Steerbierre. — Samme Bebyggelse som Blaahøj ovfr. Jfr. Sterbjærg ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

? **Stobbæk,** Gd. VSK Stobbek. — Se Stobbæk ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Stokager, Gd [*sdəgaxəgœ*]. VSK Stokager; Gst Stokager Gd.; Trap[4] Stokagergd (ell. Vestermark). — Se Stokager ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Surløkke, Gd. Trap[4] Surløkke. — I Varnæs.

Svendekrog, Gd. VSK Svennekrog. — Efter Naturnavnet Svendekrog i Varnæs.

Sønderhjørne [*æ ˈʳsyŋəˌʳjeˑin*]. — Den sydlige Del af Varnæs By.

Søndermark, Gde. Gst, Trap[4] Søndermark. — Se Søndermark ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Søndermose, Gd. VSK Søndermose. — Se Søndermose ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Tagmose. Se ndfr. u. Naturnavne i Bovrup.

Vaadager, Gd. VSK Votager; Trap[4] Voragergd. (e Bol). — Jfr. Bol ovfr. Se Vaadager ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Varnæs Løkke, Gde og Hse [Nik. Andersen: *va·nsˈlyk*]. Gst 1857—58, Trap[1] Varnæsløkke; TGst Warnitzlück; Postadr9, Gst Varnæsløkke. — Se Varnæs Løkke ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Varnæs Vig, Hotel og Hse [Nik. Andersen: *va·nsˈvi·x*]. Trap[4] Varnæsvig. — Se Varnæs Vig ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Vesterhjørne, Gde og Hse [*æ ˈvæsdəˌˈjø·ɹn*]. Trap[4] Vesterhjørne. — Den vestlige Del af Varnæs By.

Vestermark, Gde [Nik. Andersen: *ˈvæsdəmaʁk*]. Gst 1857—58, Trap[1] Vestermark; TGst Westermark; Postadr9, Gst Vestermark. — Se Vestermark ndfr. u. Naturnavne i Varnæs. Jfr. Stokager ovfr.

Vesterskov, Gde [Nik. Andersen: *væsdəˈsgɔʊ*]. Gst 1857—58, Trap[1] Vesterskov; TGst Westerskov; Postadr9 Vesterskov. — S. Lok. som Gammeldam ovfr. Se Vesterskov ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Vibekær, Gd [*ˈviˑfɟæ*]. Gst 1857—58, Trap[1] Vibekjær; Postadr9, Gst, Trap[4] Vibekær.

Vold, Gd [*vOl*; Nik. Andersen: *e vol*]. Jb 1710 (Hejmdal 20/8 1925) Wolds Bohl; Schröder Topographie 1837 Wold; Gst 1857—58, Trap[1] Volden; TGst Der Wall; TM Wold; Postadr9 Volden; Gst Vold. — Hos Schröder II p. 414 Navn paa et Voldsted. Jfr. Slægtsnavnet Wold u. Voldløkke i Varnæs.

Vrangkær, Gd [*ˈvʁaŋˌɟæ*; Nik. Andersen: *ˈvʁaŋkjæ*]. Dok. 1847 Vrangkjær; Gst 1857—58, Trap[1] Vrangkjær; TGst Wrangkier; Postadr9, Gst, Trap[4] Vrangkær. — Se Vrangkær ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Ærfælde, Gd. VSK Ehrfeil. — Se Ærfælde ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

Ørlager, Gd. Schröder Topographie 1837 Orlacker; Trap[4] Ørlager. — Se Ørlager ndfr. u. Naturnavne i Varnæs.

B. NATURNAVNE.

BOVRUP.

Aa. TM Aa. — Agerjord ved Eskær Bæk.

Aaland [*ɑ.laŋ*]. TM Aaland, Försteaaland, Smalaaland, Storeaaland, Thaysensaaland. — Agerjord, der støder op til Blaabæk.

Abildgaardløkke. I 1912 Abildgaardlyk. — Subst. Abildgaard „Frugthave".

Aftægtsløkke. TM Aftägtslyk.

Amerika. I 1912 Amerika. — I I 1912 nævnt lige efter Tyskland ndfr.; Navnet er vel givet i Analogi med dette.

Bagehusløkke [*æ ˈbakhusˌɬyk*]. TM Backhuuslyk. — Agerjord umiddelbart ved Poppelgaard. Trods Udtalen med [*k*] maa Forleddet være Subst. sønderjy. Bagehus „huset, hvor bageovnen findes" (Feilb.).

? **Bag Haven.** TM Baghawen.

Bjærgløkke [*æ ˈˈbjɛʁəˌɬyk, æ ˈbjɛʁəˌɬyk*]. TM Bjerglyk. — To Lokaliteter.

Blaabæk. Se ndfr. u. Varnæs.

Blaafermose [*blœfəˈˈmo·s*] TM Blovremoos. — Forleddet kunde være Plantenavnet Blaabær, hvor -bær, efter at Leddets Betydning er glemt (jfr. den tryksvage Stilling), kan udvikles til [*-fə*], paa samme Maade som

-bøl i adskillige Stednavne gaar over til [*-føl*]. En anden Mulighed er, at der foreligger et sammensat Stednavn med samme Forled som Blaabæk, i Nærheden af hvilken Mosen ligger; [*-fə*] er i saa Fald snarest Subst. glda. *far „Overfartssted", jfr. S.-Farup i V.-Vedsted S., 2708, men kunde vel ogsaa være udviklet af -vraa.

Blaagade [*blɑˈgɑ·*]. U 1767—76 Blagades-Bohl; Jb 1773—74 Blagaards Bohl; Jb 1793—94, Jb 1803 Blaagaards-Bohl; TM Blaagade, Nörreblaagade, Owerblaagade, Midtblaagade, Nederblaagade. — Agerjord lige udenfor Bovrup By, ved Landevejen mellem Bovrup og Felsted.

Bovrup Bjærg [*bOʁʊbˈbjɛʁə*]. Gst Bovrup Bjærg. — Se Bovrup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Bovrup Bæk [*bOʁʊbˈbæk*]. Gst 1857—58 Borup Bæk; Trap[1] Borup-Bæk; TGst Baurupbek; I 1912 Borupbæk, Borup-Bæk; Gst Bovrup Bæk.

Bovrup Skov. Sk 1604 Bowrupholtt.

Bovrup Tang [*bOʁʊbˈtaŋ.*]. Mejer 1641 Bohrup tange; (her?) „Uddrag af udskiftningspapirer fra 1710 og andre gamle dokumenter" (I 1912) Tangsager; U 1767 Borrop Tang; TM Bauruptang. — Agerjord, begrænset af Blaabæk, der skyder sig ind i Varnæs Bymark. Subst. Tang, en Sideform til Tange, hvorom se Indl.

? **Bransehøj.** TM Bansehoi, Lansehoi?; I 1912 Bransehøj.

Bratbjærgvej [*æ ˈˈbʁɑdbjɛʁəˌvæˌ*]. — Vejen fra Bovrup sydpaa. Da den gaar forbi Brokbjærg, se ndfr., er Navnet vel blot en forvansket Form af Brokbjærgvej.

Bredaa [*bʁɛˈɑ.*]. U 1767 Die Wiese Breaa; TM Bredaa; I 1912 Bredaa. — Eng ved Eskær Bæk.

Bredbjærg [ˈˈ*bʁɛˑˌbjɛʁə*]. TM Bredebjerg.

Brokbjærg [ˈˈ*bʁɔgbjɛʁə*, ˈ*bʁɔbbjɛʁə*]. „Uddrag af udskiftningspapirer fra 1710 og andre gamle dokumenter" (I 1912) Brobjergmark; U 1767 Brockberg, Brockberg-Feld; U 1767—76 Brockberg, Brackberg feld, Wester Brackbjerg; K 18. Aarh. Brockberg-Feld; Schröder Topographie 1837 Brockberg; Kok II p. 99, TM Brokbjerg; I 1912 Brokbjerg, Brokbjerg-Veien; Gst Brokbjærg. — Dyrenavnet Brok „Grævling".

Brydekær [*bʁöˈkjæ*]. TM Brodekjer, Brödekjer; I 1912 Brydekær; Gst Brødekær. — Støder op til Brydekær i Varnæs; se ndfr.

Brændkær [ˈ*bʁænˑˌkjæ*]. U 1767—76 Brenkier Acker; TM Brendekjer. — Verb. brænde eller Subst. glda. *brænnæ „Svedjeland".

? **Brødbjærg** [ˈˈ*bʁɔbjɛʁə*, *bʁɔbjɛʁəˈkjæ*]. TM Brödbjerg, Brödbjergkjer. — Forleddet kan være Ordet Brød, hvorom se Indl.; jfr. Skrivemaaden med ö i TM. M. H. t. Lydudviklingen kan jævnføres Brødland i Brede S., 3116, udt. [*bʁɔtaŋ*]. Stedet ligger temmelig langt fra Brokbjærg ovfr., saa det er næppe sandsynligt, at det er dette Navn, der tidligere har betegnet et større Omraade, selv om det har Sideformen [ˈ*bʁɔbbjɛʁə*].

? **Bukholm.** TM Bokholm.

Bækenge. I 1912 Bæk-Engene.

Bækgrene [*bægˈˈgʁeˑn*, *bægˈˈgʁeˑnˌvæˌ*]. U 1767—76 Bergriens Theil; I 1912 Bækgrene, Bæksenerveien. — Dal, hvor Bovrup Bæk og Blaabæk mødes.

Bækløkke. TM Bäklyk.

Bønneland [*æ ˈbɔˑnˌlaŋ*, ˈˈ*bɔˑnˌlaŋ*]. U 1767—76 gros Bönlans Theil;

TM Börnland. — Støder op til Bønneland i Traasbøl, Felsted S., 3224. Bruges ifl. Opt. 1932 ogsaa som Navn paa nogle Gaarde.

Damløkke. TM Dammlykk. — Dam, se Indl.

Davholm. I 1912 Dauholm.

Drav [*dʀaʁ*]. TM Drav. — Agerjord. Drav, se Indl.

Dyndager [*ˈɔʁə dø·nˌaxə, ˈmed dø·nˌaxə, ˈnæ· dø·nˌaxə*]. TM Dünacker; I 1912 Dyndager.

Ejlkær [*ˈʳæj·tˌkæ*]. U 1767—76 Jyelkier; TM Eilkjer. — Se u. Ejlkær i Brunde, Rise S., 3212.

Elbjærg Kær. U 1767 Ellbierg-Kiärs-Theil. — Elbjærg Kær er rimeligvis samme Lokalitet som Elkær ndfr. Da Elkær ligger paa Grænsen til Varnæs, i Nærheden af Elmbjærg i denne By, er Elbjærg formodentlig identisk med dette Navn.

Elkær [*æt.kæ*]. — Se det foregaaende Navn.

Emmelbjærg. TM Emmelberg; I 1912 Emmelbjærg. — Ved den ene af Lokaliteterne Midtbjærg ndfr. Formen i TM er muligvis en Gengivelse af en Sideform *Melbjærg (med foransat Artikel) af dette Navn. Paa TM bygger igen Formen i I 1912.

Engknæk [*ˈæŋˌknæk*]. TM Engknäk.

Enkesløkke [*æŋgəsˈtyk*]. TM Enderslyk; I 1912 Engerslyk. — Subst. Enke eller snarere et sammensat Stednavn *Engkær, *Engknæk ell. lign.; der er ingen topografisk Forb. med det foregaaende Navn.

Eskemose. I 1912 Eskemose. — Trænavnet Esk.

Eskær Bæk [*ˈæskɛɹˌbæk*]. TM Eskjerbek; Gst Eskær Bæk. — Samme Vandløb som Eskær Bæk i Traasbøl, Felsted S., 3224.

Faareholm [*æ ˈfå·əˌhɔt.m*]. TM Faarholm.

Faareløkke [*æ ˈʳfå·əˌtyk*].

? **Faspehøj.** TM Faspehoi.

Feltstætte [*æ ˈfæl̥dˌʳsdæ·t*]. U 1767 Fellstuet-Theil; TM Feldstedtlyk; I 1912 Fældestædte. — Sted hvor en Fodsti gaar gennem et Hegn og over en Bæk.

Fenne [*æ ʳfæn·*]. U 1767—76 die Fenne, Fenn-Bohl, Fenne Bohl; Jb 1803 Fenne-Bohl; TM Finnlyk; I 1912 Fenn. — Fennevej [*æ ˈʳfæn·ˌræj*]. I 1912 Fenneveien, Fenvejen (æ Fenvej). — Agerjord. Fenne, se Indl.

Fikke [*æ fek*]. TM Fik; I 1912 æ Fik. — Lille Jordstykke. Subst. sønderjy. Fikke „Lomme".

Finnesmose. TM Finnesmoos. — Forleddet er rimeligvis Gen. af Slægtsnavnet Finn, der forekommer i Bovrup. Der er ingen topografisk Sammenhæng med Fenne ovfr.

Firkant. I 1912 Firkanten.

Flæskmose. I 1912 Flæskmose. — Antagelig et Subst. *Flæsk „Flig"; se u. Flæskland i Brøns S., 3087. Jfr. Flæskholm ndfr. u. Varnæs, paa Grænsen til Bovrup.

Fold. I 1912 Fold, æ Foel. — „Den gamle Samleplads for Kvæget i Fællesskabets Tid" (I 1912). Fold, se Indl.

Foldløkke. TM Overfoldlyk, Nedrefoldlyk. — Fold, se Indl.

Forte. I 1912 æ Fort, Fortegade. — Æ Fort i I 1912 er et ældre Navn paa „Bæksenerveien" (se ovfr. u. Bækgrene) stds. Forte, se Indl.

Fred [*æ fʀæj*]. (Her?) U 1767 Frads-Acker-Theil; TM Brei; I 1912

æ Fræj. — Agerjord i Brydekær. Formodentlig om et Areal, hvor Græsset fredes til Høslet; jfr. Fredmose i Emmerlev S., 3107.

Frellesmose. U 1767—76 Frelles-Mooße. — Mandsn. sønderjy. Frelle (Kok II p. 18 u. Fredlev).

Fuglebjærg [ˈʳfɔʊt̩ˌbjɛʀə]. TM, I 1912 Fuglebjerg; Gst Fuglebjærg. — Fuglebjærg Kær [fɔʊ·t̩bjɛʀə ˈɣɛɹ]. TM Fuglebjergkjer.

Fæbol. I 1912 Feboel.

Fæsti [æ ˈfæ·ˌsdi̯]. U 1767—76 Festey Bohl, Festie Theil; Jb 1773—74 Festey Bohl; TM Fästieg. — Agerjord. Subst. Fæ „Kvæg".

Gaasholt. TM Gaasholt; I 1912 Gaasholdt. — Gaasholt Kær [gåsət-ˈɣɛɹ]. TM Gosselkjer. — Fuglenavnet Gaas.

Gadekærbæk [ˈʳga·ɣæˌbæk]. I 1912 Gadekjærsbæk.

Gammeleng. TM Altewiese.

Grandestedled [æ ˈgʀansgəˌlæi̯]. U 1767—76 Granstey Leystheil. — I tidligere Tid samledes Bymændene her for at tale om Byens Anliggender (Opt. 1931). Subst. sønderjy. Grande „Bystævne".

Grandestedløkke [ˈgʀansgəˌt̩yk]. — Ved Grandestedled ovfr.

Grueløkke [ˈgʀu·ˌt̩yk]. TM Grulyk. — Grue, se Indl.

Grusløkke. TM Gruslyk.

Grydager. TM Gryacker; I 1912 Grydager. — Subst. glda. griūt „Sten, Grus".

Græftholt. U 1767—76 Granholt-Bohl, Græfftholt-Bohl; Jb 1773—74 Græfftholt-Bohl; Jb 1793—94 Græfftolt-Bohl; Jb 1803 Gräfstoldt-Bohl. — Jfr. Grøftholt, Gd i Aastrup S., 3019.

Grænseløkke. TM Gränzlyk.

Guldmade. „Uddrag af udskiftningspapirer fra 1710 og andre gamle dokumenter" (I 1912) Guldmade; TM Guldmai. — Støder op til Guldmade i Traasbøl, Felsted S., 3224, s. d.

Gærdselskifte [ˈʳgæsəlˌsgæ̊ʊt]. TM Gesselskift. — Lille Skov. Subst. Gærdsel, i Sundev. udt. [gæsəl] „ris til at gærde med, el. til pindebrænde" (Feilb.).

Hareager [ˈʳha·ˌaxə]. TM Haracker. — Dyrenavnet Hare.

Hat [æ hat]. TM Hat; I 1912 æ Hat. — Navn paa to forskellige, trekantede Jordstykker.

Hesteknæk. I 1912 Hesteknæk eller „æ Knæk".

Hestemade [æ ˈhæsdˌmai̯]. TM Hestemai; I 1912 Hestemaj. — Hestemade Løkke [æ hæ·sdmai̯ˈt̩yk]. TM Hestemailyk. — Se u. Hestemade i Varnæs.

Himmelbjærg. I 1912 Himmelbjærg. — Da Himmelbjærg staar i samme Indb. som Emmelbjærg ovfr., kan Formen næppe være en Forbedring af dette Navn.

Hjortensbjærg [ˈjɔʀdənsˌbjɛʀə]. „Uddrag af udskiftningspapirer fra 1710 og andre gamle dokumenter" (I 1912) Hjortensbjergmark; K 18. Aarh. Jortens-Berg-Feld; TM Jordensbjerg; I 1912 Hjortensbjærg. — Forleddet kan næppe forklares som Gen. af Ordet Hjort med efterhængt Artikel, da denne ellers kun synes at forekomme i enkelte faste Forbindelser som Kongens- og Kirkens-. Snarere et oprindeligt *Hjortenæs. En Sammensætning med -næs er ogsaa formodet i det nærliggende Lavenshøj ndfr.

Hok [æ hɔk]. TM A Hok, Hok; I 1912 Hok (æ Hok). — Tre forskellige Lokaliteter. Hok, se Indl.

Holbæk. TM Holbäk. — Der er ingen topografisk Forb. med Holbæk ndfr. u. Varnæs.

Holm [*æ hɔt.m*]. TM Holm, Holmen. — To Lokaliteter. Holm, se Indl.

Holmløkke. TM Holmlyk. — Holm, se Indl.

Holtsager [*ˈhɔlˌdsˌaxə*]. TM Holzacker. — Forleddet er Gen. af Holt, hvorom se Indl.

Holvej [*æ ˈhɔtˌvæj*]. TM Holweilyk. — Jy. Holvej „Hulvej".

Hundsager [*ˈhunsˌaxə*]. TM Hundsacker, Hviidsacker. — Dyrenavnet Hund.

Husløkke [*æ ˈhusˌtyk*]. TM Huuslyk. — Tre forskellige Lokaliteter. Ligger ved udflyttede Huse paa Bymarken.

Hustoft. TM Huustoft, Hustoft.

Hvilhøj. U 1767—76 Wielhoy Theil; TM Hvilhoi. — Verb. hvile. Samme Navn som den bekendte Hvilehøj i Skt. Peders Lands., Slagelse H., der allerede nævnes i Visen om Hellig Anders i et Hdskr. fra c. 1580 (Aarbog for Sorø Amt 1912 p. 24). Jfr. Hvilbjærg i Vodder S., 3088.

Hælde [*æ hælˑ, æ ˈhælˑ*]. U 1767—76 Hell acker; TM Held, Heldacker. — To Lokaliteter.

Hældeløkke [*æ ˈhælˑˌtyk, æ ˈhælˑˌtyk*]. TM Heldlyk. — Hælde, se Indl.

Hørresbjærg [*ˈhörɒsˌbjɛrə, hɒsbjɛrə*]. U 1767 Hörresberg-Feld; K 18. Aarh. Hörres-Berg Feld oder Norder Feld; TM Hörrösbjerg, Horrösbjerg; I 1912 Hørresbjerg, Hørisbjerg. — Der er ingen topografisk Forbindelse med Hørrøde ndfr., men Forleddet er muligvis Gen. af det samme Ord.

Hørreseng. Nebenbuch zum Schuld und Pfand Protocoll der St. Nicolay Kirchen-Untergehörigen 1737 Hörres-Eng. — Hører antagelig sammen med Hørresbjærg ovfr.

Hørrøde [*höræ; höræ*]. TM Hörrö, Horrö; I 1912 Hørre. — Agerjord. Ifl. Opt. 1932 havde Folk Lov til at røde Hør i den derværende store Mergelgrav. Navnet er da identisk med Subst. Hørrøde „den samlede hørmængde som på en gang rødes" (Feilb. fra Sundev.), her brugt om Stedet, hvor Rødningen foregaar.

Inderløkke [*æ ˈinəˌtyk*]. TM Indrelyk.

Kaalgaardsnakke [*æ katˑgɔsˈnak*]. TM Kaalgaardsnak. — Jy. Kaalgaard „Have".

Katsig. I 1912 Katsig.

Kildekær [*ˈkeˑlˌkæ*]. (Her?) „Uddrag af udskiftningspapirer fra 1710 og andre gamle dokumenter" (I 1912) Keelkjær; TM Kildekjer; I 1912 Kildekær (Kælkjær).

Kile. I 1912 Kilen. — Kile, se Indl.

Kirkemark. U 1767 kleinem Kirchfeld; U 1767—76 kleinen Kirchfelde; K 18. Aarh. Klein Kirch Feld.

Kirkevej [*æ ˈkiɴgˌvæj*]. I 1912 Kirkeveien. — Vejen til Varnæs.

Klavsager. TM Knausager; I 1912 Klausager.

Kløverløkke. TM Klöverlykke.

Knæk [*æ knæg*]. TM Knäk; I 1912 Knæk, Knek; Trap[4] Knæk. — Tre Lokaliteter. Knæk, se Indl. Jfr. Hesteknæk ovfr.

Kobberager. U 1767—76 Kopper Acker Bohl; Jb 1803 Kopperacker-Bohl; TM Kobberacker. — Jfr. u. Kobberholt, Gd i Løjt S., 3211.

? **Kokkenborg.** TM Kakkenborg, Kokkenborg(?); I 1925 Kakkenborg. — Jfr. Bebyggelsesnavnet Kokkenborg i Arrild S., 3081.

Kokkesstavn [ˈkœgəsˌˈsdaˑən]. — Den Del af Bovrup, der ligger Øst for Kirkevejen til Varnæs og Nord for Blansvejen. Mandsn. (Tiln.) Kok.

Kokshøj [kɔgsˈhy]. TM Hokshöi. — Af Mandsn. (Tiln.) Kok.

Kokær [ˈkOˌkjæ]. TM Kokjer.

Kromandsløkke [æ ˈkrOmansˌtyk]. TM Kromandslyk.

Krybily. I 1912 Kryb-i-Ly (Kryfily). — Se Krybily ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Kulebjærg [ˈˈkuˑtˌbjɛrə]. TM Kullebjerg; I 1912 Kulebjærg. — Kule, se Indl.

Kuleløkke. TM Kullelyk. — Kule, se Indl.

Langager [ˈtaŋˌaxə]. TM Langacker, Langager; I 1912 æ Langagger, Langagerlyk. — Langagervej [æ ˈlaŋaxəˌvæj]. I 1912 Langagersvei.

Langjade [laŋˈˈjaˑj]. U 1767—76 Lang-Jay-Bohl; Jb 1803 Langjay-Bohl; TM Langjeg, Langjei; I 1912 Langjaj eller Langjai'e. — Agerjord uden for Bovrup By; støder op til Eskær Bæk. Efterleddet er Subst. glda. iathær „Rand", her sikkert i Betydningen „Aabred". Jfr. om Ordets Forekomst i danske Stednavne Steenstrup i Indl. Stud. p. 32 f., hvor dog ogsaa ikke herhen hørende Stof er medtaget. Man skulde vente en Udtale [-*jajə], der maaske er bevaret i Formen Langjai'e i I 1912, men denne er blevet opfattet som Flertal, hvorefter man har dannet en ny Entalsform [-jaˑj] i Analogi med Bøjningen [sbaˑj]: [sbajə] „Spade", [taˑj]: [tajə] „Lade" o. lign.

Langløkke [æ ˈtaŋˌtyk]. TM Langlyk, Langlykke. — To Lokaliteter.

Lavenshøj [ˈtasˑnsˈhy]. TM Launshoi; I 1912 Lavnshy. — Areal ikke langt fra Blaabæk. Forleddet i dette og de følgende Navne er sikkert et sammensat Stednavn. Man kunde tænke paa et *Lavnæs eller muligvis et *Langnæs med samme Lydudvikling som i Lavensby, Hagenbjærg S., 3263 ($^{22}/_{10}$ 1245 Langesio).

Lavenskrog. Mejer 1641 Laußkrog. — I Nærheden af Lavenshøj ovfr.

Lavensled [ˈtasˑns ˈtæj]. — Ved Lavenshøj ovfr.

Lerland [ˈˈteˑˌlanˌ]. TM Leerland.

Lerløkke. TM Leerlyk.

Lillebjærg [ˈˈljlˑˌbjɛrə]. TM Lillebjerg.

Lillebæk [æ ˈljlˑˌbæk]. TM Lilbäk. — Areal ved Vandløb. Ved Storebæk ndfr.

Lillekær. TM Lillekjer; I 1912 Lilkær.

Lilleløkke [æ ˈljlˑˌtyk]. TM Lillelyk, Lillelykke; I 1912 Lillelyk. — To Lokaliteter.

Lillemade. TM Lillemai.

Lillesned. TM Lillesnei. — Del af Sned ndfr.?

Lilletoft. TM Lilletoft.

? **Luesbrodel.** U 1767 Luesbroe-Theil.

Lundsbjærg. TM Lundsbjerg.

Løsløkke [æ ˈløˑsˌtyk, æ ˈˈløˑsˌtyk]. TM Löslyk, Löslykke; I 1912 Løslyk. — To Lokaliteter. Formodentlig Løkker, hvor Kvæget gaar løst. Jfr. Løseenge i Visby S., 3106.

Made [æ maj]. TM Mai. — Made, se Indl.

Madeløkke. TM Mailyk, Maylyk. — Made, se Indl.

Midtbjærg [*æ ˈmed‚bjɛʀə, ˈmedbjɛʀə*]. TM Midtbjerg. — To Lokaliteter.

Midtløkke [*æ ˈmed‚løk*]. TM Midtlyk, Midtlykke. — Flere forskellige Lokaliteter.

Midtmark. TM Midtfeld, Midtmark.

Mikkelløkke [*æ ˈnegəl‚løk*]. TM Mikkellyk. — Antagelig Mikkel i Betydningen „Ræv".

Moldestoft [*mOləsˈtɔst*]. TM, I 1912 Moldestoft. — Forleddet kunde være Gen. af Subst. glda. mullogh „Vaskefad", jy. Molding „Natbækken" (Molbech), brugt om en Fordybning i Terrænet; Moldestoft støder op til Dyndager. Jfr. Naturnavnet mulløgh i den hallandske Grænsebeskrivelse i VJb.

Mose [*æ ˈmo·s*]. TM Moos.

Moseløkke [*æ ˈmo·s‚løk*].

Myrhøj. U 1767—76 Huf genannt Muhrhoy Theil; Jb 1773—74 Mührhuy Bohl; Jb 1793—94 Mührny-Bohl; Jb 1803 Mührney-Bohl; TM Myrhöi. — Snarest Subst. Myre.

Mælkevej [*æ ˈmælg‚væj*]. — Vej til Mejeriet i Varnæs.

Mærsk. TM Märsk. — Mærsk, se Indl.

Mølleløkke. TM Storemölllyk, Lillemölllyk.

Møllevej [*æ ˈmœl·‚væj*]. I 1912 Mølleveien. — Vej til Møllen i Bovrup.

Nakke. TM Nak. — Nakke, se Indl.

Nederløkke [*æ ˈnæ·l‚løk, ˈnæ·ə‚løk, æ ˈnæ·ə‚løk*]. TM Nedrelyk, Nederlykke; I 1912 Nederlyk. — Flere Lokaliteter.

Nedermark. TM Nedremark.

Nopold [*ˈno·ə‚pOl*]. TM, I 1925 Naapold. — Nopold Løkke [*no·əpOlˈløk*]. TM Naapoldlyk. — Sydøst for Byen, i Nærheden af Bovrup Bæk.

Nydam. U 1767—76 Teich Neu-damm; TM Nydamm.

Nyskifte. TM Neweskifte.

Nørrebjærg [*ˈnöbjɛʀə, æ ˈnö‚bjɛʀə*]. TM Nörrebjerg, Norderbjerg. — To Lokaliteter.

Nørreløkke [*æ nölyk, æ ˈnö·ə‚løk, æ ˈnö·i‚løk*]. TM Nörrelyk, Nörrelykke; I 1912 Nørrelyk. — Flere Lokaliteter.

Nørremark. K 18. Aarh. Hörres-Berg Feld oder Norder Feld; I 1912 Nørmark.

Ormager. U 1767—76 Worm Acker halb-Bohl, kl. Worm acker; Jb 1773—74 Wormacker Bohl; Jb 1803 Wormacker-Bohl.

Overløkke [*æ ˈˀɔʊə‚løk, ˈɔʊə‚løk, æ ˈɔʊə‚løk*]. TM Overlyk, Owerlyk, Owerlykke; I 1912 Overlyk. — Flere Lokaliteter.

Overmark [*æ ˈɔʊə‚maʀg*]. TM Owermark.

Parten. TM Patten. — Subst. Part „Del", i Angel udt. [*pat*] (Feilb.); jfr. det flg. Navn.

Partløkke [*ˈpad‚løk*]. TM Partlyk. — Se Parten ovfr.

Pebelbæk [*ˈpefəl‚bæg*]. I 1912 Peffelbæk. — Pebel, se Indl.

? **Per Bro** [*pɜ ˈbʀO.*]. TM Peerbro. — Agerjord, der ikke ligger ved noget Vandløb. Formodentlig et Mandsnavn Per Bro; jfr. et Navn som Ras Bennik ndfr.

? **Per Hvids Agre** [*pv ˈˀvi·əs‚axə*]. — Tilnavnet Hviid forekommer i Varnæs (TM).

Poldløkke [ˈɔʁə ˈpOl̥·ˌtyk, ˈnæ·ə ˈpOl̥·ˌtyk, ˈpOl̥·tyk]. TM Poldlyk. — To Lokaliteter. Pold, se Indl.

Povl Holt. TM Paulholt. — Formodentlig et Personnavn; jfr. Ras Bennik ndfr.

Præsteløkke [æ ˈpʀæ·sdˌtyk]. TM Prästlyk.

? **Pundgrav** [ˈˈpʁŋ·ˌgʀaʁ]. Mejer 1641 quingraff; Mejer u. A. Quingraf; Mejer 1649 Gunigraff; I 1912 Bundgrav. — Kløft ved Blaabæk paa Grænsen til Varnæs. Formen fra I 1912 er anbragt under denne By, men skal utvivlsomt henføres hertil.

? **Rader.** I 1912 Reier.

Rane. U 1767—76 die Raane, Raen Acker.

? **Ransbygge.** U 1767 Ransbüg-Theil.

Ras Bennik [ʀaʁ ˈˈbæn.ik]. TM Rasmusbennik, Rasmusbennick.

Ravnhøj [æ ˈʀaʁ·nˌhy]. TM Ravnhoi; I 1912 Ravnhøj, Raunhøi; Gst Ravnhøj. — Der er ingen topografisk Sammenhæng med Ravnhøj i Varnæs.

Ravstolt. U 1767 Ragstolt-Theil; U 1767—76, Jb 1773—74 Ragstolt Bohl; Jb 1803 Rangstolt-Bohl; TM Storeravstolt, Lilleravstolt.

Ribbesholt [ˈʀi̯fəsˌhOl̥d]. TM Reversholt. — Ribbes- er snarest et sammensat Navn paa -bjærg, hvilket stemmer med de topografiske Forhold.

Rundløkke. TM, I 1912 Rundlyk.

? **Rævehøj.** TM Storerävhoi, Lillerävhoi.

Rødkilde [ʀo̤ˈˈʁe·l̥]. TM Rökehl; I 1912 Røkeld.

Rørbed [ˈˈʀø·ˌbæi̯, æ ˈʀø·əbæi̯]. — To Lokaliteter, den ene en Eng. Forleddet er Plantenavnet Rør, Efterleddet et glda. *bæth, etymologisk identisk med det fra ty. Beet laante nyda. Bed. Navnet er oprindelig et Appellativ med Betydningen „Rørskær". Som saadant forekommer Ordet ogsaa hos Fischer, Slesvigske Folkesagn[4] p. 239. Jfr. Rørbed i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229, en lille Bugt, hvor der vokser Tækkerør.

Rørbedløkke [æ ˈʀø·əbæi̯ˌtyk, ˈʀø·bæi̯ˌtyk]. TM Rörbedlyk, Rorbedlyk. — To Lokaliteter. Se ovfr. u. Rørbed; der er ingen topografisk Sammenhæng med disse Navne.

Schönfeld [ˈs̥jo̤·nˌfæl̥d]. TM Schönfeld. — Agerjord. Siges ifl. Opt. 1932 at være et gammelt Navn.

Sejbjærg [ˈˈsæi̯·ˌbjɛʀə]. TM Seibjerg. — Sejbjærg Kær [ˈsæi̯·bjɛʀə ˈʁɛr̥]. — Formodentlig s. Navn som Sejbjærg, Gd i Fovsing S., Hjerm H., 2461. Muligvis af Mandsn. glda. *Sighi, der forudsættes i Stedn. Sejrup i Oddum S., N.-Horne H. (M 1688 Seirupgaard). Jfr. glsv. Sighe, oldn. Sigi.

Sidløkke [æ ˈsi·ˌtyk]. TM. Sielyk. — Adj. sid.

Sivager. TM Sivacker.

Skelkær [ˈsgæt̥ˌʁæ]. U 1767—76 Schelkier-Bohl, Schell-Kier-Bohl; Jb 1773—74 Schellckier Bohl; Jb 1803 Schelkier-Bohl; TM Skälkjer. — Paa Grænsen til Kiding i Felsted S.

Skeroj [ˈsge·ʀɔ̀i̯]. U 1767—76 Schieroj, Schieroy, Schieroy Theil; TM Nederskeroy, Overskeroi. — Agerjord, ikke langt fra Grænsen til Felsted S. Af Subst. glda. *skēthæ i Betydn. „Grænse"; jfr. Skebjærg i Stollig, Løjt S., 3211.

Skisbjærg [ˈsgi̯sbjɛʀə]. TM Skiersbjerg; I 1912 Skisbjerg.

Skovløkke [*æ ˈˀsgɔʊˑˌtyk*]. TM Skovlyk.

Skredhøj. TM Skrähoi; I 1912 Skrejhye. — Subst. Skred eller muligvis Adj. skred, der foruden at betyde „glat, om føre, is og andet“ (Feilb.) vel ogsaa kan have Betydningen „skraa“; jfr. samsisk [*po skrẹə*] „på skrå“ (Feilb.).

Skrædderløkke [*æ ˈˀsgʀœˑʀəˌtyk*]. TM Skräderlyk.

Skærkilde [*sgæˈˀkeˑl*]. TM Skärhilde. — Skærkilde Høj [*sgæfəlˈhy*]. TM Skärkelhoi. — Adj. skær „ren, klar“.

Sluse [*æ stuˑs*]. I 1912 Sluse, Slusen (e Slues). — En Vej i Bovrup.

Smalløkke [*æ ˈˀsmatˑˌtyk*]. TM, I 1912 Smallyk. — To Lokaliteter.

Smedeholm. TM Smeiholm.

Smedekær [*ˈsmæjˑˌkæ*]. I 1912 Smedekjær, Smedekæret (e Smejkjæ). — Midt i Bovrup By.

Smedeland [*ˈˀsmæjˑˌlaˑnˌ*].

Smedemose. TM Smedmose.

Snabe [*æ ˀsnaˑf*]. TM Snaf; I 1912 Snaf (æ Snaef). — Snabe, se Indl.

Sned. „Uddrag af udskiftningspapirer fra 1710 og andre gamle dokumenter“ (I 1912) Snej; U 1767 Schney-Feld, an dem felde Schney; U 1767—76 Schney Bohl, Schaey-Bohl, Schney felde; Jb 1773—74 Schey Bohl; Jb 1793—94 Schey-Bohl; K 18. Aarh. Schney Felde; Jb 1803 Schey-Bohl; TM Snei. — Subst. glda. *snith „Skraaning“; se u. Sned i Aarslev, Hjordkær S., 3213.

Snedled. U 1767—76 Schneyley Theil. — Hører sammen med de øvrige Navne paa Sned- eller s. Opr. som Snedled i Varnæs, med hvilket der ikke er topografisk Sammenhæng.

Snedløkke. TM Sneilyk. — Se ovfr. u. Sned.

Snedskov. U 1767 Lille Schney-Schaus-Theil. — Se ovfr. u. Sned.

Solbjærg. TM Solberg.

Sortegade [*æ ˈsoˑdˌˀgaˑ*]. I 1912 Sortegade. — Vej i Bovrup By.

Spangsholm. U 1767—76 Spansholm Bohl; Jb 1803 Spansholm-Bohl; TM Spangholm. — Subst. Spang „Gangbræt over Vandløb“. Ved Stokløkke ndfr.

Spisekammer [*æ ˈˀsbiˑsˌkamə*]. TM Spieskammer. — Agerjord lige udenfor Byen. Det er vel Stedets Frugtbarhed, der har givet Anledning til Navnet.

Springkær [*ˈˀsbʀiŋˌkæ*]. U 1767—76 Springe Bohl, Sprenckier-Bohl; Jb 1773—74 Spreng Bohl, Sprengkier Bohl; Jb 1803 Springbohl, Springkier Bohl; TM Springkjer; I 1912 Sprængkær. — Subst. ænyda. spring „Kildevæld“.

? **Stavholm** [*ˈsdɔʊˑˌhɔt.m*]. TM Stauholm.

Stemmade [*æ ˈˀsdæmˑˌmaj*]. — Eng ved Blaabæk. Af Verb. stemme „dæmme op for Vand“.

Stenager [*ˈsdænˑˌaxə*]. — Tidligere ogsaa Gaardnavn (Opt. 1932).

Stenbjærg [*ˈsdajˑnˌbɛʀx*]. (Her?) „Uddrag af udskiftningspapirer fra 1710 og andre gamle dokumenter“ (I 1912) Stenbjergmark; TM Steinberg. — Udtalen er en Gengivelse af Formen fra TM.

Stenland [*ˈˀsdænˑˌlanˌ*]. TM Steenland; I 1912 Stenland.

Stenløkke. TM Steenlyk.

Stensager. TM Steensacker.

Stensbjærg. Se ndfr. u. Strensbjærg.

Stentoft. TM Steentoft.

?Stobbæk [*sd0ˈbæk*]. U 1767—76 Stabeck-Bohl; Jb 1773—74 Stabeck Bohl; Jb 1803 Stabbeck-Bohl; TM Staabæk. — Areal ved Bovrup Bæk paa Grænsen til Ullerup S. Forleddet er muligvis Stok eller Stub.

Stok [*æ sdɔk*]. TM Stok. — Mark og Bro. Stok i Betydn. „Gangbræt over Vandløb".

Stokholm. TM Stokholm. — Se ovfr. u. Stok.

Stokløkke. TM Staaklyk. — Se ovfr. u. Stok.

Storebjærg [ˈ*sdoˑəˌbjɛʀə*]. TM Storebjerg.

Storebæk [*æ* ˈ*sdoˑəˌbæk*]. TM Storbäk. — Areal. Støder op til Lillebæk ovfr.

Storeløkke [*æ* ˈ*sdoˑəˌtyk*]. TM Storelyk; I 1912 Storlyk.

Storetoft. TM Storetoft.

Strensbjærg [ˈ*sdʀænsˌbjɛʀə, æ* ˈ*sdænsˌbjɛʀə*]. U 1767 Norder-Stensberg Theil; TM Stridsbjerg; I 1912 Stridsbjerg (eller Strendsbjerg). — Formen Strendsbjerg i I 1912 stemmer med den moderne Udtale [ˈ*sdʀænsˌbjɛʀə*], medens Stridsbjerg i samme Kilde maa skyldes Meddelerens Kendskab til TM. Naar der tillige er optegnet en Udtale [ˈ*sdænsˌbjɛʀə*] skyldes det vel en ældre Skrivemaade Stens-; jfr. U 1767. Forleddet er snarest Gen. af et Personnavn. Som en Mulighed kan nævnes et Tilnavn glda. *Strænding, et Navn, der ogsaa forudsættes i det norske Gaardnavn Strændings rud (Lind Bin. Sp. 364). Jfr. Sideformen glda. Stranding (Eks. Johannes Stranding RO p. 62).

Stærsig Løkke. TM Stärsiglyk. — Plantenavnet Stær „Carex".

Synsvæle. TM Sünswäl.

Sønderbjærg [ˈ*sʏŋəbjɛʀə, æ* ˈ*sʏŋəˌbjɛʀə*]. TM Sönderbjerg. — Vistnok to Lokaliteter.

Sønderløkke [ˈ*sʏŋəˌtyk, æ* ˈ*sʏŋəˌtyk*]. TM Sönderlyk, Sönderlykke; I 1912 Sønderlyk. — Flere Lokaliteter.

Søndermark [*æ* ˈ*sʏŋəˌmaʀg*]. U 1767 Ober- und Unter-Süder-Feld, Ober- und Nieder-Süder-feld; K 18. Aarh. Ober Süder Feld, Nieder Süder Felder; TM Söndermark, Owersöndermark, Nedresöndermark; I 1912 Søndermark.

Søndermose. U 1767—76 Suder-Moesen-Bohl; Jb 1773—74 Südermoes Bohl; Jb 1803 Südermoes-Bohl.

Søndertoft. TM Söndertoft.

Tagmose [ˈ*taˑxm0s*]. TM Tagmoos; I 1912 Tagmose (Tagmos). — I gammel Tid ogsaa Gaardnavn (Opt.1932). Plantenavnet Tag „Phragmites".

Toftløkke. TM Toftlyk.

Tomas [ˈˈ*nœˑəˌˈtamɔs,* ˈˈ*ɔsəˌˈtamɔs,* ˈ*tamɔsɔs* ˈ*tyk*]. TM Förstethomas, Nedrethomas, Brethomas; I 1912 Tammeses-Lyk. — Mandsn. Tomas.

Torstoft [*tysˈtɔst*]. U 1767—76 Tors toute Bohl; Jb 1773—74, Jb 1793—94 Torstaut. — Navnet [*tysˈtɔst*] betegner en anden Lokalitet end Tystoft ndfr. og skal rimeligvis sammenstilles med de ældre Former Tors toute, Torstaut, der formodentlig indeholder Mandsn. Tord. Udtaleformen maa i saa Fald skyldes Paavirkning fra Tystoft.

Traneholm [ˈˈ*tʀaˑnˌhɔt.m*]. TM Tranholm. — Fuglenavnet Trane.

Tranekær. I 1912 Tranekær. — Fuglenavnet Trane.

Trebækløkke. TM Trebäklyk.

Trekant. I 1912 Trekanten.

Trindkær [*tʀi̯ŋ̩ˈḳæ*]. U 1767—76 Trinkier; TM Trinnkjer; I 1912 Trinekær. — Trindkær Holm [*tʀeŋ̩gəˈhɔt.m*]. U 1767—76 Trinkierholm; TM Trinkeholm. — Adj. trind „rund".

Truelsløkke [*ˈtʀʊ·ts̩ɫyk*]. TM Truelyk.

Tværland [*ˈtvæɹ̩ɫaŋ̩*]. TM Twerland.

Tværpold [*ˈtvæɹ̩pOl̥*]. TM Twerpold.

Tykke [*æ tyk*]. TM Tück. — Agerjord. Tykke, se Indl.

Tyskland [*tysglaŋ̩*]. TM, I 1912 Tyskland. — Areal Syd for Byen, i Udkanten af Bymarken.

Tystoft [*ˈtys̩tɔʊt*]. U 1767—76 Tustoute, Mittel Tustoute, tustout Theil; TM Tustoft. — Kan sammenstilles med det sjællandske Landsbynavn Tystofte i Tjæreby S., V.-Flakkebjærg H. ($^{16}/_{10}$ 1360 Thyufstofte) der er sammensat med Mandsn. glda. *Thiūf, oldn. Þiófr. Jfr. Torstoft ovfr.

Tyvsig. I 1912 Tyvsig.

Tørveløkke. TM Torrelyk.

Tørvemoseløkke [*æ ˈtɔʀəmOs̩ɫyk, ˈtɔʀəmOs̩ɫyk*]. TM Torremooslyk. — To Lokaliteter.

Tørvemosepold [*ˈtɔʀəmOs̩pOl̥*]. TM Storetorremoospold, Lilletorremoospold.

Vangstedkrog. U 1767—76 Wangstey Krogs Theil.

Vejland. U 1767—76 Weylans Ackertheil.

Vesterløkke [*æ ˈvæsdə̩ɫyk, ˈvæsdə̩ɫyk*]. TM Westerlyk, Westerlykke; I 1912 Vesterlyk. — Flere Lokaliteter.

Vestermark [*æ ˈvæsdə̩maɹ̩g*]. U 1767 Westerfelde; K 18. Aarh. Wester Feld; TM Westermark.

Vestertoft. TM Westertoft.

Vibeholm. TM Wiefholm.

Vibekær [*æ ˈˈvi·f̩ḳæ*].

Villesdam. U 1767—76 Willig damst . .; TM Willesdamm. — Forleddet kan være Gen. af Mandsn. sønderjy. Ville (Kok II p. 58).

Ærtebjærg [*ˈæ·d̩bjɛʀə, ˈæɹ̩dbjɛʀə*]. TM Ertbjerg, Ertebjerg.

Østerløkke [*æ ˈo̤sdə̩ɫyk, ˈo̤sdə̩ɫygə*]. TM Osterlyk, Oesterlykke; I 1912 Østerlyk. — Flere Lokaliteter.

Østermark [*æ ˈo̤sdə̩maɹ̩g, ˈo̤sdə̩maɹ̩g*]. U 1767 Ober-Oster-Feld, Unter Oster-Feld; K 18. Aarh. Ober Oster Felde, Nieder Oster Felder; TM Østermark; I 1912 Østermark.

Østertoft. TM Ostertoft.

VARNÆS.

Aamade. TM Aamai.

Aapold [*ˈå·pOl̥, åpOl̥*]. TM, I 1912 Ophold. — Ved Blaabæk.

Abildgaard. TM Affelgaard. — Subst. Abildgaard „Frugthave".

Andkær [*ˈaŋ̩.ḳæ, ˈˈaŋ̩·̩ḳæ, ˈvæsdə ˈˈaŋ̩.̩ḳæ, ˈsɥŋ̩ə ˈˈaŋ̩.̩ḳæ, ˈnö ˈˈaŋ̩.ḳæ*]. Mejer 1641 Ankier weide; TM Nörarnkjer, Sönderarnkjer, Ankjesagger, Ankjeslük. — Eng og Agerjord. Af Fuglenavnet And.

Appelsager. Jb 1710 Appelsacker, Appels-Acker, Appels-Acker Bohl; TM Abbelsagger. — Gen. af Subst. Abild „Æbletræ" eller muligvis af Slægtsnavnet Appel, Abild.

Appelskær. Mejer 1641 Appels Kier. — Ved Appelsager ovfr. eller maaske s. Lok.

Arnbæk [ˈ⌜a·ɹnˌbæk]. TM Arnbek. — Navn paa et Areal. Udtalen tyder nærmest paa s. Forled som i det følgende Navn, med hvilket der ikke er topografisk Sammenhæng, men da Stedet ligger i Nærheden af Andkær ovfr., foreligger der muligvis et oprindeligt *Andbæk. Jfr. at ogsaa Andkær har Former med rn i TM.

Arnhøj [⌜a·nhy]. Dok. 1847 Arnhoy; TM Sönderarnhy, Nöranhy, Nörarnhy; I 1912 Arnehøi. — Se u. Arnbjærg paa Barsø, Løjt S., 3211.

Arnmark. Se ndfr. u. Ornum Mark.

Bagetrug [æ ˈ⌜ba·xˌtʀɔʁ]. — Navn paa en Vejsænkning. Jfr. Bagetrug i Spandet S., 3083.

Barnehøj [ba·nhy]. TM Banhü; I 1912 Barnhøi. — Formodentlig Subst. Barn. Jfr. Barnehøj i Brede S., 3116.

Benløs. Mejer 1641 Benloß.

Bjærg [æ bjɛʀə]. TM Bjerg, Bjerge.

Bjærgager. Mejer 1641 Berg-Acker.

Blaabæk [æ å.; Nik. Andersen: ⌜blɔbæk]. Mejer 1641 Blowmuhlenstr.; Mejer 1648 Blowbeck; Gst 1857—58 Blaabæk; Trap[1] Blaa-Aa eller Blaa-Bæk; TM Die Aue, Blanbeek; TGst Blau-Au; I 1912 Blaa-Aa; Trap[4], Gst Blaabæk. — Paa Grænsen mellem Varnæs og Bovrup. Adj. blaa i Betydningen „mørkfarvet". Jfr. det oftere forekommende Navn Blaakilde. Efter Blaabæk har de nedenstaaende Lokaliteter Navn, og formodentlig ogsaa den nærliggende Landsby Blans i Ullerup S., 3243; s. d.

Blaahoved [bɫåˈho·j]. Mejer 1641 Blowhüy; J. Sørensens Kort X Blaahoved; TM Blaahove, Lilblaahove, Langblaahove, Blaahovelük. — I Nærheden af Blaabæks Udløb.

Blaahøj [bɫɷˈhy]. Mejer 1641 Blouwbergen; Jb 1710 (Hejmdal 20/3 1925) Blaahyes Bohl; TM Blaahü, Blaahy, Blaahüeslük. — Ved Blaabæk ovfr.

Blaakrog [ˈ⌜ɔʁə bɫåˌkʀo·x, ˈ⌜næə bɫåˌkro.x, ˈnæ·ə bɫåˌkʀo.x]. Mejer 1641 Plockkrog; Jb 1704 blakrog, Blauckrog; Jb 1710 Blaukroeg; K 1863 Blaakrogsskov; TM Blaakrog, Nedre Blaakrog, Nedreblaakroglük, Ovreblaakroglyk, Blaakrog Skov; I 1912 Blaakroge-Skov, Blaakroge-Enge. — Ved Blaabæk.

Blaaled. Mejer 1641 Blowley. — Ved Blaabæk.

Blaamøllevej. Mejer 1641 Blowmuhlenweg. — Se Blaamølle ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Blaaskov. Jb 1704 blaschau, blauschau, Blasschau; Jb 1710 Blauschau; TM Blaaskov. — Ved Blaabæk.

Bolsbæk. TM Bohlsbeck. — Efter Gaarden Bol; se ovfr.

Bondeløkke [bʁŋəˈɫyk]. Dok. 1847 Bondelükke, Böndelükmoose; TM Bonnelük, Barnelük. — Mandsn. eller Appellativet Bonde.

Borresholm [bOʀəsˈhɔɫm]. Jb 1710 (Hejmdal 31/3 1935) Borresholm; U 1772 Boresholm; U 1786 Borrisholm; TM Borresholm. — Holm i Varnæs Mose. Forleddet er Gen. af Subst. Borg eller muligvis et sammensat Stednavn *Borghus eller *Borgris. Der maa antagelig have været et glt. Voldsted her.

Bovrup Bæk. — Se ovfr. u. Bovrup.

Bremager. Mejer 1641 Brem Acker. — Se u. Bremagre i Hviding S., 3085.

Brunbjærg. Mejer 1641 Braunberg.

Brunsløkke [*bʀu·nsłyk*]. TM Brunslük. — Mandsn. Brun. Familien.

Brydekær [*æ bryʀə'ɟæ*]. Mejer 1641 Brudikar; Mejer u. A. Brudtkar; Jb 1704 bryde Kier, brudekier, Brudekier; Gst 1857—58 Brødrekjær; TM Brürkjer, Brürkjermai; I 1912 Brøderkær. — Samme Lokalitet som Brydekær i Bovrup, hvor det udtales [*bʀö'ɟæ*], og Brydekær i Skovbøl, Felsted S., 3224. Forleddet er vistnok glda. brytiæ-, Gen. af Subst. brytæ „Godsbestyrer" (jfr. BrN GG III p. 217). Varnæs var i ældre Tid et kongeligt Birk.

Brændholm. Mejer 1641 Brenholm. — Se u. Brændholm i Hostrup S., 3131.

Brændmose. TM Bränmoos. — Formodentlig s. Forled som i foregaaende Navn, men ingen topografisk Sammenhæng.

Bæk. TM Bek. — Eng ved Vigsbæk.

? **Bæksmade.** TM Beckesmai.

? **Bøgesig** [*'ʳby·xəˌsi̯*]. TM Bögesieg.

Bøghoved. TM Lilböghoi, Storböghoi; I 1912 Bøghøi. — Bøghoved Løkke [*æ byxə'łyk*]. TM Böghöilük. — Støder op til Bøghoved i Skovbøl, Felsted S., 3224.

Bøllemose [*'bi̯łəm0sʳˌmo·s*]. Mejer 1641 Bull Moer; TM Büllemoosholm, Büllemoosmoos. — Skriveformerne viser, at Forleddet oprindelig har y-Vokal. Af Plantenavnet jy. Bølle „Vaccinium uliginosum" (jfr. Feilb. u. bylli og byllebær). Jfr. Bøllemose i Hviding S., 3085.

Bølsager [*bøłsaxə*]. TM Bösagger, Langbösagger, Katbösagger.

Damme [*æ dam·*]. TM Damm. — Enge langs Bovrup Bæk. Dam, se Indl.

Degnedam. Jb 1710 Fisch-Teich Küsters-Teich; Jb 1710 (Hejmdal 6/4 1925) Degne-Dam.

Degneland. TM Degneland.

Dobbæk [*dɔbæk*]. Mejer 1641 Todtsbeck; Jb 1710 Dotbeck; TM Daabek. — Formen i Jb 1710 kunde tyde paa Subst. jy. Dot „Tot" (Feilb.). En anden Mulighed er maaske Partcp. af Verb. dække, der nu udtales [*dækə*] i Sundeved, men som tidligere kan have haft Formen [*dåət*], som Feilb. opfører fra Angel og Valsbøl.

Dykkerselle. I 1912 Dykkesell. — Maa være s. Lok. som Dykkerselle i Skovbøl, Felsted S., 3224.

Dyrbæk [Nik. Andersen: *ʳdy·əbæk*]. Mejer 1641 Duerbeck; Mejer u. A. Durbeck; 1692 Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer p. 86 Dyrebæk Krog; Jb 1710 Duerbeck, Düerbeck, Düerbecks Bohl; Gst 1857—58 Dyrbæk; K 1863 Dyrbækskov; Trap[1] Dyr-Bæk; TM Drybeck, Dürbock, Dürbeek; TGst Dürbek; I 1912, Trap[4] Dyrbæk. — Samme Vandløb som Dyrbæk i Skovbøl, Felsted S., 3224, s. d.; Krog, se Indl.

Dyrmose. TM Düurmoos. — Ved Dyrbæk ovfr.

Dødmose [*'væsdə 'dø·m0s, 'syŋə 'dø·m0s, 'nöɹ 'dø·m0s*]. Mejer 1641 Todts-Moer Acker, Westerdömoos, Österdömoos. — Navnet kan sigte til, at der er fundet et Lig i Mosen, eller Forleddet kan være Adj. død med Betydningen „ufrugtbar, værdiløs". Jfr. Dødmose i Ø.-Løgum, Ø.-Løgum S., 3204.

Elmbjærg. Mejer 1641 Ellembirg; TM Westerellenbjerg, Österellenbjerg. — Trænavnet Elm. Jfr. ovfr. u. Elbjærg Kær i Bovrup.

Engager [ˈæŋˌɑxə]. TM Engagger.

Engløkke [*æŋ.ɫyk, æ* ˈˈ*æŋ.ˌɫyk*]. TM Englük. — To Lokaliteter.

? **Faarbæk.** Mejer 1641 Schaffbeck. — Forleddet kan maaske ogsaa gengive da. Skov; Stedet ligger ved Tykskov.

Fenne. TM Fen. — Fenne, se Indl.

Flydebjærg [ˈ*fɫy·bjɛʀə*]. Mejer 1641 Floybirg; Jb 1710 Flohbierre, Flohbierre Bohl; TM Flübjerg. — Flyde, se Indl.

Flæskholm [*flæsgˈhɔt.m*]. TM Fläskholm, Lilfläskholm, Storfläskholm, Fläskholmlük, Flasholmlük. — Se ovfr. u. Flæskmose i Bovrup.

? **Fodsti** [*fʌsdi, ɔsə fʌˈsdi, næ·ə fʌˈsdi*]. Mejer 1641 Prestiegs Acker; Jb 1710 Forsti; TM Forsti, Nedreforsti.

Fogedens Forte [*æ* ˈˈ*fɔs·əs* ˈˈ*fo·t*]. — Del af Vejen fra Varnæs til Ornum.

? **Fogedløkkes Ager** [*æ* ˈ*fɔs·tygəs* ˈ*axə*].

Frostløkke [*æ* ˈ*sdo·ə* ˈ*fʀɔsdˌɫyk, æ* ˈ*ɫi̯·* ˈ*fʀɔsdˌɫyk*]. — Subst. Frost eller muligvis et Slægtsnavn Frost. Dette forekommer paa Als.

Fruehøj [ˈˈ*fʀu·hyˌɫyk*]. TM Fruhü. — Agerjord ved Ornum.

Fælde [*æ* ˈ*fæl·*]. TM Fäll, Fälle, Fällelück. — Agerjord. Se u. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3202.

Fælled [*æ* ˈ*fæ·lə*]. — Fælled, se Indl.

Galgebjærg. TGst Galgen B.; Gst Galgebjærg. — S. Lok. som Tokkesbjærg ndfr.

Gammeldam [*gamətˈdam,* ˈ*gamətˈdam*]. Mejer 1641 Altedam; TM Gammeldam. — To Lokaliteter.

Gammeltoft. TM Gammeltoft; I 1912 Gamletoft.

Gedbro [*gæˈbʀo·*]. Mejer 1641 Getebro; TM Gerbro. — Eng ved en Sti, der fører over Blaabæk. Forleddet er vel Fiskenavnet Gedde eller Dyrenavnet Ged.

Gehæge [*gəˈhæ.x*]. TM Geheg. — Agerjord. Laan fra ty. Gehäge „Indhegning, Fredskov".

Glindesbjærg [ˈ*gliŋəsˌbjɛʀə*]. TM Glinnebjerg, Linnebjerg. — Glindeser vel snarest et sammensat Stednavn. Første Led kan maaske sammenstilles med Forleddet i Glindmade i Kolstrup, Aabenraa Kbst., 3191.

Den graa Sten [*æ gʀɑ̊. sde.n*]. — En stor Sten i Stranden ved Varnæs Hoved.

Gravmade. TM Gravmai. — Ved Gaarden Grav; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Grundebjærg [*gʀonəˈbjɛʀə*]. Mejer 1641 Grundel berg Ack; TM Grunbjerg. — Snarest af Adj. grund, brugt om et tyndt Muldlag; jfr. ODS VII Sp. 162.

Grønneløkke. Jb 1710 Grönlücke, Grön Lücke, Orllacker Grön Lücke; TM Grönlük. — Jfr. Ørlager ndfr.

Grønrode [*gʀönˈʀo·ɾ*]. TM Grönroi.

Gyde. TM Güde. — Gyde, se Indl.

Hanemose. TM Hanemos.

Harkeløkke. TM Harkelük. — Se u. Harkenge i Hønkys, Egvad S., 3203.

Have. TM Haven. — Have, se Indl.

Havklevløkke. TM Havklöwlük. — I Nærheden af Klevløkke ndfr. Klev, se Indl.

Havløkke [*æ* ˈ*ʳhaʊ·ˌtyk, ʳhaʊ.tyk, æ* ˈ*haʊ.ˌlyk,* ˈ*ɔʊə* ˈ*haʊˌtyk,* ˈ*næ·ə* ˈ*haʊˌtyk*]. TM Havlük, Havlyk, Havlykkesager. — Flere Lokaliteter ved Kysten.

Hessel [*æ* ʳ*hæsəl*]. TM Hissel. — Kollektivet glda. hæslæ „Bevoksning med Hassel". Jfr. Hesselgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Hestemade [*æ* ˈʳ*hæ·sdˌmaj*]. TM Hestmai. — For c. 50 Aar siden har man fundet Haar af Hestehaler her. Der er Sagn om, at Polakkerne red over Hestemade og „gik i Bløde" (Opt. 1932). Støder op til Hestemade i Bovrup.

Hipholm [*æ* ʳ*hebhɔt.m*]. Mejer 1641 Hußholm; Schröder Topographie 1837, Fischer Slesvigske Folkesagn[4] p. 4 Hipholm; TM Hipholm, Hipholmlük, Hipholmbeek, Hipholmmoos; I 1912 Hipholm. — Ifl. Schröder II p. 414 har der ligget en Herregaard her.

Hjerm. U 1798 Hierm; TM Hjerm. — Er sikkert s. Lok. som Kærum ndfr., og det er formodentlig denne Form, der er den rigtige. Stedet støder op til den ene af Lokaliteterne Kær. Hjerm i TM kan gaa tilbage til U 1798 eller en dermed sammenhængende Kilde.

Hok [*æ hɔk*]. Dok.1847 Hook; TM Hok. — To Lokaliteter. Hok, se Indl.

Hoksø [ʳ*hɔgsø.*]. Jb 1710 Hocksee; (her?) U 1772 Hopp-See. — „Damm im Dorffe" (Jb 1710). Ved den ene af Lokaliteterne Hok ovfr.

Holbæk. Mejer 1641 Holbeck. — Adj. jy. hol „hul".

Holm [*æ hɔt.m*]. TM Holm. — Holm, se Indl.

Holskær. Mejer 1641 Holliskier; TM Holskjer. — Forleddet kunde være Gen. af Ordene jy. Hol „Hul" eller Holt.

Hopager [ˈ*hɔbˌaxə*]. Dok. 1847 Hoppager; TM Hopagger. — Lavtliggende Agerjord, der støder op til Kragmose og Storemade ndfr. Forleddet kan være det under Hopsø i Roager S., 3084, forudsatte glda. *hop med Betydn. „Hulning" el. lign.

Hoved. Se ndfr. u. Varnæs Hoved.

Husløkke [*æ* ˈʳ*hu·sˌtyk,* ˈ*husˌlyk*]. TM Huuslük, Huuslücke.

Hussted [ˈʳ*öʊə* ˈ*hOsdɜ,* ˈʳ*næ·ə* ˈ*hOsdə, ny* ˈ*hOsdɜ*]. Jb 1710 Hosted, Hostedt; TM Huussted, Övrehostedt, Nedrehussted, Övrehuussted, Nedehostedt. — Hussted Bæk. Jb 1710 Hostedbeck; Gst 1857—58 Hosted Bæk; Trap[1] Hosted-Bæk. — Subst. Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet". Ligger ved Ornum og har formodentlig Navn efter Voldstedet af den ældre Gaard.

Hustoft. Jb 1704 haußtofft; TM Huustoft.

? **Hvedeland.** Mejer 1641 Wethlandt. — Snarest Plantenavnet Hvede. Mindre sandsynligt er vel et glt. *Vejland, der vilde stemme med Beliggenheden; jfr. Vejland i Bovrup, med hvilket der dog ikke er nogen topografisk Sammenhæng.

Hælde [*æ* ʳ*hæl̥·*]. — Ligesom Hældeløkke ndfr. en Del af Skrænten ved Blaabæk. Hælde, se Indl.

Hældeløkke [*æ* ˈ*hæl̥·ˌtyk*]. — Hælde, se Indl.

Høffel [*hǫfət*]. TM Höffel; I 1912 Høffel. — Plantenavnet jy. Høffel „Kristtjørn"; jfr. Høffel i Søgaard, Kliplev S., 3222. Se ogsaa Puppelbæk ndfr.

Høj. TM Hy.

Højløkke [ˈ*hyˌtyk*]. TM Hölük.

Hønserik [*æ* ˈ*hönsˌʀek*]. I 1912 Hønserik. — Skraaning. Jfr. Hønserik i Rabsted S., 3133.

Iverdam. TM Iwerdam.

Johan Jørgens Bjærg [*j0han jøɹ.ns ˈʳbjɛʀə, j0han ˈjöɹ.nsˌbjɛʀə*].

Junkersbøge. K 1863 Junkers Bøge.

Kalkovn [*æ ˈʳkaɫgˌɔʁ.n*]. Mejer 1641 Kalckavendt Steinig; TM Kalkovn. — Agerjord.

Kalvehave. TM Kalhav.

Kalvemade. TM Kalmai.

Kalvepold [*ʳkaɫ·p0ɭ*].

Karpedam [*ˈʳkaɹ·bəˌdam*]. — Agerjord. I en Bæk, der løber forbi, har man for Aar tilbage fanget Karper; deraf Navnet (Opt. 1932).

Kavsager [*æ ˈkɔʁsˌaxə*]. Mejer 1641 Kauß-Acker; Jb 1710 Kaugsacker, Kaugs Acker, Kaugs Acker Bohl; Jb 1710 (Hejmdal 31/3 1925) Kausacker; TM Lilkausagger, Storkausagger. — Forleddet er antagelig Gen. af Subst. Kog, hvorom se Indl. Jfr. Kavsfenne i Kassø, Hjordkær S., 3213.

Kildekær [*æ ˈʳke·ɭˌɟɛɹ*]. TM Ketelkjer.

Kildeløkke [*æ ˈʳke·ɭˌɫyk*].

Kirkebjærg [*ʳkɨɹgbjɛʀə*]. Mejer 1641 Kirchberg Acker; TM Lilkirkbjerg, Storkirkbjerg, Norkirkbjerg, Sönderkirkbjerg, Kirkbjergholm; I 1912 Kirkebjerg, Kirkebjærg; Gst Kirkebjærg. — Bakke Øst for Byen langt fra Kirken.

Kiselbæk. Mejer 1641 Kieselbeck. — Rimeligvis et *Kisbæk, hvis Forled af Mejer er opfattet som ty. Kies „Grus" og erstattet med Afledningen Kiesel. Navnet Kisbæk forekommer i Døstrup S., 3115, og i N.-Løgum S., 3117; den sidste er identisk med K. i Bedsted, Bedsted S., 3201.

Kiselkær. Mejer 1641 Kiesellkier. — Ved Kiselbæk ovfr.

Klavsløkke. Mejer 1641 Klauß lück.

Klev [*æ klæ̊ʁ*]. TM Klöv, Lilklöv, Storklöv, Österosklöv, Westerosklöv. — Del af Kysten ved Varnæs Hoved. Klev, se Indl.

Klevløkke. TM Klövlük. — Ved Nordkysten, men ingen topografisk Forb. med Klev ovfr. Klev, se Indl.

Klægbæk [*ˈkɫexˌbæk, æ ˈʳɔʁə ˈkɫexˌbæk, ˈʳnæ.ə ˈklexˌbæk*]. Mejer 1641 Klickbeck; TM Kligbek, Nedre-, Ovre Kligbek. — Subst. Klæg „fugtig, lerblandet Sandjord".

Klærager [*æ ʳkɫæ·axə*]. TM Kläragger, Klage. — Klage i TM støder op til Kläragger og maa være en forskrevet Form af dette Navn. Forleddet kan vistnok efter Udtalen være Subst. Klæde. Navnet kunde i saa Fald sigte til, at Jorden, der ligger tæt ved Varnæs By, har været henlagt til Vedligeholdelse af „Kirkens Klæder". Se Gunnar Knudsen i NoB 1934 p. 90 ff., hvor der ogsaa omtales et sjællandsk Klæde Agre.

Kogang [*k0gaŋ, ˈlɨɭ· ˈk0gaŋ, ˈsdo·ə ˈk0gaŋ*]. TM Lilkogang, Storkogang, Kogang, Nedrekogang, Övrekogang. — Flere Lokaliteter. Kogang „Græsgang for Køer".

Korreshøj [*kɔʀəsˈhy*]. Jb 1710 Kareshuy, Karreshuy; TM Korreshü, Korreshoi, Overkorreshü, Nedrekorreshü; I 1912 Karreshøi, Kareshy. — Lige udenfor Varnæs By ved Toftkær ndfr. Navnet kan sammenstilles med Korreskær i Søst, Rise S., 3212, og Forleddet kunde muligvis være Gen. af Subst. jy. Korre „bydam, gadekær" (Feilb.). En anden Mulighed er dog, at der som i mange andre Navne paa -høj indgaar et Personnavn.

Kragager. Dok. 1847 Kragager; TM Kragagger.

Kragholm. Mejer 1641 Kragholm. — Ved Kragmose ndfr. Af Fuglenavnet Krage.

Kragmose [*æ ˹kʀɑ·xmOs, æ ˹ˈkʀɑ·xmOs˛væj*]. Dok. 1847 Kragmoose; TM Kragmoos; I 1912 Kragemose.

Kæmpesten. Trap[4] Kæmpestenen. — Ifl. Trap[4] IX p. 466 Navn paa en Langdysse i Varnæs Tykke.

Kær [*æ ḳɛɹ, æ ḳæɹ*]. TM Kjer. — To Lokaliteter. Kær, se Indl.

Kærum. U 1798 die Kiærum Lücke, Kierum-Lück. — Hvis Navnet er rigtigt overleveret, Dat. Plur. af Kær, hvorom se Indl. Jfr. Hjerm ovfr.

Købmandsforte [*æ ˹ˈḳjo̤maŋsˈˈfo·t*]. — Ejerne af en Gaard, der laa der, hed gennem lang Tid Købmand (Opt. 1932); jfr. Hinrich Kjøbmands Bohl i Jb 1710 (Hejmdal 31/8 1925). Familienavnet Kaufmann findes endnu i Sognet.

Købmandsløkke [*ḳjo̤maŋsˈtyk*]. TM Kjömans. — Se ovfr. u. Købmandsforte.

Laksfang. Mejer 1641 Lachsfang; Gst 1857—58 Laxfangst; TM Laxfang, Laxfangmai; I 1912 Laxfang.

Lampe. TM Lamp. — Navn paa et trekantet Stykke Agerjord.

Langager [*æ ˈtaŋ˛axə, æ ˈtaŋ.˛axə, ˈnɛ·ə ˈlaŋ.˛axə, ˈˈɔʁə ˈlaŋ.˛axə, æ ˈsdo·ə ˈtaŋ˛axə, æ ˈljl̥· ˈtaŋ˛axə*]. TM Langagger, Österlangagger, Langaggerlük. — Flere Lokaliteter.

Langbjærg [*ˈlaŋbjɛʀə*]. TM Langbjerg.

Langindtægt. TM Langintegt.

Langkær [*laŋḳæ, ˈˈɔʁə˛laŋḳæ, ˈˈnæ·ə˛laŋḳæ*]. Jb 1710 Langkier, Die beede Bohlen Rauhuy und Lang-Kier; TM Langkjer, Nedrelangkjer, Ovrelangkjer, Nörlangkjer. — Areal og Vej.

Langløkke [*ˈˈlaŋ·˛tyk, æ ˈlaŋ·˛tyk, æ ˈtaŋ.˛tyk, æ ˈtaŋ·˛tyk, æ ˈˈtaŋ·˛tyk*]. TM Langlük, Langlyk. — Flere Lokaliteter.

Langmade [*æ ˈtaŋ· ˈmaj*]. TM Langmai.

Langroj. Mejer 1641 Langray.

Langsig. TM Langsieg.

Langvad [*æ ˈo̤sdə ˈtaŋ˛vaj, æ ˈvæsdə ˈtaŋ˛vaj*]. TM Österlangwai, Westerlangwai.

Langvej [*æ ˈˈlaŋ· ˈvæj*].

Lerbjærg. Mejer 1641 Leerbirg. — Ingen Forb. med Lerpold ndfr.

Lerpold [*æ ˹le·pOl̥*].

Lillekær. TM Lilkjer.

Lilleløkke [*æ ˈˈljl̥·˛tyk, æ ˈljl̥·˛tyk*]. TM Lillük. — Flere Lokaliteter.

Lillemade. Jb 1704 lille Maje.

Lillemark [*ˈljl̥·˛maɹg*]. Jb 1704 Lilmarck, lillemarck; Jb 1710 Lillemarck, Lillmarck; TM Lilmark, Nedrelilmark.

Lillemose. Jb 1704 Lille Moes.

Lilleskov. Jb 1710 Lilleschau, Lillschau. — Om Udtalen se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Lilletoft. TM Liltoft.

Limballe [*ˈtjm.batə*]. Mejer 1641 Lundtbull Krog; TM Övrelimballe, Nedrelimballe; I 1912 Limballe. — Placeringen paa Mejers Kort viser med Sikkerhed, at Lundtbull Krog skal sammenstilles med det moderne Limballe. Det er dog muligt, at dette gaar tilbage til et oprindeligt

*Lindballe, af Trænavnet Lind, med Overgang n > m paa Grund af det følgende b. Krog, se Indl.

Lundløkke [ˈˈto·ŋˌtyk, ˈnæ·ə ˈˈto·ŋˌtyk]. — Subst. Lund, hvorom se Indl., eller maaske snarere af Slægtsnavnet Lund, der forekommer i Byen i TM.

Løghøj [ˈˈlø·xˌhi]. Mejer 1641 Loghuy; TM Löghy. — Plantenavnet Løg; jfr. Løghøj i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Løkke. Jb 1704 Lyck, Luicke; Jb 1710 Lückbohl, Lueckbohl. — S. Lok. som Skyttebol og Varnæs Løkke ndfr.; Løkke, se Indl.

Maasbjærg [ˈˈmœ·sˌbjɛʀə]. Mejer 1641 Maßberg; TM Maasbjerg, Maasbjerglük. — Navnet kan formodentlig sammenstilles med Maasholt i Bedsted, Bedsted S., 3201; s. d.

Made. TM Mai. — Made, se Indl.

Madeløkke [ˈˈmaˑjˌtyk]. TM Mailük. — Made, se Indl.

Marksten. U 1772 Klein Marckstein. — Snarest vel Appellativet ty. Markstein „Skelsten".

Marregaard [*maʀəgœ*]. TM Margaard. — Agerjord ved Varnæs By. Efterleddet er Gaard, antagelig i Betydn. „Indhegning", se Indl. Forleddet kan være gda. mar „Hest".

Melmoser [*æ* ˈ*mætəˌmOsə*, ˈˈ*mælˑˌmOsə*]. Mejer 1641 Meller-; TM Mellemmoose. — To forskellige Lokaliteter. Af Adj. jy. meld- „midter-"; den første Udtaleform er antagelig forvansket. Paa Mejers Kort er sidste Led glemt.

Melskov. Mejer 1641 Mellumholtz.

Midtbjærg [ˈ*medˌbjɛʀə*]. TM Midtbjerg.

Midtløkke [ˈ*medˌtyk, æ* ˈ*medˌtyk,* ˈ*ɔsə* ˈ*medˌtyk,* ˈ*næ·ə* ˈ*medˌtyk*]. TM Midtlük, Nörmidtlük, Söndermidtlük, Nedremidtlük, Övremidtlyk. — Flere forskellige Lokaliteter.

Mikkelsdam. Jb 1710 Michels Damm, Mickelsdamm, Mickelsdamm-Bohl.

Modal [ˈ*moˑdal*]. TM Moordal, Moordallük; I 1912 Modall. — Dal, der gaar ud til Blaabæk. Forleddet kan være Subst. Mo; se u. Moholm i N.-Løgum S., 3117.

Mosebæk. TM Moose Bek.

Moseløkke. TM Mooslük.

Moser [*æ mOsə*]. Jb 1704 Moeß; TM Moose.

Moses [*moˑsəs*]. TM Moos, Mooseshuussted. — Gen. af Familienavnet Moos; jfr. Moseskrog i Løgumkloster, 3118 og Mosesfenne i Møgeltønder S., 3102.

Myrepold [*æ* ˈ*myˑpOl*]. TM Mürpold. — Sønderjy. Myrepold „Myretue". Jfr. Myrepold i Løjt-Skovby, Løjt S., 3211.

Møllebjærg [*æ* ˈˈ*møtˑˌbjɛʀə*]. — Møllen i Varnæs By ligger her.

Mølledam. Mejer 1641 Muellteich; Jb 1704 blau Muhlendam. — Ved den forsvundne Blaamølle.

Møllehøj. Jb 1710 Muhlhuy, Müehlhuy; TM Mölhü.

Møllemade. Mejer 1641 Mullmay. — Ved Blaamølle.

Nakke [*æ nak*]. TM Nakken. — Fremspringende Bakkeparti paa Kysten. Nakke, se Indl.

Naldtang [ˈˈ*sɥŋə* ˈ*naɭtaŋ,* ˈ*nõʀə* ˈ*naɭtaŋ*]. Jb 1710 Nailtang; TM Söndernaltang, Nörnaltang. — Plantenavnet jy. Nalde „Nælde".

Naverskaft [æ ˈnaʁ·əˌsgaʁt]. TM Naueskaft. — Vejforgrening. Se u. Naverskaft i Vodder S., 3088.

Nyflag. Dok. 1847 Nyeflag. — Efterleddet er muligvis Subst. Flage; jfr. Flage i Emmerlev S., 3107. Der kunde dog ogsaa foreligge Fejlskrivning for *Nyeslag.

Nørrebjærg [ˈnöɨˌbjɛʁə]. TM Nörbjerg.

Nørreløkke [æ ˈnö·əɫyk, æ ˈnö·əˌɫyk, æ ˈnöˌɫyk]. U 1772 Norder Lücke; TM Nörlük. — Tre forskellige Lokaliteter.

Nørremark [nömaɨg]. Jb 1704 Norder-feld, Normarck; TM Nörmark.

Nørrerad [ˈnöɨˌʁæj]. — Navn paa en Vej. Efterleddet er Subst. Rad „Række", i Sundeved udtalt [raj] el. [ræj] (Feilb.).

Nørreskifte. TM Nörskift.

Nørreskov. Jb 1704 Nordschau; Jb 1710 Norder-Holtz.

Nørretoft [nöɨtɔst]. Dok. 1847 Øster Nørrtoft, Wester-dito; TM Nörtoft.

Nørrevej [æ ˈnöˌvæj].

? **Odderbæk.** Mejer 1641 Ottersbeck. — Snarest Dyrenavnet Odder.

Oddesbjærg [ˈsdo·ə ð.ʁəsˈbjɛʁə, ˈljl· ð.ʁəsˈbjɛʁə]. TM Storaadesbjerg, Lilaadesbjerg. — Forleddet er muligvis Gen. af Subst. Odde, hvorom se Indl.

Oddesmade. Dok. 1847 Oddesmay. — Se ovfr. u. Oddesbjærg.

Oldemorsmade [ˈɔləmOsˌmaj]. — Se u. Oldemorsskifter i Emmerlev S., 3107.

Olesløkke [ˈvOtəs ˈtyk, ˈvotəsˌtyk]. TM Wolleslük. — Hører sammen med Bebyggelsesnavnet Olesbol; se ovfr.

Ornum Bæk [ˈɔʁnʊm ˈbæk]. — Se Ornum ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Ornum Mark [ˈɔɹnəˌmaɹg, ˈɔɹ.nəˌmaɹg, ˈɔʁnəˌmaʁg, ˈnö ˈɔɹnəˌmaɹg, nö·ə ˈɔɹnəˌmaɹg, æ ˈnö ˈOʁnəˌmaɹg, ˈsɥŋə ˈɔɹnəˌmaɹg, æ ˈsɥŋə ˈOʁnəˌmaɹg, ˈvæsdə ˈɔɹnəˌmaɹg, ˈo̤sdə ˈɔɹnəˌmaɹg]. Mejer 1641 Ornvm Feldt; Jb 1704 ornum Feld, Arnefeld; Jb 1710 Ornum-Feld, Orllacker Ornum-Feld; Dok. 1847 Arnemark, Neder Arnemark, Over dito; TM Arnemark, Arnmark, Nörarnmark, Nörarnemark, Sönderarnmark, Sönderarnemark, Westeraarnemark, Osteraarnemark; I 1912 Ornemark. — Det Omraade, der nu omfattes af Navnene [ˈɔɹnəˌmaɹg, ˈOʁnəˌmaɹg] etc., er større end Ornvm Feldt paa Mejers Kort og strækker sig hen til Arnhøj ovfr. Det er derfor muligt, at Navnet har opslugt et Arnmark, der har ligget mellem Arnhøj og Ornum Mark, og hvortil Arnefeld i Jb 1704 kunde henføres tillige med Formen i Dok. 1847 og nogle af Formerne i TM. Om Ornum se ovfr. u. Bebyggelsesnavne, om Orllacker i Jb 1710 ndfr. u. Ørlager.

? **Ovnbjærg.** TM Aunbjerg, Auebjerg?, Nedre Aunbjerg.

Ovnkær [ˈɔʁ·nˌkæ]. Mejer 1641 Ouwenkier; Jb 1704 Ovenkier, ouerkier, Overkerck; Jb 1710, U 1786 Auenkier; TM Ovnkjer; I 1912 Ovnkjær. — Ved Varnæs By. Forleddet er sikkert ligesom i det følgende Navn Subst. Ovn i Betydn. „Teglovn".

Ovntoft [ˈɔʁ·nˌtɔst]. TM Ovntoft, Olmtoft. — Se Ovnkær ovfr. Olmtoft støder i TM op til Ovntoft og er sikkert en forskrevet Form af dette Navn.

Paaskemose [pɔsgəˈmo·s]. TM Paaskesmoos. — Muligvis et Familienavn Paaske; jfr. Paaskes i Møgeltønder S., 3102. En anden Mulighed er et sammensat Stednavn *Porskær.

Pengestenager. Mejer 1641 Pfenningsstein Acker. — Jfr. Penge-

stenen i Esbønderup S., Holbo H., hvorunder der ifl. Sagnet skal være gemt en Skat (Aug. F. Schmidt, Danmarks Kæmpesten p. 120). En lignende Forestilling har vel givet Anledning til nærværende Navn.

Perdit [*ˈɋsdə pæˈdi̯t, ˈvæsdə pæˈdi̯t*]. Mejer 1641 Perdyth-Acker; Jb 1704 Perdick; U 1772 Ober-Pedit, Nieder Pedit; U 1786 Ober Pedit; TM Westerpedit, Österpedit. — Agerjord. Navnet kunde se ud som et sammensat Personnavn Per Dit.

Petrebæk [*ˈpeˑtʀəˌbæk*]. Jb 1710 Pertrebeck; TM Pärträbek. — Forleddet er sikkert Ordet Pæretræ. Den moderne Udtale med [*eˑ*] skyldes Paavirkning fra Skriveformen Petrebæk; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

? **Pilholm.** TM Pülholm.

Pindeskær [*pi̯ŋəsˈɧjæ*]. TM Pinneskjer. — Forleddet kunde være en sammentrukket Form af Subst. Pindehus, som Feilb. har fra Darum i i Betydn. „et hus bygget af pinde, dårligt tømmer".

Pold [*æ pɔlˌ æ pɔlˑ*]. TM Pold, Poldbaghuuset. — To Lokaliteter. Pold, se Indl.

Poldløkke [*æ ˈpɔlˑˌɬyk*]. TM Poldlük. — Pold, se Indl.

Præsteland. TM Prästeland.

Pughøl [*puˑxhøɬ., puˑxøɬ.*]. Mejer 1641 Pugholl; TM Pughöl. — Agerjord ved Dyrbæk. Forleddet er Subst. jy. Puge „Tudse".

Puppelbæk. Mejer 1641 Puppelbeck. — Vandløb gennem det Areal, der nu kaldes Høffel; se ovfr. Forleddet er muligvis en forskrevet Form af dette Navn. En anden Mulighed er vistnok, at Formen er Fejl for Petrebæk ovfr. Netop paa Kortet over Varnæs synes Mejer at have mange stærkt forvanskede Navneformer; jfr. Hußholm ovfr. u. Hipholm, Luißhuy Acker ndfr. u. Rejshøj etc.

Pusemark [*ˈˀpuˑsˌmaːig*]. TM Pusmark. — Subst. jy. Pus „Vandpøl".

Rale [*æ ʀaˑɬ*]. Mejer 1641 Raddelgung; TM Rahl, Rahlmoos; I 1912 Rael. — Mose i en smal Dal ved Foden af Kirkebjærg. Navnet er formodentlig sammensat med -dal; -gung hos Mejer er Subst. Gunge „Hængedynd".

Ravnhøj [*æ ˈsɣŋə ˈʀaʊ.nhɣ, æ ˈmed ˈʀaʊ.nhɣ, æ ˈnöˑɹ ˈʀaʊ.nhɣ*]. Mejer 1641 Ravenhüy; Jb 1710 Rabenhuy.

? **Reddingkær.** Mejer 1641 Reddingkier; U 1772 Rede-Kier.

Rejerdam. Mejer 1641 Reyerdam. — Se u. Rejerdynd i Lovtrup, Uge S., 3221.

Rejshøj [*æ ʀæi̯shɣ*]. Mejer 1641 Luißhuy Acker; TM Räishü, Reishülük. — Jfr. Rejshøj i Spandet S., 3083.

Ridder Viggos Vand. Trap[1] Ridder Viggos Vand. — En Vandsamling i et Hul ca. 2 m oppe paa Stammen af en Løn paa Varnæs Kirkegaard (Aug. F. Schmidt, Danmarks Helligkilder p. 157).

Rodsel [*ʀosəɬ, æ ʀʊsəɬ*]. TM Rossel, Rossellük. — Forudsætter et Subst. glda. *ruthsæl „Rydning"; jfr. Rodselryde i Felsted, Felsted S., 3224.

Rundkær. Mejer 1641 Rundkier.

Rundland. Mejer 1641 Rundland.

Rusmade [*ʀusˈmaːi̯*]. TM Rosmai.

? **Rygstykker** [*ˈˀʀɋˌsdygə*]. TM Rögstücke. — Agerjord paa Skraaning.

Rævebjærg [*ˈʀæːvˌbi̯ɛʀə*]. Mejer 1641 Kl. Fuchsberg, Gr. Fuchßberg; Mejer u. A. Foßberg; TM Rövbjerg; I 1912 Rævbjærre.

Rævehøj [*æ ˹ʀæ̊ʊ·hy*]. Mejer 1641 Ravenhuy; Jb 1710 Ranhuy, Rauhuy, Die beede Bohlen Rauhuy und Lang-Kier; TM Rövhoi, Rauhoi. — Placeringen hos Mejer viser, at Ravenhuy er s. Lok. som Rævehøj; Formen skyldes maaske Paavirkning fra Ravnhøj ovfr.

? **Rævesti.** Mejer 1641 Fuchsstig. — Stedet er paa Mejers Kort anbragt temmelig langt fra Prestiegs Acker (se ovfr. u. Fodsti), saa Navnet kan daarligt være en anden Form heraf.

Rævsager. Mejer 1641 Reffs Acker.

Rævsdam. Mejer 1641 Riffsdam.

Rødedynd [*æ ˈʀø·i̯ˌdø.ŋ*]. TM Rödün. — Lav Eng.

Rørbed. TM Rörbei. — Rørbed Løkke [*ˈ˹ʀø·əbæi̯ˌtyk*]. TM Rörbeilük. — Rörbei i TM er to forskellige Lokaliteter, den ene et lille Kær el. lign., der hører topografisk sammen med Rørbed Løkke, den anden betegnes i Matriklen som „Weide". Se Rørbed ovfr. u. Bovrup.

Rørmose [*˹ʀø·əmOs, ˹ʀø·mOs, ˹ʀø·ʀmOs*]. Mejer 1641 Röer Kier; U 1798 Rödemoosen; TM Rörmoos, Rörmoos Bek, Rörmoose Bek, Rörmoos Beck, Österrörmoos, Westerrörmoos, Rörmooslük, Storrörmoos, Lilrörmoos; I 1912 Rørmos. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

Sandbjærg. TM Sandbjerg.

Schirikemade. Mejer 1641 Schirikemay. — Støder paa Mejers Kort op til Suerkier (se ndfr. u. Sokær), og Forleddet er muligvis en forskrevet Form af dette Navn.

Silleholm [*ˈli̯l̥· si̯l̥əˈ˹ho·l̥, ˈsdo·ə si̯l̥əˈ˹ho·l̥*]. Mejer 1641 Seelholm dam; TM Silleholm, Lilleholm, Lilsilleholm, Storsilleholm. — Agerjord. Rimeligvis af Plantenavnet Selje „Pil". Udtaleformen maa i saa Fald være forvansket.

Sivhøj. Mejer 1641 Siebehuy, Siebehuis Acker; TM Süwehy, Süwehydam.

Sivskov. Mejer 1641 Siebe-Holtz. — Ved Sivhøj ovfr.

Skelhøj. Jb 1704 Schelhoi, Schelhoischlag.

Skokshøj. Mejer 1641 Schockshüy.

Skoledam [*æ ˈ˹sgo·tˌdam*]. I 1912 Skoledam. — I Varnæs By. Her laa der i ældre Tid en Skole (Opt. 1932).

Skoleløkke. I 1912 Skolelykke.

Skovbjærg. TM Skovbjerg.

Skovbøl Mose [*sgO·fəlˈ˹mo·s*]. Mejer 1641 Schobulmoer; Jb 1710 Schobul Moes, Schobüllmoes, Schobül Moes, Schobüll-Moes, Schobülmoes Bohl; TM Skoffelmoos; I 1912 Skovbølmose. — Ved Grænsen til Skovbøl i Felsted S., 3224.

Skovbølgaardsbæk. TM Schobüllgaardsbeek. — Efter Skovbølgaard i Felsted S., 3224.

Skovholm [*æ ˈsgɔʊˌhɔt.m*]. TM Skovholm.

Skovløkke [*æ ˹sgɔʊ.tyk, æ ˈ˹sgɔʊ.ˌtygə, æ ˈ˹sgɔʊ.ˌtyk*]. TM Skovlük, Nedreskovlük, Ovreskovlük. — Tre forskellige Lokaliteter.

Skovmade. TM Skovmai.

Skovpold [*æ sgɔʊpOl̥*]. TM Nedreskovpold, Ovreskovpold.

Skovsø [*˹sgɔʊ.sø̥*]. Mejer 1641 Holtz See; Mejer 1648 holtsee; Jb 1704 Schau-See; Jb 1710 Schau See, Schausee; Schröder Topographie 1837 Skovsee; Gst 1857—58, K 1863, Trap[1] Skovsø; TM Skovsee; TGst Skov-See; I 1912, Gst Skovsø. — Skovsø Ager. Mejer 1641 Holtzee Acker,

Suder Holtzee Acker. — Skovsø Bæk. TM Skovsöbek, Sköwsöbek. — Skovsø Eng. TM Skovsöeng. — Skovsø Høj [*sgɔʊsǫˈhy*]. TM Skovsöhü, Skovsöhülük. — Skovsø Made [*sgɔʊsǫˈmaj*]. — Skovsø Made kaldes hos Mejer 1641 Todtsbeck. Dette maa bero paa en Fejl, da Todtsbeck hos Mejer ogsaa er Navn paa det nuværende Dobbæk.

Skrædderholm [*æ ˈsgʁæʁəˌhɔl.m*]. TM Skrärreholm.

Skummeryde [*sgʊməˈʁy*]. Mejer 1641 Schaumray; TM Skommelrü. — Forleddet kunde være Gen. af et Mandsn. glda. *Skūmi, en Sideform til oldn. Skúmr. Det sidste forekommer paa dansk Omraade i Navnet Skumstrup (nu Vilhelmsborg), Maarslet S., Ning H.

Skyttebol [*æ ˈsgǫdəˌˀboˑl*]. Jb 1710 (Hejmdal $^{20}/_{3}$ 1925) Skyttes Bohl; — Samme Lokalitet som Løkke ovfr. og Varnæs Løkke ndfr. Ligesom det følgende Navn af et Slægtsnavn Skytte.

Skyttesmose [*ˈsgǫdəs ˈˀmoˑs*]. TM Sköttesmoos. — Se Skyttebol ovfr.

Slethoved. Jb 1704 Schlethoi; Jb 1710 Schlethovet, Schleet Hovet, Schlethofet; VSK Schlet hoved; Fischer Slesvigske Folkesagn[4] p. 3 Slethoved. — Adj. slet „flad".

Sletløkke [*æ ˈstæˑdˌtyk*]. TM Slätlük.

Smedebjærg [*ˈˀsmæjˑˌbjɛʁə*]. TM Smeibjerg; Gst Smedebjærg.

Smedegade [*æ ˈˀsmæjˑˌgaˑ*]. — I Varnæs By.

Smedeløkke. I 1912 Smedelykke.

Smedemade. TM Schmeimai.

? **Smedsbjærg.** Mejer 1641 Schmidtsbergn. — Paa Mejers Kort i Nærheden af Snicks bergen (se ndfr. u. Snesbjærg) og vel snarest en anden Form af dette Navn; der er ingen topografisk Forbindelse med Smedebjærg ovfr.

Snabe [*æ ˀsnaˑf*]. TM Snaf, Snaw. — To Lokaliteter. Snabe, se Indl.

Snedled [*ˈˀsnæjˑˌtæj*]. Jb 1710 (Hejmdal $^{20}/_{3}$ 1925) Schneileids Bohl; TM Sneilei. — Adj. jy. sned „skæv" (Feilb.).

Snigsbjærg [*snɛsˈbjɛʁə*]. Mejer 1641 Snicks bergen; TM Sneesbjerg; I 1912 Snigsbjærg; Gst Snedsbjærg. — Forleddet er muligvis Gen. af et Tiln. glda. *Snɪk, en Sideform til Tiln. glda. Snɪkæ (Eks. Gerardus Petri dictus Snikæ $^{24}/_{5}$ 1402).

Sokær [*sɔkjæ*]. Mejer 1641 Suerkier; TM Sokjer. — Formen hos Mejer kunde tyde paa, at Forleddet er Adj. sur. En anden Mulighed er Subst. glda. *sor, en Sideform til Subst. sör „Snavs"; se u. Surbæk i N.-Hostrup, Egvad S., 3203.

Spreng. Mejer 1641 Spreng. — Ved Dyrbæk paa Grænsen til Skovbøl i Felsted S., 3224.

Sprænmose. Mejer 1641 Sphrenmoer; U 1772 Sprehn-Moes. — Se u. Sprænmose i Løjt-Skovby, Løjt S., 3211.

Stabel Made. TM Naffelmai, Staffelmai. — I Nærheden af Gaarden L.-Stabel i Ullerup S., 3243.

Stangløkke. TM Stanglük.

Stenbæk [*ˈsdænəˌbæk*]. Mejer 1641 Steinbecks-Acker, Steinbecksgarde; TM Stennebek, Steenbek, Österstennebek, Westerstennebek. — Adj. stenet.

Stenhøj. Mejer 1641 Steinhuy.

Stenløkke [*æ ˈsdænˑˌtyk*]. TM Steenlük.

Stenryde [*sdænˈʁy*]. TM Steenrü.

Stensager. Jb 1710 Steens-Acker, Steensacker.

Stensløkke. TM Steenslük.

Sterbjærg [*ˈsdeˑbjɛʀə, ˈnæˑ ˈsde.ˌbjɛʀə, ˈɔʊə ˈsde.ˌbjɛʀə*]. Jb 1710 Steerbierre, Steerberg; TM Sterbjerg, Söndersteerbjerg, Nörsteerbjerg; I 1912 Stærbjærg.

Stisbæk. Mejer 1641 Stitzbeck; Mejer u. A. Stizbeck. — Ved Fodsti ovfr. Forleddet er vel derfor Gen. af Ordet Sti.

Stokager [*æ ˈsdɔgˌaxə*]. Mejer 1641 Stackis-Acker; Jb 1710 Stockacker, Stocacker, in dem Bohl Stockacker; TM Stokagger, Nedrestokagger, Övrestokagger; I 1912 Stokager. — Ved Dyrbæk. Subst. Stok „Gangbræt over Vandløb".

Storebjærg [*ˈsdoˑəˌbjɛʀə*]. TM Storbjerg.

Storeløkke [*æ ˈsdoˑəˌtyk, æ ˈˀsdoˑəˌtyk*]. TM Storlük, Stoorlük. — To Lokaliteter.

Storemade [*æ ˈˀsdoˑəˌmaj, æ ˈsdoˑəˈmaj*].

Storemose [*æ ˈˀsdoˑə ˈˀmoˑs*]. TM Stormoos, Storemoose; I 1912 Storemose. — Jfr. ndfr. u. Varnæs Mose.

Storeryde [*sdoˑəˈʀy*]. TM Storrü.

Stængled [*sdæŋˈlæj, sdæŋəˈlæj*]. Jb 1710 (Hejmdal 20/3 1925) Stengleis Bohl; TM Stengle. — Subst. Stænge i Betydningen „en af Stænger dannet Indhegning" (se DF I p. 65 f.) eller snarere Imper. af Verb. stænge. Smlign. m. H. t. Betydningen det oftere forekommende sønderjy. Stednavn „Laasled". Jfr. Stangled ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Stængmose. TM Stengmoos. — Et lille Stykke Agerjord umiddelbart ved Gaarden Stangled, hvis Navn er identisk med Naturnavnet Stængled ovfr. Navnet er sikkert sekundært i Forhold hertil og maa opfattes som Ellipse for *Stængled Mose.

Svartingshøj. Mejer 1641 Schwartingshuy. — Forleddet er Gen. af et Mandsn., svarende til glsv. *Swarting i Stedn. Swartingshthorp (Lundgren-Brate p. 252).

Svarvers [*svaʀəs*]. TM Swarreslyk, Swareslyk. — Gen. af Subst. sønderjy. Svarver „Drejer" (Feilb.), eventuelt brugt som Familienavn.

Svendekrog [*ˈsvænəˌkʀɔˑx, ˈsdoˑə ˈˀsvænəˌkʀɔˑx, ˈljˀ ˈˀsvænəˌkʀɔˑx*]. Mejer 1641 Schwennekrog-Acker; Jb 1710 Schenne-Kroeg, Schwenne-Kroeg, Schwennekroeg; TM Storswennekjer, Lilswennekjer. — Storswennekjer og Lilswennekjer er ifl. Placeringen i TM s. Lok. som Svendekrog.

Syisager. Mejer 1641 Süiß Acker. — Støder paa Mejers Kort op til Siebehuis Acker (se ovfr. u. Sivhøj) og er maaske blot en anden Form af dette Navn.

Søbjærg [*ˈˀsøˌbjɛʀə*]. Mejer 1641 Seebergen; Schröder Topographie 1837 Söbierg; K 1863 Søbjergskov; TM Söbjerglük, Söbjergskov; I 1912, Trap[4] Søbjærg. — Skrænt Nord for Skovsø.

Sømose. Mejer 1641 Seemoer vndt Heide; Mejer u. A. See Moer. — S. Lok. som Varnæs Mose.

Sønderbjærg [*æ ˈsʏŋəˌbjɛʀə*]. TM Sönderbjerg; I 1912 Sønderbjærg.

Sønderholm. Mejer 1641 Suderholm. — Syd for Varnæs By.

Sønderløkke [*æ ˈsʏŋəˌtygə, æ ˈsʏŋəˌtyk*]. TM Sönderlük, Sönderlücke.

Søndermade. TM Söndermai.

Søndermark. Mejer 1641 Suder-Feldt Acker; Jb 1704 Süderfeld, Südermarck; Jb 1710 Süderfeld; TM Söndermark; I 1912 Søndermark. — Søndermark Mose [*æ ˈsʏŋəmaɹgˌˈmoˑs*].

Sønderskifte. TM Sönderskift.

Søndertoft [ˈsɥŋəˌtɔst, æ ˈˀsɥŋəˌtɔst]. TM Söndertoft. — To Lokaliteter.

Søndervej [ˈˀsɥŋəˌvæj]. — Vejen fra Varnæs til Blans.

Taarfælle. TM Taarfälle.

Tagager. Mejer 1641 Tag-Acker. — Plantenavnet Tag „Phragmites".

Toft [æ tɔst]. — Her har Gaarden Vrangkær ligget før 1848—49 (Opt. 1932).

? **Toftkær.** Mejer 1641 Tofftkier, Torffkier. — Tofftkier og Torffkier er hos Mejer to nær hinanden liggende Lokaliteter og rimeligvis Former af samme Navn.

Tokkesbjærg [tɔgəsˈbjɛʀə]. Mejer 1641 Tockshuy; Jb 1710 Tockes-berg; TM Tockesbjerg, Övretokkesbjerg, Nedretockesbjerg; I 1912 Takelsbjærg, Taakelsbjerre; Trap[4] Tokkebjærg. — Af Mandsn. glda. Tokki (Oda. Personn. p. 99 u. Toki), der bl. a. indgaar i det oftere forekommende Tokkerup. Kaldes ogsaa Galgebjærg; se ovfr. Efter Sigende blev en Pige henrettet her, fordi hun havde myrdet sit Barn (Opt. 1932). Ogsaa i Jb 1710 (Hejmdal 6/4 1925) omtales det, at Tokkesbjærg er blevet brugt som Rettersted.

Tomastoft [tamɔsˈtɔst]. TM Tamsenstoft.

Tornbjærg [ˈtvɑ̈ˑnbjɛʀə]. Gst Tornbjærg.

Trehuk. TM Trihuk. — Jfr. Trehuk i Døstrup S., 3115.

Tresnip [æ ˈˀtʀɨˌsnɨp, æ tʀɨsnɨp]. — Navn paa to forskellige, trekantede Agerstykker. Aabenbart et Appellativ *Tresnip „Trekant", sammensat med Subst. Snip, hvorom se Indl.

Trildebro [æ ˈtʀɨl.bʀO]. I 1912 Trillebro. — Paa Grænsen til Felsted S. Der er ingen topografisk Forbindelse med Trildemark ndfr.

Trildemark [æ ˈtʀɨlˀˌmaːg]. — Se u. Trilde, Gd i Abild S., 3121.

? **Trohøj** [ˈˀtʀoˑˌhy]. TM Nedretrüggelshoi, Owertrüggelshoi. — I Nærheden af Trudsroj ndfr. og hænger rimeligvis sammen med dette Navn. Forleddet kunde være Gen. af Mandsn. glda. Thrügot, men den moderne Udtale maatte i saa Fald bero paa en Forvanskning (Fejlhuskning).

Trudsroj. Mejer 1641 Trudsray. — Se ovfr. u. Trohøj.

Trumager. Mejer 1641 Trum Acker.

Tykskov [tygsgɔʊ]. Jb 1710 Tückschau, Türkschau; Schröder Topographie 1837 Tykskov; Dok. 1847 Tykskoven; TM Tyckskov, Tyckslov; I 1912, Gst Tykskov. — Samme Lokalitet som Varnæs Tykke og (delvis) som Vesterskov ndfr.

Tyrager [ˈtyˑˌɑxə, ˈɔsə ˈtyˑˌɑxə, ˈnɛ.ə ˈtyˑˌɑxə]. TM Türagger, Nedretüragger. — Verb. tøjre.

Tyvelsløkke [ˈtyn.tsˈtyk]. TM Tüwolslük. — Af Subst. jy. Tøjrevold „Tøjrslag", i Ænyda. ogsaa i Betydn. „Tøjreplads" (Kalkar).

Tørvemose [ˈtɔʀfˌˈmoˑs, æ ˈnæˑ ˈtɔʀfˌmOˑs]. Jb 1704 Torff Mohr; TM Torremos. — Tørvemoseløkke [tɔʀˑmOsˈtyk]. TM Torremooslük, Övretorremooslük, Nedretorremooslük. — Udtaleformen [tɔʀf-] maa skyldes Paavirkning fra en ældre, tysk Kilde.

Ulvegrav [ˈuɬəˌgʀaʊ]. TM Ulgrav. — Grav til Ulvefangst.

Ulvemose [æ ˈuɬəmOs]. Mejer 1641 Vllmoer weide; U 1772 Klein-Ulmoes, Klein-Ulmoer, große Ulmoes, Grosse-Ulmoer; TM Ullemoos, Lilullemoos, Ullemooslük; I 1912 Ullemos. — Ulvemose Pold [uɬəmOsˈpOl]. U 1772 Grosse Ulmoes-Berg; TM Ullemoospold. — Pold, se Indl.

Vaadager [æ ˈvoˑˌaxə]. Jb 1710 Wotacker, Wodacker, Woet-Acker; TM Waaraggerlük; I 1912 Vorager. — Forleddet er sikkert Adj. vaad. Marken støder op til Engen Rødedynd ovfr.

Vad [æ *vaj*]. TM Nörwai, Sönderwai; I 1912 Vai. — Her har før været en Bro (Opt. 1932).

Varnæs Hoved [æ ˈhoˑj]. Mejer 1641 Warnitz Haubt Acker; Mejer u. A. Warnishouet; 1692 Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer p. 86 ff. Vornæs Hoved, Vornæs Odde; J. Sørensens Kort X Warnes-hoved; Jb 1710 Warnitz Hoy; VSK Varnitz hoved; Schröder Topographie 1837 Warnitzhoved (Warnäshoved); Gst 1857—58 Varnæshoved; TGst Warnitz-Hoved; TM Howe; Gst Varnæs Hoved. — Pynt. Se Varnæs ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Hoved, se Indl.

Varnæs Løkke [ˈvaˑɨnəsˌløkə]. TM Warnitzlük. — S. Lok. som Løkke og Skyttebol ovfr.; Løkke, se Indl.

Varnæs Mose [ˈvaˑns ˈmoˑs]. Gst 1857—58, Gst Storemose. — En anden Lokalitet end Storemose ovfr.

Varnæs Plet. Mejer 1641 wannispleth. — Agerjord ved Varnæs By, vistnok s. Lok. som det nuværende Sønderbjærg. Plet, se Indl.

Varnæs Tykke [ˈvaˑnsˈløkə]. Jb 1704 Tuck, Tuel; TGst Tük. — Jfr. Tykskov ovfr.; Tykke, se Indl.

Varnæs Vig [ˈvaˑnsˈviˑx]. Gst Varnæs Vig.

Varpe [æ ˈvaʁəp]. — Skraaning ved Blaabæk. Om Varp se u. Varpland i Gravlund, Bedsted S., 3201.

Verden [æ ˈvæˑn]. — Agerjord med et lille Kær el. lign. et Stykke Vest for Varnæs By. Jfr. Verden i Sottrup, Sottrup S., 3242.

Vesterholm. TM Westerholm.

Vesterløkke [æ ˈvæsdəˌløkə]. TM Westerlük. — To Lokaliteter.

Vestermark [æ ˈvæsdəˌmaɹg, ˈvæsdəˌmaɹg]. Jb 1704 Wester Marck; TM Westermark; I 1912 vestermark.

Vesterskov. Mejer 1641 Wester-Holtz; Mejer u. A.Westerholz; Jb 1704 Westerschau; Jb 1710 (Hejmdal 20/3 1925) Westerskovs Bohl; Schröder Topographie 1837 Westerskov.

Vestertoft. Jb 1704 Wester Tofft; Dok. 1847 Westertofte; TM Westertoft.

? Viekær. Jb 1710 Fisch-Teich Wiegkier. — Ifl. Jb 1710 i Flohbierre Bohl (se ovfr. u. Flydebjærg), der ligger langt fra Varnæs Vig. Forleddet kan derfor ikke være Ordet Vig, men Formen er snarest Fejl for *Wiekier, af Plantenavnet Vidie.

Viggevig. Schmidt Topographi 1852, Trap[1] Vigge-Viig; Fischer, Slesvigske Folkesagn[4] p. 3 Vigge-Vig. — Samme Lokalitet som Varnæs Vig. Ifl. Sagnet (Fischer p. 5) opkaldt efter en Junker Vigge paa Vold. Jfr. Ridder Viggos Vand ovfr.

Vigsbjærg [visˈbjɛʁə]. TM Wiesbjerg. — Ved Varnæs Vig.

Vigsbæk. Mejer 1641 Wichsbeck. — Udmunder i Varnæs Vig.

Vigsmose [vjsˈmoˑs]. Mejer 1641 Wichsmoer busch vnd brock; Jb 1704 Wißmoß, Wießmoeß; Jb 1710 Wiesmoes; TM Wiegsmoos; I 1912 Vismos; Gst Vigsmose. — Ved Varnæs Vig.

Voldløkke [æ ˈvɔlˑˌløkə]. — Antagelig af det efter Gaarden Vold dannede Slægtsnavn Wold, der forekommer i Byen i TM.

Vrangkær [ˈljlˑ ˈvʁaŋˌkjæ, ˈsdoˑə ˈvʁaŋˌkjæ]. Jb 1710 Wrangkier, Wang-

kier; Dok. 1847 Wrangkjerboel, Lild-Wrangkjer, Stoor-Wrangkjer; TM Lilwrangkjer, Storwrangkjer. — Adj. vrang „skæv".

Vældkildeløkke. TM Weltkillük.

Væleager [ˈʳvæ·tˌaxə]. TM Welagger. — Væle, se Indl.

Ærfælde [ˈsdo·ə ˈæ·fət, ˈlįl· ˈæ·fət]. Mejer 1641 Erfeldt Ack.; Jb 1710 Ehr Feil, Ehrfeil, Das Bohl Ehrfeil; TM Äfel. — Trænavnet Ær „Løn". Efterleddet er Subst. glda. *fællæ „Svedjeland"; se u. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3202. Skrivemaaden Feil, -feil i Jb 1710 viser, at Navnet tidligere har haft palatalt l; jfr. en Skriveform som Nailtang ovfr. u. Naldtang.

Ætstub. TM Ätstof. — Agerjord. Efterleddet er antagelig Ordet Stub(be), udtalt [-sdOf]. Forleddet er muligvis Plantenavnet Ært.

Ørlager. Mejer 1641 Ohrlandt Acker; Jb 1710 Orllacker, des Bohls Orllacker; TM Ölagger, Westerölagger, Österölagger. — Hvis Mejers Form er rigtig, er Ørl- udviklet af et oprindeligt Ørland, af Subst. Ør „Grus".

Østermark. TM Östermark.

Østertoft. Jb 1704 Oster Tofft; TM Östertoft.

3226. ADSBØL SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Adsbøl, Lb [*asbǫl*]. SJb 1436 Attesbul, Altesbul; SJb 1462 Attesbul; Sk 1483 Atzebul; Sk 1533 Atzbull; Jb 1535 Atzbul; Mejer 1648 Atzbil; Mejer 1649 Atzbul; Danckw 1652 Atzbyll; Jb 1709 Atzbüll; DAtl Adsbüll; VSK Atzbøl; Gst 1857—58, Trap[1] Adsbøl; TGst Atzbüll; Postadr9, Gst Adsbøl; Trap[4] Asbøl. — Mandsn. glda. Atti med yngre Gen. paa -s; samme Landsbynavn findes ogsaa i Esgrus S., Ny H., Angel.

Birkely, Gd. Trap[4] Birkely.

Bojskov, Gd [ˈ*bɔi̯*ˌ*sgɔʊ*, Nik. Andersen: ˈ*böjsgɔw*]. Sk 1483 Boyxschouw; Dok. 1516 (Flensborg Schötebock 1512—1608) Buggeschow; Sk 1533 Buggeschowe; Jb 1535 Buggeschow, Boeckschow; Sk 1543 Buchschowe, Bugeschow; Mejer 1648, Mejer 1649 Buschow; Danckw 1652 Byschow; DAtl Beuschau; VSK Bøgeskov; Gst 1857—58, Trap[1] Bøgskov; TGst Beuschau; Postadr9, Gst Bojskov. — Den ældste Skriveform tyder paa, at Forleddet er Subst. Bod „Skur, Hytte". Samme Navn er Bojskov i Tyrstrup S., S.-Tyrstrup H., i Sk 1541 skrevet Buggeschou, Buggeßchou, i senere danske Kilder Bøgeskov, altsaa ganske paa samme Maade som Bojskov her i Adsbøl S. Baade tyske og danske Skrivere har opfattet Forleddet som Trænavnet Bøg. Subst. Bod findes som Forled i andre Skovnavne, f. Eks. Buskemark i Roager S., 3084, der er et oprindeligt *Bodskovmark, og Bodholt, Bording S., Hammerum H., udtalt [*buəhål*ˀ], M 1664 og 1688 Boeholt.

Bojskovskov, Lb [ˈ*bɔi̯*.*sgɔʊ*ˈ*sgɔʊ*, Nik. Andersen: *böjsgɔwsgɔw*]. Jb 1709 Boyschauerholtz; Jb 1721 Böyschauer Holtz; Gst 1857—58, Trap[1] Bøgeskovskov; TGst Beuschauholz; Postadr9 Bojskovskov. — Se foregaaende Navn.

Døn, Hs [*æ dø·n̩*]. L 1768 Dynd, Dynds Huuß, nach der Döhne; Schröder Topographie 1837 Dynd; TM Döhne; Trap[4] Døn; I 1922 Døhne. — Før Kro med Brænderi, nu Hs. Af Subst. Dynd, der andensteds findes som Navn paa Enge, f. Eks. i Vodder S., 3088, og i Kassø, Hjordkær S., 3213. Der findes et Vandhul ved Huset og Kaadnermade ligger i Nærheden.

Elle, Hs [*æl·*]. — Af Kollektivet Elle „Ellebevoksning".

Fiskebæk, Gde og Hse [ˈ*fesg*ˌ*bæk*, Nik. Andersen: *fesbæk*]. Sk 1483 Vijschbeke; Sk 1533 Fysbeke; Jb 1535 Wysckbeke, Viszbeck, Visßkbeck; Sk 1543 ffyssbeke, Vyßbeke; Mejer 1648 Fischbeck; Danckw 1652 Fischbeck; DAtl Fiskbek; VSK, TM Fischbek; Gst 1857—58, Trap[1] Fiskebæk; TGst Fischbek; Postadr9, Gst Fiskebæk. — Af Aanavnet Fiskebæk i Adsbøl, jfr. Højbæk sammesteds.

Fiskebækskov, Lb [Nik. Andersen: *fesbæk*ˈ*sgɔw*]. Reg c. 1792 Fischbecker-Holtz; Jb 1709, Jb 1721 Fischbeckerholtz; Schröder Topographie

1837 Fischbekholtz; Gst 1857—58, Trap[1] Fiskebækskov; TGst Fischbekholz; Postadr9, Gst Fiskebækskov. — Se Fiskebæk ovfr.

Graven, fh. Kro. I 1922 Graven [æ grav].

Holbæk, Gd [*hɔlˈbæk*, Nik. Andersen; *hølˈbæk*]. Udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 Holbeke; Mejer 1648 Holbeck; Mejer 1649 Hölbeck; Danckw 1652 Holbeck; Gst 1857—58, Trap[1] Holbæk; TGst Holbek; Postadr9, Gst Holbæk. — Subst. jy. Hol „Hul", jfr. Holbæk u. Bebyggelsesnavne i Vodder S., 3088.

Holbæk, Lille-, Hs [*ˈlɪl̥ˑhɔlˈbæk*]. — Nu brudt ned; jfr. foregaaende Navn.

Humlegaard, Hs [*ˈhomətˌgɑ̊*]. TM, I 1922 Humlegaard.

Jægerslyst, Ml og Kro. Postadr9 Jægerslyst Kro; Trap[4] Jægerslyst.

Kobberholm, Gd [*ˈkɔfəˌhɔl.m*]. Beskr. 1783 Koppelholmer Hof-Koppel; Schröder Topographie 1837 Kopperholm; Trap[1], TGst, Postadr1934 Kobberholm. — Jfr. Naturnavne Kobberholm i Bojskov ndfr.

Kværsdam, Gd [*kvæsˈdam.*]. Jb 1753—54 Quars-damm Land; Jb 1763—64, Ortschaftsverz. Quarsdamm; Postadr9, Gst, Trap[4] Kværsdam. — Af Landsby- og Sognenavnet Kværs, 3228, Nabosogn til Adsbøl.

Ladegaard. Jb 1753—54 Laygardh; Gst 1857—58 Ladegd.; Trap[1] Ladegaard.

Ladegaardskov, Lb [*laj.gɑ̊ˈsgɔs*]. Jb 1753—54, Jb 1843 Laygaardholz; Postadr9, Gst Ladegaardskov; Trap[4] Ladegaardsskov.

Møllekaad [*æ ˈˈmœ̝lˑˌkɔ*]. L 1768 Mölle Kaad; I 1922 Møllekaadnersted [Møllekaad].

Postdam, Gd. Postadr9, Gst, Trap[4], I 1922 Postdam. — Planten. sønderjy. Post „Pors", jfr. Postdam i Ladegaardskov ndfr. u. Naturnavne.

Skovgaard [*sgɔsgɑ̊*]. Gst 1857—58 Skovgd; TGst, I 1922 Skovgaard; Gst Skovgd.

Skovshøj, Gd [*ˈsgɔsˌhœ̝j̥*]. Mejer 1648 Schouschi; Danckw 1652 Schowschy; I 1922 Skovhøj.

Tralled, Gd [*ˈˈtʁɑˌtæ̝j̥*]. I 1922 Træly. — Samme Forled som i Tralmark og Tralskov i Adsbøl ndfr. u. Naturnavne.

Trompeterkaad. Jb 1721 die Trompeter Kaate. — Jfr. Trompeterløkke ndfr. u. Naturnavne i Adsbøl.

B. NATURNAVNE.

ADSBØL.

Aaløkke. L 1768 Aalycken.

Adsbøl Aa. C. A. Burchardi i Schleswig-Holsteinische Provinzialberichte 1792 p. 329 Azbüller Aue.

Bjærgløkke. TM Bjerglükke.

Blok. L 1768, TM Block. — Blok, se Indl.

Bollehole [*bɔləˈˈhoˑl*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Bollhohl. — Sønderjy. Bolle „Tyr".

Byløkke [*æ ˈbyˌtyk*]. — Ved Adsbøl By.

Damløkke. TM Damlükke. — Dam, se Indl.

Døn Løkke [*æ ˈdøˑnˌtyk*]. TM Döhnelükke. — Af Husnavnet Døn, se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Dørland. I 1912 Dørland. — Navn paa en Fenne. Dør, jfr. Karsekær Dør u. Karsekær i Lovtrup, Uge S., 3221.

Egeskov. Jb 1721 ein stück Landes Igeschauf genant.

Fiskebæk [Nik. Andersen: *ˈfesbæk*]. Gst 1857—58 Fiskebæk; Trap[1] Fiskebæk-Aa; Gst Fiskebæk. — Jfr. Højbæk ndfr.

Fiskebæk Løkke [*æ ˈfesgbægˌtyk*]. TM Fischbecklökken.

Fiskebæk Skov. Beskr. 1725 Fischbecker Holtz; Jb 1753—54, Jb 1763—64 Fischbeckholtz; Jb 1833 Fischbechholz.

Frejatoft. TM Freiatoft; I 1922 Frejatoft. — Maaske af Gudindenavnet oldn. Freyja. Stednavnet er dog ikke fra Oldtiden, men er rimeligvis først fra 19. Aarh. og givet af en for Nordens Oldtid sværmende Mand, muligvis en Præst; Præsten Fritz Boisen („Budstikke Boisen") har saaledes navngivet Gaarden Breidablik i Vilstrup S., Haderslev H. Forleddet kunde dog ogsaa være Ugedagsnavnet Fredag, idet det paagældende Jordstykke muligvis da er Kirkejord og har Forbindelse med Langfredagsprædikenen (se NoB XXII Bd., p. 104 ff.).

Gadetoft. TM Gade-Toft; I 1922 Gadetoft.

Gartnermade [*ˈgɑ.ɔˑnəˌmaj*].

Skt. Helenes Høj. I 1922 St. Helenes Høj, St. Helene.

Hok. TM Hock. — Hok, se Indl.

Holvej [*æ hɔlˑvæj*]. I 1922 Hulvej. — Holvejsløkke. TM Hunlveislükke, Hundveislükke; I 1922 Hulvejsejslykke [*hålˈvejsˈejsˈlyk*]. — Holvejsløkke ligger op til Holvej, som er en Vej fra Adsbøl ud til Avnbølvejen. Gengivelserne af Navnet i I 1922 maa bero paa en Misforstaaelse.

Hussted [*æ ˈhusˌsdæj*]. TM Hustoft. — Toft i Byen.

? **Højbæk.** Mejer 1648 huybeck; Mejer 1649 Hugbeck. — Ser ud til at være samme Vandløb som Fiskebæk ovfr.

Kaadnermade [*æ ˈkɔɑ.ɔˑnəmaj*]. TM Kaadnermai; I 1922 Kaadnermaj. — Subst. Kaadner „mindre Landbruger".

Kaalgaard. I 1922 Kalgaard. — Efter Sigende laa i gamle Dage Herregaarden Fiskebæk her (I 1922).

Kalvekærmose [*katˑkæˈrmoˑs*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Calschermoes; I 1922 Kalkjærmose.

Kirkemade. TM Kirkemai; I 1922 Kirkemaj.

Kuskeeng. TM Kudskeeng, Kudskeng; I 1922 Kudskeeng.

Kuskemade [*ˈkosgəˌmaj*]. I 1922 Kudskemaj, Kuskemaj.

Kællinghøj, Kobbel [*kjætɨŋˈhy*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Kierlinghuy; K c. 1800 Kjerlinghöj; I 1922 Kjællinghøj.

Ladkær Løkke. L 1768 Lackier, Lackkier; TM Lakjerlükke. — Bebyggelsesnavnet Ladkær i Ullerup S., 3243, Nybøl H.

Lilleløkke. TM Lille-Lükke.

Lilleskov Mark. I 1922 Lilleskovmark.

? **Lobæk** [*tɔˈbæk*]. TM Lodbek; I 1922 Lodbæk [lobæk]. — Muligvis samme Forled som i Lobæk, Tønder-, Højer- og Lø Herreder, 3100.

Midtløkke [*æ ˈmedˌtyk*]. TM Mittlücke.

Moseholt, Kobbel. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Moesholtz.

Møllekobbel [*æ ˈmœtˑˌkɔfəl*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Norder-, Südermühlenkoppel; K c. 1800 Süder-, Norder Mühlenkoppel; I 1922 Møllekoppel.

Mølleløkke [*æ ˈmœtˑˌtyk*]. TM Mölle Lükke; I 1922 Mølle Lykke.

Nederløkke. TM Nedre Lücke.
Nytoft [ˈny¦tɔʊt]. TM Nytoft.
Nørreløkke [æ ˈnöʀə¦tyk]. TM Nörrelükke.
Nørremark. TM Nörremark.
Nørreskov. Jb 1721 Fischbecker Norderholtz; Beskr. 1725, Reg c. 1792 Norderholtz.
Nørretoft [ˈnö·ə¦tɔʊt]. TM Nörretoft.
Overløkke [æ ˈɔʊə¦tyk]. TM Ovre Lücke.
Rørmade [æ ˈʀø·ə¦maj]. — Planten. Rør.
Salteng [sɔlˈmaj, æ ˈsɔlt¦maj]. TM, I 1922 Salteeng.
Skakkesløkke [ˈsgagəsˈlyk]. — Mandsn. Skak, Skakke, jfr. Skakkesgab i Brøns S., 3087.
Skyttemade. TM Skyttemai. — Subst. Skytte „Jæger" el. jy. Skytte „Sluse".
Slotspladsen. I 1922 Slotspladsen [slåtpla·s]. — Her har før ligget en Borg (I 1922).
Smedeløkke [æ ˈsmæj·¦lyk].
Snedkersryde. I 1912 Snedkersrye. — Skovparti.
Stentoft. TM Steentoft.
Storebæk [sdo·əbæk]. — Bækken gennem Byen.
Storetoft. TM Storetoft.
Svinehave, Kobbel. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Schweinhagen.
Sønderkobbel, Skov. Beskr. 1725 Suderkoppel; Reg c. 1792 Süderkoppel, Suderkoppel.
Sønderløkke [æ ˈsɥnə¦lyk]. TM Sönderlükke.
Søndermark. TM Söndermark.
Sønderskov. Jb 1721 Fischbecker Syderholtz; Beskr. 1725 Suderholtz; Jb 1753—54 fischbeck Süderholtz; Jb 1763—64, Reg c. 1792 Süderholtz; Jb 1833 Süderholz.
Søndertoft [ˈsɥnə¦tɔʊt].
Teglgaardsløkke [æ ˈtæj·ɫgɑs¦tyk]. TM Teglgaardslükke. — Ved Gaarden Holbæk. Leret blev engang prøvet til Tegl, men duede ikke; Marken beholdt Navnet (Opt. 1932).
Tralkobbel. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Trellkoppel. — Af Subst. ænyda. Tralle „Stang, Tremme", sv. Dial. trall „Stakit", jfr. ænyda. Tralværk „Gitter", her om et indhegnet Kobbel, se de to følgende Navne, hvoraf Tralmark muligvis er samme Lokalitet som Tralkobbel.
Tralmark [ˈtʀal·maːg]. Jb 1843 Trallmark; TM Tralmark; I 1922 Tralmarken. — Ligger op til Tralskov og er mulig oprindelig et *Tralskovmark; om Forleddet Tral- se ovfr. u. Tralkobbel.
Tralskov [tʀal·sgɔʊ]. Beskr. 1725, Reg. 1792 Trellholtz; Gst 1857—58 Tralleskov; Trap[1] Tral-Skov; TM, I 1912, Gst Tralskov; I 1922 Tralskoven, Trallskoven. — Forleddet Tral- er det samme som i Tralkobbel ovfr., her om en indhegnet Skov; jfr. at en saadan i Nordøstsjælland kaldes for Hegn (se DS II p. X f.).
Troldskrog. I 1912 Troldskrog. — Skovparti.
Trompeterløkke [æ tʀɔmˈpe·də¦tyk]. TM Trompeterlökke; I 1922 Trompeterlykken. — Jfr. Trompeterkaad ovfr. u. Bebyggelsesnavne.
Tøndringkobbel. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Tundringkoppel. — Indbyggernavnet Tøndring „Mand fra Tønder".

Vesterkobbel. Beskr. 1725 Westerkoppel; L 1768 Westre Kobbel, Wester Koppel; Reg c. 1792 Westerkoppel; TM Wester Koppel.

Vesterløkke. TM Wester Lükke.

Vesterskov. Jb 1803 Die Hölzung Fischbeckwesterholz; Jb 1833 Die Hölzung Fischbekwesterholz.

Vestertoft, Kobbel [*'væsdə¦tɔʊt*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Westerhofft; TM Westertoft.

Vindebro [*vjŋ'bʁ0*]. I 1922 Vindebroen. — Bro paa Landevejen lige udenfor Adsbøl. Før en Vindebro, nu Chaussé (I 1922).

Vold. TM Wolde.

Østerkobbel. L 1768 Østre Kobbel, Østre Koppel.

Østermark. L 1768 Østre Marck, Øster Marck.

Østertoft [*'ø̈sdə¦tɔʊt*]. TM Ostertoft. — To Lokaliteter.

BOJSKOV.

I kommunal Henseende under Ullerup S.

? **Bastø.** Beskr. 1725 Badsies; Beskr. 1783 Hof-Koppel Bassöe; Reg c. 1792 Badstes; TM Bassöe. — Bastøsforte. I 1922 [basaas-foht]. — Sidstnævnte Navn paa en Vej fra Avnbøl til Bojskov. Af Subst. Bast, jfr. Basbjærg i Hviding S., 3085.

Bjærgløkke. TM Bjerglökke.

Braade [*æ ˈbʁɔ'*]. Beskr. 1725 Broad, Brodbarn; Beskr. 1783 Braade; Reg c. 1792 Broad, Broadbarn; TM Braade, Sonder-Braade. — Braadeborg. Beskr. 1725 Brodburg. — Braade Kobbel [*æ bʁɔ'¦kɔfəl*]. Beskr. 1786 Bradeburger Koppel; TM Braadekoppel. — Braade Løkke [*æ 'bʁɔ'¦tyk*]. TM Braade-Lökke. — Braade Skov. Beskr. 1783 Braader Hölzung; Beskr. 1786 Bradeburger Holz, Bradeburger Hölzung; TM Braadeschau; I 1922 Braadeskovløkke [Braae-skåv-lyk]. — Jfr. Braadeborg i Ullerup S., 3243, Nybøl H.

Bredeløkke. TM Brede-Lökke. — Adj. bred.

Bækløkke [*æ 'bæg¦tyk*]. TM Beklökke, Boklökke; I 1924 Bæklykke.

Damløkke. TM Damlökke.

Enesteløkke. TM Eneste Lökke.

Engløkke. TM Eng-Lökke, Englökke.

For-Rufas [*'fɔ.i 'ʁufas*]. — Agerjord ved Siden af Neder-Rufas. Rufas er nogle Gaarde i Ullerup S., 3243. Jfr. Neder-Rufas ndfr.

Gammelløkke. TM Gammel-Løkke, Gammellökke.

Gammelskov [*æ 'gaməl¦sgɔʊ*]. TM Gammel-Skov; Gst 1857—58 Gammelskov. — Gammelskov Løkke [*æ 'gaməlsgɔʊ¦tyk*]. I 1922 Gammelskov-Løkke [gammelskov-lyk].

Hat [*æ hat*]. I 1912 Hat. — Skovparti. Om Hat-Navne, se G. Knudsen i „Festskrift til Vilhelm Andersen" p. 339 ff.

Hussted [*æ 'hus¦sdæ[*]. — Sted, hvor der har staaet et Hus.

Hælde [*æ ˈhæl'*]. — Hælde, se Indl.

Kaadnerløkke [*æ 'kɔ.i'nə¦tyk*]. Beskr. 1783 Käthener-Lücke; TM Kaadnerkoppel. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalvekobbel [*æ 'kal'¦kɔfəl*]. Beskr. 1725 Kalffkoppel; Beskr. 1783 Kälber-Koppel; Reg c. 1792 Kalffkoppel; Beskr. 1798 Kälber Koppel; TM Kalvekoppel, Kalve Kobbel; I 1922 Kalvekobbel [kal-koffel].

Kelsbjærg [ˈke·ls,bjɛ.iə, ˈke·ls,bjɛ.iəˈkɔfəɔt]. TM Keelsberg. — Af Mandsn. Keld.

Kiding Mark [ˈki.diŋ ˈma.ig]. — Af Kiding, Gd og Hse i Felsted S., 3224.

Knapmade. Beskr. 1783 Knap-May.

Knæpløkke [ˈknæb,tyk].

Kobberholm [kɔfəhɔt.msˈbjɛ.iə, kɔfəhɔt.mˈbæk, kɔfəhɔt·mˈtyk]. Beskr. 1725 Kappenholm; Beskr. 1783 Koppelholmer Hof-Koppel; Reg c. 1792 Kappenholm; TM Kobberholm-Lökke, Store Kobber-Holmer-Lökke, Kobberholm-Schov, Kobberholm-Beek-Löökke; I 1924 Store Kobberholmslykke. — Jfr. Kobberholm ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Ladkær Skovmark [æ tagɛ.iˈsgɔʊ ˌma.ig]. — Ligger lige op til Ladkær Skov i Avnbøl, Ullerup S., 3243.

Langkobbel. TM Lange-Koppel.

Langløkke. TM Lange Lykke.

Lillebæk [æ ˈlil·ˌbæk].

Lillekobbel. TM Lille-Koppel.

Lilleløkke [ˈlil·ˌtyk]. TM Lille Lykke, Lille-Lökke.

Lilletoft. TM Lille-Toft.

Lindbjærg [ˈtiŋ·ˌbjɛ.iə]. Jb 1721 Lindberg; Beskr. 1725 Limberg; TM Lindberg; I 1922 Lindbjerg [Lindˈbjerre].

Midtløkke [æ ˈmed,tyk]. TM Midte-Lökke, Mitt-Lökke.

Midtnæs [æ ˈmed,nɛs]. TM Midternes-Lökke. — Mellem Nørrenæs og Søndernæs.

Møllebjærg [æ ˈmœt·bjɛ.iə]. — Her har ligget en Mølle (Opt. 1932).

Mølleløkke. TM Mölblökke; I 1924 Möllelykke. — Rimeligvis fejlskrevet i TM.

Natkobbel. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Die Nachtkoppel; Beskr. 1783 Nacht-Koppel. — Sted, hvor Kreaturerne drives hen om Natten.

Naverskaft. I 1922 [nave-skavt]. — Her Navn paa en Korsvej, jfr. Naverskaft i Vodder S., 3088.

Nederløkke. TM Neder-Lökke, Nederlökke.

Neder-Rufas [ˈnæ·ə ˈʁufas]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Ruhfasz. — Agerjord ved Siden af For-Rufas. Rufas er nogle Gde i Ullerup S., 3243. Jfr. For-Rufas ovfr.

Nisløkke. Beskr. 1725 Grosz Nuszlück, Klein Nieslück; Beskr. 1783 Niß-Lücke, Nis Lücks-May; Reg c. 1792 Grosz Nuszlück, Klein Niesluck; TM Nis Lykkes Eng. — Af Mandsn. Nis.

Nyland. TM Nyland.

Nyløkke. TM Nye Lökke, Nylökke.

Nyskov. TM Ny Skov.

Nørreløkke. TM Norre-Lökke, Nör-Lökke, Nörrelökke.

Nørrenæs [æ ˈnö,nɛs]. TM Nordernes-Lykke; I 1922 [nørrenis].

Overløkke. TM Over-Lökke, Overlökke.

Peterskneek. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Peterskneck.

Rydeskoven. TM Ryeskoven. — Ryde, se Indl.

Sefremade. Beskr. 1725 Seffrehmey; Beskr. 1783 Zipro-May; Reg c. 1792 Seffremey; TM Sefremag; I 1922 [sefre-mai]. — Eng. Af Plantenavnet Siv eller Mandsnavnet Sigfred.

Sejkær [ˈsæj,ɣæ]. Beskr. 1725 Seykier, Klein Seykier; Beskr. 1783

Seykier, Seykier-Koppel, Seykier-Hölzung; Reg c. 1792 Seykier, Klein Seykier; TM Seikjer; I 1922 Seikær; I 1924 Sejkjær. — Rimeligvis af Adj. sej. Samme Navn i Ø.-Løgum, Ø.-Løgum S., 3204.

Skovgaard Skov. TM Schaugaard Skov. — Af Gaardnavnet Skovgaard, se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Skovløkke [*æ ˈsgɔʁˌlyk*]. TM Skow-Lökke, Skovlökke, Vestre-, Neder-, Over-Skovlökke.

Skovsmade Skov. Beskr. 1783 Schausmayer Hölzung.

Smedeløkke [*æ ˈsmæjˌtyk*]. TM Smede-Lökke, Smed-Lökke.

Snedkerløkke. TM Snedker-Lökke.

Stiløkke. TM Stilökke.

Storebæk [*æ ˈsdoˑəˌbæk*].

Storeløkke. TM Store-Løkke, Norre Store-Lökke, Nedre Store Lökke.

? **Storetoft.** TM Stov-Toft.

Sønderløkke. TM Sönder-Lökke, Söndre-Lökke.

Søndermark [*æ ˈsyŋəˌmaɹg*]. — Syd for Bojskovskov.

Søndernæs [*æ ˈsyŋəˌnɛs*]. TM Südernes-Lökke.

Trompeterkobbel. Beskr. 1725 Trompeter Koppel; Beskr. 1783 Trameter-Koppel; Reg c. 1792 Trompeter Koppel. — Subst. Trompet findes i ænyda. i Formen trommet (Kalkar), jfr. mnty. trammeter.

Tørvehusløkke. TM Törrehuus-Lökke.

Vejløkke. TM Veilökke.

Vesterløkke. TM Vester-Lökke, Vestre-Lökke.

Vestertoft [*æ ˈvæsdəˌtɔst*]. Beskr. 1725 Westertofft; Beskr. 1783 Wester Toft; Reg c. 1792 Westertofft; TM Wester-Toft.

Wolfsløkke. TM Volfes-Lökke. — Af Slægtsnavnet Wolf, som findes paa Egnen.

Østerløkke. TM Oster Løkke, Ostlökke.

Østermark [*æ ˈœsdəˌmaɹg*].

Østertoft. TM Oster-Toft.

LADEGAARDSKOV.

Brændte Løkker. I 1912 De brændte Lykker [e bræn Lykke]. — Har ifl. I 1912 Navn efter et Kaadnersted, som er brændt og ikke opbygget igen.

Bulbroløkke. I 1912 Bolbrolykke. — I 1912 oplyser, at denne Løkke har Navn efter en Mand, der hed Bolbro, og som har været Ejer af den. Det er dog vist Gætværk, idet Forleddet synes at være Subst. Bulbro, „Plankebro".

Bækkesløkker. I 1912 Bækkes Lykker. — Navnet stammer ifl. I 1912 fra et forhenværende Kaadnersted, hvis sidste Ejer skal have heddet Bæk.

Dyremose [*dy.ʁəmoˑsˈmaj*]. TM Dyremosze; SkovK 1926 Dyrmoseeng, Dyrmoseegen.

Fiskedam. I 1922 Fiskedam.

Gartnerløkke. I 1912 Gardnerlykke.

Grøndam Løkke. I 1922 Grøndamlykke.

Grønnevej. SkovK 1926 Grønnevej, Grønnevejsegene.

Hok. I 1912 Hok. — Hok, se Indl.

Kaalgaardshjørne. SkovK 1926 Kaalgaardshjørne.

Krumager. I 1912 Krumager. — Adj. krum.

Langeløkke. I 1922 Langelykke.

Langkær [ˈtaŋˌkɛɹ]. I 1922 Langkærlykke.

Langtoft. I 1912 Langtoft.

Lilleløkke [æ ljlˑˌtyk]. TM Lille-Lükke.

Lille Peters Bjærg. I 1912 Lille Peters Bjærg. — Ældre Navn paa Smedebjærg ndfr., s. d.

Markløkke [maɹgtyk]. I 1912 e Marklykke.

Midtløkke [ˈmedˌtyk].

Nederløkke [ˈnæˑəˌtyk]. TM Nedre Lücke.

Nyforte [æ ˈnyˌfoˑt]. — Navn paa en Vej.

Nørreløkke [æ ˈnöˑəˌtyk].

Postdam [pɔsˈdam.]. I 1912 Postdam. — Navn paa en Eng; af Planten. Pors.

Rode [ˈʀØˑj]. Gst 1857—58, Trap[1] Roden; TGst Roy; I 1912 Den Hertugelige Roi; Gst Rode. — Skov. Om Rode se Rode, Brede S., 3116. Lig Rode i Graasten S., 3227.

Skovløkke. I 1912 Skovlykke.

Skovshøj [ˈsgɑssˌhy]. I 1912 Skovshøj; I 1922 Skovhøj [skovs-høj].

Smedebjærg [smæjˑbjɛɹə]. I 1912 Smedepold eller før Lille Peters Bjærg.

Stenpold [æ ˈsdænˑˌpɔl]. I 1912 Stenpold; I 1922 Stenhøj [stenpold].

Storeløkke [æ ˈsdoˑəˌtyk]. I 1912 Storlykke.

Storetoft [ˈsdoˑəˌtɔst]. TM Store Toft.

Søndergade [ˈsɥŋəˌgaˑ]. — Jord Sønden for Aabenraa Landevej.

Sønderholm [ˈsɥŋəˌhɔt.m].

Tagmose [taˑxmOs]. Jb 1721 Tagemohs; Beskr. 1725 Tagmoos; Jb 1753—54, Jb 1763—64 Tagmoes; Reg c. 1792 Tagmoos, Tagmoes; Jb 1833 Tagmoos; I 1912 Tagmos, Tagmose; I 1922 Mose med Rør [tagmose]. — Tagmose Made. Reg c. 1792 Tagmosmey. — Ifl. I 1912 er Tagmose Navn paa saavel en Bakke som en Mose. Planten. Tag „Phragmites communis".

Tyrkiske Telt [æ ˈtyɹigsˈtælt]. SkovK 1926 Det tyrkiske Telt. — Sted i Skoven Rode.

Tørvemosevej. SkovK 1926 Tørvemosevej.

Vandmøllen. I 1922 Wandmøllen. — Navn paa en Mark. Her laa i gamle Dage en Vandmølle (I 1922).

3227. GRAASTEN SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Graasten [*grɑ̊ˈsdeˑn*, Nik. Andersen: *grɔˈsdeˑn, e slɔ, æ hægɑ̊*]. Mejer 1648 Grawestein; Mejer 1649 Growstein; Danckw 1652 Grawenstein, Grausteinhoff; Jb 1709 Graffenstein; Jb 1721, DAtl Gravenstein eller Graasteen; VSK Gravensteins Gd & Slot; Gst 1857—58 Graasten Slot; Trap[1] Graasten-Slot; TGst Gravenstein Schl.; Postadr9, Gst Graasten; I 1928 Herregaarden. — Af Adj. graa og Subst. Sten i Betydningen „Stenhus, Borg". Navnet synes dannet med de tyske Borgnavne paa -stein som Mønster.

A. D. Jørgensens Gade. Trap[4], I 1928 A. D. Jørgensens Gade. — Gade i Graasten. Efter Historikeren A. D. Jørgensen, født i Graasten 1840.

Ahlefeldtsvej. Postadr9 Ahlefeldtsvej; Trap[4] Ahlefeldtsvej, Ahlefeldtvej; I 1928 Ahlefeldtsvej. — Gade i Graasten. Efter Slægten Ahlefeldt, som oprindelig ejede Graasten Slot.

Ahlmannsvej. Trap[4] Ahlmannsv.; I 1928 Ahlmannsvej. — Gade i Graasten. Efter Storkøbmanden Otto Fr. Ahlmann, Grundlæggeren af den Ahlmannske Familiestiftelse.

Alfsborg. Sønderjy. Maanedsskr. VII p. 59 Alfsborg. — Ifl. Cl. Eskildsen a. St. er Alfsborg Navn paa en Borg, der laa, hvor nu Graasten ligger.

Alnor, Lb [*alˑnɔɹ*, Nik. Andersen: ˈ*alno*]. Mejer 1648 Allo; Mejer 1649 Alloe; Danckw 1652 Allöe; J. Sørensens Kort c. 1692 Alloe; Jb 1709 Allnoer; Jb 1721 Alnoer, Allno; Jb 1753—54 Alnöer, Alnör, Alnoer; Møller Bericht 1761 Alffsnöer oder Allnöer; Jb 1763—64 Alnöer; Reg c. 1792 Alnoer; VSK Alnur; Gst 1857—58, Trap[1] Alnor; TGst Alnoor; Postadr9, Gst Alnor. — Af Fiskenavnet Aal, som er blevet forkortet til Al- i Sammensætningen, ligesom i Subst. jy. Algjer og Kalgaard. Sagnet har sat Navnet i Forbindelse med den i middelalderlige Kilder nævnte norske Viking og Sørøver Alf, kaldet Mindre Alf. Der ligger intetsomhelst historisk til Grund for Sagnet, som er rent navneforklarende. Jfr. Allesgrav, Alfsbæk og Alfshule u. Naturnavne, som alle efter Sagnet har Navn efter den samme Alf. Det gamle Alnor laa, hvor nu Graasten ligger, og blev i Aaret 1599 flyttet til sin nuværende Plads (Schröder). Oprindelig er Alnor vistnok et andet og muligvis ældre Navn paa Sildekule, som nu er det almindelig anvendte Navn paa Noret, medens Alnor kun anvendes om den fra Graasten flyttede Bebyggelse.

Alnorbro, Hse [*alˑnɔˈbʁoˑ*]. — Andet Navn paa Naldmadebro. Alnor, se ovfr.

Borggade [*æ ˈbɔʊʁəˌgaˑ*]. I 1928 Borggade. — Gade i Graasten.

Dyremosehus. I 1928 Dyrmosehus. — Se Dyremose i Ladegaardskov, Adsbøl S., 3226.

Egene. I 1928 Egene. — Skovridergaard.

Elleysgade. Trap[4] Elleysgade; I 1928 Elleygade. — Gade i Graasten. Af Slægtsn. Elley.

Fiskenæs [*'fes¡næs*, Nik. Andersen: *'fesnəs*]. Schröder Topographie 1837 Fisnis; Gst 1857—58, Trap[1] Fiskenæs Teglværk; TGst Fisnis; I 1922 Fiskenes [Fisnis]; Postadr9, Gst Fiskenæs. — Fh. Teglværk, nu Gd. Af Naturnavnet Fiskenæs, se ndfr. u. Naturnavne.

Fiskenæsvej. Trap[4] Fiskernæsvej. — Gade i Graasten.

Fredensgade. Trap[4] Fredensgade. — Gade i Graasten.

Havevej. Postadr9, Trap[4] Havevej. — Gade i Graasten.

Havnegade. Trap[4], SkovK 1926, I 1928 Havnegade. — Gade i Graasten.

Havnevej. Postadr9 Havnevej. — Gade i Graasten.

Herles [*'hæ·ətə¡he.*]. TM, Postadr9, Trap[4] Herles; SkovK 1926 Herles eller Herligheden; I 1928 Herles, Herligheden. — Gade og Bydel i Graasten. Navnet er dannet af Familienavnet Herrler, idet der i 1725 paa Graasten fandtes en Kammertjener af dette Navn, jfr. Herlesløkke ndfr. u. Naturnavne. Ved Subtraktion af Herlesløkke eller et andet af de med Herrler sammensatte Stednavne er Herles opstaaet.

Jægerhuset, Hs [*æ jæjəhus*]. I 1922 Jægerhus; Gst, I 1928 Jægerhuset. — Hus, hvor Jægeren før boede.

Jærnbanegade. Postadr9 Jernbanegade; Trap[4] Jærnbanegade; I 1928 Jernbanegade. — Gade i Graasten.

Kaad. I 1922 Kaad [E Kaa]. — Arbejderboliger til Palæet. Jy. Kaad „Hus".

Konkel [*æ koŋgəl*]. TM, Postadr9 Konkel; Gst Kungel; Trap[4], I 1928 Konkel. — Del af Graasten By, maaske oprindelig Husnavn, af jy. Konkel „Edderkop".

Liekersvej. I 1928 Liekers Vej. — Sti fra Elleysgade til Jærnbanegade.

Midtskovshøj, Gd. Postadr9 Midtskovshøj; Gst Midtskovhøj.

Naldmadebro, Hse [Nik. Andersen: *nalmaj'bʁo·*]. Jb 1709 Nallmay Brück; Schröder Topographie 1837 Nalemaybrücke; Gst 1857—58 Naldmadebro; Trap[1] Nalmadebro; TGst Nalmaibrück; Gst Nalmadebro; Postadr9 Naldmadebro. — Jy. Nalde „Nælde", jfr. Naldmade u. Naturnavne.

Nygade [*'ny¡gə·*]. Postadr9, Trap[4], I 1928 Nygade. — Gade i Graasten.

Palæet [*æ pa'le·*]. I 1922, Trap[4], I 1928 Palæet. — Landejendom i Graasten med herskabeligt Stuehus.

Persillegade [*pa'sjlə¡gə·*]. — Samme Gade som Skolegade. Se Persillegade u. Bebyggelsesnavne i Abild S., 3131.

Prinsessernes Hus. Morten Kamphøvener i „Berlingske Søndag" 19/5 1935 p. 20 „Prinsessernes Hus".

Ringgade. Postadr9, Trap[4], I 1928 Ringgade. — Gade i Graasten.

Skolegade. Postadr9, Trap[4] Skolegade. — Gade i Graasten. Jfr. Persillegade ovfr.

Slotsbakken. Postadr9, Trap[4] Slotsbakken. — Gade i Graasten.

Slotsgade. Trap[4], I 1928 Slotsgade. — Gade i Graasten.

Stenborg. I 1922 Stenborg [Stenborre]; Gst Stenborg; I 1928 Haus Steinburg; Trap[4] „Steinburg". — En Bygning i Ahlmanns Have.

Storegade. Postadr9, Trap[4], SkovK 1926 Storegade. — Gade i Graasten.

Stængerodde, Bydel af Graasten [*sdæŋə'ʀɔ*]. Jb 1753—54 der Stengerothsche wohnung; Jb 1763—64 das Stengerother Hauß; Jb 1813, Jb 1833 Stengeroth; Trap[1] Stængerodde; TM Staengerodde; TGst Stengerode; Postadr9 Stængerodde. — Af Subst. Stengærde el. jy. Stengaard „Stendige", jfr. Stengerholm i Hostrup S., 3131. Efterleddet er vistnok Subst. Roj, hvorom se Indl. el. Odde „Landtange".

Stængeroddegade. Trap[4] Stengerodderg.; I 1928 Stengeroddevej. — Gade i Graasten, se Stængerodde ovfr.

Toft, Hse. Schröder Topographie 1837 Toft; Trap[4] Toft. — Toft, se Indl.

Øhuse. SkovK 1826 Øhuse. — Huse paa Øen i Slotssøen ved Graasten.

B. NATURNAVNE.

GRAASTEN.

Ahlmanns Have. I 1928 Ahlmanns Have. — Efter Familien Ahlmann, jfr. Ahlmannsvej ovfr. under Bebyggelsesnavne.

Alfsbæk. SkovK 1926 Alfsbæk. — Se Alnor ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Alfs Hule. Schmidt Topographi 1852 Alfs Hule; I 1922 Alfs Hule [Alfs Høel]; Gst, SkovK 1926 Alfs Hule. — Se Alnor ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Allesgrav [*aləs'gʀaʊ*]. I 1922, SkovK 1926 Alfs Grav; I 1928 Alf's Grav. — Kæmpehøj. Af Mandsn. glda. Alvar (DgP), se iøvrigt Alnor ovfr. u. Bebygggelsesnavne.

Allévej [*æ 'gaməta'le'*]. SkovK 1926 Alleen; I 1928 Allevej [a'le'vaj].

Alnorbro Bæk [*al.nɔ'bʀɔ'bæk*]. — Se Alnor ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Amalienhain. — Iflg. Oplysning fra Lektor H. V. Clausen er Amalienhain et finere Navn paa Svinemose.

Apotekerbjærg [*abə'te'gə,bjɛ.iə*]. I 1928 Apotekerbakken. — „Gamle Folk kalder den endnu Krøjbjergbakken" (I 1928).

Armeløkke. TM Armenlück; SkovKuAa Arnelykkevej. — Vejen fører forbi Fattighusled ndfr.

Billeddam [*æ 'bitə,dam*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Bilder-Teich; Trap[4], SkovK 1926, I 1928 Billeddam. — Efter I 1928 har Dammen Navn af, at Slottet spejler sig i den.

Bislag. TM Söndre-, Westre Bislag; K c. 1800 Süder-, Wester Beischlag. — Skovparti. Subst. Bislag, laant fra mnty. bislach „Udbygning", egl. „hvad der er slaaet fast ved ell. uden paa noget" (ODS II sp. 696) eller muligt en Dannelse af det arealbetegnende Slag (se Indl.) i Analogi med Bivej o. lign., betegnende et Stykke Jord, som ligger ved Siden af et andet, noget som i tyske Jordebøger ofte betegnes som „Nebenschlag".

Bivuakbøgen. I 1928 Bivuakböjen [bivuagbøgən]. — Af Subst. Bivuak „Lejr under aaben Himmel".

? **Bollehole.** TM Boelhoel. — Mulig af sønderjy. Bolle „Tyr", jfr. Bollehole i Adsbøl, Adsbøl S., 3226.

Brandsløkke [*bʁænsˈlyk*]. TM Brands Lökke; I 1928 Brandsløkke. — Mandsn. glda. Brand, jfr. Brandstoft i Løjt-Skovby med Høgebjærg i Løjt S., 3211.

Brændbyg [*bʁæŋˑbyk*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Brenbyeck; TM Brandbyg; I 1928 Brambyk [bʁamˈby'g]. — Particip. af Verb. brænde. Efterleddet er muligvis det samme som i Landsbynavnet Horsbyg i Egvad S., 3203.

Bækvej. SkovK 1926, I 1928 Bækvej; SkovKuAa Bækvejen.

Bygmark. Jb 1777 Bygmark.

Charlottehøj. I 1928 Char'lottehøj.

Dyrehaven [*ˈdyˑɹˌhaə*, Nik. Andersen: *e ˈdyˑəˈhaw*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Die Thier-Koppel, Die Thierkoppel; Gst 1857—58 Dyrehaven; TM Thiergarten; Trap[1] Graasteen-Dyrehave; TGst Thiergarten Holz; I 1922 Dyrehaven [Dy e hau]; Gst Dyrehaven. — Dyrehave er en indhegnet Skov til Fredning og Opdrætning af Vildt, især Hjortevildt.

Egevej. SkovK 1926, I 1928 Egevej; SkovKuAa Egevejen.

Ellealléé. SkovK 1926 Ellealléen; I 1928 Ellealle.

Engskov. SkovK 1926 Engskov.

Fasanvej. SkovK 1926 Fasanvej.

Fattighusled. SkovK 1926 Fattighusled.

Feodoras Bugt. Morten Kamphøvener i „Berlingske Søndag" [19]/5 1935 p. 20 „Feodoras Bugt". — Sted paa Festeng ved et væltet, men fredet Træ, hvor Hertug Frederik VIII's Datter Feodora havde sin Yndlingsplads.

Festeng. SkovK 1926 Festengen; I 1928 Festeng.

Festplads. SkovK 1926, I 1928 Festplads; Morten Kamphøvener i „Berlingske Søndag" [19]/5 1935 p. 20 „den saakaldte Festplads".

Fiskenæs. Mejer 1649 Fysnyß; J. Sørensens Kort c. 1692 Foß Næs; Beskr. 1725, Reg c. 1792 Fischnitz.

Fiskenæs Brok [*fesnæsˈbʁɔk*]. SkovK 1926 Fiskenæs Brok; I 1928 Fiskenæsbrok. — Engen ved Enden af Østersø Nord for Fiskenæs Gd. Brok er laant fra nty. brook „lavtliggende Land, som er gennemtrukket af Vand og for det meste bevokset med Skov eller Krat".

Fiskenæs Dæmning. SkovK 1926 Fiskenæsdæmning.

Forreste Humlebjærg [*æ ˈfɑˑʁəsd ˈhomətˌbjɛˑɹə*]. — Marken op til Humlebjærg, som ligger i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229, lige op til Grænsen mod Graasten S.

Fredskov. Jb 1777 Frede skov, Frede-Skov.

Gammel Hærvej [*æ ˈgamət ˈhɛɹˌvæj*]. — Se Hærvej u. Rise H., 3210.

Godtesgrue [*ˈgɔdəsˈˈgʁuˑ*]. I 1928 Godtes Gru. — Navn paa en Kløft. Af Slægtsnavnet Godt.

Grusallé [*æ ˈgʁuˑsaˌɫe.*]. — Vej i Skoven.

Græsvej. SkovK 1926, I 1928 Græsvej.

Grøndam. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Grün-Damm.

Havreløkke. Jb 1777 Havre-Lyck.

Hejremose [*ˈhajˑɹˌmoˑs*]. SkovK 1926, I 1928 Hejremose; SkovKuAa Hejremosen. — Fuglenavnet Hejre, jfr. Rejermade ndfr., som er samme Lokalitet.

Henriettehøj. SkovK 1926 Henriettehöj; I 1928 Henriette Höj.

Herlesegen. SkovK 1926 Herlesegen. — Se Herles ovfr. u. Bebyggelsesnavne og Herlesløkke ndfr.

Herlesled. SkovK 1926 Herlesled. — Se Herles ovfr. u. Bebyggelsesnavne og Herlesløkke ndfr.

Herlesløkke. Jb 1753—54, Jb 1763—64, Jb 1773—74 Herles Lücke; Jb 1803 Herlauslücke; Jb 1843—44 Herlaus Lucke; TM Herleslücke. — I Beskr. 1725 nævnes en Kammertjener Johann Friederich Herrler, som i Stængerodde Skov havde et Hus med tilhørende Kobbel. Efter denne Mand har denne Løkke, ligesom flere nærliggende Lokaliteter, Navn.

Herlesvej. I 1928 Herlesvej. — Se Herlesløkke ovfr. samt Herles ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Hertugens Vej. I 1928 Hertugens Vej.

Hesselholm [*'hæsəl,hɔl.m*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Hüsselholm; TM, SkovK 1926, I 1928 Hesselholm. — Hesselholmegen. I 1928 Hesselholmegen. — Trænavnet Hessel.

Hesselholt. TM Hesselholt. — Trænavnet Hessel.

Hingstbjærg [*'hiŋsd,bjɛ.iə*]. SkovK 1926 Hingstbjærg; I 1928 Hingstbjerg.

Hjærtehøj [*'jæ·.idə,höj*]. Schmidt Topographi 1852 „Herzenshügel"; Trap[4] Hjærtehøj; I 1922 Hjertehøj [Herzenshügel]; SkovK 1926, I 1928 Hjertehöj; Morten Kamphøvener i „Berlingske Søndag" 19/6 1935 p. 20 „Hjertehøjen", „Hjertehøj". — Sandsynligvis et Navn fra den sentimentale Tid i Slutningen af 18. Aarh.

Hob. TM Hof. — Da det er Navn paa et Vandareal, er Navnet rimeligvis det jy. Subst. Hob „et vandhul, rest af et fordums åløb i en eng" (Feilb.). Samme Ord findes ogsaa som Stednavn paa Samsø, Haabet i Besser S., se DS I p. 79.

Hollænderdam [*æ 'hɔlænə,dam*]. Trap[4], SkovK 1926, I 1928 Hollænderdam. — Subst. Hollænder „Mejeriforpagter".

Horsekobbel. Jb 1709 Horß Coppel, Horsz Coppel, Horsz Koppel; Jb 1721 Hors Coppel; Beskr. 1725 Hostkoppel, Stuten-Koppel-Teich oder Idermooß; Jb 1753—54 Horßkoppel, Horstkoppel; Jb 1763—64, Jb 1773—74 Horstkoppel; Reg c. 1792 Hostkoppel, Stuten-Koppel-Teich oder Idermooß; Jb 1793—94, Jb 1803, Jb 1843—44 Horstkoppel. — Sandsynligvis Navn paa de Jorder, hvorpaa Graasten By nu ligger. Af Subst. jy. Hors „Hoppe".

Humlebjærg. Trap[4] Humlebakken; I 1928 Humlebjerg. — Jfr. Humlebjærg i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

Idermose. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Idermooß. — Samme Lokalitet som Horsekobbel ovfr. Muligvis Fejl for Udermose af jy. uder „ydre".

Insel. TM Insel; SkovK 1926 Øen. — Jfr. Inselmade og Inselsti ndfr.

Inselmade [*æ 'jnsəl,maj*]. — Jfr. Insel ovfr.

Inselsti [*'jnsəl,sdj*]. — Sti langs med Søen. Jfr. Inselmade ovfr.

Jagtvej. SkovK 1926, I 1928 Jagtvej; SkovKuAa Jagtvejen. — Vej i Dyrehaven.

Karensbjærg [*'ka.i·ns,bjɛ.iə*]. SkovK 1926 Karensbjærg; I 1928 Karensbjerg.

? **Koldkærsmose.** TM Kaalkjärsmose, Kaadkjärsmose.

Kongestolen. SkovK 1926, I 1928 Kongestolen. — Skovparti.

Konkel Led. SkovK 1926 Konkelled. — Se Konkel under Bebyggelsesnavne.

Konkel Made [*æ ˈkoŋgəlˌmaj*]. SkovK 1926, I 1928 Konkeleng; SkovKuAa Kunkelengen. — Se Konkel u. Bebyggelsesnavne.

Konkelvej. SkovK 1926 Konkelvej; SkovKuAa Kunkelvejen. — Se Konkel u. Bebyggelsesnavne.

Krogbjærg [*ˈkʀ0ɐ·ˌbjɛɹə*]. TM Kroeberg eller Staggesgaard; I 1928 Krøjbjerg [kröjbjæ(ə)], I 1928 Krøjbjergbakken. — Ifl. I 1928 skal Krøjbjergbakken være et ældre Navn paa Apotekerbjærg, se dette ovfr.

Kujborg [*ˈkuj.ˌbɔɹə*]. Reg c. 1792 Kuhburg; TM Kuiborg; I 1928 Kujborg. — Kujborg Dam, Sø [*ˈkujˌbɔɹəˈdam*]. SkovK 1926, I 1928 Kujborgdam. — Kujborgvej. SkovK 1926 Kujborgvej. — Da Kujborg ligger ved Slotssøen, er Forleddet muligvis Fiskenavnet Kude „Kvabbe", jfr. Kudeholm i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

Kværs Skovdam. Beskr. 1725 Quarschauer Damm. — Af Kværs Skov i Kværs, Kværs S., 3228.

Kællinghøj. TM Kjerlinghoi.

Louisehøj. — Ifl. Meddelelse fra Lektor H. V. Clausen en anden Høj end Louise Sophiehøj ndfr.

Louise Sophiehøj. SkovK 1926 Louise Sophiehøj; I 1928 Louise Sofie Høj. — Jfr. Louisehøj ovfr.

Martinsløkke. TM Martinslücke.

Midtvej [*æ ˈmedˌvæj*]. I 1928 Midtvej.

? **Mogensholt.** TM Mauensholt.

Møllekobbel. TM Nordre-, Söndre Möllekobbel.

Naldbæk. I 1928 Nalbæk [nalˈbæg]. — Jy. Nalde „Nælde".

Naldmade [*ˈnal·ˌmaj*]. 11/7 1550 (Bobé, Slægten Ahlefeldt III, Bilag p.18) de wiscke Nalmay; Beskr. 1725, Reg c. 1792 Nallmey; TM Nalemai; I 1928 Nalmade, Nalmaj. — Støder op til Naldmade i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229, jfr. Naldmadebro ovfr. under Bebyggelsesnavne.

Natkobbel. Beskr. 1725 Die Nachtkoppel; Reg c. 1792 Die Nachtkoppel, Nacht-Koppel. — Kobbel, hvor Kreaturerne drives hen for Natten.

Nederstjærnen [*ˈnɛ·əˌsdjæ.ɹn*, Nik. Andersen: *e ˹næ·ə˹sdjæ·n*]. TM Nedre Stiernen; Gst 1857—58 Nederstjernen; Trap[1] Nederstjerne-Skov; Gst Nederstjernen; I 1928 Nederstjern; Trap[4] Nedre-Stjerne. — Skovparti.

Nedertange [*ˈnɛ·əˌtaŋ*]. TM Nedre Tang; I 1928 Nedertang.

Noret. I 1928 Noret. — Samme Bugt som Sildekule ndfr.

Nykobbel [*ˈnyˌkɔfəl*]. TM Det nye Kobbel; I 1928 Nykobbel.

Nyløkke. Jb 1777 Nüelück, Nyelyck.

Nyvej. SkovK 1926, I 1928 Den nye Vej.

Overstjærnen [*ˈɔʁəˌsdjæ.ɹn*, Nik. Andersen: *e ˹öwə˹sdjæ·n*]. TM Over Stiernen; Gst 1857—58 Overstjernen; Trap[1] Overstjerne-Skov; Gst Overstjernen; I 1928 Overstjern; Trap[4] Øvre-Stjerne. — Skov.

Overtange [*ˈɔʁəˌtaŋ*]. TM Over Tang; I 1928 Overtang.

Park. TM Park. — Park, se Indl.

Piledæmning. SkovK 1926 Piledæmning. — Mellem Storedam og Kujborg Dam.

Rejermade [*æ ˈʀajəˌmaj*]. I 1928 Reihemai. — Samme Lokalitet som Hejremose ovfr. Forleddet er ty. Reiher „Hejre", jfr. Rejerdynd i Lovtrup, Uge S., 3211.

Rode, Skov [*ʀ0.j*, Nik. Andersen: *˹ʀo·j*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792

Die Rohde; TM Roie; Trap[4] Rode; I 1922 Roden [e Roi'e]; I 1928 Roden Skov, Rode S. — Samme Skov som Rode i Ladegaardskov, Adsbøl S., 3226, s. d.

Rodeager [*ʀo·jˌaxə*].

Salteng. SkovK 1926 Salteng. — Eng ved Østersø.

Saltholm [*sɔ.ltˌhɔt.m*]. Gst, SkovK 1926, I 1928 Saltholm. — Holm i Salteng.

Schweiz [*svæjds*]. SkovK 1926 Schweiz; SkovKuAa, I 1928 Schweitz. — Bakket Skovparti. Støder op til Schweiz i Rinkenæs S., 3229.

Sildekule [*æ ˈsjlˑˌkuˑt*]. Mejer 1648 Siltkul; TM, TGst, Gst Sildekule. — Navn paa Bugten ved Graasten By. Kaldes ogsaa Noret, s. d. Af Fiskenavnet Sild og Subst. Kule „gravet Hul til noget", idet Bugten her er som gravet ind i Landet fra Egernsund og Nybøl Nor. Ifl. Optegnelse 1932 var der her mange Sild.

Skidenbjærg [*sgiɹ.nbjɛɹə*].

Skovshøj [*ˈɔəəsgɔəsˈhy, ˈmedsgɔəsˌhy*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 die Koppel Oberschauoe, Mittel Schauoe, Dritte Schauoe; TM Over-, Midt Skovshöi; I 1928 Midskovhøj, Neder-, Overskovshøj.

Slotsbjærg [*æ ˈslɔdsˈbjɛʀə*]. I 1928, Trap[4] Slotsbakken.

Slotssø [*æ ˈslɔdˌsø.*]. Gst Slotssö; SkovK 1926 Slotssöen; I 1928 Slotssøen eller Søen (hyppigst det sidste).

Smedebjærg [*æ ˈsmæjˑˌbjɛʀə*].

Snogesti [*ˈsnoˑxˌsdi*]. — Sti fra Vandholm til Nederstjærnen.

Sorte Flakker [*æ ˈsoˑt ˈflagə*]. SkovK 1926, I 1928 De sorte Flakker. — Eng- og Skovstykke ved Storedam, af Adj. sort og Subst. jy. Flakke, laant fra mnt. vlacke „Plet".

? **Stakketgaard.** Beskr. 1725, Reg c. 1792 Hinter-Stagesgaarde; TM Kroeberg eller Staggesgaard. — Forleddet vistnok Adj. jy. stakket „kort" som i Stakkelsmose ndfr.

? **Stakketmose** [*sdagəsˈˌmoˑs*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Stagermoosmarckt; TM Staggesmose; I 1928 Staggesmose [sdagəs'mose]. — Oprindelig vistnok *Stakketmose af Adj. jy. stakket „kort", som i Udtalen er blevet omtydet til Subst. Stakkel.

? **Stakketskov.** Beskr. 1725 im Holtze Stoggerschau, Steggerschauoe; Reg c. 1792 im Holtze Stoggerschau, Steggerschauoe. — Jfr. de to foregaaende Navne.

Stenstætte [*ˈsdænˌsdæˑt*]. SkovK 1926 Stenstente; SkovKuAa Stentestedet; I 1928 Stentested. — Forleddet er Sten, sidste Led jy. Stætte „en Trappe i en Fodstis Gennemgang gennem et Dige". SkovK 1926 har erstattet jy. Stætte med Rigsmaalets Stente.

Stjærnegrund. Søkort 1933 Stjernegrund.

Storedam. SkovK 1926, I 1928 Store Dam. — Sø ved Graasten Slot.

Stængerodde Skov. Beskr. 1725, Reg c. 1792 In dem Holtze Stengerott, Stengeroth; Trap[1] Stængerodde-Skov. — Bebyggelsesnavnet Stængerodde.

Svinemose [*æ ˈsvinˑˌmoˑs*]. SkovK 1926, I 1928 Svinemose; SkovKuAa Svinemosen. — Kaldes ifl. Lektor H. V. Clausen ogsaa Amalienhain, s. d. ovfr.

Sønderkobbel. Beskr. 1725 Süderkoppel; TM Sönderkobbel. — I Beskr. 1725 Navn paa Skov.

Tagmosemade. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Tagmosmey. — Tagmose er en Mose, hvor der skæres Rør til Tækkebrug.

Tange. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Die Tange. — Tange, se Indl.

Troldsløkke [*æ ˈtʀɔl̥sˈlyk*]. 4/3 1699 (Th. Thomsen, Ueber den Ursprung und bisherigen Fortgang des Fleckens Gravenstein, p. 11) Trolszlücke; Beskr. 1725, Reg c. 1792 Troslucke; TM Traalslücke; Trap[4] Troldsløkke; I 1912 Troldslyk; I 1922 Troldslykken; I 1928 Trolds Løkke eller Troldløkke. — Oprindelig Navn paa Halvøen, hvor det ældste Graasten Slot og den nuværende Graasten By ligger. Nu Navn paa Stedet hvor Kommuneskolen ligger. I Sønderjy. anvendes Subst. Trold almindelig om Fanden.

Tøndringkobbel. TM Tondringkobbel. — Indbyggernavnet Tøndring „Mand fra Tønder" eller Slægtsnavnet Tondering.

Valhal, Skovparti. I 1928 Valhal. — Opkaldelse efter det gammelnordiske Dødsrige oldn. Valhǫll. Navnet stammer sandsynligvis fra Slutningen af 18. Aarh., da man hist og her paa Landets Herregaarde gav flere lignende Navne, jfr. Odinshøj, Hellebæk S., 13 (DS II p. 16), eller maaske først fra 19. Aarh. og stammer da fra en for Nordens Oldtid sværmende Mand, jfr. Frejatoft i Adsbøl, Adsbøl S., 3226.

Vandholm [*ˈvaŋˌhɔt̥.m*]. Trap[1], Gst, I 1922, I 1928 Vandholm. — Holm i Engstrækning ved Østersø; jfr. Vandholm i N.-Løgum S., 3117.

Vesterhage. Søkort 1933 Vesterhage. — Navn paa en Grund udfor Alnor.

Vesterkobbel. TM Westerkobbel.

Vestersø. TM Wester Söen.

Vestertoft. TM Westertoft.

Vibeholm. I 1928 Vibeholm. — Fuglenavnet Vibe, jfr. Vibeholm i Mjolden S., 3114.

Wienervej. SkovK 1926, I 1928 Wienervej; SkovKuA Wienervejen.

Vinbjærg. Jb 1721 am Weinberge; Jb 1753—54, Jb 1763—64, Jb 1773—74 Weinberg; TM Windbjerg. — Maaske af Subst. Vin „Vinstok", idet der her paa Slottet forsøgsvis kan have været dyrket Vin.

Vindebro [*æ vi̯ŋ·brO*] I 1922 Vindebro [E Vindbro]. — Nu Chaussé.

Østersø [*ˈo̤sdəˌsø.*]. TM Oster Söen; SkovK 1926 Østersø.

3228. KVÆRS SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Kværs, Lb [*kvæ·s*]. 1/6 1360 (LB) qwersse; Broderliste 1377 (DiplFl I 88), SJb 1436 Quertze; Sk 1543 Querße, Querßs; Mejer 1648 Quars; Danckw 1652 Quars, Quärs; Jb 1709 Quarsz; DAtl, VSK Qvars; Gst 1857—58, Trap[1] Kvers; TGst Quars; Postadr9, Gst Kværs. — Navnet kunde tænkes at være et oprindeligt *Kwærksæt(æ) af Subst. Kværk i Betydningen „Vinkel, Krog", jfr. Kværk i Ballum S., og glda. -sæt(æ) i Betydningen „Bolig, Opholdssted", jfr. Landsbynavnet Sæd i Ubjærg S., 3122.

Aventoft, Gd [*ˈa.ʁnˌtɔʁt*]. Schröder Topographie 1837, TGst Aventoft; Trap[4] Aventoft (tidl. Avballe); Gst Avntoft. — Hed tidligere Overballe, s. d. ndfr. Jfr. Aventoft i Kliplev S., 3222, som muligvis er samme Lokalitet. Forleddet er vistnok Personnavnet glda. Agni (DgP).

Borsbøl, Gd [*ˈbå·sˌbo̤l, ˈbɔʁ·sˌbo̤ɫ*]. VSK, Gst 1857—58, Trap[1], Gst Baadsbøl; I 1922 Bodsbøl; Trap[4] Borsbøl. — Af et Tilnavn oldn. Bátr, glda. Bāt, jfr. Baadsbøl-Ballum i Ballum S., 3111.

Bredballe, Gd [*ˈbʀe·ˌbaɫə*]. I 1922 Bredballe.

Brænholm, Gd [*ˈbʀæ·nˌhɔɫ.m*]. DAtl Brenholm; VSK Breenholm; Postadr9, Gst Brændholm. — Af Naturnavnet Brænholm i Kværs, s. d.

Dalgaard. — Nyt Navn paa Katgab ndfr.

Egeskov, Gd [*ˈe·xəˌsgɔʁ*]. VSK Igeskov; I 1922, Trap[4] Egeskov. — Jfr. Naturnavnet Egeskov i Kværs ndfr. Udtalen af Gaardnavnet er litterær, medens Naturnavnets Udtale er dialektal.

Engskov, Gde og Hse [*ˈæŋˌsgɔʁ*]. VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Postadr9, Gst Engskov. — Af Naturnavnet Engskov i Kværs ndfr.

Eskær, Gd [*ˈæsˌɟɛɹ*]. VSK Eskier; Trap[4] Eskær. — Nabogaard til Eskærgaard. Af Naturnavnet Eskær i Kværs ndfr.

Eskærgaard, Gd. Gst Eskær Gd; I 1922 Kragebjærg eller Eskjærgaard; Trap[4] Eskærgd. — Nabogaard til Gaarden Eskær.

Frederiksborg, Gd [*fʀi̯.ʀi̯gsˈbɷʀə*].

Frederiksdal, Gd [*fʀi̯.ʀi̯gsˈda.ɫ*]. I 1922 Frederiksdal.

Frifelt, Gd. Trap[1] Frifeld; TGst Freienfeld; I 1922 Freienfeld eller Kværsballe; Trap[4] St.-Kværsballe el. Frifelt. — Findes som Gaardnavn flere Steder i Jylland. Af Adj. fri og det tyske Laaneord Felt i Betydningen „Jord, Mark", i denne Forbindelse om Overdrevsjord, Fælled. Jfr. Frifelt i Vodder S., 3088.

Frydendal, Gd [*ˈfʀy·dənˌda.ɫ*]. Opt. 1900, Postadr9, Trap[4] Frydendal.

Gramsminde, Hs. I 1922, Gst Gramsminde. — Af Familienavnet Gram.

Grødebjærg, Gd [*ˈgʀø·ˌbjɛʀə*]. Gst Grødbjærg; I 1922 Grødebjerg; Trap[4] Grødebjærg. — Af Naturnavnet Grødebjærg i Kværs ndfr., s. d.

Hedegaard, Gd [*he·gå*]. I 1922 Hedegaard; Trap[4] Hedegd.

Helenesminde, Gd. I 1922 Helenesminde.

Holdam, Gd [*hɔlˈdam*]. Opt. 1900, I 1922, Trap[4] Holdam. — Af Naturnavnet Huledam i Kværs ndfr., s. d.

Ingeborgsro, Gd. I 1922 Ingeborgsruh; Gst Ingeborgsro.

Jordbro, Gd og Hse [*jåˑbʁ0*]. Gst, Trap[4] Jordbro. — Af Naturnavnet Jordbro i Kværs ndfr., s. d.

Katgab, Gde [ˈ*kad¡gaf*]. Ortschaftsverz. Katgav; Postadr9, Trap[4] Katgab. — Af Naturnavnet Katgab i Kværs ndfr. Jfr. Dalgaard ovfr.

Kobbelbjærg, Gd. VSK Koppelbierg; Gst Kobbelbjærg. — Af Naturnavnet Kobbelbjærg i Kværs ndfr., s. d.

Kokhave, Gde [ˈ*kɔgˌha.ə*]. Jb 1709 Kockhoff; Gst 1857—58, Trap[1], Postadr9, Gst Kokhave. — Af Naturnavnet Kokhave i Kværs ndfr., s. d.

Kragebjærg, Gd [ˈ*kʁa.xˌbjɛʁə*]. VSK Kragebierg; I 1922 Kragebjerg eller Eskjærgaard; Trap[4] Kragebjærg. — Samme Gaard som Eskærgaard ovfr. Af Naturnavnet Kragebjærg i Kværs ndfr., s. d.

Kragehøj, Gd. I 1922 Kragehøj; Gst Kragehøj Gd. — En anden Gaard end Kragebjærg ovfr., men begge Gaarde har Navn efter den samme Høj Kragebjærg i Kværs ndfr., s. d.

Kværs Balle, Gde og Hse [ˈ*kvæˑsˌbalə*]. VSK Qvarsballe; Gst 1857—58, Trap[1] Kversballe; Gst Kværsballe; I 1922 Freienfelt eller Kværsballe, Lille Kværsballe; Trap[4] L.-Kværsballe, St.-Kværsballe.

Kværs Hede, Gde og Hse. Postadr9, Trap[4] Kværshede.

Kværs Løkke, Gde og Hse [*kvæsˈtyk*]. VSK Qvarslikke; Gst 1857—58, Trap[1] Kversløkke; TGst Quarslück; Postadr9, Gst Kværsløkke. — Af Naturnavnet Kværs Løkke i Kværs.

Kværs Mark, Gde og Hse. TGst Quarsholz; GstAtl Kværsmark; Gst, Trap[4] Kværs Østermark.

Ladegaard, Gd [*laˑɟgɑ̊*]. Mejer 1648 Laigarde; Danckw 1652 Laygard; DAtl Laygaard, Laigaard; VSK Lade Gd.; Gst 1857—58 Ladegd.; Trap[1] Ladegaard; TGst Laygaard; Postadr9, Gst Ladegaard. — Gaarden var indtil 1726 Ladegaard under Søgaard, deraf Navnet.

Ladegaardskov, Lb. Jb 1709 Laygaarderholtz; Gst 1857—58 Ladegaardskov; Trap[1] Ladegaardsskov; TGst Laygaardholz; Postadr9 Ladegaardskov; Trap[4] Ladegaardsskov. — Størsteparten af Ladegaardskov ligger i Adsbøl S., 3226.

Langelo, Gd [*taŋˈt0*]. Postadr9, Trap[4], Gst Langelo. — Af Naturnavnet Langelo i Kværs ndfr., s. d.

Limbæk, Voldsted [ˈ*tɟmˈbæk*]. I 1922 Limbæk. — Jfr. Naturnavnet Limbæk i Ladegaard ndfr.

Ludvigsro, Hs. Schröder Topographie 1837, TGst Ludwigsruh; Gst, Trap[4] Ludvigsro.

Melskov, Gd [ˈ*mæˑlsgɔʊ*]. Jb 1709 Mehlschau; VSK Mulskov; Ortschaftsverz. Mehlschau; TGst Meelskov; Gst, Trap[4] Melskov. — Af Naturnavnet Melskov i Tørsbøl ndfr., s. d.

Nørreskov, Gd. VSK Norskov. — Af Naturnavnet Nørreskov i Kværs ndfr., s. d.

Overballe, Gd [ˈ*ɔəˌbalə*]. Gst 1857—58, Trap[1], Postadr9 Overballe. — Jfr. Aventoft ovfr.

Peking, Hs [*peˑkiŋ*]. I 1922 Peking. — I den fonetiske Optegnelse Navn paa et gammelt Hus, i I 1922 Navn paa en Mark, hvor der tidligere har ligget et Hus.

Petersborg, Gd [*ˈpe·dəɹsˌbœʀə*].

Petersholm, Gd [*pe·dəɹsˈhʌl.m*]. Ortschaftsverz., TGst, TM, Postadr9, Gst Petersholm.

Pugholm, Gde og Hse [*ˈpu·xˌhʌl.m*]. Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Postadr9, Gst Pugholm. — Af jy. Puge „Tudse".

Rostorn, Hs, Kro [*rosˈtvå·n*]. TM Rosdorn; I 1922, Trap[4] Rostorn. — Oprindelig vistnok Navn paa en enligstaaende Tjørn, der har tjent som Grænsemærke, jfr. Naturnavnet Rostorn i Ladegaard ndfr., s. d.

Snur-om, Gde og Hse, Kro [*snøʀˈOm*]. VSK Snorom; Gst 1857—58, Trap[1] Snurom; TGst Snorum; Postadr9, Gst Snurom. — Vistnok fra først af Navn paa Kroen, idet saadanne Dannelser, bestaaende af Imperativ + Adverbium, i dette Tilfælde Imperat. af Verb. snurre og Adv. om, findes flere Steder i Danmark, især som spøgende Navne paa Kroer og enkelte Huse.

Spang, Gd. Gst 1857—58, Trap[1] Spang; TGst Spang Krug; Gst Spang. — Subst. Spang „Gangbræt over Vandløb".

Stokbro, Hs og Bro [*sdɔgbʀO*]. I 1922, Trap[4] Stokbro. — I Ladegaard, jfr. Stokbrodam i Ladegaard ndfr. u. Naturnavne. Af Subst. Stok „Gangbræt over Vandløb".

Søgaardshede, Hse. Gst 1857—58 Hedehuse; Trap[1] Hedehuse (Søgaardshede); TGst Seegardheide; Trap[4] Søgd. Hede. — Se Søgaardshede, Gde og Hse i Kliplev S., 3222.

Tidselholt, Gd. I 1922, Trap[4] Tidselholt. — Af Naturnavnet Tidselholt i Kværs ndfr., s. d.

Tvingholm, Gd [*ˈtvjŋˌhʌl.m*]. Trap[1], Gst, Trap[4] Tvingholm. — Af Subst. Tving, som ikke findes udenfor Stednavne og i disse gerne anvendes om mindre Jordstykker. Jfr. Tving i Kolstrup, Aabenraa Kbst., 3191.

Tørsbøl, Lb [*tösbœ̱l*]. Jb 1543 Turszbull; Sk 1543 Torßbull, Tursbul; Jb 1613 Turspüll; Mejer 1648 Torsbul; Mejer 1649—50 Tersbull, Taribul; Danckw 1652 Torsbull; Reg 1685 Turßbüll, Türßbüll; Jb 1709 Türsz-Büll, Türszbüll; Jb 1711 Türsbüll; Jb 1712 Turßbull, Türßbüll; DAtl Torsbøll; VSK Torsbøl; Gst 1857—58, Trap[1] Tyrsbøl; TGst Torsbüll; Postadr9, Gst Tørsbøl. — Tingsted for Herredet (Schröder Topographie 1837 II, p. 366). Af et Mandsn. glda. *Thȳrr (med kort y) beslægtet med got. Thuruaras (Jordanes, cit. hos Schönfeld, Wörterbuch der altgermanischen Personen- und Völkernamen) og det ohty. Kvindenavn Thura eller muligt glda. Thyrir.

Vaarbjærg, Gd [*ˈvå·ˌbjɛʀə*]. Sk 1543 Worthbarch, Warttbarch; I 1922, Trap[4] Vaarbjærg. — Af glda. warth „Vagthold, Vagt", jfr. Ønavnet Orø, i VJb 1231 (13. Aarh.) Warthærø, hvor vi har Gen. af dette Ord, se DS II, p. 147. Jfr. Vaarbjærg i Ladegaard ndfr. u. Naturnavne, efter hvilket Gaarden har Navn.

Vestergaard [*væsdəˈgå·ə*]. I 1922 Vestergaard. — I den fonetiske Optegnelse Navn paa et ikke nærmere stedfæstet Hus, i I 1922 Navn paa en Del af Kværs By.

Volsballehus. DAtl Vulsbøllhuus, Vulfbøllhuus. — Efter Gaardene Volsballe i Holbøl S., 3221, s. d.

Æbild, forsv. Gd. 1/6 1360 (LB), 7/11 1366 (LB) Æbyld. — Af et Naturnavn Æbild „Æbletræ", se Æbild i Kværs ndfr.

B. NATURNAVNE.

KVÆRS.

Andersensland. TM Annersensland.

Asbjærg [ˈ*a.sgˌbjɛʀə*, ˈ*a·sbjɛɹə*]. Jb 1771 Aasberg; TM, I 1922 Arsbjerg. — Af jy. as „Aadsel", jfr. Askuleløkke i Kliplev, Kliplev S., 3222. I den ene af de optegnede Udtaleformer er Forleddet omtydet til Trænavnet Ask eller Subst. Aske. Skrivemaaderne i Jb 1771, TM og I 1922 er Forsøg paa Gengivelse af Udtalen [ˈ*a·sˌbjɛɹə*].

Assenholm. TGst, I 1912 Assenholm. — Samme Navn som Gaardnavnet Assenholm i Kliplev S., 3222, hvis Forled er den gamle Gen. af Mandn. Asmund.

Bjællund. Jb 1771 Biellund. — Maaske samme Lokalitet som Bylund ndfr. Jfr. dog Bjellumvej i Arrild S., 3081.

Bjærgeløkke [*æ* ˈ*bjɛʀəˌɬyk*]. TM Bierrelük, Birre.

Borsbøl Dam [*bɔ̂·sbœlˈdam·*]. Jb 1771 Baadsbüll Damm; TM Baasbülldamm. — Agerjord. Af Gaardnavnet Borsbøl, s. d. ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Bredager. Jb 1771 Brehe Acker.

Bredballe [ˈ*bʀɛ·ˌbaɬə*]. Jb 1771 Bredballig; TM Breballe; I 1912, I 1922 Bredballe.

Bredeknæk [*æ* ˈ*bʀɛ·ˈknæk*].

Bredeløkke. TM Breelük.

Brunbjærg [ˈ*bʀu·nˌbjɛʀə*]. I 1912, I 1922 Brunbjerg.

Brændbro [*bʀænˌ.ˈbʀo·*]. Jb 1771 Brenn-Brücke; TM Berdbro. — Agerjord ved en Vejbro. Particip. af Verbet brænde.

Brændmose [ˈ*bʀæ·nˌˈmo·s*]. TM Breenmoos; I 1922 Brændmose. — Partc. af Verbet brænde.

? **Brødeskel.** U 1771 Brødskjel; Jb 1771 Brödschiel. — Efterleddet synes at være Skel „Grænse". Forleddet kan være Brøde i Betydningen „opbrudt Mark", hvorom se Indl.

Bylund. TM Bylund. — Jfr. Bjællund ovfr.

Bækkertoft. TM Bachertoft. — Af Subst. sønderjy. Bækker „Bager", jfr. Bækkerfenne i Skærbæk S., 3089, og i Tønder Landsogn, 3101.

Bæltbjærg. Jb 1771 Beltberg.

Dam [*æ dam*]. TM Dam, Damm. — To Lokaliteter. Dam „Vandhul", se Indl.

Damager [ˈ*damˌaxə*]. Jb 1771 Damm-Acker; TM Nörre-, Sönder Damager; I 1922 Damager. — Subst. Dam „Vandhul".

Damhale [ˈ*damˌhaˑɬ*]. I 1922 Damhale. — Subst. Dam „Vandhul".

Damhave [*æ* ˈ*damˌhaʊ.*]. Avisannonce 1932 Damhave. — Præstegaardsjord. Dam, se Indl.

Damkrog. TM, I 1912 Damkrog. — Dam, se Indl.

Damsig [*damsix*]. I 1922 Damsig. — Bydam.

Dortes Gab [ˈ*doˑdəsˈgaf*]. I 1922 Dorthes Gab. — Her skal have ligget et Hus, der blev benyttet som Smugkro. Samme Navn findes som Navn paa et Vadested i Øbening, Egvad S., 3203.

Dyrehaven. Gst 1857—58 Dyrehaven; Trap[1] Ladegaards Dyrehave. — Jfr. Dyrehaven i Graasten S., 3227.

Edager. Jb 1771 Eed-Acker. — Muligvis samme Lokalitet som Ærager ndfr., hvis ikke, er Forleddet Subst. Ed, rimeligvis fordi der i en Retssag om denne Ager er blevet aflagt Ed, jfr. Navne som Svorenvej i Skærbæk S., 3089, og Svornumgaard i Brøns S., 3087.

Egeskov [*j·sgɑ̊ˈlæj*]. Jb 1771 Igeschou Toft, Igeschau; TM Jeherskovdamm; I 1922 Egeskov. — Oprindelig Navn paa en Skov, men i I 1922 Navn paa et Vejled, jfr. Udtaleformen, der dog er optegnet som Navn paa en Bro.

Elager. TM Ellager. — Af Trænavnet El el. Kollektivet Elle „Samling af Elletræer".

Elkær [*æ ˈæt.ˌɟæ*]. — Af Trænavnet El el. Kollektivet Elle „Samling af Elletræer".

Engknæk [*ˈæŋˌknæk*]. TM Engkneik, Engkneck.

Engskov. SkovK 1926 Engskov, Engskovsvejen.

Eskær [*ˈæsˌɟɛɹ*]. TM Iskjer, Eschkjer; I 1912, I 1922 Eskjær. — Trænavnet Esk „Asketræ" el. Kollektivet glda. æskæ „Samling af Asketræer".

Faareager [*ˈfɑ̊·əˌɑɤə*]. — Samme Lokalitet som Forteløkke ndfr.

Fedeløkke [*æ ˈfe·ˌtygə*]. I 1922 Fedelykker. — Af Verbet fede om et Sted, hvor der fedes Stude eller Adj. fed om et Sted med fed Jord.

Fedemade [*ˈfe·ˌmaj*]. TM Fedemai. — Af Verbet fede eller Adj. fed, se Fedeløkke ovfr.

? **Fedtsjoldesmade** [*ˈfɛdʂjɔlˌdəsˈmaj*]. — Forleddet er snarest et tysk Slægtsnavn i stærkt forvansket Form.

Flengel. TM Sönner-, Nörflengel. — Jfr. Flengel i Horsbyg, Egvad S., 3203.

Fluksig. Jb 1771 Fluksiig Acker.

Flyvesand [*æ ˈfty·ˌsa·n*]. I 1922 Flyvesandet. — Store Sandhuller i Heden (I 1922).

? **Folkebjærg.** Jb 1771 Volkeberg. — Navnet kan paralleliseres med Stævnebjærg i Tørsbøl ndfr., idet det kan have været et Sted, hvor Folk mødtes til Forhandling.

Forteløkke [*æ ˈfo·tˌtyk*]. TM Fortlük. — Samme Lokalitet som Faareager ovfr. Af Subst. Forte, her i Betydningen „drivvej til kreaturerne" (Feilb.), se iøvrigt Indl.

? **Fælled** [*æ fiˌl*]. Jb 1771 Felled; TM Fellert. — Fælled, se Indl.

Fællesskov [*æ ˈfœləsˌsgɔʊ*]. — Samme Skov som Kværs Granskov, tidligere [*æ he·*].

Gadekærmose [*ˈgɑ·ˌɟɜ.ɹˈmo·s*]. Jb 1771 Gadekjer; TM Gardekjer, Sönder-, Nörre Gadekiär; I 1912 Gadekjærmose; I 1922 Gadekær. — Mose lige Vest for Byen. Af Gadekær, „Dam ved Bygaden".

Gammelløkke. TM Gammellük.

Gejlholm. TM Geelholm. — Af Planten. jy. Gejl „Gyvel".

Glarager. Jb 1771 Glar Acker. — Samme Navn i Skærbæk S., 3089, s. d., jfr. Glasager i Todsbøl, Bjolderup S., 3214.

Grødebjærg [*ˈgʁø·ˌbjɛʁə*]. Jb 1771 Grüts Berg; TM Gröi, Gröbierg; I 1912 Grødbjerre; I 1922 Grødebjerg. — Ligger ved Gaarden af samme Navn. Af Subst. Grøde „Aarsvækst, Afgrøde".

Hans Ousens [*hans ˈɔʊsəns*]. TM Hansandersenslük, Hansauersenskneik, Hansanersenskneik. — Navn paa en Mark ved Gaarden Borsbøl.

Hans Povls Løkke. TM Hanspaulslük.

Havreløkke. TM Hauerlük.

Hede [*æ he·*]. — Ældre Navn paa Kværs Granskov eller Fællesskov, før Beplantningen.

Hedeløkker. TM Heedelüker.

Hedemade. TM Hedemai.

Henningsløkke. TM Henningslük. — Mandsn. Henning, meget hyppigt i Angel, sjældnere i Sundeved og Haderslev Amt (Kok II p. 24).

Hok. Jb 1771 Hochs Acker; TM Hock, Hoik. — Hok, se Indl.

Hundehale. I 1912 Hundhal.

Hundeholm. TM Hunholm.

Hussted. TM Husstedt. — Hussted er et Sted, hvor der har staaet et Hus.

Hustoft. TM Hustoft.

Højæbild [*'hy,æfi̯l̥*]. — Se Æbild ndfr.

Jagerled [*æ 'jaʊə,tæi̯*]. I 1922 Jageled. — Vejsnævring ved Jagerløkke, se ndfr.

Jagerløkke [*æ 'jaʊə,tygə*]. TM Jeverlücke. — Af sønderjy. Jager „Jæger", jfr. foregaaende Navn.

Jensløkke. TM Jenseslük.

Jes Dals Løkke [*jɛs 'dats 'tygə*].

Jes Klausens [*jɛs 'ktaʊsəns*]. — Jordstykke mellem Engskov og Grødebjærg.

Jokumsløkke [*'j0kʊms'tyk*].

Jordbro. TM Jordbro, Jordbromoos; I 1912 Iaabraa; I 1922 Jordbro. — Her gaar en Vej over et Engdrag. Jordbro betegner en Jorddæmning over et fugtigt Sted, jfr. Jordbro i Lovtrup, Uge S., 3221, samt Jordbromose ndfr. i Tørsbøl.

Jærnstoft [*'jæ·ns,tɔʊt*]. Jb 1771, TM, I 1912 Jernstoft. — Forleddet er rimeligvis Mandsn. glda. Hiarni eller det nyere Mandsn. Jens, omtydet til Subst. Jærn, jfr. Hjernshøj i Bjerndrup, Kliplev S., 3222.

Kaadnerknæk. Jb 1771 Käthner Knik; TM Kaanerkneck. — Af Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kaadnermose. TM Käthnermoos. — Af Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalvemose [*kat·m0s*]. Jb 1771 Calmoes Berg; TM Kalmusberg, Kalundsberg; I 1922 Kalmos. — Tidligere Bydam.

Katgab. I 1912 Katgab. — Af Dyrenavnet Kat, jfr. et Navn som Haregab, Esbønderup S., Holbo H. (DS II p. 44).

Kløverløkke. TM Klefferlük.

Knudsensknæk. TM Knudsenskneik, Knudsenskneck.

Knæk [*æ knæk*]. — Knæk, se Indl.

Kobbelager. Jb 1771 Koppel Acker. — Kobbel, se Indl.

Kobbelbjærg [*'kɔfət,bjɛʀə*]. Jb 1771 Koppelberg; TM Nör-, Sünner-, Lau-, Hykoffelbjerg; I 1912 Koffelbjerre. — Kobbel, se Indl.

? **Koknæk.** Jb 1771 Kühe Knik, Kuh-Knik; TM Storkochkneck, Storknockkneck, Lillekohkneck, Kochkneg. — Forleddet synes efter Formerne i Jb 1771 at være Dyrenavnet Ko, men de usikre Skrivemaader i TM peger i Retning af Kok, som findes i Kokhave i Ladegaard, s. d.

Koldkær [*'kɔt·,ɧɛɹ*]. TM Kaalkjer, Kallkjer. — Tiltrods for, at den op-

tegnede Udtale strider derimod, maa Forleddet være Adj. kold, der ofte indgaar som Forled i Navne paa Moser, Kær o. lign., om sur, fugtig Jordbund.

Kragebjærg [ˈkʀɑ·xˌbjɛʀə]. TM Krachberg; I 1922 Kragehøj. — Kragebjærg Skov [ˈkʀɑ·xbjɛʀə ˈsgɔʊ]. Jb 1771 Krageberger Hölzung. — Kragebjærg Skov kaldes ogsaa Kværs Skov og Storskov, s. d. Af Fuglenavnet Krage.

Kragekær. TM Kragkjer. — Af Fuglenavnet Krage.

Krumsig. Jb 1771 Krumsieg. — Adj. krum.

Kværs Granskov. Gst Kværs Granskov. — Jfr. Hede og Fællesskov ovfr.

Kværs Grøft. TM Quars Gröft.

Kværs Løkke. Jb 1771 Quarz Lücke.

Kværs Skov [ˈkvæsjŋəˈbɥŋəˌsgɔʊ]. TGst Quarsholz; Gst Kværs Skov. — Samme Skov kaldes ogsaa Kragebjærg Skov og Storskov, s. d. Udtaleformen fortæller os, at Skoven har været Fællesskov for Bønderne i Kværs. Udtalens første Led Kværsinger er et Adj. paa -er dannet af Indbyggernavnet Kværsing, „Mand fra Kværs". Jfr. med Hensyn til Orddannelsen Tøndringer Vandsted og Tøndringer Vej i Løgumkloster Flække, 3118, samt Tøndringervej i Tinglev S., 3136.

Ladegaard Løkke. TM Wester-Laygaardlük, Laygaardlük. — Af Gaardnavnet Ladegaard, se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Langbjærg [ˈtaŋˌbjɛɹə]. TM Langbjerg.

Langknæk [æ ˈlaŋ·ˈknæk]. — Skov.

? **Langelo** [ˈtaŋəˌt0]. Jb 1771 Lang Ladde, Midt Ladde, Innere Ladde, Smaat Ladde; TM Langlotte. — Efter dette Jordstykke har Gaarden Langelo Navn, se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Efterleddet er maaske Subst. Lod „Jordlod, Jordstykke".

Langløkke [æ ˈlaŋˌtyk]. TM Langlük.

Lerbjærg [ˈte·əˌbjɛʀə]. Jb 1771 Leerberg; TM Leerbjerg; I 1922 Lerbjerg, Læbjerg. — To Lokaliteter i I 1922.

Lilleløkke [ˈljl·ˌtyk]. TM Lillelük. — To Lokaliteter.

Lilletoft. TM Lilletoft.

Limbæk Forte [ˈtjmˌbæk ˈfo·t]. Trap[4] Limbeksvejen („e Limbeksfoort"); Sønderjy. Maanedsskr. VII 1930—31 p. 54 „gamle Hans Limbæks Fort". — Vejen fra Kværs i Retning mod Limbæk Led ved Limbæk i Ladegaard ndfr., s. d. I Trap[4] og Sønderjy. Maanedsskr. VII 1930—31 p. 54 sættes Navnet i Forbindelse med Limbekkernes Slægt, der en Tid sad som Herrer paa Søgaard. Det er dog kun en lærd Konstruktion, hvilket de fra de paagældende Skrifter ovfr. anførte Navneformer viser. Den optegnede Dialektudtale af saavel dette Navn som det ndfr. opførte Limbæk Led maa anses for at være ægte, og den peger paa Sammenhæng med Limbæk i Ladegaard.

Limbæk Led [ˈtjmˌbækˈtæj]. — Paa Vejen mellem Kværs og Engskov overfor Limbæk i Ladegaard ndfr., s. d. Jfr. Limbæk Forte ovfr.

? **Lyngskel** [ˈtyŋˌsgœl]. TM Lüngsker, Längsken. — Maaske Forvanskning af *Lyngskær „Sted, hvor man har skaaret Lyng".

Madeager. Jb 1771 Mayi Acker; U 1771 Made: — Subst. Made se Indl.

? **Marens Ellebro.** TM Marrenselbro.

Midtløkke. TM Midtlük.

Moseløkke. TM Mooselük.

? **Myremark.** Jb 1771 Myer Mark. — Af Subst. ænyda. myr „Mose" eller Insektnavnet Myre.

Mærsk [*æ mæsk*]. TM Märsk; Avisannonce 1932 Mærsk. — Præstegaardsjord. Mærsk, se Indl.

Møllebjærg [ˈ*møt*ˑˌ*bjɛʀə*].

Møllemark [ˈ*möt*ˑˌ*maɹg*]. TM Mølmark.

? **Møllervej.** TM Mellerweg.

Natkobbel [*æ* ˈ*nadˌkɔfəl*]. TM Natkoppel, Nachtkoppeln, Nacht-Koppeln. — Sted, hvor Kreaturerne opholder sig om Natten.

Nissesmose. TM Nissesmoos. — Af Mandsn. sønderjy. Nis.

Nyløkke. TM Nylück.

Nørreager. Jb 1771 Norder Acker.

Nørreknæk. TM Nörkneck, Nörkneik.

Nørrekær. TM Nörkjer.

Nørreløkke [*æ* ˈ*nöˌtyk*]. TM Nörlük.

Nørremade [ˈ*nöʀəˌmaj*]. TM Nörmai.

Nørreskov [ˈ*nöˑəˌsgɔʊ*, ˈ*nöˌsgɔʊ*]. Jb 1771 Norder Hölzung; TM Nörskov.

Nørretoft. TM Nörtoft.

Oldemors Dyne [*ɔləmOsˈdyˑn*]. I 1922 Oldemors Dyne. — Et Stykke Hængedynd paa Gadekærmose.

Overløkke. TM Overlük.

Pamose [*pamos*]. — Af Dyrenavnet Padde „Frø".

Persmade [ˈ*pæˑsˈmaj*]. — Af Mandsn. Per.

Peter Ditlevsens Løkke. TM Peterdetlefsenslük.

? **Porsmose** [*pɔmOs*]. TM Paasmoos. — Maaske af Plantenavnet Pors.

Raasøle [*ʀɤˈsøˑt*]. TM Rösööl. — Sted i Kværs Skov. Af Dyrenavnet Raa og Subst. Søle om et fugtigt Sted; jfr. m. H. t. Betydningen et Navn som Hjortesøle i Hovslund, Ø.-Løgum S., 3204.

Rakkerpold [ˈ*ʀagəˌpOl*]. I 1912 Rakkepold; I 1922 Rakkerpold. — Navn paa en Høj. Af jy. Rakker „Tater, en af Natmandsfolket" eller „Mand, hvis Bestilling det er at flaa selvdøde Kreaturer".

Riggelbjærg. TM Richelbjerg. — Muligvis af det almindelige sønderjyske Mandsn. Riggel, jfr. Riggelhøj i Rabsted S., 3133, hvis Forled ligesom i dette Navn ogsaa mangler Genitivsmærke. Da begge disse Navne kun er overleveret i en enkelt Kilde, beror det maaske paa Fejlskrift i denne.

Ringbjærg [ˈ*nɟŋˌbjɛʀə*]. Jb 1771 Ringberg. — Et ringformet Bjærg.

Ringkær. TM Ringkjer. — Muligt Fejl for Ringbjærg ovfr.

Rosager [ˈ*ʀoˑsˌaxə*]. TM Rosager. — Udtalen tyder paa at Forleddet er Plantenavnet Rose, men rimeligvis er Udtalen litterær efter TM, saa Forleddet snarere er ænyda. ros „Hest", idet Plantenavnet Rose i Stednavne har Formen Rosen-.

Roskær [*ʀOsˈkɛɹ*]. Jb 1771, TM Roskjer; I 1912, I 1922 Roskjær. — Af Dyrenavnet ænyda. ros „Hest".

? **Rosløkke** [ˈ*ʀɔsəsˈtyk*]. TM Rosslük. — TM tyder paa, at Forleddet er Dyrenavnet ænyda. ros „Hest", men Udtalen, at det er det i Sognet oftere forekommende Familienavn Rossen.

Rugskifte. TM Ruskift, Rauskift.

Rundholm. Jb 1771 Rundholm.

Rundløkke [*æ ˈʀoŋˌtyk*].

Ryde [*æ ʀyˑə*]. Jb 1771 Rüd Acker. — Tidligere Krat, saa Navnet er jy. Ryde „lille Krat", se Indl.

Sandpold [ˈ*saŋˌpɔl̥*]. I 1922 Sandpold.

? **Skelbjærg.** TM Schielkjerg. — Subst. Skel „Grænse".

? **Skifte.** TM Skøift. — Subst. Skifte „Jordlod", se Indl.

Skovknæk [*æ ˈsgɔʁˌknæk*]. TM Sckovkneck, Sckovkneik.

Skovløkker [*æ ˈsgɔʁˈtygə*]. TM Skovlük.

Slaabjærg [*slɔˈbjɛˑiə*]. Jb 1771 Slapberg; TM Schlaabjerg. — Verbet slaa „meje Græs", jfr. hyppige Navne som Slaaeng, Slaafenner o. lign.

Smalager. Jb 1771 Schmal Acker; TM Schmalager.

Smalløkke. TM Schmallük.

Smedebjærg [ˈ*smæjˑˌbjɛʁə*]. TM Schmedebjerg; I 1922 Smedebjerg.

Smedeland. TM Schmideland, Smedeland.

Smedeløkke [*æ ˈsmæjˑˌtyk*]. TM Schmiedelük. — Ligger Nord for Byen ved Smedien.

? **Smørled.** I 1912 Smørlee. — Navn paa en Mark.

Snedkerløkke. TM Schnergerlük.

Snedkersdam. TM Snitges Dam.

Snævring. TM Snevring. — Subst. Snævring „snævert Sted".

Spaltknæk [*æ ˈsbɔlt̥ˌknæk*]. — Var tidligere Skov, Stubbene stod i flere Aar (Optegnelse 1932), nu Agerjord ved Gaarden Egeskov. Af sønderjy. Spalt „afkløvede træstykker, øksespåner" (Feilb.), idet man her kan have hentet Spaaner til Brændsel, eller i Betydningen „gærde, som sættes af kløvede stager" (Feilb.).

Stensager [ˈ*sdeˑnsˌaxə*]. Jb 1771 Steens Acker; TM Steensager.

Storløkke [ˈ*sdoˑəˌtyk*]. TM Storlük.

Storskifte [*æ ˈsdoˑəˌsgæʁt*]. Jb 1771 Grosen Schift; Dok. 1/3 1791 Großschift; L 1816 Stoorschift; I 1912 Storskøvt.

Storskov [*æ ˈsdoˑəˌsgɔʁ*]. — Samme Skov kaldes ogsaa Kværs Skov og Kragebjærg Skov, s. d.

Stortoft. TM Stortoft.

Stærløkke. TM Sterdlük. — Af Plantenavnet Stær „Carex".

Svinebjærg [ˈ*svinˑˌbjɛˑiə*]. — Ligger i Kværs Skov og har Navn efter Oldensvin.

Svinemose [ˈ*svinˑˌmoˑs*]. I 1922 Svinemose. — Ryddet Skov (I 1922), har sikkert Navn efter Oldensvin.

Søgaard Dam. Jb 1771 Seegarden: Damm. — Efter Herregaarden Søgaard i Kliplev S., 3222.

Sønderhede [*æ ˈsɥŋəˌheˑ*].

Sønderknæk. TM Sünnerkneck, Sünnerkneik.

Sønderkær. Jb 1709 Suder Kier Coppel.

Sønderlund. TM Sünnerlund.

Sønderløkke [*æ ˈsɥŋəˌtyk*]. TM Sünnerlük, Süder-Lücke.

Søndermade [ˈ*sɥŋəˌmaj*]. TM Sünnermai.

Søndermark. TM Haide Sünnermark.

Søndertoft. TM Sönnertoft, Sönner-Toft.

Tidselbjærg Mose [ˈ*tjsəlˌbjɛʁəˈmoˑs*]. TM Tisselbjergmoos; I 1922 Tidselbjergmose.

Tidselholt [ˈtɨsəɫˌhOl̥t]. I 1922 Tidselholt.
Tidselløkke. TM Tissellük.
Toftland. TM Toftland. — Toft, se Indl.
Torkilslund [tOɹ.kɨl̥sˈluŋ].
Tramflyde [ˈtʀamˌfɫy·]. Jb 1771 Tramflüe; TM Sönder-, Nörre Tramfly; I 1922 Tramfly.
Trehuk [ˈtʀɨˌhug]. TM Threehuk.
Trekant. TM Trekannt.
Tøjreeng [ˈty·ˌæŋ]. — Af Verb. tøjre. „Eng som afgræsses af tøjret Kvæg".
Tørsbøl Dæmning [tǫsbǫɫˈdæm·nɨŋ]. I 1922 Tørsbøl Dæmning. — Bro paa den gamle Vej mellem Kværs og Tørsbøl.
Tørsbøl Mose. TM Törsbüll Moos.
Tørvemosebjærg. Jb 1771 Trommes Berg. — Skrivemaaden i Jb 1771 er en Gengivelse af Dialektudtalen, jfr. den optegnede Udtale af Tørvemoseløkke ndfr.
Tørvemoseløkke [æ ˈtɔʀəmosˌɫyk].
Ulvebjærg. TM Ullbjerg.
Ulvesig. TM Ulsig; I 1912 Ulsi.
Ulvshøj [ˈuɫsˌhy]. Jb 1771 Ueshye Acker; TM Ulfskuy; I 1922 Ulvshøj. — Af Dyrenavnet eller Mandsnavnet Ulv.
Vagtbjærg [ˈvaxtˌbjɛɹə]. TM Wachtbjerg; I 1912 Vagtbjerre; I 1922 Vagtbjerg. — Ligger op til Byen lige bag Mejeriet. Samme Navn i Nørre-Hostrup, Egvad S., 3203, s. d.
Vandstedløkke. TM Wannstedtlük.
Vejager. Jb 1771 Weeg Acker.
Vesterløkke [æ ˈvæsdəˌɫyk]. TM Westerlük.
Vestermark. Jb 1771 Westerfelde; TM Westermark.
Vestertoft. TM Westertoft.
Vællingbjærg [ˈvæɫɨŋˌbjɛʀə]. Jb 1771 Wellingberg; TM Wellingbjerg, Wellingsbjerg; I 1922 Vællingbjerg. — Jfr. Vællingkæreng i Søderup, Hjordkær S., 3213.
Æbild [ˈhyˌæfɨl̥]. Jb 1771 Wester-, Oster Ebbel, Ebbel Pold, Kleine Ebbel, Hüe Aepfel; TM Affel, Sönner-, Nöraffel, Ebbel, Hüeffen, Hüaffen, Hueffen; I 1912 Hyaffel; I 1922 Højabild; Sønderjy. Maanedsskr. VII 1930—31 p. 54 Æfild. — Navnet betyder „Æble, Æbletræ" og er opstaaet ved en Kontamination mellem Æble og Abild. Forlydsvokalen [æ] stammer fra Æble og Udlydspalatalen [l̥] fra Abild, jfr. Æbild i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229. Med Hensyn til Betydningen og Sammensætningerne med foranstaaende Adjektiv kan man sammenligne Sognenavnet Lysabild, Als Sønder-Herred, 3252. Det nuværende Naturnavn Æbild stammer dog rimeligvis fra et ældre overleveret Gaardnavn, curiam Æbyld i LB, se Æbild ovfr. u. Bebyggelsesnavne, idet det er Navn paa Gaardens Jorder.
Ærager. TM Erager. — Af Trænavnet Ær „Løn", se Erholm i Brundlund, Aabenraa Købstad, 3191. Jfr. Edager ovfr.
Ørvad [ˈǫʀəˌvaɨ]. — Agerjord. Ligger ind til Dyrehave i Tørsbøl. Forleddet er ænyda. ør „Grus, Sten", eller muligvis Fiskenavnet Ørred.
Østerløkke [æ ˈǫsdəˌɫyk]. TM Osterlük; Avisannonce 1932 Østerløkke. — Præstegaardsjord, beliggende Øst for Præstegaarden.
Østermark. TM Ostermark.

LADEGAARD.

Bovkobbel. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Bamkoppel; TM Bau-Koppel. — Af Subst. glda. boghæ „Bue" brugt om en Forhøjning i Jordsmonnet, jfr. Landsbynavnet Bov i Burkal S., 3135. Muligvis er Forleddet dog ty. Bau „Bygning", idet Jorden her er en af de gamle Ladegaardsmarker umiddelbart ved Gaarden.

? **Brunkresager.** Beskr. 1725, Reg c. 1792 Brennkrassacker. — Af Plantenavnet Brunkres „Brøndkarse, Cardamine amara" (Jenssen-Tusch, ira Sundeved).

Brænholm [*bræ·n,hɔl.m*]. — Af Plantenavnet Bregne.

? **Bøghave.** Beskr. 1725, Reg c. 1792 Boghofft. — Navn paa samme Dam som Jessesdam ndfr. Jfr. Skrivemaaden af Kokhave ovfr. i samme Kilde.

Dam [*æ dam*]. — Af Dam, „Vandhul", se Indl.

Damløkke. TM Damm-Lücke. — Dam, se Indl.

Dysig [*dy·six*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Tiefsüthkoppel; TM Dübzig. — Af Subst. Dy „Dynd" eller Adj. dyb, jfr. Dusig i Barsmark, Løjt S., 3211.

Fuglekær [ˈ*fɔʊ·t,ɟæ*]. Jb 1771 Vogel-Kier; Beskr. 1725, Reg c. 1792 Faulkier; TM Fugelkjer; I 1922 Fuglekær. — Fuglekær Bæk [ˈ*fɔʊ·t-,ɟæ,bæk*].

Huledam [*hɔtəˈdam*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Hollendamm; TM Hohldamm. — Agerjord ved Gaarden Pugholm med en Grøft igennem, i Beskr. 1725 dog opført som Eng. Af Subst. Hule „Fordybning i Jordsmonnet", jfr. Rohmhuledam ndfr.

Jessesdam. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Grosz Jesses Teich. — Jfr. Bøghave ovfr.

Kejesager [ˈ*kæjs,axə*]. I 1922 Kejsagerhøj. — Forleddet synes at være Mandsn. sønderjy. Kaje (Kaj) (Kok II p. 29), jfr. Kejesgab i Hostrup S., 3131.

Klakholm. Beskr. 1725 Klackholm. — Navn paa en Dam. Af jy. Klak „lavt, sidt sted i marskenge, hvor ingen knebel eller marskgræs gror" (Feilb. efter Molbech); Navnet her kan forklares som „Holm i sumpet Terræn". Jfr. Stokbrodam ndfr.

Kokhave [ˈ*kɔg,ha.ʊ*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Kackhöfft-Koppel; Sønderjy. Maanedsskr. VII 1930—31 p. 54 Kokhave. — Kok, som findes hyppigt som Forled i Stednavne, er paa Jysk flertydigt, dels er det ifl. Feilb. Navn paa forskellige Planter: „Kællingtand" og „Katost", dels er det Fuglenavn: „Hane", og endelig kan det betyde „lille Høstak".

Kværs Balle. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Wester-, Osterquarsballig.

Kværsgaard Ager. Beskr. 1725 Quaarsgaarde-Acker; Reg c. 1792 Quaarsgaarde-Acker.

Ladegaard Dam [ˈ*ta·ɟ,gɑˈdam*]. TM Laygard-Damm; I 1922 Ladegaardsdam. — Engdrag ved Gaarden Pugholm. Af Gaardnavnet Ladegaard, se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Ladegaard Skov [ˈ*la·ɟgɑˈsgɔʊ*]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Laygaarder-Holz. — Muligvis en Del af den Skov, hvorefter Byen Ladegaardskov har Navn.

Limbæk [ˈ*tj̆m,bæk*]. TM Limbeck; I 1912 Limbek; Avisannonce 1932

Limbæk. — Jordstykke begrænset af en Bæk og ifl. Avisannonce 1932 Præstegaardsjord. Af Subst. Lim „Kalk, Mergel".

Natkobbel. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Nachtkoppel; TM Nacht-Koppeln. — Sted, hvor Kreaturerne drives hen om Natten.

? **Puggenhuledam.** Beskr. 1725, Reg c. 1792 Puggenhohlendamm. — Eng. Af jy. Puge „Tudse". Jfr. Rohmhuledam ndfr.

Rohmhuledam. Beskr. 1725 Rohmhohlendamm; Reg c. 1792 Rohmbohlendamm. — Eng. Sidste Del af Navnet er rimeligvis identisk med Huledam ovfr. ligesom der ogsaa synes at være topografisk Forbindelse. Rohm kan i de daarlige Kilder være en Fejl eller Misforstaaelse.

Rostorn [ˈnöʀʁsˌtvå·n, ˈsɥŋəʀʁsˈtvå·n]. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Roszdorren. — Jordstykker ved Huset af samme Navn. Af Plantenavnet Rosentorn eller Forleddet kan være Gen. af Subst. Raa „Grænse, Grænsemærke" og Efterleddet Trænavnet Torn. Træer har ofte været Grænsemærker.

Skovbøl Gade [sg0fəlˈga·]. — Jordstykke paa Grænsen til Felsted S., hvor Landsbyen Gammel-Skovbøl og Skovbølgaard ligger, men i den modsatte Ende af Sognet.

? **Stokbrodam.** Beskr. 1725, Reg c. 1792 Steeckbreck-Damm. — Kunstigt indrettet Fiskedam, den samme som Klakholm ovfr. (Beskr. 1725). Navnet kunde være en Fejlskrivning eller Misforstaaelse af et *Stokbroager af Subst. Stok „Gangbræt over Vandløb", jfr. Stokbro ovfr. u. Bebyggelsesnavne samt Stokbro i Genner, Ø.-Løgum S., 3204. Eller det kunde være nty. *Stegbrügg af nty. Steg, Stegg, Stech „Gangbræt over Grøft eller Vand" og nty. Brügg „Bro".

Stærskær. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Sterskier. — Af Plantenavnet Stær „Carex".

Sønderløkke [æ ˈsɥŋəˌtyk]. TM Süder Lükke.

Toftkobbel. TM Toften-Koppel. — Toft, se Indl.

Toftmark. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Tofftfeldt. — Toft, se Indl.

Vaarbjærg [ˈfɔɹə-, ˈbaxə ˈvå·ˌbjɛɹə]. Beskr. 1825, Reg c. 1792 Warberg; I 1922 Vaarbjærg. — Se Vaarbjærg ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Vesterdam. Jb 1771 Wester Damm, Westerdamm; Beskr. 1725, Reg c. 1792 Westerdamm-Acker; TM Wester Dam.

Østerdam. Beskr. 1725, Reg c. 1792 Osterdamm. — Eng.

TØRSBØL.

Aa [æ å·]. TM Aa; I 1912 Aa (en Eng); I 1922 Aa. — Jorderne, hvorigennem Storstrøm gaar. Ligger overfor Landstoft.

Aamose. U 1814—15 Aumoor.

Barnesjøv. TGst Barn-see; Opt. 1920 Barm? Sø [barmsjøu].

? **Boljyde.** B 1798 Wester-, Osterst-Boel-Jüde.

? **Borgvejsmose.** U 1814—15 Burrewegs Moor; TM Barrewesmoos, Barreweimoos; I 1912 Barrewesmoos. — Borgvej er Vejen til Flensborg, som i Folkemunde mange Steder er kaldt for Borg. Borgvej er her anvendt om Vejen, der fører ud til Hovedvejen til Flensborg, jfr. Borgvad i Lovtrup, Uge S., 3221, der har en lignende Beliggenhed.

Broagre [ˈbʀ0ˌaxə]. B 1798 Broaecker; TM Boacker, Broacker; I 1912, I 1922 Broager. — Ligger lige uden for Tørsbøl ved en Vejbro over Storstrøm.

Byghøj. TM Büghoi. — Plantenavnet Byg.

Dalager. B 1798 Norder-Dahl-Aecker.

Dalsig. B 1798 Dahlsiig-Aecker.

Dyrehave [*æ ˈdy·əˌhaʊ.*]. Gst 1857—58 Dyrehaven; Trap[4] Ladegaards Dyrehave; TM Thiergarten; I 1912 Dyrehaven; I 1922 Dyrehave. — Lille-Dyrehave [*ˈlɪlˈdy·əˌhaʊ.*]. — Støder op til Dyrehave i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229; har tidligere været Krat, men er nu Agerjord med en Stump Plantage. Lille-Dyrehave ligger ved Siden af Dyrehave.

Dyrekobbel. Dok. $^{6}/_{3}$ 1792 die Hölzung Süderthierkoppel. — Er vel kun en tysk Oversættelse af dansk Dyrehave, se foregaaende Navn.

Eskær. TM, I 1912 Eskjer. — Af Trænavnet Æsk „Asketræ".

Fogedbol. Jb 1779 Foged-Boel. — Af Foged „Herredsfoged", idet Tørsbøl er Tingsted for Herredet, jfr. Tingsti ndfr.

Fogedskov [*ˈfɔʊ.əsˌsgɒʊ*]. TM, I 1912 Vogtskov. — Fogedskovvejen. Jb 1779 Forskov-Veyen. — Jfr. Fogedbol ovfr. og Fogedtoft ndfr.

Fogedtoft. Jb 1779 Foged Tofften; B 1798 Vogtstoft. — Jfr. Fogedbol ovfr.

Fælled [*æ fœlə*]. TM Fälle; I 1912 Fælle. — Fælledskovvej. Jb 1779 Fælledskov-Veyen. — Fælled, se Indl.

Gammeltoft. TM Alte Toft; I 1912 Gammeltoft.

? **Grosbjærg.** TM Grosbjer; I 1912 Grosbier. — Navnet er muligvis en fortysket Gengivelse af et dansk Storebjærg.

Grøft [*æ gʀœʊt*]. U 1814—15 Grift; TM Gröft. — Agerjord ved en Grøft.

Grønnehede. Jb 1779 det Grönne-hede.

Hindholm. B 1798 Hindeholm. — Rimeligvis af Dyrenavnet Hind.

? **Hedemose.** U 1814—15 Hittmoor. — Maaske er Hittmoor en misforstaaet tysk Oversættelse af et dansk Hedemose, idet Hede er opfattet som „Varme, Glød", nty. hitte.

Hovsti. B 1798 am . . Hofsteige. — Sti ad hvilken man er gaaet til Hoveriarbejde.

Hovtørvemose. U 1814—15 Hoftorfmoor. — Af Subst. Hov „Hoveri". Det hørte de fleste Steder med til Hoveriarbejdet at grave Tørv.

Jordbromose. U 1814—15 Iordbroe-Moor. — Se Jordbro i Lovtrup, Uge S., 3221, samt Jordbro ovfr. i Kværs.

Kalvesig. B 1798 Oster-Kalbsiig, Kalbsiig-Aecker; U 1814—15 Kallsieg; TM Kallsigmoos.

Kirkestien. Jb 1779 Kirkestien; Dok. c. 1780 die Ding und Kirchen Fußsteige. — Kirkestiløkke [*ˈkʲɪʀgsdiˌtyk*].

Knæk [*æ knæk*]. TM, I 1912 Knek. — Knæk, se Indl.

? **Krog.** Jb 1779 Kroegen. — Krog, se Indl.

Laaddenmose. Dok. $^{6}/_{5}$ 1792 dend saa Kalde Lādene Mose; U 1814—15 Leun Moor. — Adj. laadden, idet der sigtes til Mosens kraftige Bevoksning. Samme Navn findes flere Steder, f. Eks. i Almstrup, Uge S., 3221, hvor Navnet ligesom her skrives Leunmoor.

Landstoft [*lansˈtɔst*]. TM, I 1912 Landstoft. — Ligger overfor Aa.

Langager. B 1798 Tornberg-, Nörholms-Lang-Aecker.

Langelo. B 1798 Lang-Lodde. — Jfr. Langelo i Kværs ovfr.

Lillemade. Jb 1779 den lille Maj.

Melskov. TM Mehlschau; I 1912 Melskov. — Af Adj. glda. mæthæl „mellem", jfr. Melskov i Daler S., 3105.

Midtløkke [æ ˈmed‚ťyk].

Moseagre. B 1798 Moos-Aecker.

Mygum Mose. U 1814—15 Mügum Moor. — Er muligvis oprindelig *Myggemose af Insektnavnet Myg, eller Mygum bestaar af Insektnavnet Myg og Endelsen -um, som kan være opstaaet af Subst. Hem el. Ham, hvorom se Indl.

Møgelbjærg [ˈmǫť·‚bjɛrə]. B 1798 Oster-Möelberg, Möelberger-Süder-Ende, Möelberger Anhöhe; I 1922 Møelbjerg; Gst Mølbjærg. — Af Adj. glda. mykil „stor".

Møllevejager. Dok. c. 1780 mühlenweg Acker.

Nørreaa [ˈnö‚å.]. B 1798, U 1820 Norder-Aue.

Nørrefælled. Jb 1779 den Nör Fælleds Tofft.

Nørreholm. B 1798 Nörholm, Nörholmberg.

Nørremark [æ ˈnö‚ma.ig]. Jb 1779 Nör-Marken; TM, I 1912 Nörmark.

Nørremose. U 1814—15 Norder Moor; TM Nörmoor, Normoor.

Nørrepold [ˈnö‚pOl].

Nørretoft. Jb 1779 de Nör Toffte; B 1798 Nordertoft.

Overmose [ˈösə‚mo·s]. U 1814—15 Obermoor; TM Ovremoose; Gst Overmose.

Padderok [ˈpaʀa‚ʀak]. — Af Plantenavnet Padderok, i Angel Parrerak (Mensing under Parr[2]), paa Als „parrok" (Feilb.).

Peterskrog [ˈpæʀəsˈkʀo·x]. — Mark i et Hjørne i Sognets Udkant. Efterleddet -krog angiver saaledes Beliggenheden.

Pinhave. I 1922 Pinehave. — Trekantet Mark. Rimeligvis et Spottenavn, jfr. Pinborg i Brøns S., 3087, under Bebyggelsesnavne og Pinhave i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204.

Povlstoft [ˈpɔs.ťsənsˈťɔst]. B 1798 Pauls-Toft; TM Paulstoft; I 1912 Paulsenstoft.

Præsteløkke [æ ˈpʀæ·sd‚ťyk].

Pulvertoft. Jb 1779 Pulver Tofften. — Af Subst. sønderjy. Pulver „Krudt". Jfr. Pulvertaarn, et Kolonisthus i Burkal S., 3135.

Rendebjærg. B 1798 Rendeberger-Westerende, Rendeberger-Oster-Ende. — Af Subst. Rende „Vandløb, Vandledning".

?**Roskager.** TM Roskagger, Rosagger; I 1912 Roskager. — Muligvis Fejl for Buskager.

Ryghøj. I 1912 Ryghöi. — Subst. Ryg, som kan anvendes om Høje og Bakker.

?**Ryknæk.** TM Rühknek, Kuhknek; I 1912 Ryknek. — Forleddet er, forsaavidt Navnets virkelige Form er Ryknæk og ikke Koknæk, jy. Ryde i Betydningen „lille Krat".

Rævegravmose. U 1814—15 Revgravmoor.

Røgelager. Jb 1779 Ryggelager; TM, I 1912 Røggel. — Røgel, se Indl.

Røgelstætte [rǫxəlˈsdæ·d]. — Muligvis Ellipse af *Røgelagerstætte, se foregaaende Navn. Stætte betyder i Sønderjylland „en fodstis gennemgang gennem et dige" (Feilb.).

Silleholm [ˈsæťə‚hɔť.m]. TM, I 1912 Silleholm. — Plantenavnet Selje „Pil".

Sillekule. U 1814—15 Sillkuhl; TM Silkulmoos, Silkulmoor. — Af Plantenavnet Selje „Pil", jfr. Gaardnavnet Sillehole i Løjt S., 3211.

Skump [*æ sg0mp*]. — Trekantet Jordstykke, afskaaret ved Baneanlægget, nu beplantet. Af jy. Skump „en stump af en ager" (Feilb. fra Angel), jfr. Skump i Løjt-Skovby, Løjt S., 3211.

Smedeholm. Jb 1779 Smedens Holm; B 1798 der Schmiedeholm.

Smedeløkke [ˈ*smæj̇·ˌtyk*].

Smedetoft. Jb 1796—98 (Ekstrakt 1835) von der Schmiedetofte.

Sprøggelmose. U 1814—15 Sprögelmoor. — Af Adj. jy. sprøgl „skør, let brækkelig, om tørv, brød o. lign." (Feilb.). Samme Navn i Arrild S., 3081.

Storskov [ˈ*sdo·əˌsgɔʊ*]. — Betegnet som Tørsbøl Skov paa Generalstabens Kort.

Storstrøm [*æ* ˈ*sdo·əˈsdʀø·m*]. — Navn paa et lille Stykke af Gejl Aa, som har sit Udspring her. Jfr. Aa ovfr.

Stærsager [ˈ*sdæsˌaxə*]. Jb 1779 Stæs-Agger, Stæs-Ager; TM Stesagger; I 1912 Stesager. — Gen. af Plantenavnet sønderjy. Stær „Carex". Mulig er Stærs- dog et oprindeligt Stærsig, jfr. Stærsig i Lerskov og Ø.-Løgum, Ø.-Løgum S., 3204.

Stævnebjærg [ˈ*stæʊ·nˌbjɛʀə*]. — Navnet har samme Betydning som det af Feilberg anførte Appellativ Stævnebakke „mændene i byen mødtes paa stævnebakken, når der var noget at forhandle; tegn til mødet gav oldermanden ved at tude i et horn" (Feilb.). Jfr. Folkebjærg ovfr. i Kværs.

Suderbjærg. B 1798 Norder-Suderberg; U 1814 Surrebiergmoor. — Jfr. Suderdam i Stubbæk med Aarup, Ensted S., 3223.

Svinehoved. I 1922 Svinehoved. — Trekantet Jordstykke, hvor en Vej fra Tørsbøl støder til Vejen fra Kværs til Lundtoft. Sandsynligvis et Sammenligningsnavn.

Søle. Jb 1779 dend saakaldede Søel. — Søle, se Indl.

Sønderaa. U 1820 Süder-Aue.

Sønderhede. U 1820 Süder Heide.

Søndermark. Jb 1779 Synder-Marken; U 1814—15 auf dem Süder-Felde. — Samme Lokalitet som Søndermose ndfr.

Søndermose. U 1814—15 Südermoor; Gst Søndermose. — Samme Lokalitet som Søndermark ovfr.

Sønderpold [ˈ*sɥn̥əˈpOl̥*].

Søndersamtlig. TM Søndersammle. — Skovparter, som er samlet i Strimler. Jfr. Samtlig i Røllum, Ensted S., 3223.

Søndertoft. Jb 1779 den synder Tofft.

Tingsti. Jb 1779 Tingstien over den lild Øster-*mark*. — Tørsbøl er Tingsted for Herredet (Schröder Topographie 1837 II, p. 366).

Tornbjærg. B 1798 Süder-Tornberg, Tornberg-Lang-Aecker. — Plantenavnet Torn „Tornebusk".

Tranebærmose [*tʀan·ˌbɛɹ̇ˈmo·s*]. U 1814—15 Tranbeermoor; TM Tranbaemoos, Tranbraemoos.

Trappen. Jb 1779 paa Trappen. — Navn paa en Mark.

Trekant. TM Trekant.

Tørsbøl Mose. Dok. 4/7 1730 (Afskr.) Türsbüller Mohr.

Tørsbøl Skov. Gst Tørsbøl Skov. — Samme Skov som Storskov ovfr.

Ulvekule. Dok. 4/7 1730 (Afskr.) Wolfs Grube; U 1814—15 Ulvkuhls

Moor; TM Ulkulmoes. — Skellet mellem Tørsbøl og Hokkerup. Ulvekule har rimeligvis samme Betydning som Ulvegrav „grav til at fange ulve i" (Feilb.).

Ulvsbæk. Mejer 1648 Wulsbeck.

Vesterhede. TM Westerhede.

Vesterløkke [*æ ˈvæsdəˌtyk*].

Vestermark [*æ ˈvæsdəˌmaːg*]. Dok. Dec. 1789 das Wester Feld; B 1798 Türsbüller-Westerfeld; U 1814—15 Westerfeld; U 1820 Westerfelde; TM Westermark; I 1912 Vestermark.

Viebjærg. TM Wiebierg; I 1912 Vibjerg. — Plantenavnet Vidie „fællesnavn for bløde og smidige Pilearter" (Feilb.).

Vinbæk [*ˈvinˌbæk*]. B 1798 Weinbäck.

Vældekilde [*vœtˑkæl*]. TM Kildevæld, Kildevældsager. — Subst. jy. Vældkilde „Kilde, Brønd med Kildevæld". Den optegnede Udtale er usikker.

Ødam. Jb 1779 Ødam, Ø-dam.

Østergavlingbjærg. B 1798 Ostergaulingberg.

Østerløkke [*ˈɶsdəˌtyk*].

Østermade. Jb 1779 den Øster May.

Østerager. I 1912 Osterager.

Østermark. Jb 1779 den Store-, den lild Øster Mark; TM Oestemark; I 1912 Ostermark.

Østertoft. Jb 1779 den Øster Toſt.

3229. RINKENÆS SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Rinkenæs, Lb [ˈ*ʀeŋgənæs*]. SJb 1436 Rinkenisse, Rinkenisze; Jb 1543, Sk 1543 Rinckenisse; Sk 1543 Rynckenisße, Rinkenisse; Flensb. Stadbok 1549 i DiplFl I 437 Rinkenysse; $^{11}/_{7}$ 1550 Bobé, Slægten Ahlefeldt III. Bil. p. 17 ff. Ringknisse, Rincknisse, Rinckenisse, Rynckenisse; Jb 1613 Rickeniß; Mejer 1648 Rinckenys; Danckw 1652 Rinckeniss; Reg 1685 Rinckenis; Jb 1709 Rinckenisz; Jb 1711, Jb 1712 Rinckenis; U 1712 Rinckeniß; DAtl Rinkenes; VSK Rinkenis; Gst 1857—58, Trap[1] Ringenæs; TGst Rinkenis; Postadr9, Gst Rinkenæs. — Samme Navn som Rinkenæs, en forsv. Lb i Svans S. ved Slien (RegCapSlesv 1352 (1661—70) Rinckenis). Forleddet er Gen. Pl. af et Subst. glda. *rink „Kriger", identisk med oldn. rekkr, der ogsaa forudsættes i andre danske Stednavne. Navnet er formodentlig en Parallel til Holdnæs i Munkbrarup S. paa den anden Side af Fjorden, der indeholder Subst. oldn. hǫldr „Odelsbonde". Se iøvrigt om disse Navne DF 1933 p. 73 ff.

Aarsbjærg, Gd og Hse. Regnsk 1670, Reg 1685 Aßbargh; Postadr9 Aarsbjerg; Gst Aarsbjærg. — Se Aarsbjærg ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs.

Alnor. — Se u. Graasten, 3227.

Askager, Gd. Guide 1932 Askagergaard.

Bakkenby. U 1769 Bag Bakenbye; Schröder Topographie 1837 Backenbye; Trap[1] Bakenby. — Ifl. Sagnet det gamle Navn paa Rinkenæs, der tidligere laa en halv Mil nordligere. Man finder her „einige Ueberbleibsel von Gebäuden, und es werden noch Brunnen gezeigt, so wie der Platz wo die Kirche gestanden hat" (Schröder II p. 188). Forleddet er muligvis Mandsn. glda. Bakken, der er alm. i Vestslesvig og vistnok ogsaa, som antaget DgP Sp. 91 f., indgaar i det sjællandske Bakkendrup, Sb i Løve H. (RJb c. 1370 Bakkentorp). Om Endelsen er et oprindeligt -by er tvivlsomt, da Navnet ikke er overleveret fra ældre Tid.

Balle, Hse. Regnsk 1594 Jn die Ballie; Regnsk 1670 Jn der Ballie; Schröder Topographie 1837 Ballig; Postadr9, I 1924, Trap[4] Balle. — Se Balle ndfr. u. Naturnavne i Bækken.

Ballegaard. Guide 1932 Ballegaard.

Benniksgaard, Gd [*bænɪgsˈgå.ə*]. Trap[1] Bennichs Gaard; Kok II p. 77 Benniksgård; Ortschaftsverz. Bennichshof; I 1912 Benniksgaard; Trap[4] Benniksgd.; Gst Bennichs Gd. — Efter Slægten Bennich, hvis Stamfader Peter B. blev adlet i 1488 (Trap[4] IX p. 481).

Bomhus. Gst 1857—58 Bomhus.

Brændstoft, Hs, tidl. Teglv. [*bʀæŋˈsdɔf*]. Schröder Topographie 1837

Brennstoft; TM Brenstoft; TGst Brennstoft; Gst Brenstoft; Trap[4] Brendstoft. — Hvis den optegnede Udtale er den oprindelige, maa Efterleddet være Ordet Stub(be). Forleddet er Subst. glda. *brænnæ „Svedjeland" eller snarere Partcp. brændt. Jfr. Naturnavnet [*æ bræn· sdɔwər*] i S.-Vissing S., Tyrsting H. (I 1928).

Buskmose, Gd, Domæne [*bOsˈˈmo·s*]. 1534 (Oldekop) Buschmoos; Jb 1543 Busßmasße; Sk 1543 Busßmasße, Buscmuß; 11/7 1550 Bobé, Slægten Ahlefeldt Ill. Bil. p. 17 f. Bosmase, Bosmasse; Regnsk 1594 Boßmaße; Jb 1613 Boeßmaes; Mejer 1648 Bossmoes; Mejer 1649 Boesmoess; Danckw 1652 Boessmoess; Reg 1685 Boeßmoeß; Jb 1711, U 1712, Jb 1712, Dok. 1773 Buschmoes; DAtl Buskmose; VSK Buskmoese; Gst 1857—58 Buskmose; Trap[1] Buskemose; TM, TGst Buschmoos; Postadr9, Gst Buskmose. — I 1534 Navn paa en Ager. Forleddet kunde være Ordet Busk med tidligt Bortfald af k i Trekonsonantgruppen; jfr. Bortfaldet af k i Fiskebækskov i Adsbøl S., 3226. Der er dog ogsaa andre Muligheder, f. Eks. Mandsn. Bo med yngre Gen. paa -s.

Bækken, Lb [*bægən;* Nik. Andersen: *bægŋ*]. Mejer 1648 Becken; Mejer 1649 Beecken; Danckw 1652 Becken; Regnsk 1670 Beckingh; Reg 1685, Jb 1711, Jb 1712 Becking; U 1712 Beeking; Beskr 1725 Becking; DAtl Bekken; VSK Beken; Gst 1857—58, Trap[1] Bækken; TGst Beken; Postadr9, Gst Bækken. — Kunde være et oprindeligt *Bækkum, Dat. Plur. af Subst. Bæk, der er blevet til Bækken (under Paavirkning af en forkert Skrivemaade?). Snarere repræsenterer dog Skrivemaaden Beckingh i Regnsk 1670 Navnets oprindelige Form. Mindre sandsynligt forekommer det derimod, at Endelsen er den efterhængte Artikel.

Bækken, Vester· [*ˈvæsdəˌbægən*]. Oldekop West-Beken. — Del af Bækken.

Bækken, Øster· [*ˈǫsdəˌbægən*]. Oldekop Ost-Beken, Oster-Beken. — Del af Bækken.

Daabsgaard. Jb 1721 Daabsgaard, Daabsgaarde.

Dalsgaard, Gd og Hse [*dɑlsˈgɑ̊.ə*]. 11/7 1550 Bobé, Slægten Ahlefeldt Ill. Bil. p. 18 Dalsgarde; Beskr 1725 Dallsgaarde, Pallsgaarde; VSK Dalsgaards M.; Schröder Topographie 1837 Dalsgaard; Gst 1857—58 Dalsgd, Trap[1] Dalsgaard; TM Dallsgaard; TGst, Postadr9, Gst Dalsgaard. — Efter Beliggenheden ved en Dal.

Dalsmark, Hs. U 1769, Guide 1932 Dalsmark. — Se Dalsmark ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs.

Fagerliden, Hs. Guide 1932 Fagerliden.

Grav, Hs [*æ gʀɑs*]. I 1924 Graven (æ Grau); Trap[4] Grav. — Ifl. I 1924 Navn paa et Hus, der ligger i en Sænkning.

Grotte, Gd [*æ ˈgʀ0t*]. Postadr9 Grotten; I 1924 Grotten (æ Grott'). — „En Gaard liggende i en Dal" (I 1924). Jfr. Grotten u. Bebyggelsesnavne i Kliplev S., 3222.

(Her?) **Havbjærg.** Dok. 1773 Hauberg-Hoff.

Havreknæk. U 1769 Haurekneck. — Se Havreknæk ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs.

Hesselgaard. — Hører i kirkelig Henseende til Rinkenæs S. Se u. Holbøl S., 3221.

Hovgaard, Gd og Hse [*ˈhɔʊ·gɔ̊*]. DAtl Havgaard; U 1769, Dok. 1773 Haugaard; VSK Haugd; Gst 1857—58 Havgd; Trap[1] Havgaard, Hov-

gaard; TM, TGst Haugaard; Trap[4] Hovgd.; Gst Hovgaard. — Subst. jy. Hov „Hoveri". Jfr. Hovsti ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs.

Hundsbjærg, Gd. Schröder Topographie 1837 Hundsberg. — Se Hundsbjærg ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs.

Kamp, Hse [*æ kamp*]. Trap[4] 2 Hse paa „Kamp". — Samme Sted som Naturnavnet Kamp i Rinkenæs. Der er optegnet en Tradition om, at Navnet stammer fra, at man havde svært ved at faa bygget Huset paa Grund af Pengeknaphed (Opt. 1932). Dette er dog sikkert et navneforklarende Sagn og Naturnavnet det primære.

Kanel, Hs. Trap[4] Kanel.

Keldbjærg. Se u. Holbøl S., 3221.

Kirketorn, Hs [*ḳiʀg'ʳtvå·n, ḳiʀg'två·n*]. Jb 1711 Kirchthorn; Schröder Topographie 1837 Kirkdorn; TGst Kirchdörn; I 1912 Kjirktvaarn (torn); Postadr9 Kirketjørn; Gst Kirketorn. — I Nærheden af Kirken.

Knudsmade, Hse. Schröder Topographie 1837 Knudsmäy, Knudsmay; Postadr9 Knudsmaj; Trap[4] Knudsmade. — Se Knudsmade ndfr. u. Naturnavne i Bækken.

Markbæk, Gde [*ʳmaʀgbæk*]. Jb 1711 Marckbeck; (her?) U 1769 Munckbeck; DAtl Markbek; Trap[1] Markbæk; Oldekop Markbek, Markblek; Postadr9, Gst, Trap[4] Markbæk. — Se Markbæk ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs.

Mindegaard, Gd. Gst Mindegaard. — Opkaldt efter Mindestenen over Sejer Steffensen, den første faldne i Treaarskrigen. Samme Gaard som Ovn ndfr.

Munkemølle, Ml [*'mOŋg 'mo̤ł*; Nik. Andersen: *e ʳmoŋgʳmøl*]. Mejer 1648 Munckmohl; Mejer 1649 Monckmöhll; Danckw 1652 Mönckmöhl; Jb 1709 Munck Mühle; DAtl Munk-Mølle; VSK Munke Mølle; Gst 1857—58 Munkeml.; Trap[1] Munke Vind- og Vandmølle; TM Munkmühle; TGst Munk M.; Trap[4] Munkml; Gst Munkemølle. — Munkemølle skal ifl. DAtl have Navn af, at den tilhørte Munkene i Rydkloster, hvad der synes meget rimeligt.

Nakke, Gd [*æ nak*]. Postadr9 Nakken; Gst, Trap[4] Nakke. — Se Nakke ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs.

Nederby, Del af Rinkenæs [*ʳnæ·by*]. Schröder Topographie 1837 Unterdorf; Gst 1857—58, Trap[1] Nederby; TGst Unterdorf; Postadr9 Neder-Rinkenæs; Gst Nederby.

Nørremark. U 1769 Nørmark; VSK, Gst 1857—58 Nørremark. — Efter Naturnavnet Nørremark i Rinkenæs.

Overby, Del af Rinkenæs [*ʳɔʁ·by*]. Schröder Topographie 1837 Oberdorf; Gst 1857—58, Trap[1] Overby; TGst Oberdorf; Postadr9 Over-Rinkenæs; Gst Overby.

Overkro. Oldekop Gasthof Oberkrug; Trap[4] Overkro.

Ovn, Gd [*æ ɔʁ.n*]. U 1769 Ovn (Bebygg.?); Schröder Topographie 1837 Ofen; I 1912 Oon; I 1924, Trap[4] Ovn. — Ovn i Betydn. „Teglovn".

Pelzerhof, Gd [*pæłdsə'gå.ə*]. TM, TGst Pelzerhof; I 1912 Pelserhof; Postadr9 Pelzerhof; Trap[4] Pelzergd.; Postadr1932 Pelzerhof. — Forleddet er vel ty. Pelzer „Buntmager" ell. „Plantør", maaske brugt som Familienavn.

Rinkenæs i Dalen. Oldekop Rinkenis im Tal. — Ifl. Oldekop Navn paa Nederby „nach Ausgang des Mittelalters". Jfr. Naturnavnet Dal i Rinkenæs.

Rinkenæs Mark, Gde [ˈʀeŋgənɜs ˈmaʀg]. Oldekop Rinkenisfeld; Gst, Trap[4] Rinkenæsmark. — Se Rinkenæs ovfr.

Ryborg, Hs. Schröder Topographie 1837 Ryburg; Oldekop, Trap[4] Ryborg. — Efter Naturnavnet Ryde i Rinkenæs.

Saksager, Gd. Guide 1932 Saksagergaard. — Se Saksager ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs.

Sandager, Lb [*saŋˈaxə*]. Regnsk 1670, Reg 1685 Sandtacker; Jb 1711, Jb 1712 Sandacker; U 1769 Sandager, Sandacker, Søndre Sandager; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Sandager; TM, TGst Sandacker; Postadr9, Gst Sandager. — I U 1769 maaske (tildels) Naturnavn.

Schönheim, Gd. TGst, Postadr9 Schönheim; Trap[4] Schønheim.

Skyttehave. U 1769 Schøtt Hauge. — Ogsaa som Naturnavn i Rinkenæs i samme Kilde.

Slot, Hs [*æ stɔ*]. I 1924 Slottet (æ Slot'); Trap[4] Slot. — Om Udtalen [*stɔ*] se Mar. Kristensen i DF IV p. 1.

Spanbæk, Hs [ˈ*sbanˌbæk*]. Regnsk 1610—11 Spange becke; Jb 1711 Spanbeck; Schröder Topographie 1837 Spanbeck; Postadr9 Spangbæk; Trap[4] Spangsbæk. — Se Spanbæk ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs.

Stenshøj, forsv. Hs [ˈ*sdænshy*]. U 1769 Steenshye; Schröder Topographie 1837 Steenshye; Gst 1857—58 Stenshøj. — Se Stenshøj ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs.

Stranderød, Gde og Hse [ˈ*sdʀanəˌʀø., sdʀanəhœj, sdʀaŋʀœj*]. Regnsk 1640 auff dem Stranderay; Mejer 1648 Strandoer; Danckw 1652 Strandöer; Regnsk 1670 Strandt Roth; Jb 1711 Strandroht, Sranderoht; Jb 1712 Strandroth, Stranderoth, Strandkoht; U 1712 Strand Roht; U 1769 Stranderoy; DAtl Strandodde; Gst 1857—58, Trap[1] Stranderød; TGst Stranderott; I 1924 Stranderoj; Gst Stranderød. — Formen [*sdʀaŋʀœj*] angives at være den Udtale, der bruges af de yngre, medens de ældre bruger Formen [*sdʀanəhœj*]. Der synes dog ikke at kunne være Tvivl om, at Navnet tidligere er blevet udtalt [**sdʀanəʀœj*], jfr. Formerne i Regnsk 1640 og U 1769, og at sidste Led er Ordet Roj, hvorom se Indl. Forleddet kunde være et oprindeligt *Strandør, og det kunde være denne Form, uden Sammensætning med Roj, der var bevaret hos Mejer. Da Navnet skrives Stranderay allerede 1640 er det imidlertid rimeligere at antage, at Mejers Skrivemaade beror paa en Fejl, og at der foreligger et oprindeligt *Strand(æ)roth med Udvikling af Svarabhaktivokal foran r.

Susby. Oldekop Susby. — Ifl. Oldekop et ældre Navn („nach Ausgang des Mittelalters") paa Overby. Det maa vel være samme Navn som Søstgaard ndfr. At der, som antaget af Oldekop, skulde være Sammenhæng mellem Susby og „St. Kirstens Soet" (se Skt. Kirstens Kilde ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs) er lidet sandsynligt.

? **Søstgaard.** Jb 1711 Soystegaard, Soystegaarde; Jb 1713 Süsegaard; Jb 1769 (I 1912) Sodsgaard. — Snarest Opkaldelse efter Landsbyen Søst, udt. [*sø·s*], i Rise S., 3212.

Toft, Hse [*tɔst*]. Ortschaftsverz., Trap[4], Gst Toft.

Trappen, Hse [*æ tʀap*]. Jb 1711 Trappe; Jb 1712, DAtl Treppe; U 1769 Trappen; VSK Trepper; Gst 1857—58, Trap[1] Trappen; TGst Treppe; Postadr9 Trappen; Gst Trappe; Trap[4] Trappen. — Efter en Trappe, der førte ned til Vandet, eller om trappeformede Afsatser i Terrænet? Jfr. Trappestykke paa Samsø DS I p. 113.

Trekroner, Hs. Postadr9, Trap[4] Trekroner. — Opkaldelse efter det bekendte Fort ved København.

Tummelsbjærg, Gd [ˈtOmətsbjɛrə]. Schröder Topographie 1837, TGst Tummelberg; I 1912 Tommelsbjerg; Gst Mbl, Trap[4] Tummelsbjærg; GstAtl Tummelbjærg. — Se Tummelsbjærg ndfr. u. Naturnavne i Rinkenæs.

Vestermark. VSK Vestermark. — Efter Naturnavnet Vestermark i Rinkenæs.

Volsballe. — Hører i kirkelig Henseende til Rinkenæs S. Se u. Holbøl S., 3221.

B. NATURNAVNE.

BÆKKEN.

Aaskær. TM Aaskjer.

Aftægtsløkke [ˈaʊtæjdsˌtyk].

Balle [*æ balə*]. — Balleforte. I 1924 Ballefurt. — Balle, se Indl.

Balleroj. TM Ballerod; I 1925 B-Roj. — Balle, se Indl.

Bjærg [*æ bjɛrə*]. TM Bierget. — To Lokaliteter.

Engmade. TM Engmai.

Gammelknæk. TM Gammelknäk.

Gammellund. TM Gammellund.

Gengift. TM Gjengivt. — Subst. Gengift „Vederlag"; se u. Gengyvager i Klovtoft, Hellevad S., 3202.

Grue [*æ gʁuˑ*]. TM Becken-Grue; I 1924 Gryden (Bækken Gru'). — Kløft. Grue, se Indl.

Have. TM Hawe, An Hawe. — Have, se Indl.

Hertugens Mark [ˈ*hæɹtsoˑgəns* ˈ*maɹg*]. — Formodentlig Jord, der har hørt under Graasten. Udtalen viser den højtyske Form Herzog. Den efterhængte Artikel skyldes Analogi fra Navne som Kongens-, Kirkens- o. lign.

Hok [*æ hɔk*]. TM Hock. — Hok, se Indl.

Holm [*æ hɔlˑm*]. — Holm, se Indl.

Hoved [*æ hoˑj*]. — Fremspring paa Kysten. Hoved, se Indl.

Johannestoft. TM Johannestoft.

Karenstoft [ˈ*kaɹˑnsˈtɔst*]. TM Karenstoft.

Knudsmade [*knusˈmaj*]. Regnsk 1594 Knudtsmay; Regnsk 1610—11 Knuts may; TM Knudsmai; I 1924 Knudsmade (Knudsmaj); Gst Knudsmaj. — Af Mandsn. Knud.

Knæk [*æ knæk*]. TM Knäk. — Knæk, se Indl.

Langløkke [*æ ˈtaŋˌtyk*].

Lilleløkke. TM Lillelükke.

Midtløkke. TM Midtlükke.

Munkeknæk. TM Munkknäk. — Der er ingen topografisk Forbindelse med Munkemølle.

Munkemølle Bæk. Trap[4] Munkemølle Bæk. — Se Munkemølle ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Munkemølle Grund [*æ ˈmOŋgməˌgʁoˑŋ*]. Gst, Søkort 1933 Munkemølle Grund. — Se Munkemølle ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Mølletoft. TM Mölletoft.

Nederløkke. TM Nederlükke.

Oksballe. TM Westerausballe. — Dyrenavnet Okse.

Overløkke. TM Owerlükke.

Riggelsbjærg [*ʀɛxəts'bjɛʀə*]. — Støder op til Riggelsbjærg i Hokkerup, Holbøl S., 3231. Mandsn. sønderjy. Riggel (Kok II p. 45).

Skoletoft [*æ 'sgo·t,tɔʊt*].

Slette [*æ stæ·d*]. TM Slette. — Agerjord. Slette, se Indl.

Snaphave [*snab'haʀ.*]. TM Snaphave, Snaphavebjerg. — Agerjord paa en fremspringende Bakke. Snap, se Indl. Der er ingen topografisk Forbindelse med Snaphave ndfr. i Rinkenæs.

Spanbæk. Se ndfr. u. Rinkenæs.

Spøgstætte ['*sbø·x,sdæ·t*]. — Verb. spøge eller Subst. sønderjy. Spøg „Spøgeri".

? **Stubbeknæk.** TM Stoppelknäk.

Toftbjærg. TM Toftbjerg.

Sønderknæk. TM Sönderknäk.

Vesterløkke [*æ 'væsdə,tyk*]. TM Westerlükke.

Vestertoft. TM Westertoft.

Østerløkke [*æ 'ǫsdə,tyk*]. TM Oesterlükke.

Østertoft [*æ 'ǫsdə,tɔʊt*]. TM Oestertoft.

RINKENÆS.

Aarsbjærg [*ˁd·sbjɛʀə, 'd..ɹs,bjɛʀə*]. Jb 1769 (I 1912) Aarsbjergfold; U 1769 Aarsbierg Marck; TM Aasberg, Aarsbergmark. — Forleddet kan være Subst. Aas, hvorom se Indl. Jfr. Skrivemaaden Aßbargh ovfr. u. Bebyggelsesnavnet. Hvis r er oprindeligt i Navnet, kunde der foreligge samme Forled som i Landsbynavnet Aarslev; se Aarslev i Hjordkær S., 3213. Om -fold i Jb 1769 se ndfr. u. Galgefald.

? **Agernpold.** U 1769 Uggen Pold; Jb 1769 (I 1912) Agernpold.

Alverdens Landevej [*at'väɹdəns 'laŋ·,væj*]. — Markvej til Rinkenæs Skov.

Bakkenby. Se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Batteribro [*æ badə'ʀi,bʀo.*]. — Sten i Strandkanten. Ved Sandager Skanse ndfr.

Blodkær [*ˁbło·jkæ, 'bło·,kɛɹ, 'bło·,kɛɹ 'vaŋ,sdæj*]. I 1912, I 1924 Blodkjær. — „En Mark med en Dam, som farver sig om Sommeren rød af Bladene af Polygonum amphibium" (I 1924).

Boleng. I 1912 Boleng. — Subst. sønderjy. Bolle „Tyr".

Brokbjærg ['*bʀɔgs,bjɛʀə*]. U 1769 Brokbierg; TM, I 1912 Brokbjerg. — Dyrenavnet Brok „Grævling".

Brunsled. U 1769 Brunleds Fold; Dok. 1773 Bruuns-Heck. — Om Fold se ndfr. u. Galgefald.

? **Brændbjærg.** TM Brenberg.

Brændstoft Huk [*bʀæŋ'sdOfs 'huk*]. Søkort 1933 Brenstoft Hage. — Pynt og Grund. Se Brændstoft ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Huk, se Indl.

Brødevej [*æ 'bʀø·,væj*]. U 1769 Brød Veyen, Norden Brød Veyen; I 1924 Bødevej. — Navn paa et Vejstykke mellem Sandager og Rinkenæs, hvor der kun maatte køres i den ene Retning. Overtrædelse af denne Bestemmelse medførte Bøde (I 1924). Første Led er da, Traditionens Rigtighed forudsat, Subst. Brøde i den sønderjy. Betydn. „bøde, mulkt"

(Feilb.). Der kunde ellers foreligge et Brød- med samme Betydn. som oldn. braut „Vej".

Buskholm. U 1769 Buschholm. — Subst. Busk „Krat", se Indl.

Buskmose Aa. Jb 1711 buschmoes au. — Tilløb til Gejl Aa. Ligesom de flg. Navne efter Bebyggelsen Buskmose; se ovfr.

Buskmose Mark. U 1769 Buschmoes Marck, Busmus Mark.

Buskmose Skov [*bOsˈˈmoˑsˌsgɔʊ, bOsˈˈmoˑsˈsgɔʊ*]. TM Buschmooser Hölzung; SkovK 1926, Gst Buskmose Skov.

? Byensvad. U 1769 Byens Wade.

Byggepold. U 1769 Byge Pold. — Subst. sønderjy. Bygge „Bygning" eller muligvis Trænavnet Bøg (ell. Kollektivet Bøge).

Bækbjærg [*ˈbægbjɛʀə*]. I 1924 Bækbjerg.

Dal [*æ da.t*]. I 1912 Dal.

Dalsgaard Bjærg. U 1769 Dalsgaardbierg; TM Dallsgaardberg. — Se Dalsgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Dalsgaard Grund [*dalsˈgɑ̊.sˌgʀo.ŋ*]. Søkort 1933 Dalsgaard Grund.

Dalsgaardsforte [*dalsˈgɑ̊.sˈˈfoˑt*].

Dalsmark [*dalsmaʀg*]. U 1769 Dalsmark, Dalsmark Gierde; U 1773 Dalsmark; TM Dallsmark, Dalsmark; I 1912, I 1924 Dalsmark. — Hørte ifl. I 1924 til Gaarden Dalsgaard.

Damskobbel. U 1769 Damms Koppel.

Dyrehave [*æ ˈdyˑəˌhaʊ.*]. TM Thiergarten; I 1912, SkovK 1926 Dyrehave. — Agerjord ved Buskmose Skov. Støder op til Dyrehave i Tørsbøl, Kværs S., 3228.

Dyrkopsland. TM Dürkopschesland; I 1925 Dyrkopsland. — Forleddet maa være et Familienavn Dyrkop.

Elager Fald. U 1769 Ellager Fold. — Om Fold se ndfr. u. Galgefald.

Elleslette. U 1769 Ellen Slette; Jb 1769 (I 1912) Ellslette.

Engknæk [*ˈsdoˑə ˈæŋˌknæk, ˈljˌˑ ˈæŋˌknæk*]. TM Over Engknek, Lille Engknek; I 1912 Engknæk.

Engløkke. TM Englykke.

Eskebjærg [*ˈæsgəˌbjɛʀə*]. Jb 1769 (I 1912) Eskebjerg.

Faarehave [*æ ˈfɑ̊ˑəˌhaʊ.*]. I 1912 Faarhave (Faarhav). — I Rinkenæs Skov.

Faarehok. TM Faarfok, Feerhok?; Coupon 1875 Faarhoek. — En anden Lokalitet end Faarehave ovfr.

Fedemade [*æ ˈfeˑˈmaˌj*].

Firkantetløkke [*æ ˈfj.kaŋdəˈtyk*].

Fladbjærg. TM Fladbjerg; I 1912 Fladbjerre.

Fuglkær [*fɔʊˑtɬæ*]. U 1769 Faulkier; Jb 1769 (I 1912) Fuldkjær.

Gadeland. U 1769 Gadland; Jb 1769 (I 1912) Gaardland.

Galgefald [*æ gatəfOl*]. U 1769 Gallie Fold. — „Fold" er antagelig som i mange andre Navne i Rinkenæs Ordet Fald, i Agerskov udtalt [*fol*], i Aabenraa [*fɔl*], her i Betydningen „en tægt i marken" (Feilb.).

Gammelvej [*æ ˈgaməlˈvæˌj*]. — Areal ved Kysten Nord for Sandager.

Gejlhøj. U 1769 Geil Hye. — Plantenavnet jy. Gejl „Gyvel".

Graastensager. U 1769 Graastens Ager. — Efter Nabobyen Graasten, 3227.

Granskov [*æ ˈgʀanˌsgɔʊ*]. — Areal der før var tilplantet med Gran (Opt. 1932).

Grue [*æ ˈgʀu·*]. — To forskellige Lokaliteter. Grue, se Indl.

Grumholm [ˈ*gʀum,hɔl.m*]. 1534 (Oldekop) Grumholm; $^{11}/_{7}$ 1550 Bobé, Slægten Ahlefeldt III Bil. p. 17 Gruntholm; U 1769, TM, I 1912 Grumholm. — Grumholm Dam. TM Grundholmdam; I 1912 Grumholm-Dam. — Hvis Formen 1550 er rigtigt overleveret, maa Navnet sammenstilles med det bl. a. i Døstrup S., 3115, forekommende Stednavn Grundkær, der indeholder Adj. grund „lavvandet". Ifl. I 1912 løb der gennem Grumholm Dam „en Bæk, der på en Strækning var omgivet af et Engdrag, der stod under Vand om Vinteren".

Grumtoft. I 1912 Grumtoft. — Navnet hører rimeligvis sammen med Grumholm ovfr.

? **Halvmader.** U 1769 Halv Maader.

Havløkker [*æ ˈhaʊˌłygə*]. — Ved Fjorden.

Havreknæk. U 1769 Haberkneck, Bag Haure Kneck, Haurre kneked; TM Haverknek, Havreknek, Harreknek; I 1912 Haverknæk.

Helligsø [ˈ*hæłəˌsø., hæłəsˌjø*]. U 1769 Helle Søe, Hellsøe Knek; TM Hellesoe; I 1912 Helleso (sjøv); I 1924 Hellesø. — Eng ved Kysten. Adj. hellig. Knæk, se Indl.

Herbergvæle [*hæbæʀəˈvœ·ł, hæˌibɛʀəˈvœ·ł*]. Oldekop Herbergquelle, jetzt Herbergwehl; I 1912 Herberrevêl; I 1924 Herbergvæl. — Herbergvæle Præst. Oldekop Herbergquellenpriester. — Ved Rinkenæs Skov paa Grænsen til Kværs S. I gammel Tid, da Vejen førte gennem Skoven, var her et Hvilested for Rejsende (I 1924). „Herbergquellenpriester" er ifl. Oldekop Navn paa en „in den fünfziger Jahren zusammengebrochene uralte Eiche" i Herbergvæle.

Holvej. U 1769 Holvey, Gamle Hole Veyen. — Jy. Holvej „Hulvej".

Hovgaard Løkke [*hɔʊgɑˌłyk*]. TM Haugaard Lüke. — Se Hovgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Hovsti. U 1769 Hovstien. — Sti, ad hvilken man gaar til Hoveri. Jfr. Hovgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Hovtoft Made [*hɔʊ·tɔəd ˈmaj*]. Jb 1769 (I 1912) Hovtovtmaj, Hovtovtmaj Pold. — I Rinkenæs Skov. Made og Pold, se Indl.

Huk [*æ huk*]. — Navn paa en Pynt af en Grund; s. Lok. som Stænge ndfr. Huk, se Indl.

Hulsager. $^{11}/_{7}$ 1550 Bobé, Slægten Ahlefeldt III Bil. p. 18 Hulsacker.

Humlebjærg [*æ ˈhOməˌbjɛʀə*]. U 1768, TM Hommelberg; I 1912 Hummelbjerg (bjerre); I 1924 Hummelbjerg. — Humlebjærg Bæk [ˈ*homəˌbjɛʀə ˈbæk*]. Paa Grænsen til Graasten, 3227, og maa støde op til Humlebjærg der. Ifl. I 1924 vokser der Humleplanter her. Forekomsten af vilde Stikkelsbær og Solbær i Forbindelse med Rester af Mursten tyder paa, at der har ligget en Bebyggelse paa Stedet, og Medd. formoder, at det kan være den forsvundne Bakkenby. Ogsaa Oldekop anbringer Byen her. Se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Hundsbjærg [ˈ*hunsbjɛʀə, ˈhunsˌbjɛʀə*]. U 1769 Hundsbierg, Hundsberg-Kneck; Dok. 1773 Hundsberg, Hundsberg-Heck; TM Hundsbjerg, Blauhundsberg; SkovK 1926 Hundsbjærg Bæk. — Dyrenavnet Hund. Jfr. Hundsbjærg i Hovslund, Ø.-Løgum S., 3204. Knæk, se Indl.

Høffelbjærg [*hœfəłbjɛʀə*]. — Plantenavnet sønderjy. Høffel „Kristtorn".

Høffelløkke. TM Heffellücke. — Se ovfr. u. Høffelbjærg.

Højlund [*hyˈlo.n*].

Højsforte. U 1769 Ved Hyes Forte.

Hørstykker. U 1769 Hør Styker.

Johan Jessens Bjærg [*jOhanˈjæsəns ˈbjɛʀə*].

Jomfruløkke [*æ ˈjOmˑfʀuˌtyk*]. TM Jomfrulykke.

Kaadnerland [*kɔ.inəlanˌ*]. TM Kadnerland, Käthnerland. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kamp. I 1924 Kamp. — Navn paa en Høj. Jfr. Kamp ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Kamp, se Indl.

Kastels [*æ kasdəls*]. I 1924 Kastellet (Kastel). — „En stenet Grund uden for Nakken, som efter Fortælling har været Byggested for et Kastel i gamle Dage" (I 1924).

Kirkeland. U 1769 Kirke Land.

Kirkeløkke. TM Kirkelykke.

Kirkemade [*ɣjʀgˈmaj*]. Jb 1711 Kirchmey; Jb 1713 Kirchmay; U 1769 Kircke May; TM Kirchenmay; I 1912 Kirkmaj.

Kirketoft [*æ ˈɣiʀgˌtɔʊt*]. U 1769 Kirketoffts Hiørne; Dok. 1773 Kirchtoft, Kirchtoftsheck; TM Kirketoft; I 1912 Kirktoft, Kirktov't.

Kirketorn Toft [*ɣjʀgˈtvɑ̈ˑn ˈtɔʊt*]. TM Kirchtorntoft; I 1912 K.-Toft. — Se Kirketorn ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Skt. Kirstens Kilde, Helligkilde. Schröder Topographie 1837 St. Kirstenskilde (Kirstensoot); Trap[1] St. Kirstins Slot paa Bjerget; Trap[4] Skt. Kirsten paa Bjærget. — Jfr. Aug. F. Schmidt, Danmarks Helligkilder p. 157. Endelsen -soot hos Schröder er nty. Sood „Brønd"; det er maaske denne Form, der er blevet til „Slot" i Trap[1].

Klægbjærg. [11]/[7] 1550 Bobé, Slægten Ahlefeldt III Bil. p. 18 Klickberg. — Se u. Klægbjærg i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Kløvermark. TM Kleefeld. — Samme Lokalitet(?) som Kløverryde ndfr.

Kløverryde. I 1912 Kløverryde (Klefferye).

Knæk. TM Knäk. — Knæk, se Indl.

Kobbelbjærg. VSK Koppelbierg; TM Koppelberg. — Kobbel, se Indl.

Koldbjærg. U 1769 Kaaldbierg. — Forleddet er vel Subst. jy. Kol „Bakke, Høj".

Korsløkke [*æ ˈkɔsˌtyk*]. U 1769 Korsslyke; TM Kreutzlykke; I 1912 Korslyk.

Korteland. I 1912 Det Korte Land.

Kragebjærg [*ˈkʀɑˑxˌbjɛʀə*]. Jb 1769 (I 1912) Kragbjerg (bjerre); VSK Kragebierg.

? **Kragesgaard.** U 1769 Kragesgard, Krogeg Gaard, Kraages Gaard Fold. — Bebyggelse? Om Fold se ovf. u. Galgefald.

Kudeholm [*æ ˈkuj̈ˌhɔlm*]. — Grund i Havet. Fiskenavnet Kude „Aalekvabbe". Jfr. Naturnavnet Kujborg i Graasten, 3227.

Kusbjærg Fold. U 1769 Kussbierg Fold. — Hvis Formen er rigtigt overleveret, kunde Forleddet være Tiln. glda. Kūsi (Eks. Magnus Kusæ [26]/[11] 1356). Jfr. glsv. Kuse (Xenia Lideniana p. 95 f.), oldn. Kúsi. En anden Mulighed er Subst. glda. kusæ „Fugleskræmsel" (Peder Laale).

Laasled. U 1769 Laasleed, Laadsleds Fold; Dok. 1773 Laas-Heck; TM Laasled; I 1912 Låslej (Låsled). — Se u. Laasledløkke i Barsmark, Løjt S., 3211. Om Formen Fold i U 1769 se ovfr. u. Galgefald.

Langager. TM Langacker; I 1912 Langager.

Langballe Høj. U 1769 Lyngballe Hye; Jb 1769 (I 1912) Langbollehy fold; I 1912 Langballe-Høj (-Hy). — Om Formen Fold se ovfr. u. Galgefald.

Langdalsfold. U 1769 Lang Dals Fold. — Om Fold se ovfr. u. Galgefald.

Langeløkke [*æ ˈtaŋˑˌtyk, æ ˈtaŋˌtyk*]. I 1912 Langlyk. — To forskellige Lokaliteter.

Langstreng. U 1769 Lang Streng.

Leghøj. U 1769 Leeg Hye; I 1912 Leeghøj. — Navnet maa sammenstilles med Leghøj i Sterup S. i Angel, udtalt [*leˑæhy*]. Forleddet kunde være Subst. Leg eller Verb. lege og sigte til, at Højen har været brugt til Leg og Dans; jfr. Uldall i Fortid og Nutid VIII p. 175 ff. En anden Mulighed er dog Mandsn. glda. *Lēki, der forudsættes i flere Stednavne, bl. a. Lejbølle, Bøstrup S., Langelands Nørre-H. (VJb (13. Aarh.) Lekebole); en stærktbøjet Sideform er oldn. Leikr.

Lerager. 1534 (Oldekop) Leerager; 11/7 1550 Bobé, Slægten Ahlefeldt III Bil. p. 17 Leracker; TM Leeracker; I 1912 Leerager, Lerager.

Lerbjerg. TM Leerbjerg.

Liliekonval [*æ ˈliˌjəkOmˌfal*]. — Areal ved Næsekær. Plantenavnet Liliekonval; jfr. Formerne af dette Ord hos Feilb.

Lillemose. TM Kleines Moor.

Lonnisbjærg Fold. U 1769 Lonnisbierg Fold.

Lundager. U 1769 Lundager.

Lundbjærg [*ˈtunˌbjɛʀə*]. U 1769 die Gravensteiner Lundberg Kneck; TM Lundberg; I 1912 Lundbjerg. — Lundbjærg Dam [*lunbjɛʀəˈdam*]. TM Lundbergdam, Landbergdam. — Knæk, se Indl.

Made [*æ maj*]. U 1769 May. — Made, se Indl.

Maren Dams Gab. I 1912 Maren Dam's Gab. — Gab, se Indl.

Markbæk [*æ ˈmaʀgbæk, ˈmaʀgˌbæk*]. U 1769 Markbek; Dok. 1773 Markbeck; TM Markbek; I 1912 Mærkbæk; Gst Markbæk. — Subst. Mark.

Middelgrund [*æ mɛd.tgʀOn*]. — Grund i Fjorden.

Midtløkke [*æ ˈmedˌlyk, æ ˈmedˌtyk, æ ˈmedˌtygə*]. TM Mittellücke, Midtlykke, Midt Lykke; I 1912 Midtlyk. — Tre Lokaliteter.

Minde [*æ ˈmjnˑ*]. U 1769 Minde, Minden; TM, I 1912, I 1924 Minde; Gst Minte. — Eng og Indsø ved Mundingen af et lille Vandløb. Støder op til Nakke og Næsekær og har vel oprindelig ogsaa omfattet den sidste Lokalitet, der maa have Navn efter et Næs Syd for Kæret. Det kunde se ud til, at der ved Dannelsen af disse Navne er tilstræbt en Parallellisme. Navnet Minde maa i saa Fald stamme fra en Tid, da Bevidstheden om Ordets Oprindelse (glda. mynnæ, en Afledning af Mund) endnu var levende.

Møllebjærg [*æ ˈmœtˑbjɛʀə*].

Møllebæk Led [*æ ˈmœtˑbægˌlæj*].

Møllemark [*æ ˈmœtˌmaːig*]. TM Möllemark.

Nakke [*æ nak*]. TM Nack; I 1912 Nak. — Nakke Hage [*æ ˈnagˌˈhaˑæ*]. — Nakke er Navn paa en Pynt og Nakke Hage en derudfor liggende Grund i Fjorden. Jfr. ovfr. u. Minde. Nakke og Hage, se Indl.

Naldmade [*nalˈmaj, nalˈmaj*]. 11/7 1550 Bobé, Slægten Ahlefeldt III Bil. p. 18 Nalmay; U 1769 Naldmay, Nalmay Wiese; TM Nalmai; I 1912 Nalmaj. — Naldmade Bæk [*nalmajˈbæk*]. — Støder op til Naldmade i Graasten, Graasten S., 3227.

Nederløkke. TM Nedre Lykke.

Nedertoft [*ˈnæːəˌtɔʊt*]. TM Nedertoft.

Nissesbæk [*ˈnɛsəsˈbæk*]. I 1912 Nis' Bæk. — Mandsn. Nis.

Nykog [*æ ˈnyˌkɔʊ*]. I 1912 Ny Kov; SkovK 1926 Nykrog. — Et Stykke Agerjord i Rinkenæs Skov.

Nyland. U 1769 Nye Land; TM Nyeland.

Nyløkke. TM Neue Lykke; I 1912 Ny Lyk.

Næsekær [*ˈnæːsʟæ*]. — Kær ved Fjorden Syd for Nakke. Næse i Betydn. „Næs". Jfr. ovfr. u. Minde.

Nørreløkker [*æ ˈnöˌtygə*]. TM Nörrelykke, Nörre Lykke; I 1912 Nørlyk.

Nørremark. Jb 1711 die Norderste felder gegen buschmoes au; U 1769 Nørre Marck; Trap[1] Nørremark; TM Nodremark, Nörmark.

Nørretoft [*æ ˈnöˌtɔʊt*]. TM Nordertofte, Nordertoft.

Overløkke. TM Over Lykke.

Overtoft [*ˈɔʊəˌtɔʊt*]. TM Owertoft.

Persdam [*pæsdˈdam*]. U 1769 Pärs Damm. — Formen i U 1769 viser, at Forleddet er opfattet som Gen. af Mandsn. Per; Udtalen er vel da snarest et [*pæsˈdam*], der efter at Betydningen er glemt, er opfattet som [*pæsdˈdam*] „Pestdam".

Pinhave [*æ ˈpiːnˌhaʊ.*]. TM Püefen, Püeher?, Piinhav; I 1912 Pinhav. — Forleddet er Subst. Pine, der formodentlig sigter til Jordens ringe Kvalitet. Jfr. Pinhave i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204.

Pold. TM Pold. — Pold, se Indl.

Proceseløkke [*æ pʀOˈsæsˌtyk*]. I 1912 Proceslyk. — Navn paa en Løkke, hvorom der har været ført Proces. Navnet stammer ifl. I 1912 fra 1850erne.

Præsteløkke [*æ ˈpʀæːsdˌtyk*].

Pugstætte. U 1769 Pug Stäte. — Maaske af Subst. Puge „Nisse". Jfr. Spøgstætte ovfr. u. Bækken.

Pustgab [*æ pusdgaf*]. I 1924 Pustgab (Pustgaff). — Subst. Pust. Ifl. I 1924 „Stedet, hvor Vinden ordentlig kan tage fat". Et Bakkeskaar ved Kysten.

Ravnsbjærg [*ʀaʊ.nsbjɛʀə, ˈʀaʊːnsˌbjɛʀə*]. Oldekop Ravnsberg; I 1912, I 1924 Ravnsbjerg; SkovK 1926 Ravnsbjærg. — Fuglenavnet Ravn eller Mandsn. glda. Rafn.

Rinkenæs Bugt. Søkort 1933 Rinkenæs Bugt. — Se Rinkenæs ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Rinkenæs Mark. Trap[1] Ringenæs Mark. — Ifl. Trap[1] Navn paa Jorderne Nord og Vest for Kirkevejen.

Rinkenæs Skov [*æ sgɔʊ*]. [11]/7 1550 Bobé, Slægten Ahlefeldt III. Bil. p. 18 Ringknisse holt, Ringknisse holte; Gst 1857—58 Ringenæs Skove; TGst Rinkeniser Holz; Gst Rinkenæs Skov.

Rodeager [*ʀoːjaxə*]. TM Rohacker; (her?) I 1912 Roj; I 1924 Røjager. — Ved Rinkenæs Skov og ifl. I 1924 ryddet Skovland. Om Rode se u. Rode i Brede S., 3117.

Rojbæk. U 1769 Roybeck. — Roj, se Indl.

Ruglløkke. U 1769 Sønder Ruglücke, Wester Ruglycke, Sønder Ruglycke Veyen; Dok. 1773 Rocken-Lycke.

Ryde [*æ ˈʀyːə*]. Oldekop „auf der Rühe". — Agerjord. Muligvis to Lokaliteter. Ryde, se Indl.

Ræveryndel [*æ ˈʀæ̊ʊəˈʀɥŋət*]. U 1769 Ref Ryndel. — Agerjord. Formodentlig af Dyrenavnet Ræv, men i den moderne Udtale er Forleddet omtydet til Røver.

Rævsager. SkovK 1926 Rævsager. — Dyrenavnet Ræv.

Rønnesvad. U 1769 Rømusvadt, Ronneswadt, Rönneswatt; VSK Rønnevad.

Rørbed [*æ ˈʀø·əˌbæj*]. — Navn paa en lille Bugt, der ifl. Opt. 1932 er fuld af Tækkerør. Se u. Rørbed i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Rørmade [*æ ˈʀo̤ˌmaj*]. TM Rödmai; I 1912 Rørmaj; SkovK 1926 Rødmaj. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

Saksager. U 1769 Saxagger. — Mandsn. glda. Saxi eller muligvis Subst. Saks i Betydningen „Saks til Dyrefangst".

Sandager Huk. 1692 Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer p. 87 Sandager Huk. — Samme Lokalitet som Brændstoft Huk ovfr. Se Sandager ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Sandager Skanse. Gst 1857—58 Sandager Skandse. — Se Sandager ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Schweiz [*svæjds*]. SkovK 1926 Schweiz. — Bakket Areal i Rinkenæs Skov. Støder op til Schweiz i Graasten, 3227.

Sillemose [*sjtəmʊs*]. U 1769 Selle Moß Fold, liden Selle moß; TM Cellemose. — Plantenavnet Selje „Pil". Om Fold i U 1769 se ovfr. u. Galgefald.

Sivsig. TM Siverssig; I 1912 Siversig.

Skidenled. U 1769 Skidenled.

Skovbjærg. TM Schouberg.

Skovland. U 1769 Skov Land.

Skovskifte. TM Wester Holzschifte.

? **Skovsmade.** TM Schosmai.

Skrædderkobbel [*æ ˈsgʀæ·əˌkɔfət*]. U 1769 Skreder Koppel; Jb 1769 (I 1912) Skrerrelyk.

Skyttehave. U 1769 Schøtt Hauge.

Smedeforte [*æ ˈsmæj·ˌfo·t*].

Smedeland [*ˈsmæj·ˌlaŋ*].

Snabe [*æ ˈsna·f*]. TM Snaf; I 1912 Snâf. — Agerjord. Snabe, se Indl.

Snaphave [*snabˈhaʊ.*]. TM Schnaphau, Schnaphan; I 1925 Snephav. — Snap, se Indl.

Snævring [*æ ˈsnæʊ·ʀɪ̣ŋ*]. Oldekop Snevring; I 1924 Snævring. — Et smalt Vejstykke.

Sortelaager [*æ ˈso·dˈlɔxə*]. — I Rinkenæs Skov.

Spanbæk [*ˈsban·bæk*]. U 1769 Spannbek; TM Spanbek, Spanbeklykke; I 1924 Spangbæk. — Bæk og Agerjord paa Grænsen mellem Rinkenæs og Bækken. Forekommer ogsaa som Husnavn med Udtalen [*ˈsbaŋˌbæk*], se ovfr. u. Bebyggelsesnavne, men Formen [*ˈsban·bæk*] er sikkert den ægte. Navnet er antagelig et oprindeligt Spangbæk, da Bebyggelsen 1610—11 skrives Spange becke. Spang, se Indl.

Sprænmose. U 1769 Sprenmose. — Plantenavnet jy. Sprægen „Bregne".

Stensgaard. U 1769 Steensgaards Agger, Steensgaards Fold. — Om Fold se ovfr. u. Galgefald.

Stenshøj [ˈ*sdænshy*]. I 1912 Stenshøj (Stenshy); I 1924 Stenshøj (Stensig). — Stenshøj Vig [*sdænshyˈvi.x*]. — En lille Halvø med en Stenbro ud i Vandet.

Stenstætte [ˈ*sdænˑˌsdæˑt*]. — Navn paa en Stente.

Stenvad [ˈ*sdɛnˑvaj*]. U 1769 Stenvay Forte; TM Steenwaitofte; I 1924 Stenvejsfurt. — Vejstykke. Forte, se Indl.

Stok [*æ sdɔk*]. — Bro. Stok i Betydningen „Gangbræt over Vandløb".

Storebjærg [*dɜ ˈsdoˑəˈbjɛʀə.*].

Storemose. TM Grosses Moor.

Storeskifte [ˈ*sdoˑəˌsgæ̆ə.t*].

Stranderød Bugt [ˈ*sdʀaŋəhOjˌbOxd*]. Gst, Søkort 1933 Stranderød Bugt. — Se Stranderød ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Stranderød Løkke. I 1912 Strandrød Lyk. — Se Stranderød ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Stænge [*æ sdæŋˑ*]. — S. Lok. som Huk ovfr. Stænge har sikkert her den fra Møn kendte Betydning „den Forlængelse af et Gierde ud i Vandet, der giøres af Stænger eller Lægter"; se Gunnar Knudsen i DF I p. 66. Samme Betydning kendes fra Sønderjysk. I et Haandskr. fra Nykirke S. i Angel „Nachrichten für die Posteritæt betreffend das Pastorat zu Neukirchen" 1759 hedder det: „wollen aber die Nachbaren den Zaun und Stänge an der See halten".

Sydvestløkke. TM Südvestlykke.

Sønderløkke [*æ ˈsyŋəˌtyk*]. TM Sönderlykke; I 1912 Sønderlyk. — To Lokaliteter.

Søndermark [*æ ˈsyŋəˌmaɹg, æ syŋəmaɹg*]. Jb 1711 Suyderfelde, Süderfeld; U 1769 Store Sønder Marck, Lieden Sünder Marck, liden Søndermark; Trap[1] Søndermark; TM Süderfeld, Söndermark.

Søndertoft. TM Südertoft.

Tavhave. U 1769 Taug Haug Forte Fold. — Om Formen Fold se ovfr. u. Galgefald.

Teglhage [*æ ˈˈtæjˑtˌˈhaˑx*]. — Grund i Havet udfor Teglplads ndfr.

Teglplads. TM Ziegelplatz; Coupon 1875 Ziegeplatz. — Areal ved Kysten Nord for Dalsgaard. Her har formodentlig ligget et Teglværk.

Terkelsbjærg. $^{11}/_{7}$ 1550 Bobé, Slægten Ahlefeldt III Bil. p. 18 Terkelsbergk, Torkelsberg.

Tolsløkke. U 1769 Tols Lüke. — Se ndfr. u. Tolsmade.

Tolsmade [*tɔlsˈmaj*]. TM Tollsmay; I 1912 Midttaalsmaj. — Forleddet kunde være et sammensat Stednavn paa -sø og kunde i saa Fald sammenstilles med Tolsø i Barsmark, Løjt S., 3211.

Traasbjærgmade. TM Traasbjergmai. — Hvis Formen er rigtigt overleveret, kan Forleddet være af samme Oprindelse som i Traasbøl, Felsted S., 3224.

Trappe Ager. U 1769 Trapager. — Ligesom de følgende Navne efter Landsbynavnet Trappen; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Trappe Bugt [*æ ˈtʀabˌbOxd*].

Trappe Fald [*æ ˈtʀab ˈfOl*]. U 1769 Trap Fold. — Om Formen Fold se ovfr. u. Galgefald.

Trappe Krog [*æ ˈtʀab ˈkʀoˑx*]. U 1769 Trap Krog. — Krog, se Indl.

Travelsbjærg. U 1769 Trauelsbierg. — Mandsn. sønderjy. Trauels, en Sideform til Troels; jfr. u. Travelseng i Hostrup S., 3131.

Troldkær. U 1769 Troldkier.

Tummelsbjærg. U 1769 Tommelsbierg; TM Tummelsberg. — Forleddet er snarest Gen. af et Personnavn. Man kunde tænke paa glda. *thumæl „Tommelfinger", brugt som Tilnavn; jfr. oldn. Tiln. Þumli.

Tustoft. TM, I 1912, SkovK 1926 Tustoft. — Forleddet kan være Gen. af Mandsn. Tue (Kok II p. 54 f.); jfr. Tustoft i Hinderup, Hellevad S., 3202.

Tving [*æ tvi̯ŋ*]. — En Del af Buskmose Skov. Se u. Tving i Kolstrup, Aabenraa Kbst., 3191.

Tørsbøl Mark. U 1769 Tørsbøllmark. — Efter Nabobyen Tørsbøl i Kværs S., 3228.

Udsgaard. U 1769 Udsgaard. — Forleddet kan indeholde Mandsn. glda. Ūgot, jy. Ud.

Ulsnæs [*ul̥snɜs, ul̥snɪ̥s*]. 11/7 1550 Bobé, Slægten Ahlefeldt III Bil. p. 18 Vlsnisse; Mejer 1648 Ulsnis; Mejer 1649 Ulsenyss; J. Sørensens Kort c. 1692 uls Næs; Jb 1777 Ulsnis, Ulsnæs; Gst 1857—58 Ulvsnæs; Trap[1] Ulvsnæs-Skov; TM Alsinis; Oldekop Ulsnis. — Mandsn. glda. Ulf eller maaske Dyrenavnet Ulv.

Vaarhøj [*ˈvå·hy*]. TM Waarhoy; Oldekop Waarhöi; I 1924 Vaarhoj. — Subst. glda. warth „Vagt". Fra Højen er der ifl. I 1924 „Udsigt over den største Del af Sognet og Omegnen".

Ved de to Led. TM Weddetoled.

Vesterløkke. TM Westerlykke.

Vestermark. Jb 1711 Westerfelde; U 1769 Lieden Vester Marck, Store Vester Mark; Dok. 1773 Westerfeld.

Vesterskifte. TM Westerschiften; I 1912 Vesterskifte (Vesterskøvt).

Vestertoft. TM Westertoft; I 1912 Vestertoft.

Volsballe Mark. TM Wolfsballigfeld; I 1912 Volsballe mark. — Efter Bebyggelsen Volsballe i Holbøl S., 3231.

Volsbæk. Mejer 1648 Wulsbeck. — Ved Volsballe; se u. Holbøl S., 3231. Navnet er Ellipse for *Volsballe Bæk, men er muligvis dannet af Mejer.

Vredskær. U 1769 Vreds Kier.

Æbild [*ˈɔsəˌæfi̯l̥, ˈnæ·əˌæfi̯l̥*]. U 1769 Æble Fold; TM Aeblefold; I 1912 Æfel (Æble). — Se u. Æbild i Nabobyen Kværs, Kværs S., 3228. Der er ingen topografisk Forbindelse med dette Navn. Om Fold se ovfr. u. Galgefald.

Østermark. TM Osterfeld; I 1912 Østermark.

Østerskifte. TM Osterschiften, Osterskiften; I 1912 Østerskifte.

Østertoft. TM Ostertofte; I 1912 Østertoft.

3231. HOLBØL SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Holbøl, Lb [*vOt.bǫt, vå·bǫt*]. SJb 1436 Holbul, Hollebu; SJb 1462 Halebul; Sk 1539 Holbull; Sk 1541 Hollbull, Hollebull; Jb 1542—43, Sk 1543, Reg 1580, Jb 1604—05 Holbull; Jb 1613 Hollebüll; Jb 1639—40 Holbull; Mejer 1648, Danckw 1652 Holebull; Jb 1672 Holbiue; Contr. Geest 1689 Holbüel; Jb 1709 Hohlbüll, Hohl-Büll; DAtl Holebøl; VSK Holebøl; Gst 1857—58, Trap[1] Holbøl; TGst Holebüll; Postadr9, Gst Holbøl. — Forleddet er Subst. glda. hol „Hulhed, Hul". Ikke alle Stednavne paa -bøl er sammensatte med Personnavne, jfr. Mosebøl i Skærbæk S., 3089, Skovbøl i Felsted S., 3224, og Majbølgaard i Uge S., 3221.

Aahus [*æ åhʊs*]. TM, Gst Aahus. — Ligger ved Gejl Aa.

Balle, Hs. Postadr9 Balle. — Jfr. Ballegaard ndfr.

Ballegaard, Gd [*ˈbatəˌgå.ə*]. Postadr9, Gst Ballegaard; Trap[4] Ballegd. — Af Naturnavnet Balle i Hønsnap.

Blæsbjærg, Gd [*ˈblæ·sˌbjɛʀə*]. — Af Verb. blæse.

? **Bondesbro Kro.** DAtl Bundesbruk-Kroe; Dörfer Topographie 1805 Bondebrücke; Schröder Topographie 1837 Bondesbrücke. — Andet Navn paa Holdbi ndfr. Forleddet er rimeligvis et Mandsn. glda. Bōndi. Efterleddet er oversat til ty. -brücke „Bro". Kroen ligger ved en Bro over Gejl Aa.

Damkærgaard, Gd. Postadr9 Damkær; Trap[4] Damkærgd. — Dam, se Indl.

Elsø, Gd. Trap[4] Elsø. — Af Naturnavnet Ellesjøv i Hønsnap.

Fladbjærggaard, Gd [*fta·bjɛɹə*]. Gst Fladbjærg Gd; Trap[4] Fladbjærggd. — Af Naturnavnet Fladbjærg i Vilsbæk.

Fruerskov, Gd [*ˈfʀu·əˌsgɔʊ*]. (Her?) Reg 1580 Fruwerlunt; DAtl, Schröder Topographie 1837 Frauenholz; Gst 1857—58 Frueskov; TGst Frauenholz; Postadr9, Gst Frueskov; Trap[4] Fruerskov. — Laa ifl. DAtl til Vor Frue Kirke i Flensborg, deraf Navnet. Fruer er glda. Gen. paa -r af Subst. Frue.

Fuglsang, Gd [*fɔʊ·tsaŋ*]. — Fuglsang anvendes især som Navn paa Gaarde og Huse, i Skovegne som Navn paa Vandmøller, Skovridergaarde og lignende Steder (Joh. Steenstrup, De danske Stednavne[2] p. 67), jfr. Fuglsang, Navn paa et Hus i N.-Løgum S., 3117. Se iøvrigt om Navnets Historie J. W. Muller i „Nomina Geographica Neerlandica" VII p. 108 ff.

Fæstning [*æ ˈfæsdnjŋ*]. — Andet Navn paa Kelstrupskov, s. d.

Gejl, Øster-, Lb [*øsdəge·l̥*]. Sk 1543 Osther Gellowe, Ostergeld; Mejer 1648 Ostergeil; Danckw 1652 Ostergeild; Jb 1709 Oster-gehl,

Ostergehl; DAtl Geel; VSK Østergeil; Gst 1857—58 Øster Gejl; Trap[1] Øster-Geil; TGst Ostergeil; Postadr9 Ø.-Gejl; Gst Ør Gejl. — Hed ældst Øster-Gejlaa i Modsætning til Vester-Gejlaa, som nu blot hedder Gejlaa, s. d. ndfr.

Gejlaa, Lb [*gel̥ˈå.*]. Sk 1543 Wester Gellowe, Geilwra; Mejer 1650, Danckw 1652 Geildaw; Jb 1709 Geelaw, Geellau, Geellauw; DAtl Gellaa ɔ: Vestergeel; VSK Gelaae; Gst 1857—58 Gejlaa; Trap[1] Geilaa; TGst Gehlau; Postadr9, Gst Gejlaa. — Landsbyen har Navn efter Aaen Gejl Aa, se ndfr. u. Naturnavne i Gejlaa.

Gejlaa Krogaard, Gd. Trap[4] Gejlaa Krogd.

Gejlaa Mark, Gde og Hse. Postadr9 Gejlaa Mark; Gst, Trap[4] Gejlaamark.

Gejlholm, Gd [*ˈgæj̥·t̥ˌhɔt.m*]. Gst, Trap[4] Gejlholm. — Gaarden hører til Vilsbæk og har ingen topografisk Sammenhæng med Gejl Aa. Af Plantenavnet Gejl „Gyvel".

Gosenland, Gd [*ˈgoʊ·sənˌlaŋ*]. I 1912, Trap[4] Gosenland. — Navnet er dannet af det bibelske Landskabsnavn Gosen, jfr. Gosen i Hovslund, Ø.-Løgum S., 3204. Navnene er rimeligvis af lærd Oprindelse.

Gravhus. TM Gravhuus.

Grimtoft, Gd [*ˈgʀɛ̨mˌtɔʊt*]. Gst, Trap[4] Grimtoft. — Af Mandsn. glda. Grīmi.

? **Havbak,** Hs [*håʊ.bax*]. Dok. 1773 Hauberg-Hoff. — Af Subst. Hav efter Beliggenheden ved Havet og Subst. Bakke, som godt kan findes i nyere Navne, eller muligvis nty. Haubarg, som egentlig er Navn paa en særlig Hustype i Eidersted og Ditmarsken, men som ogsaa bruges som Betegnelse for ethvert større Husmandshus i Marsken (Mensing).

Hesselgaard, Gd [*hɛsəlˈgå.ə*]. Jb 1711 Hesselgaard; Jb 1712 Hißelgaard; DAtl Hisselgaard; VSK Hesselgd.; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Postadr9 Hesselgaard, Ny-Hesselgaard; Gst Hesselgd. — Hører kommunalt til Holbøl S., men kirkeligt til Rinkenæs S. Af Trænavnet jy. Hessel „Nøddebusk".

Hjortholm, Gd [*ˈjɔ.ɪdˌhɔt.m*].

Hokkerup, Lb [*hɔgəʀʊp*]. 6/6 1500 (16. Aarh.) Hocherop; Jb 1543 Hockerupp; Sk 1543 Hockerupp, Hockeroppe; Jb 1613, Mejer 1648 Hockerup; Danckw 1652 Höckerup; Reg 1685 Hockerup; Jb 1709 Hockerupp; Jb 1711, Jb 1712, U 1712 Hockerup; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Hokkerup; TGst Hockerup; Postadr9, Gst Hokkerup. — Forleddet er det frisiske Mandsn. Hokke (Winkler, Lijst van Friesche Eigennamen, p. 171). Frisiske Mandsnavne forekommer nu og da i sønderjy. Stednavne, f. Eks. Okke i Okholm i Tønder Købstad, 3092, og i V.-Vedsted S., 2708, samt i Occograff i Brundlund, Aabenraa Købstad, 3191, og Occodal i Hovslund, Ø.-Løgum S., 3204.

Hokkerup Hede, Gde og Hse. Gst Hokkeruphede.

Hokkerup Vestermark, Gde og Hse. Trap[4] Hokkerup Vestermark.

Holbøl Mark, Gde [*ˈvå·bəlˌmaɹg, ˈvOt·bəlˌmaɹg*]. TGst Holebüllfeld; Postadr9 Holbøl Mark; Gst, Trap[4] Holbølmark.

Holdbi, Kro [*hɔtˈbi̥*]. DAtl Holby eller Bundesbruk-Kroe; VSK Holbi Kro; Schröder Topographie 1837 Holbie (Bondesbrücke); Gst 1857—58 Holdbi; Trap[1] Holbi Kro; TM Holbi; TGst Holbie; Postadr9, Gst Holdbi Kro. — Af Verb. holde og Adv. bi, jfr. Snur-om, Navn paa Gde og Hse med Kro i Kværs S., 3228.

Holmgaard. U 1712 holmegards Land.

Hønsnap, Lb [*hönsnap*]. RegCapSlesv c. $^{15}/_{8}$ 1352 (1661—70) Hoenschnap, Honschnap; RegCapSlesv 1445—50 (c. 1700) Honsnap, Hornsnap; Sk 1483, $^{31}/_{10}$ 1493 Honsnap; Sk 1499 Honsznapp; Reg 1572 Honesnap; Reg 1602 Honsnap; Mejer 1648 Hoenschnap; Sk 1651—52 Honschnap; Danckw 1652 Höenschnapp; Contr. Geest 1682 Hönschnap; DAtl Hønsknap; VSK Hønsenap; Gst 1857—58, Trap[1] Hønsnap; TGst Hönschnap; Postadr9, Gst Hønsnap. — Af Subst. Hjørne i en jysk Biform Hørne, som nu og da forekommer i sønderjy. Stednavne, eller Fuglenavnet Høne, Plur. Høns og Subst. Snap, hvorom se Indl. u. Snabe.

Hønsnap Mark, Gde og Hse. Postadr9 Hønsnap Mark; Trap[4] Hønsnapmark.

Isaksminde. TM Jsaaksminde.

Kaffegab, Gd [*æ ˈkafəˌgaf*].

Keldbjærg, Gde og Hse [*ˈkeˑlˌbjɛʀə*]. Jb 1613 Kellertofft; Regnsk 1670 Kehlbargh; Reg 1685 Kehlbarg; DAtl Kielberg; TGst Keelberg; Postadr9 Keldbjerg; Gst Keldbjærg; Trap[4] Keelbjærg. — Af Subst. gldа. kældæ, sønderjy. [*keˑl*] „Brønd, Kilde".

Kelstrupgaard, Skovfogedbl. Sk 1539 Kelstorp; Jb 1542—43, Sk 1543 Kielstorpp; Reg 1580 Kelstorp; Mejer 1648 Kielstrup, Kielstrupgard; Danckw 1652 Kiepstrup, Kiepstrupgard; Jb 1709 Killstrupp; DAtl Kielstrup Hgd; VSK Kielstrup; Gst 1857—58, Trap[1] Kjelstrup; TGst Kielstruphof; Trap[4] Kelstrupgd. — Af Mandsn. jy. Keld, gldа. Kætil, oldn. Ketill.

Kelstruphus, Skovløberhs. Trap[4] Kelstruphus. — Se Kelstrupgaard ovfr.

Kelstrup Mark, Gd. Schröder Topographie 1837 Kjelstrupfeld; Gst 1857—58 Kjelstrupmark; TGst Kielstrupfeld; Postadr9 Kelstrup Mark. — Se Kelstrupgaard ovfr.

Kelstrupskov, Lb [*ˌkɛlsdʀʊbˈsgɔʊ*]. Gst 1857—58, Trap[1] Kjelstrupskov; TGst Kielstrupholz; Postadr9 Kelstrup Skov; Gst Kelstrupskov. — Før sagde man altid [*æ ˈfæsdnjŋ*]. Om Forleddet se ovfr. u. Kelstrupgaard.

Klokkehus, Hs [*æ ˈklɔghus*]. — Jfr. Gaardnavnet Klokkehus i Tinglev S., 3136.

Koldmose, Gd [*ˈkoˑlmOs*]. Schröder Topographie 1837 Koldmoos; Gst 1857—58, Trap[1] Kuldemose; TGst Koldmoos; Postadr9, Gst Koldmose. — Af Adj. kold.

Lundsgaard, Gd [*loŋsˈgɑ.ə*]. I 1912, Trap[4] Lundsgd. — Tidligere ogsaa kaldet Overballe, s. d. ndfr.

Nederballe. I 1912 nedballe. — Del af Hønsnap By, bestaaende af fem Gaarde (I 1912), jfr. Overballe ndfr.

Nederballe [*ˈnɛˑəˌbaˌtə*]. — Navn paa den nordlige Del af Hokkerup By, ogsaa kaldet Ramsherred, s. d. og jfr. Overby ndfr.

Nederby. TM Nedre By. — Del af Hokkerup By.

Oksenkær, Gd, tidl. Kro [*ˈɔʊsəlˌkɛˑɹ*]. Schröder Topographie 1837 Aussenkjer; Gst 1857—58, Trap[1] Oxekjær; TGst Aussenkjer; I 1912 Ausenkjær; Postadr9, Trap[4] Oksenkær; Gst Oksekær. — Gaarden har Navn af Naturnavnet Oksenkær i Vilsbæk, s. d. ndfr. Forleddet, som er en Form af Dyrenavnet Okse, er i den optegnede Udtale blevet omtydet til Subst. jy. Aksel „Skulder".

Okseø, St.-, L.-. — Se u. Naturnavne i Hønsnap.

Osved. Schröder Topographie 1837 Oesede. — Andet Navn paa Fruerskov ovfr. Ligger ved den samme Bæk som Os i Hokkerup, s. d. ndfr. u. Naturnavne. Efterleddet er glda. with „Skov".

Overballe. I 1912 overballe. — Del af Hønsnap By, bestaaende af fem Gaarde (I 1912), jfr. Nederballe ovfr.

Overballe, Gd [ˈɔʁəˌbaɫə]. — Ældre Navn paa Lundsgaard.

Overby [ˈɔʁəˌby]. TM Ovre By. — Sydlige Del af Hokkerup.

Ramsgaard, Gd [ʀamsˈgɑ̊.ə]. Gst Ramsgaard; Trap[4] Ramsgd. — Navn paa en Gaard i den nordlige Del af Hokkerup By, som kaldes Ramsherred eller Nederballe.

Ramsherred [ˈʀamsˌhæɹd]. — Navn paa den nordlige Del af Hokkerup By, som ogsaa kaldes Nederballe, s. d. og jfr. Overby ovfr. Se iøvrigt Ramsherred, Gade i Aabenraa Købstad, 3191.

Rønshoved, Lb [ʀönsˈˈho·i̯]. Reg 1685, Jb 1711 Randeshövet; Jb 1712 Randeshovet, Ranshovet; Reg 1712 Randeshovet; DAtl Randeshoft ɔ: Rønshoved; Gst 1857—58, Trap[1] Rønshoved; TM Randershof, Randerhof; TGst Randershöft; Postadr9, Gst Rønshoved. — Den optegnede Udtale hviler paa den moderne Skrivemaade, som gaar tilbage til DAtl, hvor det oprindelige Navn Randeshoved forklares som Rønshoved af Trænavnet Røn. Forleddet i Randeshoved er rimeligvis et Mandsn. glda. Randi med yngre Genitiv paa -s.

Rønshovedgaard, Gd [ʀönsˈˈho·i̯]. Handb. des Grundbesitzes 1912 Randershof; Postadr9 Rønshoved Gd; Gst Rønshoved Gd; Trap[4] Rønshovedgd. — Jfr. Rønshoved ovfr.

Skovgaard, Gd [ˈsgɔʁˌgɑ̊.ə]. Trap[4] Skovgd.

Slot, Gd [æ sɫɔd]. — I Kelstrupskov.

Smøredaase, Hs [æ ˈsmo̤·r̥ˌdo·s]. — I Kelstrupskov. Af Verbet smøre og Subst. Daase; Navnet betyder da formodentlig en Daase, hvori man har (Vogn-)Smørelse.

Staaf, Gd [sdo·f, æ sd0p]. TM, Gst Stop; Trap[4] Staaf. — Gaarden ligger mellem Holbøl Skov og Engdragene ved Gejl Aa, saa Navnet er rimeligvis Subst. Stubbæ, som enten er Plur. af Stub eller et deraf dannet Kollektiv i Betydningen „Krat, Samling af lav og forkrøblet Trævegetation, især Mosekrat" (DS II p. 140). Jfr. Steenstrup, Indledende Studier over de ældste danske Stednavnes Bygning p. 44 f. Udtaleformen [æ sd0p] er en Gengivelse af Skrivemaaden i TM og paa Gst, medens Udtaleformen [sdo·f] og Skrivemaaden i Trap[4] Staaf er en Gengivelse af *[sd0(.)f] med Forlængelse af Vokalen paa Grund af Accent 2.

Sønderbjærg, Hse [ˈsɥŋəˌbjɛɹə]. — Huse langs med Strandvejen.

Søndergade. I 1912 synnegad. — To Gaarde i Hønsnap By.

Sønderhav, Lb [ˈsɥŋəˌhaʁ.]. Schuldprot. Flensb. 1733 Beym S:Haff; Gst 1857—58, Trap[1] Sønderhave; TGst Süderhaff; Postadr9, Gst Sønderhav. — Efterleddet er Hav brugt om Flensborg Fjord og hverken Have eller Hoved.

Sønderskov, Hse. Jb 1712 Süder holtz; U 1712 Suder Holtz; VSK Sønderskov Huuse.

Tallingbjærg, Gd [talɪŋˈbjɛʀə]. TGst Tallingberg; Gst, Trap[4] Tallingbjærg. — Af Naturnavnet Tallingbjærg i Hokkerup ndfr.

Teglgaard, Gde [æ tæi̯·lgɑ̊]. — Tidligere Teglgaard.

Undelev, Gde [ˈuŋ·ɫə]. Sk 1543 Vndellowe, Vndeleue; Mejer 1648

Wundelef; Danckw 1652 Wundeleff; DAtl Underlev; VSk Ondelef; Gst 1857—58, Trap[1] Undelev; TGst Undeleff; Postadr9, Gst Undelev. — Mandsn. glda. Unni.

Undelevgaard, Gd. Trap[4] Undelevgd. — Se Undelev ovfr.

Under Kløve, Hs [*ɥŋə æ ˈkɫæ̊ə*]. — I Hokkerup. Kløv, se Indl.

Vilsbæk, Lb [ˈ*vets*ˌ*bæk*]. VJb 1231 (13. Aarh.) Wiuælsbæc; RegCapSlesv 1445—50 (c. 1700) Wyvelsbek; Sk 1543 Wyuælbeke, Welsbeke, Wylsbeke; Mejer 1648 Wilsbeck; Danckw 1652 Wilssbeck; Jb 1709 Wilsbech, Wilsz Beck, Wilszbeck; DAtl, VSK Vilsbek; Gst 1857—58, Trap[1] Vilsbæk; TGst Wilsbek; Postadr9, Gst Vilsbæk. — Af et glda. Mandsn. *Wivil, svarende til oldn. Vífill, glsv. *Vivil i Stednavnet Viuilstadha 1336 (Lundgren-Brate p. 302).

Vilsbæk Mark, Gde og Hse. TGst Wilsbekfeld; Trap[4] Vilsbækmark.

Volsballe, Hse [ˈ*vOtsbatə*]. Mejer 1648 Wulsbul; Mejer 1649 Wulsball; Danckw 1652 Wulssboll; Reg 1685 Wulffs Ballie; Jb 1711 Wolfsballig; Jb 1712 Wolffsballig; U 1712 Volfsballig; Jb 1833, Jb 1843 Wolfsballig; DAtl Volsballig; Gst 1857—58, Trap[1] Volsballe; TGst Wolfsballig; Postadr9, Gst Volsballe. — De ældste Skriveformer viser, at Forleddet er Mandsn. Ulv, eller Appellativet Ulv, anvendt som Tilnavn eller Slægtsnavn, hvilket ikke er ualmindeligt i Jylland (Feilb. IV p. 970). Skrivemaaderne er alle tyske el. paavirkede af mnty. wulf, hty. Wolf. Udtalen er dels paavirket af den hty. Skrift, dels omtydet som Mandsn. jy. Volle.

Ørevad, Gd [*ø·ʀəva*]. — I Kelstrupskov. Forleddet er Gen. Plur. af Subst. ænyda. ø̄r „Sten, Grus" eller en Afledning *ø̄re, svarende til no. Dial. øyra „gruset Land".

Østerbjærg, Gde [ˈ*ǫsdə*ˌˈ*bjɛʀə*]. — Gde i den nordøstlige Del af Vilsbæk.

B. NATURNAVNE.

GEJLAA.

Aaeng. TM Aaeng.

Agermark. TM Agermark. — Ager, se Indl.

Bolleshøj [*bOtəsˈhy*]. — Af sønderjy. Bolle „Tyr".

Broeng [ˈ*bʀO*ˌ*æŋ*]. TM Broeng. — Eng ved Broen over Gejl Aa.

Bromølle [*bʀOˈmǫt·*]. TM Bromöl; I 1912 bromøl. — Navn paa Enge.

Dam. TM Damm; I 1912 dam. — Agerjord. Dam, se Indl.

Døbbel [*æ dǫfət*]. TM Düffel; I 1912 døffel. — Agerjord ved Gejlaa By. Af Subst. jy. Døbbel „Dynd, Mudder", der formodentlig i Stednavne kan betyde „Vandhul".

Fikke. I 1912 Fik. — Eng. Af jy. Fikke „Lomme", et Navn, som ofte forekommer om Engstykker.

Fruens Dige [ˈ*fʀu·nsˈdi·x*]. I 1912 fruensdig. — Navn paa Skeldiget mellem Gejlaa og Stoltelund, Tinglev S.

Fælled [*æ ˈfæ·təd*]. I 1912 Fælled. — Navn paa større Areal. Fælled, se Indl.

Gammeleng. TM Die alte Weide.

Gejl Aa [*æ* ˈˈ*ge·l*ˌ*d.*]. Mejer 1648 Geyllaw, Geil aw; Mejer 1650 Geild; DAtl Geilaae; Gst 1857—58 Gejlaa; Trap[1] Geil-Aa, Geilaa; TGst Gehlau;

TM Geilau, Gehlau; I 1912 Gejlaa, Geelaa; Gst Gejlaa. — Navnet er blevet associeret med Plantenavnet Gejl „Gyvel", hvilket tydeligt fremgaar af Skriveformerne, men Udtalen viser hen til en Grundform *galdia- > gæld-, oldn. geldr, sv. gall, med Betydningen „gold, ufrugtbar", idet Navnet saa skulde sigte til daarligt Fiskeri, sammenlign hermed et ellers ukendt middelalderligt svensk Ord galwatn „aqua non habens pisces", d. v. s. „Vand, hvori der ikke er Fisk" (Erik Neuman, Latinskt-svenskt glossarium p. 451). Ganske vist maa man i saa Fald regne med noget ændrede Naturforhold, idet Aaen ifl. stedlig Oplysning i vore Dage ikke skal være helt fiskefattig, selv om der ikke findes ret mange Ørreder. Skrivemaaden Geild paa Mejers Kort fra 1650 tyder paa, at Aanavnet oprindelig har været usammensat, „den golde, ufrugtbare", og at Efterleddet -aa er senere tilsat. I Tinglev S., 3136, u. Gejl Aa forklares dette Navn af Bynavnet Øster-Gejl, men ogsaa dette Bynavn skrives ældst i Sk 1543 Osther Gellowe ved Siden af Ostergeld, hvilket ogsaa tyder paa, at Aanavnet er det primære.

Gejlaa Mark. TM Gelaamark. — Efter dette Jordstykke har nogle Gde og Hse Navn.

Gejlpold [*ˈgɛi̯ːtˌpʌl*]. U 1780 Geilberg; TM Geilpol; I 1912 gejlpold. — Ligger i Nærheden af Gejl Aa, hvorfor Navnet kunde tænkes at være en Ellipse af Sammensætningen *Gejlaapold; maaske er Forleddet dog blot Plantenavnet Gejl „Gyvel".

Grøftager [*æ ˈgʁæsdˌaxə*]. TM Gröftager; I 1912 grøvtager.

Havrestykker [*æ ˈhasəˌsdygə*]. TM Havrestykke; I 1912 havestykke.

Hedeholm. U 1780 die Heyde Holm; TM Hedeholm.

Hedemose. I 1912 Hedemose.

Hesteløkke. TM Hestlyk.

Hyrdeeng [*æ ˈhiːəˌæŋ*]. TM Hyrdeeng; I 1912 hiereng.

Hærvej. U 1780 Westen dem Herrwege. — Samme Vej som Oksevej ndfr. Se Hærvej, Rise H., 3210.

Kaadners Vandløb. TM Kaadners-Vandlöb. — Af sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalvetoft [*æ ˈkaˀˌtɔsd*]. TM Kalvtoft; I 1912 kaltoft.

Kirkevej [*æ ˈkjɛgˌvæi̯*]. — Vejen til Sognekirken i Holbøl.

Kløverløkke. TM Klöverlük.

Kær [*æ kjɛːi̯*]. TM Kjär; I 1912 Kær, kjær. — Kærholm. TM Kjärholm. — Kærvej. U 1780 der Kiär-Weg; TM Kjärwei.

Lavløkke. I 1912 lavlykke.

Lilletoft. TM Lille Toft.

Malkepladsen. TM Paa Malkepladsen.

Nørrehede. TM Nörre Hede.

Nørremark [*æ ˈnöˌmaːig*]. TM Nörremark, Norderfeld; I 1912 nørmark.

Nørrestrøm. Gst Nørrestrøm. — Den samme som Perbøl Strøm.

Oksevej [*æ ˈgamәlˈɔsˌvæi̯*]. I 1912 Oksevejen. — Samme Vej som Hærvej ovfr. Se Oksevej, Rise H., 3210.

Omløb. TM Omlöb; I 1912 omlof. — Marknavn. Jfr. Omløb ndfr. i Vilsbæk.

Perbøl Strøm. TM Perbüll Ström. — Den samme som Nørrestrøm. Af Landsbynavnet Perbøl i Kliplev S., 3222.

Persløkke [ˈpæ·sˌtyk]. TM Peters Lük; I 1912 pærslyk. — Af Mandsnavnet Per, Peter.

Sivmose [ˈsɥʊ·əˌmo·s]. TM Sivemose; I 1912 Syver Moos, syvemos.

Skiddengab. I 1912 Skiddengaf, skirrengaf.

Smedietoft [æ ˈsmjʁəˌtɔst]. U 1780 Schmiede- und Jnsten Land; I 1912 Smirretoft (Smedje-), smirretovt.

Snedkerholm. TM Snikkeholm; I 1912 snedkerholm.

Strøm [æ sdʁø·m]. — Strømeng. I 1912 Strømeng. — Samme Vandløb som Gejl Aa.

Søndereng [æ ˈsɥnəˈæŋ·]. TM Söndereng.

Sønderhede. TM Sönder Hede.

Søndertoft. TM Söndertoft.

Trekant. TM Trekant.

? **Vejbrud.** TM Tredie Veibroi. — Efterleddet kunde maaske være Subst. Brud i Betydningen „et opbrækket stykke mark“ (Feilb.); dette Ord udtales dog alm. [bʁɔ], og TM's Form kan da ikke direkte gengive den stedlige Form; maaske kunde der foreligge en Sammenblanding med Roj „Rydning“.

Vestereng. TM Wester Wiese.

Vestermark. I 1912 Vestermark.

Vestermose [æ ˈvæsdəˌmo·s]. I 1912 Vestermose, vestermos.

Vilsbæk Kær. U 1780 Wilsbeck-Kiär. — Landsbyen Vilsbæk ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Østerager. U 1780 Oster Acker.

Østerenge. U 1780 Oster-Wiesen.

Østermark [ˈøsdəˌma·ɹg]. TM Östermark; I 1912 Østermark.

Østermose. I 1912 Østermose, østermos.

HOKKERUP.

Aaskifte. TM Aaskift, Lille Aaskift; I 1912 Aaskøft, Aaskøv.

Agbjærg Knæk. TM Agbjergknek. — Af Mandsn. Aggi el. Subst. sønderjy. Ag, i saa Fald vel i en almindelig Betydning „Sted, hvor man kører el. kan køre“; mere specielle Betydninger af dette Ord anføres af Feilb. u. ag og i dette Værk u. Oldefarsager i Emmerlev S., 3107; jfr. Agballe i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Agerløkke. TM Agerlück.

Bagknæk. TM Bagknek.

Bagskoven. TM Bagskoven. — Maaske egentlig ogsaa her, som oftere, et Forholdsordsled „Bag Skoven“.

Birkemade. TM Birkmai.

? **Bobjærg.** TM Babjerg; I 1912 Bodbjerg. — Forleddet er vel Subst. Bo „Bolig“ eller Bod „Skur, Hytte“.

Bolshøj. TM Bolshoi. — Af Kvindenavnet Bodil eller Subst. Bol „Gaard“, se Indl.

Bromoseholm [bʁʌmɔsˈhɔtəm]. TM Blomesholm; I 1912 Bromersholm. — Lige Øst for Byen mellem flere Veje. Forleddet er rimeligvis dannet af Substantiverne Bro og Mose.

Bygbjærg. TM, I 1912 Bygbjerg. — Af Plantenavnet Byg.

? **Bækken Grund.** TM Bekkengrund; Coupon 1873 Beken Grube. — Af Bebyggelsesnavnet Bækken i Rinkenæs S., 3229.

Damkær [ˈ*dam*ˌ*ḳæ*, ˹*dam·ḳæ*]. TM Damkjär; I 1912 Damkjer. — Dam, se Indl.

Damløkke. TM Damlyk. — Dam, se Indl.

Dammade. I 1912 Dammai. — Dam, se Indl.

Elbjærg. I 1912 Elbjerg. — Af Trænavnet El eller det tilsvarende Kollektiv Elle.

Engløkke [*æ* ˈ*æŋ*ˌ*tyk*]. TM Englyk; I 1912 Englykke. — Andet Navn paa Galgeløkke ndfr.

Fredskov. TM Fredeskov. — Subst. Fredskov „skov, som skal indhegnes og vedligeholdes; fredet skov" (ODS).

Galgeløkke [*æ* ˹*gatə*ˌ˹*tyk*]. TM Galgelyk. — Andet Navn paa Engløkke ovfr.

Gammeldam. TM Gammeldam̄.

Gammel Landevej [*æ* ˈ*gamət* ˈ*laŋ·*ˌ*væj*]. I 1912 Gl. Landevej. — Vejen fra Keldbjærg til Hokkerup.

Grue [*æ gʀu·*]. — Grue Løkke [*æ* ˈ*gʀu·*ˌ*tyk*]. TM Gruelück. — Grue Mark. TM Gruemark; I 1912 Grumark. — Grue Mose [*gʀu·mos*]. TM Grummes. — Af Subst. jy. Grue „lille Fordybning i Jorden" eller „dyb, snæver Dal".

Grødebjærg [˹*gʀø·əbjɛʀə*]. I 1912 Grøerbjærg. — Grødebjærg Løkke [ˈ˹*gʀø·əbjɛʀə* ˈ˹*tyk*]. — Af Subst. Grøde „Aarsvækst, Afgrøde", jfr. et Navn som oldn. árhaugr „Grødehøj" i Ketil Hængs Saga (H. V. Clausen i „Fortid og Nutid" I. Bd. p. 125). Jfr. Grødebjærg i Kværs, Kværs S., 3228.

Grøft [*æ gʀæ̊ʊt*]. — Grøftmose. I 1912 Grøftmose.

Havbjærg. I 1912 Havbjerg. — Navn paa en Bakke. Forleddet er vistnok Subst. Have, se Indl.

Have. TM, I 1912 Hav. — Have, se Indl.

? **Havgade.** TM Hauge, Hauga.

Havreløkke. Dok. 1773 (her?) in der Haberlycke; TM Havrelykke.

Hededam. TM Hededam.

Hedeland [*æ he·*]. TM Nörre Hedeland; I 1912 Nørhede.

Hesselager [ˈ*hæsət*ˌ*axə*]. TM Hisselagger; I 1912 Heselager, Hesselager.

Hesteknæk. TM Hestknek.

Hesteløkke. TM Hestlück, Hestelyk; I 1912 Hestelyk.

? **Himmerig.** I 1912 Himre. — Himmerig findes flere Steder som Gaard-, Hus- eller Marknavn, undertiden findes som Modsætning Navnet Helvede i Nærheden. Jfr. Gaardnavnene Himmerig og Helvede i Skærbæk S., 3089.

Hok. TM Huk; I 1912 Hok. — Hok, se Indl.

Hokkerup Hede. Gst 1857—58, Gst Hokkerup Hede.

Hokkerup Skov [ˈ˹*hɔgərʊb*ˌ*sgɔʊ*]. Gst 1857—58 Hokkerup Skov; Trap[1] Hokkerup-Skov. — Af Landsbynavnet Hokkerup, se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Holmgaard [*hɔt.mgå*]. Jb 1712 Hollemegaards Land; TM, I 1912 Holmgaard. — Større Stykke sammenhængende Agerjord, som muligvis har hørt til en Gaard, Holmgaard.

Hvidager. TM Wirager. — Af Adj. hvid.

Hyrdedam. I 1912 Hyrdedam.
Høgsbjærg. I 1912 Høksbjerg.
Højløkke. TM Höilück.
Kalveløkke [*æ ˈkaɫˑˌɫyk*].
Karpedam. I 1912 Karpedam.
Kildebjærg. TM Kelbjerg, Kehlbjerg, Kuhlbjerg.
Kileløkke. I 1912 Kiellykke. — Kile, se Indl.
Knudsmade [*knusˈmaj*].
Knækbjærg. TM Kneckbjerg. — Knæk, se Indl.
Knæksig. TM Knecksig. — Knæk, se Indl.
Kog [*æ kɔɐ*]. TM Kov; I 1912 Kau. — Kogsmose. TM Kovsmose, Kasmose; I 1912 Kausmose. — Kogsplet [*æ ˈkɔɐsˌplˀæt*]. TM Korsplett. — Kog findes paa to Steder som Navn paa Enge ved Gejl Aa. Kog, se Indl.
Koldmose [*kOˑɫmos*]. TM Koldmose, Koldmos, Koldmoos. — Koldmose Mark. I 1912 Kolmosmark. — Koldmose Skov [ˈ*kOˑɫmosˈsgɔɐ*]. I 1912 Koldmosskov. — Af Adj. kold.
Koløkke [*æ ˈkOˌɫyk*]. TM, I 1912 Kolyk.
Koskebæk. I 1912 Koskebæk. — Rimeligvis et *Kors-kær-bæk eller *Kogs-kær-bæk, jfr. Kogsplet ovfr. u. Kog.
Krageskov. TM Kragskov, Kragkov. — Fuglenavnet Krage.
Kærtoft [*kɜˈˀtɔɐ.t*].
Langager. I 1912 Langager.
Langdel. TM Langdeel.
? **Langled.** TM Langled, Langler. — Navn paa en Vej. Subst. jy. Langlejre udt. [*låŋlæˀr*] „den store husstige" (Feilb. fra Agerskov); i saa Tilfælde et Sammenligningsnavn, idet Vejen kan have været besværlig at færdes paa. En anden Mulighed er en Sammensætning med Subst. Led; TM's anden Form maa da være Fejl for -lej.
Langløkke [*æ ɫaŋˈɫyk, ˈɫaŋˌɫyk*]. TM, I 1912 Langlyk. — Navn paa tre forskellige Lokaliteter.
Lilleknæk. I 1912 Lileknæk.
Lilleløkke. I 1912 Lilelyk.
Lundtoftvej. I 1912 Lundtofvei. — Efter Landsbyen Lundtoft i Kliplev S., 3222.
Made [*æ maj*]. TM May. — Made, se Indl.
Magerfenne. I 1912 Magrefenne.
Midtløkke. I 1912 Mitlykke.
Midtmark. TM Midtmark.
Møllebjærg. TM Mölbjerg; I 1912 Møllebjerg.
Møllevej. I 1912 Møllevei.
Nedertoft. TM Nedertoft.
Nejmose. I 1912 Nejmose.
Nyløkke. TM Nyelyk.
Nymose [*ˈnyˌmoˑs, æ ˈnyˌˀmoˑɔs*]. I 1912, Gst Nymose.
Nørrehede. I 1912 Nørhede.
Nørreløkke. TM Nörlück, Nörrelyk.
Nørremark [*æ ˈnöˌˀmaʁgə, æ ˈnöˌmaɹig, æ ˈsdoˑə ˈnöˌmaɹig*]. TM Nörremark, Lille Nörremark, Stornörmark; I 1912 Nørmark, Stor Nørmark.
Nørremose [*æ ˈnöˌmoˑs*]. TM Nörremose; I 1912 Nørmoser.

Nørreskov [ˈnõˌsgɔʁ]. TM Nörskov; I 1912 Nørskov, Nordskov. — Tidligere Skov.

Os [æ *0·s*]. TM, I 1912 Os. — Osbæk. I 1912 Osbæk. — Navn paa Enge, som ligger ved Rønshoved, hvor en Bæk løber ud i Flensborg Fjord. Af Subst. Os „Aamunding".

Overløkke [ˈɔʁəˌløkə]. TM Owerlück.

Petrikog [ˈpe.tʁɪˌkɔʁ]. TM Petrikov; I 1912 Petrikau. — Eng ved Gejl Aa. Forleddet er sandsynligvis paa Grund af den latinske Kasusform Helgennavnet Peter.

Pinhave [æ ˈˀpi·nˌˀhaʁ·]. TM Pindhave; I 1912 Pinhave. — Ingen topografisk Forbindelse med Pinhave i Nabobyen Tørsbøl i Kværs S., 3228. Jfr. Pinborg i Brøns S., 3087, u. Bebyggelsesnavne.

Riggelsbjærg [ˈʁɛxəlsˈbjɛʁə]. — Støder op til Riggelsbjærg i Bækken, Rinkenæs S., 3229. Af Mandsn. sønderjy. Riggel.

Rytland. I 1912 Rytland. — Part. af Verb. rydde, jfr. Rytland i Løjt-Kirkeby S., 3211.

? Rørgrav. TM Roergrav.

Sandpold. TM Sandpul.

Skelløkke. I 1912 Skellykke.

Skoledam. TM Skoledamm.

Skoleløkke. I 1912 Skolelyk.

Skovløkke [æ ˈsgɔʊˌløkə].

Smededam. I 1912 Smededam.

Smedeløkke [æ ˈsmæjˑˌløkə]. I 1912 Smedelykke.

Smedietoft [ˈsmjʁəˌtɔʊt]. TM Smiedetoft; I 1912 Smedetoft.

Sneppehave [snæbˈhaʁ·]. I 1912 Snephav. — Af Fuglenavnet Sneppe.

Stenløkke. TM Steenlykke.

Stiggelsmose [ˈsdɛxəlsˈˀmo·s]. TM Stickelsmose; I 1912 Stiggelsmose. — Eng ved Gejl Aa. Jfr. Stiggelbjærg og Stiggelbjærgsmose i Vilsbæk ndfr.

Stokbroknæk. I 1912 Stobbroknæk. — Stokbro er en Bro, som er lavet af Tømmerstokke.

Storbjærg Løkke. TM Staabjerglyk; I 1912 Storbjærelyk.

Stordam. I 1912 Stordam.

Storløkke [æ ˈsdo.əˌløkə]. TM Storlyks.

Strandvej. TM Strandweg.

Strøm [æ ˈsdʁɔ·m]. — Navn paa Gejl Aa; jfr. Strøm i Gejlaa ovfr. og i Kelstrupskov ndfr.

Sventoft. TM Stor-, Lilsventoft. — Mandsnavnet Svend, eller Subst. Svend i Betydningen „Karl".

Sønderhede. I 1912 Sønderheder.

Sønderløkke [æ ˈsɣnəˌløkə]. TM Sönderlük.

Søndermark [æ ˈsɣnəˌmaʁg]. TM Söndermark, Over-, Midtsöndermark; I 1912 Søndermark.

Søndermose. TM Söndermose.

Sønderskov. TM Sönderskov, Oversönderskov; I 1912 Sønderskov.

Tallingbjærg [tɔlɪŋˈbjɛʁə, tɑljŋˈbjɛʁə]. Dok.$^{1}/_{3}$ 1791 Tallemberg; L 1816 Talingbjerg; TM Tolmbjerg; I 1912 Tallingbjerg. — Navnet er uklart.

Trekant [æ tʁjkɑnt]. TM Trehuk.

Tusbjærg [*tusˈbjɛʀə*]. — Forleddet kan være Gen. af Appellativet eller Mandsnavnet Tue.

Vanrad. TM Wandrad; I 1912 Vandrei. — Se Vanrad, Arrild S., 3081.

Vedløkke. TM Wedlykkes. — Muligvis af Subst. gldа. with „Skov" og Subst. Løkke „Indhegning", eller Forleddet er Præp. ved og Efterleddet det her paa Egnen forekommende sønderjy. Slægtsnavn Lyck, saaledes at Navnets Betydning bliver ved Lyck's (Jord).

Vesterdel. TM Nordre-, Söndre Westerdeel.

Vesterknæk. TM Westerknek.

Vesterløkke. TM Westerlyk.

Vestermark [*æ ˈvæsdəˌmaɹig*]. TM Westermark; I 1912 Vestermark. — Navn paa to Lokaliteter.

Vestertoft. TM Westertoft; I 1912 Vestertoft.

Volsballe [*ˈvʌ0tsbalə*]. TM Wolfsballigmark. — Jfr. Volsballe ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Østerhede. TM Osterhede; I 1912 Østerheden.

Østerløkke. TM Osterlyk.

Østermark [*ˈǫsdəˌmaɹig*]. TM Östermark, Ostermark; I 1912 Østermark, Stor Østermark.

Østertoft [*æ ˈösdəˌtɔʊt*]. TM Ostertoft; I 1912 Østertoft.

HOLBØL.

Bjærge [*æ ˈbjɛʀə*]. TM Bergen; I 1912 Bjerge, æ Bjerre.

Brunpold [*æ ˈbruˑnˌpʌlˀ*]. TM Brun; I 1912 Brun Pold, æ Brun Pold. — Af Farveadj. brun, idet der sigtes til Plantevækstens eller Jordartens Farve, jfr. et Navn som Brunlyng i Søst, Rise S., 3212.

Faarekær. I 1912 Faarkjær.

Gaaremose. Gst 1857—58 Gaardemose; TM Gaardemoos; I 1912 Gorremos, Gorremoos. — Strækker sig ind i Vilsbæk, se Gaaremose der. Den i Holbøl liggende Del kaldes ogsaa Hede, se Hede ndfr.

Gaardengsmose [*æ ˈgɑˑʀˌŋsˌmoˑs*]. TM Gaarengsmose; I 1912 Gårdingmose. — Af Subst. Gaard og Eng.

Gaasefælled. Jb 1791 Gaasfeleden ved Gaden.

Grøftager. TM Gröftagger.

Hede [*æ ˈheˑ*]. — Navn paa den Del af Gaaremose, der ligger i Holbøl. Jfr. Gaaremose ovfr.

Holbøl Skov [*ˈvʌtˑbǫˀlˈsgɔʊ*]. Gst Holbøl Skov.

Hældagerforte [*æ ˈhælˀˑaxəˌfoˑt*]. TM Hellaggerfort; I 1912 Helagerfort, æ Heldagerfort. — Navn paa en Vej langs med et Bakkehæld.

Højmose. I 1912 æ Hymoos. — Mose, hvor der ikke før har været gravet Tørv (I 1912).

Indersteland. TM Instenland. — Af Subst. Inderste, „Indsidder".

Kaadnertoft. TM Kornertoft. — Af Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalveløkke [*æ ˈkaˀˌtyk*]. TM Kallyk.

Kathøj [*kadhy*]. TM Kathöi, Kathy; I 1912 Kathøj.

Kokhave. TM Kokhav; I 1912 Kokhave, Kokhav'. — Kok er paa Jysk flertydigt, jfr. Kokdal i N.-Hostrup, Egvad S., 3203.

Kongenshøj [*'k0ŋəns¡hy*]. Mejer 1648 konigs hügel; DAtl Kongens Høy; Schröder Topographie 1837 Königshügel (Kongenshöi); Trap[1] Kongens Høi; I 1912 Kongenshøj; Gst Kongens Høj.

Krædrift. I 1912 Kredrøvt. — Af Subst. Kræ „Kvæg" og Drift „Drivvej".

Krøbbelmose [*æ 'krøfəl¡ˀmo·s*]. I 1912 Krybbelmos. — Af jy. Krøbbel „Krøbling".

Kær [*æ ḳjæ*]. TM Kjer.

Lilleknæk. I 1912 Lilknæk.

Lilleløkke. TM Lillyk.

Midtknæk. I 1912 Midtknæk.

Midtløkke. TM Midlyk.

Mosevej. TM Moorweg.

Nørreaa [*æ 'nörə¡å.*]. TM Nörre-Aa; I 1912 Norå, æ Nørå.

Nørreløkke. TM Nörlyk.

Nørremark [*æ 'nö¡ma.ig*]. TM Nörmark; I 1912 Nørmark, æ Nørmark.

Præstehede. TM Prästes Heede.

Præsteholm [*pʀæ·sdhɔlm*]. TM Prästholm.

Præsteløkke. I 1912 æ Præstlykk'.

Præstemose [*æ pʀæ·sdm0s*]. I 1912 Præstmose.

Røde Mose [*æ 'ʀo·ə¡mo·s*]. TM Rodemosen, Rodemose; TGst Rode Moor; Opt. 1920 Røde Mose [*rø·mo·əs*]; Gst Rode Mose. — Jfr. Rodeager og Rodekær i Brundlund, Aabenraa Kbst., 3191, som har samme Forled, nemlig Rode, en Sideform til Roj, hvorom se Indl.

Sandgrav [*æ 'ˀsan·¡ˀgʀaʊ*]. — Her hentede man tidligere Gulvsand.

Sjøv. I 1912 Sjøv. — Sjøvbjærg [*æ ʂjæʊ·bjɛʀə*]. TM Seeberg; I 1912 Sjovbjerg, Sjøvbjerre. — Sjøvmose [*æ 'ʂjæʊ·¡mo·s*]. TM Seemoor; I 1912 Sjøvmose, Sjøvmoos. — Sjøvvej. I 1912 Sjovvej. — Sjøv er nu en Sump, om Sjøv se Indl.

Skarnknækkule [*æ 'sga·nknæg¡ˀku·l*]. — Mergelgrav fuld af Affald. Jfr. Skarnknækkule i Kelstrupskov ndfr., som muligvis er samme Lokalitet.

Skoleløkke [*æ 'sgo·l¡lyk*]. — Ligger ved Skolen.

Skotvej. I 1912 Skotvej. — Subst. jy. Skotvej „mindre Bivej".

Skovforte [*æ 'sgɔʊ¡fo·t*]. I 1912 Skovfoet, æ Skovfort. — Vej fra Byen til Holbøl Skov.

Slag. TM Schlau. — Navn paa en Grøft. Slag, se Indl.

Smaaknæk [*æ 'små.'knæk*]. TM Smaaknek; I 1912 Småknæk, æ Smaaknækk'.

Smedieløkke. TM Smirrelyk.

Smedietoft. TM Smirretoft; I 1912 Smedetoft.

Sortpold [*æ 'so·d¡pOl*].

Stadsforte. I 1912 æ Stajsfort. — Vejen mod Syd ud af Byen til Flensborg (I 1912).

Stenrøgel [*ˀsdæn·ʀøːəl*]. I 1912 Stenryggel.

Storknæk [*æ 'sdo·ə'knæk*]. TM Storkneck; I 1912 Storknæk, æ Storknækk'.

Storløkke. I 1912 æ Storlykk'.

Stormose. I 1912 Stormos, æ Stormoos.

Svineholm. I 1912 Svinholm.

Sønderaa [*æ ˈsɥŋəˈå·*]. TM Sönder-Aa; I 1912 Sønderå, æ Synderå. — Navn paa Jorderne omkring Gejl Aa ved Aahus.

Sønderløkke. TM Sønderlyk.

Søndermose [*æ ˈsɥŋəˌmo·s*]. TM Südermoor; Gst Søndermose. — Ligger Syd for Holbøl By.

Terkelsager. I 1912 Terkelsager. — Af Mandsn. Terkel.

Toftbjærg. I 1912 Tovtbjerre.

Tørvelager. TM Torflager. — Rimeligvis Stakplads for Tørv.

Vange. I 1912 ved æ Vange. — To Stænger til Lukke i Stedet for et Led (I 1912). Vange betyder „en større gren, især når den strækker sig langt ud fra træet" (Feilb. fra Als), her om Lukkestængerne.

Varmknæk. I 1912 æ Varmknækk'. — Af Adj. varm, jfr. Varmbro i Abild S., 3121.

Vestermark [*æ væsdəmaɹg*]. L 1816 Westermark; TM Westermark, Westerfeld; I 1912 Vestermark.

? **Øltønde.** I 1912 Oltynde. — Navn paa en Dam.

Østerhede [*æ ˈøsdəˌhe·*]. TM Oesterhede; I 1912 Østerheden.

Østerløkke [*æ ˈøsdəˌłyk*]. TM Osterlyk.

HØNSNAP.

Aahøj [*ˈɔˌhy*]. I 1912 Aahy. — Ved Byskellet.

Aasmade. TM Aasmai; I 1912 Aasmaj. — Aas, se Indl.

Akselbjærg [*ˈɔʁsəˌbjɛʀə*]. TM Auszelberg; I 1912 Auselbjerg, Avselbjerg. — Af Subst. jy. Aksel „Skulder", her om Bakketoppen. I Udtalen omtydet til Dyrenavnet Okse.

Bagstykke. TM Ober-, Unterbagstück; I 1912 Over-, Underbagstykke.

Balle [*æ ˹balə*]. TM, I 1912 Balle. — Balle Mose [*balə˹˹mo·s*]. TM Ballemoos; I 1912 Ballemoos, Ballemose. — Balle Forte. I 1912 ballefort. — Et Stykke af Balle Mose gaar ind i Kelstrupskov. Balle, se Indl. Ballegaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne har Navn efter disse Lokaliteter.

Ballegaard Mark. TM Ballegaardfeld. — Efter Ballegaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Bertelsbæk [*ˈbæɹʀəlsbæk*]. — Siges at have Navn efter en af Lodsejerne ved Bækken ved Navn Bertelsen. Bertelsensbæk er blevet trukket sammen til Bertelsbæk, som den optegnede Udtale viser.

Birkemade [*bjʀgˈmaj*].

Birkemose. TM Birkmoor; I 1912 Birkmoos.

Borresti. I 1912 borresti. — Borresti Knæk. TM Borrestiknick; I 1912 Borresknæk, Borrestiknek. — Kunde indeholde Planten. Burre eller Subst. Borg som Betegnelse for Byen Flensborg, jfr. Borrehøj i Undelev ndfr.

Branddam. I 1912 Branddam.

? **Brinkskifte.** Contractb 1712 Osterbrünckschifft. — Brink, se Indl.

Brombærholm [*bʀambəˈhɔt.m*]. TM Brommbeerholm; I 1912 Brombærholm.

Byssebjærg [*ˈbysəˌbjɛʀə*]. TM Bysseberg; I 1912 Byssebjerg, Byssebjærg. — Da Bjærget ligger op til Hønsnap By, ligger det nær at forstaa Navnet som et oprindeligt *Bysbjærg eller *Bysensbjærg af

den gamle Gen. af Subst. By i bestemt Form. Baade I 1912 og den optegnede Udtale er rimeligvis afhængig af TM, hvis Form næppe er paalidelig.

Bøgelund. I 1912 bøgelund, bøgelundstedt. — Efterleddet i den ene af Formerne er Subst. Stætte, „Stente", jfr. Hokkerup Stætteager og Horsledstætte ndfr.

Dalager. I 1912 dalager.

Dam. TM Damm; I 1912 Dam. — Dam, se Indl.

? **Draverkol.** TM Drawerkoi; I 1912 Draverkoj, draffekol, Dravedhøj.

Dyndholm. I 1912 dønholm.

Egehøj [ˈe·xəˌhy]. I 1912 Egehy, Egehøj.

Ellebæk [ˈæt·ˌbæk].

Ellekær [ˈæt·ˌkæ]. TM Elkier; I 1912 Elkjær, Elkær. — Eng i Skoven, nu beplantet.

Ellesø [ˈæt·ˌsjåʊ]. Schröder Topographie 1837 Ellsee; TM Der Ell See; TGst Ell-see; I 1912 Elsø; Opt. 1920 El Sø [æt sjøu]; Gst Elsø. — Nu Plantage. Af Trænavnet El eller det tilsvarende Kollektiv Elle.

Englandsbjærg. I 1912 englandsbjerre.

? **Fællestoft.** TM Fäleskov; I 1912 Fælestov, Fællestoft.

Gadetoft. TM Straszentoft; I 1912 Gadetoft.

Gammelknæk [ˈgamətˌknæk]. TM Gammelknäk, Gummelkneck; I 1912 Gammelknæk.

Gammeltoft. TM Gammeltofte, Gammeltoft; I 1912 Gammeltoft.

Gorbæk. I 1912 gaarbæk. — Grænsebæk mod Kollund i Bov S., 3271, s. d. u. Gorbæk.

Grue [æ gʀu·]. I 1912 Grue. — Subst. jy. Grue „dyb, snæver Dal" eller „Fordybning i Jordsmonnet".

Grøndel. I 1912 grøndel.

Gærdesvold [gɛ.ʀəsˈvOl̥]. TM Gierswall; I 1912 Gjærdsvold, Gjordsvold. — Agerjord ved Fruerskov. Navnet kan forklares som et „Gærde, Hegn, bestaaende af en Jordvold", dernæst det paa denne Maade indhegnede Jordstykke.

Haveng. TM, I 1912 Haveng.

Havre [æ hɔʊ.ʀə]. TM Havre, Hauve, Oster Haure; I 1912 Havre, Østerhavre, østerhovre. — Havreballe [haʊʀəˈbalə, ˈsdo·ə-, ˈlil̥· haʊʀəˈbaɫə]. TM Gammel-, Ny Havreballe; I 1912 Havreballe, Gammel-, Ny-Havreballe. — Havrehøj. TM Havrehöy; I 1912 Havrehy, Havrehøj. — Havremose. TM Havremoos, Hauvemoos; I 1912 Havremose. — Smedbyhavre. I 1912 smejbyhovre. — Havre er Navnet paa et Areal og kan være opstaaet ved Sammentrækning af et *Havreager, eller det er dannet af et eller flere af de med Havre- sammensatte Navne, hvor Havre er Betegnelse for Kornsorten.

Hede [æ he·]. — Plantage.

Hedeløkke [æ ˈhe·ˌtyk]. TM Haidelycke; I 1912 Hedelykke. — Plantage.

Hjorteholt [ˈjɔɹdˌhOl̥t]. TM Hirschholz; I 1912 Hjordskov, Hjortskov. — Eng i Skoven, nu beplantet.

Hjortepold. I 1912 hjortpold.

? **Hokkerup Stætteager.** TM Hockerup Stegacker, Stegacker; I 1912 Hokkerupstedtager, Hokkerupstedager. — Muligvis en Ager ved en Stætte „Stente" ind til Hokkerup.

Holtbjærg [ˈhOltˌbjɛʀə]. I 1912 holdtbjerre; Gst Holtbjærg.

Horsbjærg [ˈhɔ.isˌbjɛʀə]. TM Haasberg; I 1912 Haasbjerg, Håsbjerg. — Af Dyrenavnet Hors „Hoppe, Øg".

? **Horsledstætte.** I 1912 hoslestedt. — Af Dyrenavnet Hors „Hoppe, Øg" og Subst. Led. Med Hensyn til sidste Led Stætte „Stente" jfr. Hokkerup Stætteager ovfr.

Humleknæk. I 1912 Hummelknek, Hummelknæk.

Hønsnap Skov. Gst 1857—58 Hønsnap Skov; Trap[1] Hønsnap-Skov; Gst Hønsnap Skov.

Kajseng. I 1912 Kajeseng. — Jfr. Kajseng i Stubbæk med Aarup, Ensted S., 3223, af Mandsn. Kaj el. Kvinden. Kaje.

Keldsbro [ˌkɛlsˈbʀO.]. I 1912 Kjelsbro, Kjeldsbro, Kjeldsbrobjerg, Kjelsbrobjerg. — Af Mandsnavnet Keld, oldn. Ketill.

Kelstrup Plantage. — Se Kelstrup Plantage ndfr. i Kelstrupskov.

Kirkebjærg. TM Kirkeberg; I 1912 Kirkebjerg.

Kirkevej [æ ˈkjiʀgˌvæj]. (Her?) I 1912 kirkfort. — Vej fra Sønderhav til Kirkebyen Holbøl.

Klaplaag. I 1912 klaplaag. — Klaplaag kan være et Laag til at smække op og i som f. Eks. paa et Ølkrus; som Stednavn er det vel da opkommet ved en særlig Lejlighed. Sidste Led kunde dog være Subst. Laage om et Markled.

Klemmeskær. TM Klimmeskjär; I 1912 Klemmeskjær. — Af Mandsnavnet Klement, jfr. Klemmeshøj i Daler S., 3105.

Kobjærg [ˈkOˌbjɛʀə]. TM Koberg; I 1912 Kobjerg.

Kogang. TM Kuhgang, Kuhgangholz; I 1912 Kogang. — Se Kogang i Brundlund, Aabenraa Kbst., 3191.

Kragebjærg [ˈkʀa·xˌbjɛʀə]. — Af Fuglenavnet Krage.

Kragemose [kʀaxəˈʳmo·s]. TM Kragemoose; I 1912 Kragemose. — Af Fuglenavnet Krage.

Langeng. TM Lange Wiese; I 1912 Langeng.

Langknæk. TM Langkneck; I 1912 Langknek.

Lavendelager [laˈvinəlˌaxə].

Lerbjærg. I 1912 lerbjerre.

Lilleforte. I 1912 lilfort. — Vej.

Lilleknæk [ˈljlˑˌknæk]. TM Lillekneck, Wester Lilleknäk; I 1912 Lilleknæk, Lilleknek, Vesterlilknek, Vesterlilleknæk.

Lillekær. Contractb 1742 klein Kier.

Lindstoft [ljŋəsˈtɔʊl]. TM Linnestofte; I 1912 Lenestoft, lenestoftfort. — Af Trænavnet Lind eller et Slægtsnavn Lindet. Skriveformerne i I 1912 viser en ufuldkommen Gengivelse af den foreliggende Udtale eller en Omtydning af Forleddet til Kvindenavnet Lene.

Løkke. TM Lücke, Lyke; I 1912 Lykke, Løkke. — Løkke, se Indl.

Made. TM Mai; I 1912 Maj. — Made, se Indl.

? **Medmelkule** [ˈʳmæjˑməlˌkuˑl]. — Eng i Skoven, nu beplantet.

Midtknæk. TM Mittknick; I 1912 Midtknek, Midtknæk.

Midtskov. TM Mittelholz; I 1912 Midtskov.

Mosedam. TM Mosedamm, Maserdamm; I 1912 Mosedam.

Moseforte. I 1912 mosfort.

Mælkedal. I 1912 melkdal. — Jfr. Mælkepold i Kliplev, Kliplev S., 3222.

Møllebjærg [ˈmœtˑˌbjɛʀə]. TM Mölleberg; I 1912 Møllebjerg.
Mølledam [mœtəˈˀdamˑ]. TM Müllerdamm; I 1912 Mølledam.
Mølleskær. TM Mühlkjer; I 1912 Mølkjær, Mølkær.
Nis Hovgaards Bæk. I 1912 Nishovgaardsbæk.
Nyknæk. TM Nykneck; I 1912 Nyknek.
Nykog. I 1912 nykov.
Nyled. Contractb 1712 bey dem newen Heck.
Nyløkke. TM Nylücke; I 1912 Nylykke, Nyløkke.
Nørreforte. I 1912 nørfort. — Vej.
Nørreknæk. TM Nörreknick; I 1912 Nørreknek, Nørreknæk.
Nørremark [æ ˈnöˌmaːig].
Nørreskov [æ ˈnöˑəˌsgɔʊ]. TM Norderholz; I 1912 Nørdskov, Nordskov. — Nørreskov Knæk [nöˑəsgɔʊ ˈknæk]. TM Nörreskowkneck, Norderholzknick; I 1912 Nørdskovknek, Norskovknæk.
Nørretoft [æ ˈnöˑəˌtɔʊt]. TM Nordertofte, Nordertoft; I 1912 Nørretoft.
Okseø, Store, Lille- [Nik. Andersen: e ˈɔwsøˑə]. VJb 1231 (13. Aarh.) Øksnø maior et minor; Regnsk 1587 Ochßen Ohe; Mejer 1648 Oxesenöhe; Mejer 1649 Oxenøe; Sk 1651—52 Ochsenöh; Danckw 1652 Oxenöe; Jens Sørensens Papirer, udg. af Johannes Knudsen p. 87 Ousenø; DAtl Oxenøe; VSK Oxenøerne; Gst 1857—58, Trap[1] Oxeøer; TM Grosze-, Kleine Ochseninsel; TGst Gr., Kl. Ochseninsel; Gst Okseøer; Trap[4] Okseøerne (St.- og L.-Okseø).
Osbjærg. TM Osberg; I 1912 Osbjerg. — Se Os i Hokkerup ovfr.
Osbæk [ˈOˑsˌbæk]. I 1912 osbæk. — Samme Bæk som Osbæk i Hokkerup ovfr.
Oseng. TM Oswiese; I 1912 Oseng. — Se Os i Hokkerup ovfr.
Overtoft. TM Obertoft; I 1912 Overtoft.
Rendemose [æ ˈʀɛnˑˈmoˑs]. TM Rennmoor, Remmoor; I 1912 Rendmose, rendmos. — Af Subst. Rende „lille Vandløb", der dog skulde have Udtale med palatalt n. Udtaleoptegnelsen er usikker i denne Henseende.
Rundmose. I 1912 Rundmose.
Ryndel. I 1912 rynnel. — Ryndel, se Indl.
Rytland [ˈʀɥdˌlanˌ]. TM Rütland; I 1912 Rydtland, Rydland. — Jfr. Rytland i Hokkerup ovfr.
Rytterkær. I 1912 rytterkær.
Rævegaard. I 1912 rævgaard.
Sand. TM Auf dem Sande.
Sandager. TM Sandacker; I 1912 Sandager.
Skiddenvej. I 1912 skirrenvej.
Skolegrønne. I 1912 skolgrøn. — Om Efterleddet Grønne se Grønne i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204, og Grønne i Hjordkær, Hjordkær S., 3213.
Skovgaard Mark. TM Skowgaardfeld. — Efter Skovgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.
Slibemølle. TM Schleifmühle; I 1912 Slibemølle. — Navn paa en Mark.
Smedbyhavre. — Se ovfr. u. Havre.
Smededam. I 1912 Smededam.
Smedemose. I 1912 smejmos.

Springom [*sbʁɨɳˈOm*]. TM Springum; I 1912 Springom. — Eng i Skoven, nu beplantet. Navnet er dannet af Verb. springe, vel fordi man maa springe om for at komme tørskoet over.

Sprænroj. TM Spreenrai; I 1912 Sprænroj, sprenrøj, Surendrøj. — Af Plantenavnet jy. Sprægen, Spræn „Bregne".

Stagehøj [*ˈsdɑ·xˌhy*]. VSK Stagehøj; Trap[1] Stagehøi; I 1912 Stagehoj, Stagehøj; Gst Stagehøj. — I ældre Tider har der været opstillet et højt Stillads, et Tegn hvorefter de søfarende rettede sig (I 1912). Af Subst. Stage „Stang", jfr. Stagebjærg paa Rømø, 3112, hvor Navnet ogsaa stammer fra et Sømærke.

? **Stenbro Led.** Contractb 1712 Steinbrinck Heck.

Stenbroforte. I 1912 stenbrofort.

Strandvej. TM Strandweg.

Sønderbjærg. TM Süderberg; I 1912 Sønderbjerg.

Søndereng. TM Südereng; I 1912 Søndereng.

Sønderløkke. TM Süderlücke; I 1912 Sønderlykke, Sønderløkke.

Søndermark [*æ ˈsɥnəˌmɑ·ig*]. TM Süderfeld; I 1912 Søndermark. — To Lokaliteter.

Søndermose [*æ ˈsɥnəˌmo·s*]. Contractb 1726 von Hönschnap Süder-Maase; TM Südermoos, Südermoor; I 1912 Søndermose.

Sønderskov [*æ ˈsɥnəˌsgɔs*]. TM Süderholz; I 1912 Sønderskov.

Søndertoft. TM Südertofte; I 1912 Søndertoft.

Toft [*æ tɔst*]. TM Toft. — To Lokaliteter i og ved Hønsnap By.

Trekant [*æ tʁɨkanˌt*]. TM Dreieck; I 1912 Trekant.

Træffelkule [*tʁæfətˈku·t*].

Tvingforte. I 1912 tvengfort. — Af Subst. Tving, Tvinge, som i Stednavne bruges om mindre Jordstykker, se herom Svend Aakjær i Danske Studier 1922 p. 26.

Tørvevej. I 1912 torrevej.

Ulvekule. I 1912 ulkul. — Jfr. Ulvekule i Kelstrupskov ndfr.

Undertoft. TM Untertoft; I 1912 Undertoft.

Vagthusbjærg. I 1912 vagthusbjerre. — Vagthus et „let flytteligt bræddehus, hvori strandfogden holder vagt over vraggods" (Feilb. fra Agger), her vel sagtens om et Hyrdeskur.

Vesterkær. TM Westerkjer; I 1912 Vesterkjær.

Vesterløkke. TM Westerlücke; I 1912 Vesterlykke.

Vestermark [*æ ˈvæsdəˌmɑ·ig*]. TM Westerfeld; I 1912 Vestermark.

Vindelager. TM Winnelacker; I 1912 Vinnelager. — Vindel findes ogsaa i Vindelsti paa Barsø, Løjt S., 3211 og Vindeltrappe u. Bebyggelsesnavne i Løjt S., 3211 og betegner noget som er skævt eller snor sig; jfr. Engnavnet Vindel i Jørgensgaard, Aabenraa Kbst., 3191.

Voger. I 1912 vogge. — Bundløst Sted i Skoven ved Osbæk. Se under Vogereng i Søgaard, Kliplev S., 3222. En anden Mulighed er jy. Vægger „Pil".

Østermark [*ˈøsdəˌmɑ·ig*]. TM Osterfeld, Grosz Osterfeld; I 1912 Store-Østermark, Østermark.

Østertoft. TM Ostertoft; I 1912 Østertoft.

KELSTRUPSKOV.

Balle Mose [*balə|ˈm0·s*]. — Samme Mose som Balle Mose i Hønsnap. Balle, se Indl.

Bjærgløkke. TM Bjerglyk.

Buglageng. TM Buglageng.

Ellensager. TM Ellensager.

Forstdienstacker. TM Forstdienstaker. — Tysk Administrationsnavn.

Fredskov [*æ ˈfʁæj̆|sgɔʊ*]. — Betegnelse for Kelstrup Skov, s. d. ndfr.

Granskov [*æ ˈgʁan|sgɔʊ*]. — Paa Gst kaldet Kelstrup Plantage.

Hedeløkke. TM Hedelyk.

Hovmose [*haʊ.m0s*]. TM Hovmose. — Af Subst. Hov „Hovtjeneste, Hovarbejde". Navnet kunde tænkes at staa i Forbindelse med den nedlagte Kelstrupgaard. Da Mosen ligger lige op til Byen kunde Forleddet dog ogsaa være Subst. Have, hvilket den optegnede Udtale kunde tyde paa.

Kelstrup Lund. TM Kjelstruplund. — Dette og flg. Navne efter Kelstrupgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Kelstrup Mose. TM Kjelstrupmoor.

Kelstrup Plantage. TM Kjelstrupplantag; Gst Kelstrup Plantage. — En Del af Plantagen ligger i Hønsnap. I Folkemunde kaldes den Granskov, s. d.

Kelstrup Skov. Reg c. 1792 eine Hölzung Kielstrup, Kilstrupper Holtz; Trap[1] Kjelstrup-Skov; TGst Kielstrupholz; Gst Kelstrup Skov. — Skoven kaldes ogsaa Fredskov, s. d. ovfr.

Kileager. TM Kielagger. — Kile, se Indl.

Knæk [*æ knæk*]. TM Knek, Knäk, Lilleknäk. — Knæk, se Indl.

Korfsmark. TM Nörkorfsmark, Sönderkorfsmark. — Nty. korf betyder „Pølse", jfr. Pølsehøj i Vilsbæk ndfr. Maaske dog af Familienavnet Korff, som findes i Rinkenæs og Sønderborg.

Løkke. TM Lyk, Lillük. — Løkke, se Indl.

Magerløkke [*ˈmaʁə|tyk*]. TM Magerlyk.

Midtløkke. TM Mitlyk.

Mosevej [*æ ˈmo·s|væj̆*]. — Vej fra Kelstrupskov til Holbøl, der fører gennem store Moser.

Natkobbel. TM Natkobbel. — Kobbel, hvor Kreaturerne drives hen om Natten. Jfr. Natkobbel i Søgaard, Kliplev S., 3222, og i Stubbæk med Aarup, Ensted S., 3223.

Nørremarks Vandløb. TM Nörmarkswasserlauf.

Nørrerik. TM Nörrikke. — Sønderjy. Rik „Hegn, Indhegning", jfr. Rik i Burkal S., 3135, og Rik i Lundtoft, Kliplev S., 3222.

Nørretoft [*ˈnö|tɔʊt*].

Sjøvmose Vandløb. TM Seemoorwasserlauf. — Sjøv, se Indl.

Skarnknækkule [*ˈsgɑ·nknæg|ku.t̆*]. — Jfr. Skarnknækkule i Holbøl ovfr.

Skovløkke [*æ ˈsgɔʊ|tyk*]. — I Udkanten af Kelstrup Skov.

Sortløkke [*ˈsö·d̆|tyk*]. TM Sortlyk.

Stok. TM Stok. — Stok Vandløb. TM Stokwasserlauf. — Af Subst. Stok „Gangbræt over et Vandløb".

Strøm [*æ sdʁǫ·m*]. — Se Strøm i Gejlaa ovfr.

Svineholm [ˈ*svin·ˌhɔl.m*]. TM Swinholm. — Jfr. Svineholm i Holbøl ovfr.

Sønderager. TM Süderagger.

Sønderløkke [*æ* ˈ*sɥŋəˈlyk*]. — To Lokaliteter, som begge ligger lige Syd for hver sin Gaard.

Søndermose Vandløb. TM Südermoorwasserlauf. — Har Navn efter Søndermose i Holbøl.

Sønderrik. TM Sönderrikke, Sönderike. — Om Efterleddet se Nørrerik ovfr.

Tørvevej [*æ* ˈ*tɔʀəˌvæj*]. — Vej fra Bebyggelsen Kelstrupskov til Skoven Kelstrup Skov og videre ud til Fruerskov, hvor Tørvene er blevet udskibet.

Udlæg [*u·lɛx*]. — Af Subst. jy. Udlæg „jord, som „lægges ud", besået med kløver og græs" (Feilb.).

Ulvekule. TM Ulvkule. — Ulvekule har samme Betydning som Ulvegrav „Grav til Ulvefangst", jfr. Ulvekule i Rise-Hjarup, Rise S., 3212.

Vandstedpold [*æ* ˈ*vaŋsdæjˌpOl*]. TM Vandsted Puld. — Subst. Vandsted „Vanding".

Vesterbjærg [*æ væsdəˈbjɛʀə*].

Vestermarks Vandløb. TM Westermarkswasserlauf.

Vestertoft [*æ* ˈ*væsdəˌtɔst*].

Østermark. TM Östermark.

UNDELEV.

Bagehustoft. TM Baghuustöft. — Af sønderjy. Bagehus „huset, hvori bagerovnen findes" (Feilb. u. bagerhus).

Ballebjærg. Dok. 1/3 1791 Ballenberg. — Balle, se Indl.

? **Borrehøj** [ˈ*bOʀəˌhy*]. L 1816 Burrehoy; I 1912 Borrehoj. — Kunde indeholde Planten. Burre, eller, da Højen ligger direkte ved Vejen til Flensborg, Subst. Borg, som her paa Egnen anvendes som Navn paa Flensborg.

Brokbjærg. Jb 1791 Braakbierg. — Af Dyrenavnet Brok „Grævling".

Bæregræsmade [ˈ*bɛ·gʀæsˌmaj*]. L 1816 Beergräsmay; TM Beergräsmai; I 1912 Bærgrejsmaj. — Forleddet Bæregræs indeholder Verb. bære og Subst. Græs i kollektiv Betydning „Græsstrækning", jfr. Gammelgræs og Hvidegræs i Hviding S., 3085, hvilket passer godt med, at det berettes, at man her slog Græs, naar man skulde ud at køre. Bæregræs er da en „Græsstrækning, hvorfra man bærer Græsset".

Gammeldam [*gaməlˈdamˌbjɛʀə*]. K 1816, I 1912 Gammeldam.

Gejlbjærg [ˈ*gæj·lˌbjɛʀə*]. Jb 1791 Geilbierg, Geilbierget; K 1816 Oester-, Wester Geilbierg; L 1816 Oster-, Westergeilbjerg; TM Geilbjerg, Oster og Vester Gejlbjerge. — Af Plantenavnet Gejl „Gyvel".

Hesteløkke [*æ* ˈ*hæ·sdˌlyk*]. L 1816 Hestelücke; TM, I 1912 Hestlyk. — Jfr. Pomleløkke ndfr.

Holm. Jb 1791 Holmen; K 1816, L 1816, TM, I 1912 Holm. — Holm i Jeriko.

Hvidager. Jb 1791 de Viide Ager; K 1816 Wiedeager; TM Wieragger, Wirragger; I 1912 Vidager. — Laa som Hede for en 25 Aar siden. Da

der skulde til at drænes, stødte man paa gamle Drænsledninger, der viste, at Jorden havde været opdyrket, hvad gamle Folk ogsaa vidste at fortælle. Forleddet er Farveadjektivet hvid, idet der sigtes til Bevoksning med hvide Blomster eller Jordartens lyse Farve.

Jeriko [*jɛʁiˌxœ*]. I 1912 Jerigo. — Et større Areal med mager Jord, hvoraf Holm ovfr. og Laaddenmose ndfr. er Dele. Af det bibelske Bynavn Jeriko. Jfr. Korøgel ndfr.

Kalvetoft. TM Kaltoft.

Katteskægmade [ˈ*kadsgjxˌmaj*]. I 1912 Katspringsmaj. — Agerjord, hvor der voksede daarligt Græs. Af Plantenavnet Katteskæg „Nardus stricta".

Korøgel [ˈ*kOˌʁɣxəl*]. L 1816 Kohrüggel; TM Kohrüggel; (her?) I 1912 Korigo. — Maaske skal Formen i I 1912 henføres til Jeriko ovfr.

Laaddenmose. K 1816 Leunmose; L 1816 Leunmoose; TM Leumoose; I 1912 Lojnmos. — Mose i Jeriko. Af Adj. laadden, idet Navnet sigter til en kraftig Bevoksning.

Langbjærg [ˈ*sdoˑə-, ˈljlˑ ˈtaŋˌbjɛʁə*]. K 1816, L 1816 Langbjerg; TM Lille Langbjerg, Storlangbjerg.

Mandehøj [ˈ*maŋəˌhy, ˈmaŋˌhöj*.]. Jb 1791 Mannehöy; L 1816 Mannehoy; TM Mannehoi; I 1912 Mandhøj. — Af Mandsn. glda. Manni.

Nørremark [*æ ˈnöˌmaɹg*]. Jb 1791 Nör-Marken; L 1816 Store Nörremark; TM Nörmark; I 1912 Nørmark. — Lille-Nørremark [ˈ*ljlˑ ˈnöˑəˌmaɹg*]. L 1816 Lille Nörremark; TM Lilnörmark.

Pomleløkke [*æ ˈpOmətˌtyk*]. L 1816 Pommellücke; TM Pomellyk; I 1912 Pommellyk. — Ifl. den stedlige Meddeler af jy. Pomle [*pOmət*] „Hestepære". Ligger ved Siden af Hesteløkke ovfr.

Prensbjærg [ˈ*pʁɛˑnsˌbjɛʁə*]. K 1816 Preensbierg; L 1816 Preensbjerg. — Muligvis af Tilnavnet glda. Prēn, jfr. Prensmose i Rabsted S., 3133, eller Appellativet Pren i Betydningen „noget spidst", saaledes at Navnet her har samme Betydning som det andetsteds forekommende Spidsbjærg, jfr. Spidsbjærg i Rømø S., 3112.

Rugbjærg [ˈ*ʁɔɐˌbjɛʁə, ˈsdoˑə, ˈljlˑ ʁɔɐˌbjɛʁə*]. Jb 1791 Raubierg; L 1816 Rugbjerg, Lille Rugbjerg; TM Rugbjerg; I 1912 Store og Lille Rugbjærg. — Af Plantenavnet Rug.

Rønhøj [ˈ*ʁönˑˌhy, ˈʁönˌhöj*]. L 1816 Rönnhoy; TM Rönhoi. — Af Trænavnet Røn.

Smedeholm. K 1816, L 1816, Schmeiholm. — Holm i Jeriko.

Sorthøj [ˈ*sœtˌhy*]. Jb 1791 sorthoy; TM Sorthoi; I 1912 Sorthøj.

Sortmose [*æ ˈsœtˌmoˑs*]. L 1816, TM Sortmoose; I 1912 Sortmose.

Storskifte. Dok. 1/3 1791 Großschift.

Søndermark [ˈ*næˑə-, ˈɔɐəˈsyŋəˌmaɹg*]. Jb 1791 öster Synder-Mark; L 1816 Over-, Neder Söndermark; TM Söndermark; I 1912 Over og Neder Søndermark.

Toft [*æ tɔɐt*]. — Ved Undelev By.

Toppetstensmose. K 1816 Toppesteens moose; L 1816 Toppesteensmoose. — I Vestermarken, nu Ager.

Tordenhøj [ˈ*tɔɹˑnˌhy*]. Jb 1791 Taarnhöy; L 1816 Tordenhoy; TM Tornhöi; I 1912 Tordenhøj. — Højen har muligvis Navn af, at Lynet engang har slaaet ned her, jfr. Tordenpyt i Arrild S., 3081.

Vejløkke [*æ ˈvæjˌtyk*]. L 1816 Weilücke; TM Weilyke; I 1912 Vejlykke.

Vestermark [*æ ˈvæsdəˌmaːg*]. Jb 1791 Vester-, Væster-Marken; L 1816, TM Westermark; I 1912 Vestermark.

VILSBÆK.

Aare [*æ ɔ́jə*]. B 1845, K 1847, TM Ader; I 1912 Aare eller Øjer, Oie. — Agerjord. Arealet gennemskæres af en Grøft. Af Subst. Aare, gldа. athræ i Betydningen „Vandaare". Jfr. Aare i Barsmark i Løjt S., 3211.

Agtmose. B 1845, K 1847 Achtmoor. — Af Subst. nty. Acht i Betydningen „Die Gerichtsversammlung, placitum, der Bezirk des Gerichtes, der Genossenschaft" (Schiller-Lübben), saaledes at Navnet maaske bedst kan forklares som „Fællesmose".

Arnkule [*aˑngut, ˈaˑnˌgutˈmoˑs*]. Jb 1793 Arnkull; TM Arnkuhl; I 1912 Arngul, Arnkul. — Af gldа. Arnar, den gamle Gen. af Fuglenavnet Ørn, jfr. Arnkule i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Balledam [*balˈdam*]. U 1832 Balledamm; I 1912 Balledam. — Balle, se Indl.

Bankløkke. I 1912 Banklykke. — Muligvis af Subst. jy. Banke „Bakke, Høj". Jfr. Bankløkke i Løjt-Kirkeby, Løjt S., 3211.

Bastager. Jb 1793 Bast Ager. — Bast synes at kunne betyde Linde- eller Piletræ, da der af disse Træsorter kan fremstilles Bast, jfr. Bastholm i Rejsby S., 3086, og der citeret Litteratur.

Blodmose. B 1845 Blodmoos; I 1912 Blodmose. — Et Mord eller anden blodig Forbrydelse kan være Anledningen til et Navn som dette. Jfr. dog Blodkær i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

Bogved. I 1912 Bogeved. — Af gldа. bōk „Bøgetræ" eller „Bøgetræets Frugt"; denne brugtes tidligere som Svinefoder. Efterleddet er gldа. with „Skov".

Bojskov Bæk. U 1832 Beyschaubeck; I 1912 Bøiskovbæk. — Forleddet er identisk med Gaardnavnet Bojskov i Adsbøl, 3226, uden at der dog er nogen topografisk Forbindelse.

Brakslag. Dok. 1793 Brackschlag. — Af Subst. Brak „Brakmark, Brakjord".

Bredebjærg. I 1912 Bredebjerg.

Brudfældmose. Jb 1793 Brudfældmoos. — Maaske af Subst. Brud „opbrækket stykke mark" (Feilb.) og Subst. Fæl i jy. Fælsted „Overfartssted, Vadested", jfr. Fælkær i Døstrup S., 3115, eller Felt „Mark" af ty. Feld. Man kunde dog sammenstille Navnet med Brudevæle i Ø.-Terp, Bedsted S., 3201.

Brændbjærg [*ˈbræˑnˌbjɛrə*]. B 1828 Brehnberg; U 1832 Brenberg; I 1912 Brænbjerg. — Brændbjærg Mose [*ˈbræˑnˌbjɛrəˈmoˑs*]. B 1828 Brehnbergmoor. — Forleddet er Particip. af Verb. brænde, her om Afbrænding af Lyng el. Skov.

Bureng. I 1912 Bureng. — Af ænyda. Bur, nty. Buur „Bonde" eller Subst. Bur i Betydningen „lille Hus, Skur, Bod".

Bussebjærg. U 1832 Busseberg; I 1912 Bussebjærg. — Af sønderjy.

Busse „laadden Dusk“, bl. a. om Blomsterstanden af forskellige Planter, jfr. Bussekilde i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Bøgehoved [*bø·χh0j*]. TM Bögehoved, Böge-Hoved Vandlöb; I 1912 Bøghoved, Bojhoved. — Bøgehoved Mose [ˈ*bø·χh0jˈmo·s*]. Jb 1793 Boogholdt Mooß; Dok.$^{30}/_{4}$ 1807 Booghöft Mai und Moos; B 1845 Böghöymoos; K 1847 Böghoymoos.

Dambjærg [ˈ*damˌbjɛɹə*]. Jb 1793 Dambjerg, Dambierg; B 1845, K 1847 Dammbiergmoos; TM Dammbjerg, Dammbjergmoos; I 1912 Dambjergmose, Dambjærg. — Dam, se Indl.

Dige. Jb 1793 Diig. — Jfr. Dige i Barsmark, Løjt S., 3211.

Egebjærg. Jb 1793 Jgebierg.

Eltang. Jb 1793 Ell-Tang; TM Eltang; I 1912 Eltom, Elteng. — Af Trænavnet El eller det tilsvarende Kollektiv Elle.

Faareløkke. TM Faaerlyk; I 1912 Fårlykke.

Fladbjærg [*ˈfta·ˌbjɛɹə*]. Jb 1793 fladbierg; U 1832 Fladberg; TM Flaidberg, Fladbjerg; I 1912 Fladbjærg, Fladbjerg. — Fladbjærg Skump [*fta·bjɛɹəˈsg0mp*]. Jb 1793 Fladbierg Skomp; TM, I 1912 Fladbjergskump. — Fladbjærg Knæk. U 1832 Fladbergkneck; I 1912 Fladbjergknæk. — Fladbjærg Kamp. I 1912 Fladbjærgkamp. — Adj. flad. Knæk og Kamp, se Indl. Skump, se Skump i Løjt-Skovby med Høgebjærg, Løjt S., 3211.

Gaaremose [*gɔʁəˈmo·s*]. Dok. 1779 Garde Mohr, Gaarde Mohr; B 1845, K 1847 Gaaremoos; TM Gaardemoos; I 1912 Gaarremose, Gåremos. — Af jy. Gor i den fra Norsk kendte Betydning „Dynd, Søle“, jfr. Gor i Ribe Domkirkes Landsogn, 2701 og Gorved i Højst S., 3201, eller af Subst. Gaard i Betydningen „Gærde, Dæmning, Indhegning“.

Gammeljord. B 1828 Altenerde; B 1845 Jn dem alten Lande.

Gammelknæk [*ˈgaməlˌknæk*].

Gammelskifter [*dj ˈgaməlˈsgæs.t*]. B 1845, K 1847 alten Schiften; TM De gamle Moosskifter; I 1912 Gammelskifte.

Gammeltoft. TM Gammel-Toft; I 1912 Gammeltoft.

Gejlbjærg. Jb 1793 Geilbierg. — Af Plantenavnet Gejl „Gyvel“.

Gejlholm. Jb 1793 Geilholm; B 1845, K 1847 Geilholmmoos; TM Geelholm; I 1912 Geilholm, Gelholm. — Af Plantenavnet Gejl „Gyvel“, jfr. Gejlholm ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Gejlkrog. Jb 1793 Geilkrogs; B 1845, K 1847 Geilkrogmoos; TM Geilkrog. — Af Plantenavnet Gejl „Gyvel“.

Gejl Mose [*ˈgɛ·tˈmo·s*]. — Samme Mose som Vestermose i Øster-Gejl. Mosen har her Navn efter Bebyggelsen Øster-Gejl, s. d. ovfr.

Gjoldholm [*ˈgjɔlˌhɔt.m*]. Jb 1793, I 1912 Gjoldholm. — Af et Adj. glda. *giall-, svarende til oldn. gjallr, sv. gäll i Betydningen „lys, skinnende, klar“, her om Jordsmonnets og Plantevækstens Farve.

Gosenland. TM Goosenland; I 1912 Gosenland. — Af det bibelske Stednavn Gosen, jfr. Gosen i Hovslund i Ø.-Løgum S., 3204; jfr. Gosenland ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Grimtoft. Dok. 1793 Klein-Gri . . toft; Jb 1793 store Grimtoft, liden Grimtoft; TM Grimtoftvandlöb, Lile Grimtoft; I 1912 Grimtoft. — Af Subst. jy. Grim „Sod, Smuds“ eller muligvis Mandsn. glda. Grīmi, jfr. Grimtoft ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Grotmose. B 1845 Grottmoos. — Af Subst. jy. Grot, Grut i Ud-

trykket *slo i grot* „knuse i små stykker" (Feilb.), her mulig anvendt om Smaasten, jfr. Grotholm i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204.

Grueager. TM Gru Acker; I 1912 Gruager. — Af Subst. jy. Grue „lille Fordybning i Jorden" eller „dyb, snæver Dal", jfr. Grue i Kolstrup i Aabenraa Købstad, 3191.

Grænsemose. B 1828 Grenzmoor.

Grødel [*ˈsdoːə-, ˈlijˈgrøːt*]. Jb 1793 Grödel, Grödet; TM Lillgrol, Lillgröll; I 1912 store og lille Grødel. — Marker ved Gaarden Gejlholm. Navnet kan være en Diminutivafledning med -l- af germ. *grauta-, da. Grød, i den fra Aflydsformen glda. griut, oldn. grjót kendte Betydning „Sten".

Grønhøj [*grönˈhy*]. U 1832 Grönhöy; TM Grüner Högel; I 1912 Grønhøi, Grønhoj; Gst Grønhøj.

Hagenslet. U 1832 im Hagenschletten; I 1912 Hagenslet. — Vistnok af nty. Hagen „levende Hegn, Gærde, Knæk", eller muligvis Mandsn. Hagen.

Harhøj. U 1847 Harhöymoos; I 1912 Harehøi, Harehoj. — Af Dyrenavnet Hare.

Herle. TM, I 1912 Herle.

Hesteløkke [*ˈhæːsdˌtyk*].

Holbøldamsmose. B 1845 Lille-, Stoor Holebülldammsmoos; K 1847 Lill-, Stooholebülldammsmoos; TM Store Holebülldamsmoos, Meholebüllmoos; I 1912 Holbøldammose, Store Holbol Dammos. — Af Sognenavnet Holbøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Hollændertoft [*æ ˈhɔtænəˌtɔst*]. Jb 1793 Hollander-Toft; TM Holländertoft; I 1912 Hollændertoft. — Af Nationalitetsbetegnelsen Hollænder i Betydningen „Mejerist", „Mejeriforpagter" (Kalkar V, p. 466, Mensing II sp. 864).

Holmmose. B 1845 Holmmoos. — Holm, se Indl.

Hyrdetoft [*æ ˈhiːəˌtɔst*]. Dok. 1793 Hirten-Toft.

Højmose. TM Hoimoose; I 1912 Højmos.

Højtoft [*hyˈtɔst*]. TM Hoi-Toft; I 1912 Høitoft, Hytoft.

Kaadnersvandløb. TM Kaadners Vandlöb. — Af sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalkevibæk [*kaťgəˈvjˌbæk*]. I 1912 Kalkevibæk. — Navn paa et Vandløb umiddelbart ved Byen, første Led kunde derfor godt være Subst. jy. Kaalgaard „Urtehave" eller Subst. Kalvegaard; muligvis kan dog hele Navnet betyde „den af Kalk hvide Bæk", idet Forleddet da er Partc. kalket.

Kanalmose. B 1828 Kanalmoor; B 1845 Osterkanalmoos, Westercanalmoos; K 1847 Osterkanalmoos.

Keldsdam. U 1832 Kjellesdamm. — Af Mandsn. Keld.

Kildebjærg. TM Kjälberg; I 1912 Køllebjerg, Kjældbjærg.

Kildeholm. TM Kjälholm; I 1912 Keldholm.

Knæk [*æ knæk*]. TM Knäck; I 1912 Knæk, Knækkene. — Knæk, se Indl. Jfr. Nørreknæk ndfr.

Knæpgræsløkke [*ˈknæbgræjsˌtyk*]. TM Knäpgraslyk; I 1912 Knepgræslyk, Knæpgræslykke. — Forleddet er vel et Plantenavn *Knæpgræs med samme Betydning som jy. Knæpstraa „Padderokke, Equisetum".

Koldbjærgmose [*kɔl'bjɛrəˈmo's*]. — Maaske af et glda. *kalda, svarende til oldn. kalda „kold Kilde", jfr. Koldby i Hjerpsted S., 3108.

Kuleløkke [*æ ˈku't,tyk*]. — Subst. Kule „gravet Hul til noget" (Feilb.).

Langager [*taŋˈaxə*]. TM Langacker; I 1912 Langager.

Langløkke. TM Langlücke.

Langskifte. Jb 1793 lang Skift; TM Langskift; I 1912 Langskøvt.

Lassesmose [*ˈtasəsˈmo's*]. Jb 1793 Lases Mooß; B 1845, K 1847, TM Lassesmoos; I 1912 Lassesmos. — Af Mandsn. Las, Lars.

Lærbjærg [*ˈte'ɹˌbjɛrə*]. Jb 1793 Lær Bierg; TM Lehbjerg; I 1912 Læderbjerg.

Lillefælled. Jb 1793 Liden Fæled.

Lillehegned [*liɭˈˈhæ'ənə*]. TM Liden; I 1912 Lilhæne, Liden Hæne. — Af Adj. lille og Subst. glda. hægnæth „Indhegning, indhegnet Jord, Gærde".

Lillepold. I 1912 Lildpold.

Lilletoft. TM Liltoft, Biltoft; I 1912 Liltoft.

Lobjærg. I 1912 Lobjærg. — Muligvis Fejl for *Loppebjærg; hvis ikke kan Forleddet være glda. *lō, oldn. ló, svarende til mnty. lo med Betydningen „Lund, Krat".

Loppemose. B 1845 Lopmoos. — Dyrenavnet Loppe „pulex", jfr. Loppeholm i Brede S., 3116, og Lushøj Mose ndfr.

Lundsmark [*ˈlʌ.nˌs,ma.ig*]. Dok. 1793 Lundtsfeld; Jb 1793 Lunds Mark; B 1845, TM, I 1912 Lundsmark.

Lushøj Mose. B 1845 Lushoymoos; K 1847 Luushoymoos. — Af Dyrenavnet Lus, jfr. Loppemose ovfr.

Middelløkke [*ˈmiˌdəɫˌtyk*]. — Den optegnede Udtale er en Gengivelse af ty. Mittellück.

Midtløkke [*æ ˈmedˌtyk*].

Mose [*æ mo's*]. Jb 1793 Moßen.

Munketoft [*æ ˈmʌŋgˌtɔst*]. Jb 1793 Munktoft, Munk-Toft; TM Mankotoft, Munkotoft; I 1912 Munketoft, Munktoft.

Mærbølsmose. I 1912 Merbølsmos. — Af ænyda. mær, jy. Mær „Hoppe". Bøl, se Indl.

Naverskaft. Dok. $^{30}/_{4}$ 1807 Naverschaft. — Rimeligvis et Sammenligningsnavn, idet Jordstykkets Form har givet Anledning til Navnet, jfr. Naverskaft i Vodder S., 3088.

Nedergrøft. B 1845, K 1845 Nedergröft. — I Modsætning til Overgrøft ndfr.

? **Nip i Sten.** I 1912 Nep i Sten. — Navn paa en Mark. Af Verb. nippe, „om gæs, ænder, høns, der piller og plukker i græsset" (Feilb. fra Agerskov), jfr. Navne som Nipop og Nippefenne i Hostrup S., 3131.

Nyled. B 1828 neue Heck.

Nyskifter [*diˌ ˈny' ˈsgæ.t*]. B 1845, K 1847 neuen Schiften; TM De nye Moosskifter.

Nørreforte [*æ ˈnöˌfo't*].

Nørreknæk [*ˈnöˌknæk*]. — Ligger ved Siden af Knæk ovfr.

Nørreløkke [*ˈnö'əˌtyk*].

Nørretoft [*ˈnöˌtɔst*]. TM Nörtoft, Nörretoft; I 1912 Nørtoft.

Oksenkær. Dok. 1793 Ausenkier; B 1845 Aussenkjer, Aussenkiermoos; K 1847 Ausenkiermoos; TM Auszenkier, Auszenkjärmoos, Auszenkjärmoosland, Axekjer, Axekjer Mark; I 1912 Oksekjær. — Ligger ved Oksevejen. Af Dyrenavnet Okse. Oksen- er den gamle Pluralisform, jfr. Øksengade i Vodder S., 3088, og Oksenkær i Søgaard, Kliplev S., 3222.

Oksenkær Mose [ˈɔsəˌkjæˈmoˑs]. — Mosen har Navn efter Gaarden Oksenkær ved hvilken den ligger, og i den optegnede Udtale foreligger samme Omtydning som i Gaardnavnet, se Oksenkær ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Oksevej [æ ˈɔsˌvæj]. — Jfr. Oksevej i Lundtoft-Vis Herreder, 3220, og i Rise H., 3210.

Omløb. TM Omlob. — Navn paa en Bæk, se Omløb i Burkal S., 3135.

Overgrøft. B 1845, K 1845 Overgröft. — I Modsætning til Nedergrøft ovfr.

Ovn. U 1832 Ofen; I 1912 Ovn.

Povlsten. U 1832 Paulsteensmoor, Paulsteensberg; B 1845 Paulsteensmoos in den Osterbergen. — Sandsynligvis Navn paa en Grænsesten.

Pig. Jb 1793 Pieg. — Subst. Pig i Betydningen „Spids", sandsynligvis om et i en Spids udløbende Jordstykke.

Pæl. Dok. 1846 auf dem Stück genannt „Osten dem Pfahl"; U 1847 das Moor „Westen dem Pfahl"; TM Oesten og westen for Palen. — Her vel om en Grænse- eller Opmaalingspæl.

Pølsehøj. Jb 1793 Pölshöy Ager, Pölshöi; B 1845 Lild-, Sönderpölshöymoos, Pölshoymoos; K 1847 Pölshöymoos, Lildpölshöymoos; TM Pülshöi; I 1912 Plyshoj.

Raaholm. Jb 1793 Roeholm. — Raaholm Dam [ʀɔhɔl.mˈdam, æ dam·]. Jb 1793 Röllumdam; I 1912 Raaholmdam. — Raaholm Høj [ʀɔhɔl.mˈhy]. I 1912 Raaholmhøi. — Raaholm Mose [ʀɔhɔl.mˈmoˑs]. B 1845, K 1847 Raaholmmoos; TM Raholmmoos; I 1912 Ryholmsmos. — Af Subst. Raa „Stang" eller Dyrenavnet Raa.

Raphoved [ʀabˈhoˑj]. U 1832 Ragghoved; I 1912 Raphoved. — Af Plantenavnet jy. Rappe „lyng, calluna vulgaris" (Feilb.) eller „de grove grene" af denne Plante (Jenssen-Tusch p. 292).

Rendebjærg [ˈʀɛnˑˌbjɛʀə]. Jb 1793 Rendbierg; TM Rennbjerg; I 1912 Rendbjerg, Renbjærg. — Rendebjærg Mose [ʀɛnˑbjɛɹəˈmoˑs]. B 1828 Rehmbergmoor; U 1828 Rennbergmoor; B 1845 Rennbjergmoos; K 1847 Rennbiergmoos. — Af Subst. Rende „Vandledning". Udtaleoptegnelsen usikker.

Rinkenæs Stenbro. Jb 1793 Rinknis Steenbroe.

Rundmose. B 1828 am runden Moor; U 1828 Rundmoor; B 1845 Rundmoos; I 1912 Rundemose.

Russelfussel [ʀɔsəlˈfɔsəl]. TM Rossel Fossel; I 1912 Russel Bossel, Rosselfossel. — Agerjord. Navnet er et foragteligt eller spøgende Navn, dannet af Verberne rusle „arbejde med Besvær" og fusle „pusle, arbejde paa en daarlig, uhensigtsmæssig Maade".

Ryllerpold. U 1832 Rüllerpold. — Samme Navn findes i Genner, Ø.-Løgum S., 3204, s. d. Forleddet er Plur. af jy. Rølle „risbøg, ung avnbøg" (Feilb. fra Angel *ryl*).

Ryttervad [*æ ˈʀydəˌvOi̯*]. I 1912 Ryttervoi. — Eng op til den gamle Oksevej.

Sandholm [*ˈsaŋˌhɔt.m*]. Jb 1793, TM, I 1912 Sandholm.

Sandpold. TM Store-, Lille Sandpoll; I 1912 Stor og Lil Sandpold.

Sandsbjærg [*ˈsaŋsˌbjɛɹə, ˈsdoˑə-, li̯l̥ˑ ˈsaŋsˌbjɛʀə*]. TM Sandberg, Groszer Sandberg; I 1912 Sandsbjerg, Sandbjærge, Stor Sandbjærge.

Skarnager. Jb 1793 Skarnager Bierg. — Af Subst. Skarn i Betydningen „Dynd" el. „Ukrudt", jfr. Skarnkær i S.-Hostrup, Ensted S., 3223.

Skerreshøj [*sgæʀəsˈhy*]. — Sløjfet Gravhøj. Samme Forled som i Skerrespold i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204.

Skovdam [*æ ˈsgɔʊˌdam*]. Jb 1793 Skaudamm, Skaudam; TM Skowdam; I 1912 Skovdam.

Skovløkke [*æ ˈsgɔʊˌt̥yk*]. — Har været Skov.

Smalvakker [*smat̥ˑˈvagə*]. Jb 1793 smal Vaker; TM Schmallwacker; I 1912 Smalvaker, Smalvakker. — Jfr. Smalvakker i Bjerndrup i Kliplev S., 3222.

Smedeholm. Jb 1793 Smeiholm.

Smedeløkke [*æ ˈsmæi̯ˑˌt̥yk*]. TM Smeilück; I 1912 Smeilyk, Smedelykke.

Sortmose. B 1845 Sortmoos.

Stenkisteager. Dok. 30/4 1807 Steenkistacker. — Af Subst. Stenkiste enten i Betydningen „bro af sten som overliggere, med stensat vandløb under, ved hjælp af hvilken mindre vandløb føres under veje" (Feilb). eller „Stendysse", jfr. Stenkiste i Kliplev, Kliplev S., 3222.

Stiggelbjærg [*ˈsdexət̥ˌbjɛɹə*]. I 1912 Steggelbjærg. — Stiggelbjærgsmose. B 1828 Stichelmoor; U 1828 Stichelbergsmoor, Stigelbergs Moor; B 1845 Stichelbiergmoos. — Af Adj. jy. stiggel, i Sundeved udtalt [*stek̥əl*] (Feilb. u. stegl) i Betydningen „stejl" (Molbech u. stiggel, efter Outzen), „stiv, besværlig". Stiggelbjærg ligger lige overfor Fladbjærg med Fladbjærggaarden imellem.

Storbjærg [*ˈsdoˑəˌbjɛɹə*]. TM Der grosze Berg; I 1912 Storebjerg, Storbjærge.

Storløkke. TM Storlyk.

Stormose. Jb 1793 den store Mooß; B 1845 das große Moor.

Stortoft. I 1912 Stortoft.

Strandvej [*æ ˈsdʀaŋˌvæi̯*]. — Der er ingen Strand i Vilsbæk, men Strandvej er den Vej, som fører ned til Stranden ved Sønderhav. Ad denne Vej har man kørt Tørv til Sønderhav.

Støvvand. Jb 1793 stow Vand. — Af Verbet sønderjy. støve „dæmme op".

Svinepold Løkke [*ˈsvinˑpɔl̥ˌt̥yk*]. TM Schwienpollyk; I 1912 Svinpold, Svinpoldlykke.

Sønderbjærg [*ˈsɥŋəˌbjɛʀə*]. Jb 1793 de syndre Bjerge; B 1828 Süder Berge, in den Süderbergen; U 1828 Die Süderberge, Süderbergen; B 1845 Jn den Süderbergen; K 1847 Die Süderberge; TM Die Süder-Berge, Sönder Bjerge, Sönderbjerg; I 1912 Sønderbjergager, Sønderbjærge.

Sønderbolsland. Jb 1793 Synder Bohls-Land.

Sønderbro. Jb 1793 synder Broe.

Sønderløkke. TM Sönderlyk.

Søndermark [*æ ˈsɥŋəˌmaɹg*]. TM Söndermark.

Søndertoft [ˈsɥŋəˌtɔst, æ ˈsɥŋəˌtɔst]. Jb 1793 Synder Toft; TM Söndertoft. — Flere Lokaliteter ved Vilsbæk By.

Tidselager [ˈtjsətˌaxə]. Jb 1793 Tidßelager; TM Tissel-Acker; I 1912 Tidselager.

Tiagre. Jb 1793 Tii-Ager. — Af Talordet ti, jfr. Tiagre i Almstrup, Uge S., 3221.

Toftløkke. TM Toftlück; I 1912 Toft, Toftlykke. — Toft, se Indl.

Tornbusk. Jb 1793 Tornbusk. — Navn paa et Stykke Jord, jfr. Tornbusk i Ø.-Løgum, Ø.-Løgum S., 3204.

Tranedal [tʁanˈdal]. B 1828 Trandahl; U 1832 Trandall; I 1912 Trandal. — Jordstykke, der tidligere har været sumpagtigt. Af Fuglenavnet Trane.

Trehuk. TM Trehuk; I 1912 Træhuk. — Det samme som Trekant; Ordet er en Fordanskning af mnty. drehuck.

Troldskifte. I 1912 Troldsskifte.

Trædeholm. Dok. 80/4 1807 Trerholm; U 1832 Trädholm, das Trädholmmoor; B 1845 Trädholm, Trædholmmoos. — Af Subst. jy. Træde „Trætte, Proces", idet der vel har været ført Retssag om Holmen, jfr. Trædeager og Trædeblok hos Feilb.

Tuerne. B 1845 das große Moor Tuerne, Tuemoos. — Af Subst. Tue „Knold, Forhøjning paa Jorden".

Tyrkiet. B 1845 Ein vergraben Moor Türkei genannt. — Tyrkiet findes ogsaa ellers baade som Gaard- og Marknavn, f. Eks. i Burkal S., 3135, og i Ø.-Terp, Bedsted S., 3201. Jfr. Tyrkens Land i Ø.-Løgum, Ø.-Løgum S., 3204.

Undelev Vejløkke. I 1912 Undlev Veilyk. — Af Landsbynavnet Undelev ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Vad [æ vaj] B 1845 Watt in Wilsbeckkratt; TM Wai; I 1912 Vai, Voj. — Vad, se Indl.

Vandsted. Jb 1793 Vandsted; B 1828 Gammelwandstedtmoor; B 1845, K 1847 Wandstedtmoos.

Vesterknæk [ˈvæsdəˌknæk].

Vestermark [æ ˈvæsdəˌmaɹg]. Jb 1793 Vester Marken; TM Westermark.

Vestermose [æ ˈvæsdəˌmoˑs]. B 1845, K 1847 Westermoos.

Vestersig [væsdəˈsiˑx]. TM Westersieg; I 1912 Vestersig.

Vildgaasholm [vjlgɑsˈhɔt.m]. B 1845, K 1847 Wildgaasholm; TM Wildgaasholm, Wildgäsholm; I 1912 Vildgaasholm.

Vilsbæk Enge. TM Wilsbeks-Enge.

Vilsbæk Krat. Grandebrev 1704 im dem Wilsbecker Busch; U 1832 Wilsbecker Kratt; B 1845 Wilsbeckkratt; TM Kratt, Wilsbekkratt; I 1912 Vilsbækkrat. — Navn paa en Række Marker, som tidligere var Skov (I 1912).

Ærteager [ˈæˑɹdˌaxə]. Jb 1793 Erdtager, Øster Erdtager; TM Aertacker; I 1912 Ærteager, Ertager. — Ærteager Mose [ˈæˑɹdaxəˈmoˑs]. Jb 1793 Erdtager Mooß; B 1845, K 1847 Erdagermoos. — Plantenavnet Ært.

Økseøje. I 1912 Økseøie. — Navn paa en Mark. Økseøje er Hullet i Øksen, hvor Skaftet sættes fast. Navnet her er vel et Sammenligningsnavn, idet det hentyder til et Hul i Jorden.

Østerbjærg [ˈøsdəˌbjɛʁə]. B 1828 Oster Berge; U 1828 Osterbergen;

U 1832 die Osterberge; B 1845 in den Osterbergen; TM Oesterbjerge, Osterbjergvandlöb, Osterbergkoppel, Die Osterberge; I 1912 Østerbjerge, Østerbjærgekoppel, Østerbjærge, Osterbjærge.

Østerbol. Jb 1793 oster Bohl.

Østermark. Jb 1793 Øster Marken; TM Ostermark.

Østertoft. Dok. 1794, TM Ostertoft; I 1912 Østertoft.

ØSTER-GEJL.

Askemose. I 1912 Askmos. — Af Trænavnet Ask „Asketræ".

Assenmose. TM Assenmose. — Hvis det ikke i TM er en Fejl for Askemose, kan Forleddet være den glda. Gen. af Mandsn. Asmund, jfr. Gaardnavnet Assenholm i Kliplev S., 3222.

? **Bakkelundmose.** I 1912 Baklundmos.

Bjærgmark. TM Bjergmark.

Bjærgmose. TM Wester-, Osterbjergmoose.

Bredsig. I 1912 Bredsig. — Navn paa en Sump, som om Vinteren staar under Vand (I 1912). Af Adj. bred.

Digeeng. TM Diigeng; I 1912 Digeng. — Dige, se Indl.

Gammelhede. I 1912 Gammelhede.

Gejlforte [ˈge·tˈfo·t]. — Vej mellem Byen Gejlaa og Holbøl Mark. Den gaar over Øster-Gejls Jorder, deraf Navnet.

Grøftager. TM Oster-, Westergröft; I 1912 Grøftager.

Hesteløkke [æ ˈhæ·sdˌtyk]. TM Hestlück; I 1912 Hestelykke. — Hesteløkken er gammelt Overdrev, som ligger med Gyvel, Lyng, Græs og Bregner, i Folkesproget her kaldt Spræn (I 1912).

Holdbi Mark. TM Holdbimark. — Af Kronavnet Holdbi, se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Hulvejløkke. TM Holveilück.

Højbjærg. I 1912 Hybjerg.

Kanalpold. TM Canal; I 1912 Kanalpold.

Kirkeforte. TM Kirchenfuszsteig; I 1912 Kirkfot.

Kliplev Vad [ktjbləˈv0j]. I 1912 Kliplevvad. — Vad over Gejl Aa ind til Bov S. lige Syd for Ø.-Gejl. Se iøvrigt Kliplev Vad i Frøslev, Bov S., 3271.

Laaddenmose. TM Leunmose, Beunmose. — Af Adj. laadden, idet der sigtes til Mosens kraftige Bevoksning.

Lagerplatte. TM Lagerplatt. — Af ty. Lager „Lejr" og Platte „Skovlysning", eller Fejl i TM for Lagerplatz „Lejrplads", muligt fra Krigen 1848.

Letmose. TM Lettmose.

Nyeng [æ ˈnyˌæŋ]. I 1912 Nyeng.

Nødevad. I 1912 Nødevad(voj). — Af Subst. Nød „(Ung)kreatur".

Nørretoft [æ ˈnöˌtɔʊt]. TM Nörretøft; I 1912 Nørretoft.

Oldemorspold. TM Ollemoerspoell; I 1912 Oldmorspold. — Om Oldemor i Stednavne se u. Oldemorsskifter i Emmerlev S., 3107.

Skolevej. I 1912 Skolvej.

Smedeløkke. I 1912 Smedelykke.

Storeng [æ ˈsdo·ɹˌæŋ, sdo·əˈʀæŋ·].

Strygemose. I 1912 Strygmose. — Af Verb. stryge i Betydningen „forarbejde sten el. tørv i former“ (Feilb.).

Sønderbjærge. I 1912 Sonderbjærge.

Søndertoft [*æ ˈsɥŋəˌtɔʊt*]. I 1912 Søndertoft.

Toftaa [ˈ*tɔʊtˌɑ̊.*]. I 1912 Toftaa. — Sideaa til Gejl Aa, passerer Ø.-Gejls Toftjorder, i I 1912 Navn paa et Kær.

Toftmade. I 1912 Toftmaj. — Navn paa et Kær.

Trekant [*æ tʁɥkanɥt*]. TM Texhuk; I 1912 Trekant. — I TM Fejlskrift for Trehuk af mnty. drehuck, jfr. Trehuk i Vilsbæk.

Tuemose. TM Tüemose. — Tue, se Indl., jfr. Tuemose i Rømø S., 3112.

Vestereng [*væsdəˑiˈæŋˑ, væsdəˈʁæŋˑ*]. I 1912 Vestereng.

Vestermark [*æ ˈvæsdəˌmɑ.ig*]. TM Westermark, Westermarks Vandløb; I 1912 Vestermark.

Vestermose [*æ ˈvæsdəˌmoˑs*]. TM Westermose.

Østermark [ˈ*ǫsdəˌmɑ.ig, æ ˈǫsdəˌmɑ.ig*]. TM Östermark; TM Østermark.

3271. BOV SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Bov, Lb [ˈbɔʊˑ]. 1313 (ÆDA V 777, 778) Bow; RegCapSlesv 1352 (1661—70) Bugæ; SJb 1436 Bukerken; RegCapSlesv 1445—50 (Ulr. Petersen c. 1700) Buwæ; SJb 1462, Reg 1472 Bokerke; $^{9}/_{10}$ 1483 Bo; Sk 1483 Bokergke; $^{31}/_{10}$ 1493 Bouwe; Sk 1499 Bowe; $^{14}/_{4}$ 1510 (LB) Bowe, Bow; Mejer 1648 Baw; Sk 1651—52 Bouw; Danckw 1652, Theilung 1661, ContrGeest 1689 Baw; DAtl, VSK Bau; Gst 1857—58, Trap[1] Bov; TGst Bau; Gst, Postadr9 Bov. — Subst. glda. boghæ „Bue", her snarest anvendt om den krummede Skrænt mellem Agermarken og Krusaadalen lige Sydøst for Byen; mindre sandsynligt er det, at Navnet sigter til den meget svage Svingning paa Oksevejen, saaledes som antaget af Mar. Kristensen i NoB 1934 p. 111. Jfr. Bov i Burkal S., 3135.

Bejlhus, Gd [ˈbæjˑtˌhuˑs]. Dok. 1763 Beilhauß; K 1766 Beilhaus; Verz. 1766 in Beilhuuss; DAtl Beilhuus; VSK Bejlhuusgaarde; Schröder Topographie 1837 Beilhaus, Beilhuus; Gst 1857—58 Bejlhuse; TGst Beilhaus; Gst Bejlhuse; Postadr9 Bejlhus. — Forleddet maa sandsynligvis sammenstilles med Naturnavnet Bejle i Burkal S., 3135, sidst behandlet af Lidén i APhS VIII p. 245 f.

Berlin [*bæɹˈtiˑn*]. — Gd paa Kragelund Mark; jfr. Paris ndfr.

Bethelund, forsv. Bebyggelse. RegCapSlesv 1352 (1661—70) Bethelund; RegCapSlesv 1445—50 (Ulr. Petersen c. 1700) Betelund. — Trods Skrivemaaden med th er Forleddet vel Verbet glda. bētæ „jage", jfr. ænyda. Bedelund „Jagtskov" (se Kalkar I p. 116 og Bugge i DgF IV p. 579).

Bigaard, Gd [*bigœ*]. TGst Biegaard; Gst, Postadr9 Bigaard; Trap[4] Bigd. — Gd Nord for Vesterbæk. Maaske Subst. jy. Bigaard „en indhegning til bistader udenfor vinduerne" (Feilb.).

Bommerlund, Gde og Hse. Sk 1543 Bummerlunth, Bummerlunt; Mejer 1648, Danckw 1652 Bommellundt; Jb 1709 Bommerlund, Bommerlundt; DAtl Bomerlund; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Bommerlund; Kok II Bommerlund (Bommeluhn); Postadr9 Bommerlund. — Navnet kan sammenstilles med Gaardnavnene Bommerlund i Egen S., Als N.-H., 3261 (VSK Bomerlund) og Bommerlund i Skrave S., Frøs og Kalvslund H., 3054 (VSK Bummerlund), og med Naturnavnene Bommereng i Løgumkloster Flække, 3118 (anderledes forklaret i DS V p. 27), Bommerskov i Højst S., 3132, og Bommerskrald i Højer Flække, 3103. Forleddet er sandsynligvis Subst. Bommer „drønende Lyd; Fejlslag med Keglekugle; Fejl, Bommert" (VSO, ODS), jy. Bommer „Keglekugle; Bommert" (Feilb. under Bommert), eller Verbet bomre „give en drønende Lyd; banke paa, saa det giver et Bommer; gøre Fejlslag i Keglespil; slaa fejl; begaa

en Bommert" (VSO, ODS), jy. bomre „slå fejl; slå uden om keglerne med keglekuglen; svire, drikke, gøre gale handler" (Feilb.); jfr. Bommergilde „Drikkegilde" (ODS, Feilb. under Bomregilde), jy. Bomrehoved „en person, som gør lutter dumheder" (Feilb.), Bommerhandel „usikker Handel" (Feilb. under Bommeri), endvidere de med Bommer-, Bomre- sammensatte Ord hos Kalkar. Ordene Bommer og bomre er onomatopoietiske eller lydsymbolske Dannelser, og de anførte Gaard- og Naturnavne er formodentlig, forudsat at denne Tolkning er rigtig, oprindelig spøgende Navne med nedsættende Betydning (saaledes ogsaa Kok II p. 89). Som en anden Tolkningsmulighed kan dog anføres, at Bommerlund i Bov S. er udviklet af et opr. *Bovmarklund (af Landsbynavnet Bov), og at de to nævnte Gaarde i Egen og Skrave S. er opkaldt efter den for sit Brændevinsbrænderi vidt berømte Bommerlund Kro.

Bommerlundhus. SkovK 1926 Bommerlundhus.

Bovgaard [*bɔs.ˈgå.ə*]. — Nu nedbrændt Gaard i Bov.

Bov Mark, Gde og Hse. TGst Baufeld; Postadr9 Bov Mark; Gst, Trap[4] Bovmark. — Landsbynavnet Bov.

Brødløs. J. Madsen, Folkeminder fra Hanved Sogn p. III Brødløs; I 1925 Brødløse; Gst, Trap[4] Brødløs. — Det paa Stedet alm. anvendte Navn paa Tørveladerne i Kanten af Frøslev Mose. „Disse Lader, der i Afstand ser ud som en lille By, kaldes ofte for Skjemt „Brødløs", „Ildløs" eller „Skorstenløs"" (J. Madsen, anf. Sted). Jfr. Tørvelader ndfr.

Bukhus [*bOghus*]. VSK Buk H.; I 1928 æ Bukhus. — Navn paa et Hus ved Faarhus, dannet som en spøgende Parallel til dette Navn, af Subst. Buk i den sønderjy. Betydn. „Vædder".

Dubjærg, Gd [*ˈdu·ˌbjɛrə*]. Schröder Topographie 1837, TGst Duberg; Postadr9 Dubjerg; Gst, Trap[4] Dubjærg. — Fuglenavnet Due. Kaldes ogsaa Koløkke, se ndfr.

Ebelund. — Se under Naturnavnet Ebelund i Frøslev.

Egvad, Gd [*eˑvOj*]. RegCapSlesv 1352 (1661—70) Eckward; Mejer 1648 Eckquöck; Danckw 1652 Eckwat; Kirkeb 1667 Eckwadt; DAtl Egwad; VSK Ecquadgaarde; Gst 1857—58, Trap[1] Egvad; TM Egewatt, Klein egewatt, Egewattfeld; TGst Egewatt; Gst, Postadr9 Egvad. — Gd mellem Bommerlund Plantage og Gejl Aa. Trænavnet Eg.

Faarhus, Gde og Hse [*fåˑəhus*]. Mejer 1648 Schaffhus; Jb 1669 Der Meyerhooff Crakelundt nebst dem Schaaffhause; VSK Faarehuus Gaarde; Schröder Topographie 1837 Schafhaus; Gst 1857—58 Faarehus; TGst Schafhaus; Postadr9, Gst Faarehus; Trap[4] Faarhus. — Af Dyrenavnet Faar; sandsynligvis er Faarhus anlagt som Schæfergaard (se VSO under Skæfergaard) under Mejergaarden Kragelund. Jfr. Kok II p. 140.

Frigaard. Gst Frigaard; Trap[4] Frigd. — En Frigaard er i Sønderjylland en Bondegaard, som er fritaget for Hoveri; ifl. et Læg Akter vedr. Frigaarde og andre priviligerede Ejendomme i Haderslev Amt (RA Rentekammerark., Gen. Landsundersøgelseskom. i Slesvig og Holsten, ty. Sekr. 1723—30) er Frigaardene fri „von Hoff lagt, Wagenfuhr, und andern Diensten" men ikke for Contribution, „pflugschatzgellder" og „Ihr antheill zum Rustwagen".

Frydenborg, Gd [*ˈfrøˌbœrə*]. VSK Frydenborggde, Frydenberg; Schröder Topographie 1837 Früdenburg; Gst 1857—58 Frydenborg; TGst Friedenburg; Gst, Trap[4] Frydenborg.

Frydendal, Kro [*ˈfʁyˑdənˌdal*]. VSK Frydendal Kro; Schröder Topographie 1837, Gst 1857—58 Frydendal; Trap[1] Frydendal Kro; TGst, Gst, Postadr9 Frydendal; Trap[4] Frydendal Kro.

Frøslev, Lb [*fʁœsdə*]. Reg 1472 frossleue; Sk 1483 Frisleue; Sk 1499 ffrosszleue; Reg 1602 Frosleff; Reg 1621 Frößleue, Frößleff; Mejer 1648 Frösslee; Mejer 1650 Frosle; Sk 1651—52 Frösßleh; Danckw 1652 Frösslee; ContrGeest 1689 Früßlee; DAtl Frusle; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Frøslev; TGst Fröslee; Postadr9, Gst Frøslev. — Navnet maa sammenstilles med Frøslev, Sb i Stevns H., 531 (udt. *frøslə, frøsləu,* $^{30}/_{8}$ 1291 (Roskilde Bisps Dombog) Frøslef), Frøslev, Sb i Morsø S.-H., 1414 (udt. *frösləˌ* $^{17}/_{2}$ 1412 (Dueholms Dipl.) Frøsløff), og Fröslöv i Valleberga S., Ingelstads H., Skaane. Forleddet i disse Navne er sandsynligvis Gudenavnet glda. *Frō, oldn. Freyr, saaledes som antaget i Kok II p. 138, af O. Nielsen i UBl I p. 261 f., og Vilh. la Cour i Sønderjyllands Historie I p. 225. Mod denne Tolkning har Steenstrup i Hist. Tidsskr. 6. R. VI p. 375 hævdet, at Frøslev ligesom de øvrige lev-Navne har et Personnavn som Forled; men da der ikke er overleveret et Personnavn Frō, og da det af Steenstrup foreslaaede Mandsn. Frōstēn ikke lader sig forene med Formen Frøslef, der forekommer saa tidligt som 1291, er det paa Forhaand usandsynligt, at Forleddet er et Personnavn; hertil kommer, at et andet sønderjysk lev-Navn, nemlig Bolderslev i Bjolderup S., 3214, antages at være sammensat med et Gudenavn.

Frøslev Kaadnermark, Gde og Hse [*æ ˈkɔ.dnəˌmaːg*]. Oldekop Kätnerfeld; I 1925 Kaadnermark; Gst Frøslev Kodnermark; Trap[4] Kaadnermark, Frøslev Kaadnermark. — Landsbynavnet Frøslev og Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Frøslev Mark, Gde og Hse. TGst Frösleefeld; Postadr9 Frøslev Mark; Gst, Trap[4] Frøslevmark.

Fuglsang [*ˈfɔʁˑtˌsaŋ*]. Oldekop Fuglsang. — Gd ved Vejbæk. Se Fuglsang i N.-Løgum S., 3117.

Gerhøj, Hs. Contractb 1750 Vest Kah[te] bey Krackelund Gerhoy genannt; Dok 1751 Kahte Gerhoy. — Maaske Plantenavnet Ger „Spergel", se Jensen-Tusch p. 343, eller Mandsn. gldа. Gēri, oldn. Geiri.

? **Gnobelsbæk.** Reg 1472 gnobelspecken. — Nævnes mellem Smedeby og Bov og synes at være Navn paa en forsvunden Bebyggelse.

Grønvang, Gd. Gst, Trap[4] Grønvang.

Gute Hoffnung. Oldekop Gute Hoffnung. — Gd ved Kragelund.

Harekær, Gd [*ˈhaˑˌʁæ*]. Schröder Topographie 1837 Harkjär (Harrekjär); TGst Harkjer; Postadr9 Harekær; Gst, Trap[4] Harkær. — Efter Naturnavnet Harekær i Kollund.

Hindholm, Gd [*ˈhiŋˌhɔl.m*]. VSK Hedenholm; Gst 1857—58 Hindholm; TM Heenholm; TGst Hindholm; Oldekop Henholm; I 1925, Postadr9, Gst Hindholm. — Skriveformerne paa VSK, i TM og hos Oldekop er snarest Gengivelser af en ældre Udtale **heˑŋ-*; denne kan være opstaaet ved den Overgang i $>$ *eˑ* foran nd, som kendes fra sydøstslesvigske Dialekter, jfr. Formerne *bleəñ* „blind" (Feilb. fra Aabenraa, Angel og Valsbøl) og *hęñbæ* „Hindbær" (Feilb. fra Sundeved). Forleddet maa da tolkes som Dyrenavnet Hind; jfr. Hjortholm ndfr., som er Navn paa en Nabogaard.

Hjortholm, Gd [*ˈjɔd̥ˌhɔl.m*]. Verz 1800 Hirschholm; VSK Hjortholm-

gaarde; Schröder Topographie 1837 Hiortholm; Gst 1857—58 Hjortholm; Oldekop, TGst Hirschholm; Postadr9, Gst Hjortholm. — Dyrenavnet Hjort.

Holbergshof. Beschr 1761 Holbergs Hof; Bericht 1762 Holbergs-Hof; Acte 1783 Hollbergs Hof. — Gaard i Kolonien Julianeaa paa Frøslev Mark; opkaldt efter Ludvig Holberg.

Ildløs. — Se ovfr. under Brødløs.

Imkerheim. Oldekop Imkerheim. — Hty. Imker „Biavler". Da Gaarden hos Oldekop opføres under Kragelund, kan den ikke være identisk med Bigaard ovfr.

Julianeaa, Gde og Hse. Beschr 1761 Julianen Anbau; Bericht 1762 Iulianen-Anbau; Acte 1793 Iulianen Anbau; VSK Iuliane Colonie; Oldekop, I 1925 Julianenau; Trap[4] Julianeaa. — Navn paa de tre Koloniststeder Holbergshof, Rømershof og Ulrichshof paa Frøslev Mark; Bebyggelsen kaldes nu Kolonisthuse, se ndfr.; Formen Julianenau maa bero paa en Forvanskning. Kolonien er opkaldt efter Frederik d. V.s Dronning Juliane Marie.

Kamp, Gde [*æ kamp*]. U 1806 an Kamp; Gst 1857—58, TGst, Oldekop, Gst, Postadr9 Kamp. — Kamp, se Indl.

Kiskelund, Lb [*kɛsgə'lu.n*]. [31]/10 1493 Kisbelunt; Sk 1499 Kyszkelunt; Mejer 1648 Kitzelundt; Sk 1651—52 Kitschelundt; Danckw 1652 Kitzlund; ContrGeest 1689 Kitschelwnd; DAtl Kitskelund; VSK Kitscelund; Gst 1857—58, Trap[1] Kidskelund; TGst Kitschelund; Gst, Postadr9 Kidskelund. — Forleddet kan være et sammensat Naturnavn med Kær eller Skov som andet Led.

Kiskelund Mark, Gde. TGst Kitschelundfeld; Postadr9 Kidskelund Mark; Gst, Trap[4] Kidskelundmark. — Landsbynavnet Kiskelund.

Kiskelundshus, Hs. Trap[4] Kidskelundshus. — Landsbynavnet Kiskelund.

Kollund, Lb [*kɔlaŋ, kɔluŋ*]. Flensb. Stadbok [13]/12 1451 (DiplFl I 447) Kalund; [9]/10 1483 Kalunt, Kalundt, Kalundth; Sk 1483 Kalund; 1490—1555 (DiplFl I 678), Sk 1499 Kalunt; [14]/4 1510 (LB) Kollundt; Sk 1543 Kalund, Kalundtt; Sk 1602, Mejer 1648 Kalundt; Mejer 1649 Kahlundt; Sk 1651—52 Calundt, Collundt; Danckw 1652 Kalundtdorff; ContrGeest 1689 Collund; DAtl Kollund, Kallund; VSK Collund; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr9 Kollund. — Fuglenavnet glda. kā „Allike".

Kollund Badested, Hse. TGst Kollund Bad; Gst, Postadr9 Kollund Badested. — Landsbynavnet Kollund.

Kollund Bjærg, Hse. Gst Kollundbjærg. — Landsbynavnet Kollund.

Kollundgaard, Gd. Trap[4] Kollundgd. — Landsbynavnet Kollund.

Kollund Mark, Gde og Hse. TGst Kollundfeld; Postadr9 Kollund Mark; Gst, Trap[4] Kollundmark. — Landsbynavnet Kollund.

Kollund Østerskov, Gde og Hse. 1571 (Schröder Topographie 1837) Osterkollund; Schröder Topographie 1837 Kollund-Osterholz; Gst 1857—58 Østerskov; Trap[1] Kollund-Østerskov; TGst Kollundosterholz; Gst, Postadr9 Kollund Østerskov. — Landsbynavnet Kollund.

Kolonisthuse, Gde og Hse [*æ kɔ'nisdəˌhu's*]. Dok 1775 Colonisten Hæuser auf Fröslefeld; Gst 1857—58, Gst, Trap[4] Kolonisthuse; Postadr 1935 Kolonialhusene. — Se ovfr. under Julianeaa.

Koløkke [*'kɔˌtyk*]. — Andet Navn paa Gaarden Dubjærg; efter Marknavnet Koløkke i Kollund.

Kopenn. $^{14}/_{4}$ 1510 (LB) Kopenn. — Synes at være Navn paa en forsvunden Bebyggelse.

Kragelund, Gde [*kʀa·ɣlun*]. Reg 1472 krakelunt; Sk 1499 Krakelundt; Lensregnsk 1547—60 Craglunt; Mejer 1648 Kraeckstede; Danckw 1652 Kraglundt; Jb 1669 Der Meyerhooff Crakelundt; DAtl Kragelund Meyergaard; Schröder Topographie 1837 Kracklund, Kracklundfeld; Gst 1857—58 Krakelund; Trap[1] Krakelundmark; Postadr9, Gst Kragelund. — En udparcelleret Mejergaard. Forleddet er Fuglenavnet gld. krākæ „Krage", jfr. Kravlund i Tinglev S., 3136.

Kragelundgaard, Gd [*kʀa.ɣəlunˈgɑ̊.ə*]. K 1766 Krackelundhoff; VSK Kragelundgaard; Oldekop Kracklundhof; Gst Kragelund Gd; Trap[4] Kragelundgd. — Hovedparcellen af den udparcellerede Mejergaard Kragelund.

Krat, Gd [*æ kʀat*]. — Naturnavnet Krat i Kragelund.

Krathuse, Gde og Hse [*kʀadhus*]. Contractb 1756 Kratthaus; DAtl Krathuus; VSK Krathuusgaarde; Schröder Topographie 1837 Kratthaus; Gst 1857—58 Krathuse; TGst Kratthaus; Gst, Postadr9 Krathuse.

Kristiansminde, Gd. Gst, Trap[4] Cristiansminde.

Krusaa, Hse [*kʀusˈɑ̊.*]. Reg 1472, Sk 1483 Krokesa; $^{8}/_{1}$ 1488, Sk 1499 Krokeszaa; Dok 1581 Krocksow; $^{13}/_{3}$ 1584 kroxa; GeldReg 1621 Crucksowe; Mejer 1648 Krußaw; Sk 1651—52 Kruchsouw; Danckw 1652 Krussaw; ContrGeest 1689 Krusßaw; DAtl Crusau; VSK Crusaae; Gst 1857—58, Trap[1] Krusaa; TGst Krusau; Postadr9, Gst Krusaa. — Forleddet er sandsynligvis, saaledes som antaget hos Kok II p. 241 og 466, Gen. af Subst. gld. krōk „Krog". Dette Ord indgaar hyppigt, dog ikke i genitivisk Form, i Navne paa norske Elve med kroget Løb, se NE p. 132; her er Krōk snarest en gammel Betegnelse for det Højdedrag, der paa tre Sider begrænses af Nyhus Sø, Krusaadalen og Flensborg Fjord (se f. Eks. O. Nielsen i UBl II p. 25 under Krog). Forleddets tostavede Form Krokes- i de ældste Kilder kunde dog tyde paa, at det er et sammensat Navn, hvis sidste Led er -ās „Aas, langstrakt Forhøjning".

Krusaagaard, Gd. Trap[1], Postadr9 Krusaagaard; Gst Krusaa Gd; Trap[4] Krusaagd. Domæne. — Se under Krusaa ovfr.

Krusaa Vandmølle. KornReg 1621 Cruxow Waßermuhll, Die Waßermuhle zu Crußow; Dok 1703 Cruchsawer Muhle; DAtl Crusau Vandml.; VSK Crusaae M; Trap[4] Krusaa Vandmølle. — Se under Krusaa ovfr.

Lygtekro. VSK Lygtekroe; Schröder Topographie 1837 Leuchtekrug; Kok II Løgterkro (Löjterkro); Oldekop Leuchterkrug. — Forsv. Kro, der har ligget ved Oksevejen Syd for Bommerlund Plantage; jfr. Marknavnet Lygtekro Mark i Vejbæk. Forleddet er Subst. Lygte, „weil hier im Winter für die Post ein Lampenfeuer unterhalten wird" (Schröder).

Læg-an, Ny-, Hs og Kro. K 1766, Schröder Topographie 1837 Neulegan; TM Neulegen. — Maaske Opkaldelse efter Læg-an i Møgeltønder S., 3102; jfr. Læg-an, Ny- i Løgumkloster Lds., 3119.

Mosekro [*æ ˈmo·sˌkʀo.*]. — Andet Navn paa Kollund Kro.

Mulsmark, Gd [*ˈmutsˌmɑ.ig*]. VSK, Schröder Topographie 1837 Mulsmark; Gst 1857—58 Muldsmark; TGst, Gst, Postadr9 Mulsmark. — Naturnavnet Mulsmark i Kiskelund.

Nørbæk, Gd [*ˈnö·əˌbæk*]. — Naturnavnet Nørbæk i Vejbæk.

Nørregade. TM Norderstraße. — Del af Frøslev By.

Nørvang, Gd. Oldekop Nörwang; Gst, Trap[4] Nyvang; I 1925 Nyvang el. Nørvang [ny'vaŋ]. — Marknavnet Nørvang i Frøslev.

Oldemorstoft, Gde [*ɔlǝmɔs'tɔst*]. Reg 1472 Oldemoderstofft; Sk 1483 Olmerstoft; $^{13}/_{1}$ 1484 ($^{6}/_{4}$ 1557) Oldemorstoft; Sk 1499 Oldemoderßtofft; $^{14}/_{4}$ 1510 (LB) Oldemorsstoft; Dok 1586 Jn Oldemorstofft; Mejer 1648 Woldemarstofft; Sk 1651—52 Oldemorsßtofft; Danckw 1652 Wolmerstofft, Ollemerstofft; ContrGeest 1689 Oldemorstofft; Contractb 1692 Oldmorstofft; Tingb 1729 Oldemorstofft; DAtl Oldemorstoft; VSK Valdemarstoft; Gst 1857—58 Volmerstoft; Trap[1] Oldemorstoft (Volmerstoft); TGst Waldemarstoft; Postadr 1935 Valdemarstoft, Nordre og Søndre-; Gst Oldemorstoft. — Subst. Oldemor, i de yngre Kilder undertiden omtydet til Valdemar; jfr. under Olmersdige i Tinglev S., 3136, og Oldemorsskifte i Emmerlev S., 3107.

Padborg, Stationsby [*'paʤdbœrɔ*]. Schuldprot 1729 in Padburg; VSK Peiborger Kroe; Schröder Topographie 1837 Padtburg (Peiborg); TGst Pattburg; Gst, Postadr9 Paddeborg; Trap[4] Padborg. — I Schröders Topografi nævnes Padborg som „ein kleines Wirthshaus". Forleddet er Dyrenavnet sønderjy. Padde „Frø"; Navnet er en spøgende Dannelse med nedsættende Betydn. ligesom en Del andre Hus- og Kronavne paa -borg, f. Eks. Dueborg, Høneborg og Kokkenborg i Arrild S., 3081; jfr. Padborg i Skærbæk S., 3089, og Padborg paa Rømø, 3112.

Padborg Mølle. Trap[4] Padborg Ml. — Se foregaaende Navn.

Paris [*pa'ʀi's*]. TM, Oldekop, Gst Paris. — Gd paa Kragelund Mark. Jfr. Berlin ovfr.

Plantegaard, Gd [*planʤgå*]. Schröder Topographie 1837 Plantgaard; Gst Plantgaard; Trap[4] Plantgd. — Naturnavnet Plantegaard i Kragelund.

Pluskær, Gd. Oldekop Pluskjärgaard; Postadr9, Gst Pluskær Gd; Trap[4] Pluskærgd.; I 1925 Pluskjærgd. — Naturnavnet Pluskær i Frøslev.

Pramhus, Hs [*æ pʀa'mhus*]. Schröder Topographie 1837, Gst, Trap[4] Pramhus. — Hs, tidligere Færgested ved Fjorden i Nærheden af Kollund Østerskov.

Prysang, Gd. TM Prysing; Gst, Postadr1934 Prysang.

Ryttergabshus, Hs. Trap[4] Ryttergabshus. — Naturnavnet Ryttergab i Frøslev.

Rømershof. Beschr 1761 Römers Hof; Bericht 1762 Römers-Hof; Acte 1783 Römershoff. — Gaard i Kolonien Julianeaa paa Frøslev Mark; opkaldt efter Ole Rømer.

Rønsdam, Gde og Hse. Schröder Topographie 1837 Rönsdamm; Trap[1] Rønsdam; TGst Rönsdamm; Gst, Postadr9, Trap[4] Rønsdam. — Naturnavnet Rønsdam i Bov.

Simondys, Gd [*sɛmən'dy.s, sɛmə'dy.s*]. Schröder Topographie 1837, Gst 1857—58, Ortschafts-Verzeichnis 1890, TGst, Gst, I 1925, Trap[4], Postadr 1935 Simondys. — Af Naturnavnet Simondys paa Grænsen mellem Frøslev, Harreslev og Ellund i Hanved S. (udt. [*sɛmən'dy.s*], Jb 1765 in Simon Düüss, in Simondües); Forleddet er maaske Mandsn. glda. Sigmund, saaledes som antaget hos Kok II p. 340; Efterleddet maa i saa Fald være en Aflydsform med glt. langt ȳ til oldn. dys, f. „en af Sten opkastet Gravhøj" (ifl. I 1925 er der Kæmpehøje med Stensætning nær ved Gaarden). Sandsynligere er det dog, at Simondys er Gen. af et

Mandsn. Simon Dy el. lign.; efter en stedlig Tradition skal Stedet have Navn efter en gammel Mand i Harreslev, der hed Simon Deus.

Skadesbol. U 1790 zu dem Bohle № 3 das Schadesbohl. — Maaske af Mandsnavnet glda. Skati, som formodes at indgaa i Landsbynavnet Skast, 3109, eller af et Slægtsnavn Skade, Schade. Jfr. Formerne af Naturnavnet Skadestoft i Bov.

Skomagerhus [*æ ˈsgΘmaxəˌhus*]. — Hus i Kollund.

Skorstenløs. — Se ovfr. under Brødløs.

Skovhus. DAtl Skovhuus.

Skyttehus, Gd [*æ sgǫdəhus*]. Reg 1634—35 Schutterhaus; Mejer 1648 Schutterhuss; Danckw 1652 Schutterhuess; Jb 1669 Das Schütter Hauß; DAtl Skytterhuus; VSK Skytterhuusgaard; Schröder Topographie 1837 Schütterhaus; Jb 1855 Skytterhuset; Gst 1857—58 Skyttehus; TGst Schütterhaus; Gst, Postadr9 Skyttehus. — „Das Schütter Hauß liegt auff der Scheide bey Crakelundt, worinnen wohnet des Ambtmanns Schütze" (Jb 1669).

Skyttehus, Lille-. Oldekop Kleines Schütterhaus.

Smedeby, Nørre-, Lb [ˈ*snæjby*]. Reg 1472 Smedeby; $^{9}/_{10}$ 1483 Norder Smedebw, Smedebw velthmarcke; Sk 1483 Smedebu; Sk 1499 Smedebü; Mejer 1648 Schmedeby; Sk 1651—52 Schmedebuh; Jb 1661, Jb 1685, ContrGeest 1689 Schmedebuy; DAtl Smedeby; VSK Smedebye; Gst 1857—58 Nre Smedeby; Trap[1] Nørre-Smedeby; TGst Norderschmedeby; Postadr9 Nørre-Smedeby; Gst Nre Smedeby. — Subst. glda. smith „Smed". Nørre- i Modsætning til Sønder-Smedeby i Ugle H. Syd for Grænsen.

Smedeby Mark, Nørre-, Gde og Hse. Oldekop Nordschmedebyfeld; Trap[4] N.-Smedebymark. — Landsbynavnet Nørre-Smedeby.

Smedeby Skov, Nørre-. Contractb 1698 in Schmedebuy Holtz. — Landsbynavnet Nørre-Smedeby.

Snur-om [*snɔrˈΘm*]. — Hus paa Kragelund Mark. Se under Snuromsdige i Højer Flække, 3103.

? **Storekro.** U 1790 zu dem sogenannten großen Wirthshause in Bau.

Sønderhus, Gd [*sɥŋəˈhu.s*]. Verz 1800, Schröder Topographie 1837 Süderhaus; Gst 1857—58 Sønderhus; TGst Süderhaus; Postadr9, Gst Sønderhus.

Teglgaard. Oldekop Eine Kate bei einer ehemaligen Ziegelei hieß Tegelhof. — Ved Kollund.

Tørvelader. Gst 1857—58 Tørvelader; TGst Torfschuppen; I 1925 Tørveladerne; Trap[4] „Tørvelade". — Se ovfr. under Brødløs. Jfr. Ladesvej i Frøslev under Naturnavne.

Ulrichshof. Beschr 1761 Ulrichs Hof; Bericht 1762 Ulrichs-Hof; Acte 1783 Ulrichshof. — Gaard i Kolonien Julianeaa paa Frøslev Mark.

Ware, forsv. Bebyggelse. RegCapSlesv 1352 (1661—70), RegCapSlesv 1445—50 (Ulr. Petersen c. 1700) Ware. — Subst. glda. waræ „Udmark", jfr. under Varnæs, 3225.

Vejbæk, Lb [*væjbæk*]. RegCapSlesv 1445—50 (Ulr. Petersen c. 1700) Wytbeck; Reg 1472 weytbeke; Sk 1483 Wedebeke; Sk 1492 Weybeke; Sk 1543 Weybeck; Sk 1602 Weibeke; Mejer 1648 Weybeck; Sk 1651—52, Danckw 1652, Theilung 1661, Jb 1661 Weibeck; Jb 1685 Weybeck; ContrGeest 1689 Weybek; Jb 1709 Weibeck; DAtl Weibek; VSK Veibæk;

Gst 1857—58 Vejbæk; Trap[1] Veibæk; TGst Weibek; Gst, Postadr9 Vejbæk. — De ældste Former viser, at Forleddet er glda. with „Skov".

Vesterbæk, Gde og Hse [ˈ*væsdəˌbæk*]. VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Vesterbæk; TGst Westerbek; Gst, Postadr9 Vesterbæk.

Vestergaard, Gd. Oldekop Westergaard; Gst, Trap[4] Vestergd. — Ved Frøslev.

Vestergaard, Gd. Gst Vestergaard; Trap[4] Vestergd. — Paa Kragelund Mark.

Vestergade. TM Westerstraße. — Del af Frøslev.

Vesterholm, Gd. Verz 1800, Schröder Topographie 1837, TGst Westerholm; Gst, Postadr9 Vesterholm.

Vesterkamp, Gd [ˈ*væsdəˌkamp*]. Kok II Vesterkamp.

Vilmkær, Gd [ˈ*vi̯t·mˌḳɛɹ*]. I 1925, Gst, Trap[4] Vilmkær; Postadr 1935 Vilmkærgaard. — Naturnavnet Vilmkær i Nabobyen Ellund i Hanved S. Forleddet er maaske et sammensat Stednavn med holm som mellemste Led.

Østerbæk, Gde og Hse [*o̯sdəˈbæk*]. VSK Osterbæk Hse; Gst 1857—58, Trap[1] Østerbæk; TGst Osterbek; Gst, Postadr9 Østerbæk.

Østerbæk Kro. VSK Osterbæk Kroe.

Østergade. TM Osterstraße. — Del af Frøslev.

B. NATURNAVNE.

BOMMERLUND.

Bommerlund Eng. TM Bommerlunderwiese. — Se Bommerlund under Bebyggelsesnavne.

Bommerlund Plantage. I 1912, Gst Bommerlund Plantage.

Broeng. TM Brückenwiese; SkovK 1926 Broeng.

Dalfenne. TM Thalkoppel; SkovK 1926 Dalfenne.

Dam. TM Damm. — Græsgang.

Egvad Bro. SkovK 1926 Egvad Bro. — Efter Gaarden Egvad, se under Bebyggelsesnavne.

Egvad Eng. TM Egewattwiese. — Gaardn. Egvad.

Elkær. TM Ellkier; SkovK 1926 Elkær.

Fikke. K 1838 Ficke; TM Fick; SkovK 1926 Fik. — Eng. Sønderjy. Fikke „Lomme".

Fælled. TM Fehler; SkovK 1926 Fejl.

Gejl Aa, Bæk. TM Geilau; I 1912, Gst Gejlaa. — Samme Bæk som Gejl Aa i Holbøl S., 3231.

Gregersensvej. SkovK 1926 Gregersensvej.

Hedefenne. TM Heidkoppel; SkovK 1926 Hedefenne.

Hedemark. TM Heidefeld; SkovK 1926 Hedemark.

Kalvekobbel. TM Kalbkoppel.

Klostervej. TM Klusterweg; I 1912 Klostervej. — Formodentlig samme Vej som Klostervej i Vejbæk.

Langfenne. TM Langkoppel; SkovK 1926 Langfenne.

Lillemose. TM Kleinmoor; SkovK 1926 Lillemose.

Made. TM May. — Made, se Indl.

Midteng. TM Mittelwiese.

Mosefenne. TM Moorkoppel; SkovK 1926 Mosefenne.
Nørreforte. SkovK 1926 Nørreforte. — Vej.
Nørremark. TM Norderfeld; SkovK 1926 Nørremark.
Nørrestrøm, Bæk. TM Norderstrom.
Nørretoft. TM Nordertoft; SkovK 1926 Nørretoft.
Paradis. TM Norder-, Süder-, Wester-Paradies; I 1912 Paradis; SkovK 1926 Nørre-, Sønder-, Vester Paradis.
Roglekro Mark. SkovK 1926 Roglekromark.
Skoleeng. TM Schulwiese.
Skomagerfenne. TM Schusterkoppel; SkovK 1926 Skomagerfenne.
Sønderkobbel. TM Süderkoppel.
Søndermark. TM Süderfeld; I 1912 Søndermark.
Søndertoft. TM Südertoft; SkovK 1926 Søndertoft.
Tofteng. TM Toftwiese.
Trekant. TM Dreieck; SkovK 1926 Trekanten.
Vejkobbel. TM Wegkoppel.
Vestereng. TM Westerwiese; SkovK 1926 Vestereng.
Vesterfenne. TM Westerkoppel; SkovK 1926 Vesterfenne.
Vesterkrog. K 1838 Westerkrog.
Vestermark. TM Westerfeld; SkovK 1926 Vestermark.
Vestermose. TM Westermoor; SkovK 1926 Vestermose.
Ærtefenne. TM Erbskoppel; SkovK 1926 Ærtefenne.
Østereng. TM Osterwiese; SkovK 1626 Østereng.
Østerfenne. TM Osterkoppel; SkovK 1926 Østerfenne.
Østerforte. SkovK 1926 Østerforte. — Vej.
Østermark. TM Osterfeld; SkovK 1926 Østermark.

BOV MED OLDEMORSTOFT.

Aalekiste [*æ ˈɑ·tˌkɛsd*]. — Et Sted i Krusaa.
Bagehustoft. Conditiones o. 1790 Der Bakhaus-Toft; TM Backhaustoft. — Subst. sønderjy. Bagehus „huset, hvori bagerovnen findes“ (Feilb. under Bagerhus).
Bislag. TM Beischlag. — Se under Bislag i Graasten, Graasten S., 3227.
Blaasgrue [*blɔsˈgʁu·*]. TM Blolleskou; I 1912 Blaagrue. — Da Stedet ligger ved Bovløkke (se ndfr.), kan det tænkes, at Forleddet er en paa Grund af den tryksvage Stilling stærkt reduceret Form af dette Navn.
Bolleeng [*æ ˈbɔlˌæŋ*]. TM Bulleng; Coupon 1872 Bulling. — Sønderjy. Bolle „Tyr“.
Bondestykker [*æ ˈbu·nˌsdɑgə*]. — Areal, hvoraf hver Bonde i Bov tidligere havde et Stykke (Opt. 1932).
Bov Dam. (Her?) Conditiones o. 1790 Der Teich; I 1912 Bovdamm. — Navn paa en Dam.
Bov Løkke [*bɔs.ˈly.k*]. K 1775, U 1775 Baulück; U 1790 Bau-Lüke, Ubek oder Süderbau-Lüke genannt; U 1793 Baulyk; U 1796 von Bauerlükke, von Baulükke; Jb 1807 Bau-Lüke; TM Baulücke. — Landsbynavnet Bov.
Bov Mose [*æ mo·s*]. I 1912 Bov Mose.
Bov Sten. K 1775, Jb 1807 Bausteen; I 1912 Bov Steensvei. — Stedet ligger efter K 1775 Vest for Gammeltoft, langt fra Byskellet.

Bygerhoved [*by·xəhOð*]. U 1790 Bücherhüe, von Bücherhün; U 1793 Byge hoved; U 1796 in Bygehoy, in Bygehoy Lükke; TM Büchohoi; I 1912 Byggehøi. — Bakkefremspring Vest for Gaarden Rønsdam. Forleddet er maaske et opr. By-ager; jfr. Bygermose i V.-Vedsted S., 2708.

Dameng. Jb 1807, TM Dammwiese.

Damhøj. Oldekop Dammhöi.

Degneland [*ˈdɛn·ˌla.ŋ*].

Degneløkke [*æ ˈdɛn·ˌtyk*].

Dyrkøb. TM Dürrköp. — Mark ved Haraldsdal, hører til Oldemorstoft.

Eng [*æ æŋ*]. U 1790 Die sogenannte Made oder Wiese; U 1793 Englyk, die sogenannte Wiese.

Faarhus. Jb 1807 Faarhuus oder Schaafhaus. — Efter Jb 1807 et Stykke Agerjord; har maaske Navn efter Nabogaarden Faarhus.

Flyde [*æ fty·*]. K 1775 Wester Flüh; Jb 1807 Fluy, Wester Fluy, die Flüe Akkerstüke; TM Fluy, Fluy-Weg; I 1912 Fly. — Flydemose. Jb 1807 Fluy-Moos. — Flydested. U 1790 von die Einnahme Flüh-Stedt; Jb 1807 Flustedt. — Flydestykker [*æ ˈfty·ˌsdǫgə*]. Jb 1807 Flüstücker, Fluystücker; TM Fluystücken. — Flyde, se Indl.

Frederikstoft. K 1775, U 1775 Achter Friederichs Toft.

Frøslev Mark. TM Fröslee-Feld, Fröslee-Feld-Weg. — Efter Nabobyen Frøslev.

Fuglsang. TM Vogelsang.

Fælled [*æ fæ·ləð*]. TM Fehle, Fehle-Weg.

Gamle Møllevej [*æ ˈgamət ˈmǫt·ˌvæj*]. — „Nu kun en Stump tilbage, gik fra Kragelund til Krusaa Mølle“ (Opt. 1932).

Gamle Sønderborg Landevej [*æ ˈgamət ˈsɥŋəbœʁə ˈlaŋ·ˌvæj*].

Gamle Tøndringer Landevej [*æ ˈgamət ˈtɥŋʁiŋə ˈlaŋ·ˌvæj*].

Gammelløkke. TM Gammellücke, Gammellücke-Weg.

Gammeltoft [*ˈgamətˌtɔst*]. K 1775, U 1775 Gammeltaut; Jb 1807 der sogenannte alte Toft, Gammeltoft; TM, I 1912 Gammeltoft. — Agerjord Vest for Byen, i Jb 1807 betegnet som „Weide“.

Glirhale. TM Glierhall. — Hører til Oldemorstoft. Forleddet er usikkert.

Graasten. U 1790 Die Heide Graus Stein genannt; Jb 1807 die Heide Graustein genannt.

Gravløkke. TM Norder-, Süder-Graulücke, Graulücke-Weg.

Grydehøj [*gʁøʁəˈhy, ˈnœ·ə gʁøʁəˈhy, ˈɔʁə gʁøʁəˈhy*]. K 1775 Gröderhöy Acker; Jb 1807, TM Grüdehoy; I 1912 Grydehøi; Gst Grydehøj. — Forleddet er maaske et opr. Grydager- af Subst. glda. griūt „Sten“, jfr. Grydager i Skærbæk S., 3089, og Grydehøj i Burkal S., 3135.

Habsted Made. Dok 1586 habste Maye; Dok o. 1620 Habste may; Dok 1621 die Wische Hapsted Made; TM Hattstedter May. — Ved Oldemorstoft.

Hale. TM Schwanz. — Hale, se Indl.

Haraldsdal [*haʁəsˈdal*]. Dok 1620 bei Harreßledaell; Mejer 1648 Harresledall; Contractb 1711 bey Harresdahl; Dok 1786 über Haralds Thal; Schröder Topographie 1837 das Haraldsthal; Gst 1857—58 Haraldsdal; Trap[1] „Haraldsdal“; TM Harrisdal; Oldekop Haraldstal; I 1912, Gst Haraldsdal. — Navn paa den smalle Dal, hvorigennem Krusaa løber. Ifl. et stedligt Sagn har Dalen Navn efter en Kong Harald, der skal have holdt sig skjult her engang, mens Fjenden var i Landet (se f. Eks.

J. Madsen, Folkeminder fra Hanved Sogn p. V; jfr. Kongens Kilde i Bov og Kongehøj i Frøslev). Formerne i Dok 1620 og hos Mejer viser imidlertid, at Forleddet ikke er Mandsn. Harald, men Ellipse for Harreslev, Navn paa Nabobyen i Hanved Sogn.

Harreslev Løkke. TM Harrisleelücke. — Landsbynavnet Harreslev.

Hasselsted. TM Gr. Haßelstedt, Gr. Hastelstedt, Kl. Hasselstedt. — Trænavnet Hassel.

Hedeland [ˈhe·ˌla.ŋ]. Vide 1706 (Contr 1706) das Heyde feld; TM Haideland, Haideland-Weg, Haideland Fußweg.

Hesteløkke. K 1775 Pferdelück, Pferdeluck; U 1775 Pferdekoppel.

Himmerigsløkke. U 1796 Hemeris Lück. — Maaske Gaardn. Himmerig (ty. Himmern) i Harreslev S. for Grænsen.

Humlegaard. Dok $^{26}/_{6}$ 1528 (Afskr.) den olden Hoppenhoff; Dok 1586 den hopffenhoff; Dok o. 1620 Hoppenhoff; Dok 1621 der Hopfenhoff; Dok 1667 den alten Hopffenhoff; TM Hopfenhof; Trap[4] Humlegaarden. — Ved Oldemorstoft.

Hundepold. K 1775 Hundepol; U 1775 Hundepoll.

Husfogedeng. TM Hausvogtwiese.

Husløkke. TM Hauskoppel, Hauslücke, Hauslücke-Weg.

Hvirrebæk. Contractb 1726 die Wische Wittebeck; TM Wirrbeck; I 1912 Virrebæk. — Eng. Forleddet er maaske et Subst. glda. *hwirf, beslægtet med Verbet oldn. hverfa „dreje", se under Husnavnet Versig i Spandet S., 3083, og Naturnavnet Hverremose i Tinglev S., 3136. Contractb 1726 synes dog at opfatte Forleddet som Adj. hvid.

Hærløkke. TM Herlücke, Heerlücke. — Maaske efter Beliggenheden ved Hærvejen.

Hærvej. U 1796 bis an den nach Niehuus führenden Heerwege. — Vej, der forlader den gamle Oksevej ved Bov og over Nyhus fører til Flensborg. Se under Hærvej i Tønder Lds., 3101.

Høhøj [ˈjœˌhy]. Jb 1807 Iühoy, Iühoy-Mohr; TM Jühoy. — Areal ved Tuemose og Moseløkke. Forleddet er snarest Subst. Hø, jfr. Højbjærg i Perbøl, Kliplev S., 3222 (U 1839 Hioberg), og Højbjærg i Ballum S., 3111 (udt. [jøbjæɹ]).

Hønsnap Mellemmadshøje. Schröder Topographie 1837 p. 387 de Hönschnapper Mellemmads-Höie. — Ved Oldemorstoft. Sagn om at Hønsnapperne holdt Hvil og spiste her, naar de kom fra Kirke (de hørte til Hanved Kirke).

Inderstmark [ˈinəsdˌmaɹg]. TM Insten-Abfindungsland, Instenland, Instenland-Weg. — Sønderjy. Inderst „Indsidder".

Kaadnerløkker [æ ˈkɔɹ·nəˌtygə]. Jb 1807 in der Käthenerlüke; TM Käthnerlücke. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kaadnermark [æ ˈkɔɹ·nəˌmaɹg]. TM Käthnerland, Käthnerland-Weg.

Kaadnermose. Jb 1807 Käthner-Mohr.

Kalvehave. TM Kallhav.

Kansted. TM Kanstedt.

Katteshale. U 1790 Die Lüke Katzenhahl genannt; U 1793 Katteshale; U 1796 die sogenannte Katzens Hale Lüke; Jb 1807 Die Lüke Katzenhall genannt; TM Katzenschwanz, Katzenschwanz-Weg; I 1912 Katteshal.

Klingsten. Jb 1807 Klingstein; TM Klingsteen, Klingsteen-Fußweg. — Agerjord. Maaske af Verbet klinge.

Klostringer Landevej [*æ ˈkłɔsdʀɪ̥ŋə ˈlaŋ·ˌvæj*]. — Den gamle Vej mod Løgumkloster.

Knudsdal. Jb 1807 Knudsdall, Knutsstal. — Navnet er maaske dannet i Analogi med det omtydede Haraldsdal, se ovfr.

Knæpløkke. U 1790 Die Keep-Lüke, die Knep-Lücke; Conditiones o. 1790 Knep-Lücke.

Kongekamret. Schröder Topographie 1937 die Königskammer; Trap[1] Kongekamret. — Ved Oldemorstoft. Efter Trap[1] en Gravhøj, men efter Schröder et Kammer i et af Husene, der skal have Navn af, at Chr. IV overnattede her 19/12 1616. Jfr. J. Madsen, Folkeminder fra Hanved S. p. 74.

Kongens Kilde [*ˈkOŋəns ˈʳkæl̥·, ˈkOŋəns ˈke·l̥*]. Schröder Topographie 1837 die Königsquelle; Trap[1] „Kongekilden"; I 1912 Kongens Kilde. — Kilde mellem Nyhus Sø og Oldemorstoft. Ifl. et Sagn skal Kong Harald have vandet sin Hest her (se ovfr. under Haraldsdal med Henvisn.). Sandsynligvis gaar Navnet tilbage til samme Begivenhed som den, der har givet Anledning til Navnet Kongekamret ovfr.

Kragelmarker Kirkevej [*æ ˈkʀaxet̥ˌmaɹgə ˈɧjʀgˌvæj*]. — Vej fra Kragelund Mark til Bov Kirke.

Krusaa, Aa [*æ ˈkʀu·sˌå.*]. Mejer 1648 Krussaw; DAtl Crusau; Schröder Topographie 1837 Kruseraue; Trap[1] Krus-Aa; I 1912 Kobbermølleaa eller Krusaa; Gst Krusaa. — Se under Bebyggelsesnavnet Krusaa.

Kæmpesten. U 1790 Kemperstein, von die Einnahme Kempferstein; Jb 1807 Kempestein, Kempsteen, in Kempesteen, die Einnahme Kemperstein. — Navnet hidrører maaske fra den af Aug. F. Schmidt i Danmarks Kæmpesten p. 348 omtalte „Krans af Sten i en Høkule i en af Gårdene i Oldemorstoft". Jfr. Kæmpesten i N.-Løgum S., 3117.

Langager [*ˈtaŋˌaxə*]. Jb 1807 Langacker, Langager; TM Langacker; I 1912 Langager.

Lilledam. K 1775 By de Kleine Damm; U 1775 By de klene Damm; TM Lille-Damm. — Lilledamsmose. K 1775 Lildamsmos. — Dam Vest for Byen.

Lilleløkke. TM Kl. Lücke.

Lillemade. Conditiones o. 1790 die kleine Made.

Løkke. TM Lücke.

Made. U 1790 Die sogenannte Made oder Wiese; TM May. — Made, se Indl.

Mellem Dammene. U 1790 Die Lüke zwischen den Damm; Jb 1807 Die Lüke zwischen dem Damm; TM Lücke zwischen dem Damm.

? **Mergelpold.** TM Mergelpull, Mergelpull-Weg, Mergelquell-Weg; Coupon 1872 Mägelquell.

Merretsmose. Jb 1807 bis an Merrismoos. — Kvindenavnet Merret.

Moseløkke [*æ ˈmo·sˌłyk*]. TM Moorlücke, Moorlücke-Weg; I 1912 Mooslykke.

Møllevej [*æ ˈmo̤ł·ˌvæj*]. Jb 1807 vom Mühlenwege. — Møllevej Løkke [*æ ˈmo̤ł·væjˌłyk*]. TM Mühlweglücke. — Vejen til Krusaa.

Natkobbel. TM Nachtkoppel. — Formodentlig en Mark, hvor man har haft Køerne gaaende om Natten.

Niagre [ˈnjˌɑɑxə]. TM Neunacker, Nunnacker.

Nyløkke. TM Nylück.

Nyværk. TM Neuwerk.

Nørrehede. Jb 1807 Norderheide, Norrhee; TM Norrhee-Weg; TGst Nordheide; Gst Nordhede.

Nørreløkke [æ ˈnöˌtyk]. TM Norderlücke.

Nørremark. TM Norderfeld.

Nørremose. K 1775 Norremoos, Nörmosager; U 1775 Norremoosager; Jb 1807 Norrmoos.

Nørreskov [æ ˈnöˌsgɔə]. Dok 1621 in Nortschouw; U 1790 die Norder-Hölzung; U 1793 Nör Skov; Jb 1807 in Norrschau-Wiese, samt der Norderhölzung; TM Nörschau; I 1912 Nørskov. — Nørreskov Forte. Dok o. 1620 Nortschauforde Wiese; Dok 1621 in Nortschow Jhord; TM Nörschau-Weg. — Nørreskov er nu Agerjord paa en Skrænt ned mod Engene Øst for Byen.

Nørretoft. U 1790 Die Nordertoft; U 1793 den nör Toft.

Oksevej [æ ˈysənˌvæj]. — Samme Vej som Oksevej under Lundtoft og Vis H. Udtaleformens *ysən-* er udviklet af glda. yxna-, den gl. Gen. plur. af Subst. Okse.

Oldemorstoft Skov. I 1912 Oldemorstoft Skov. — Efter Bebyggelsen Oldemorstoft.

Padborg Løkke. TM Oster-, Wester-Pattburg-Lück. — Efter Bebyggelsen Padborg.

Pelvorm [ˈnöˑə pɛtˌvɛʀm, ˈmed pɛtˌvɛʀm, ˈsɥŋə pɛtˌvɛʀm]. TM Süder Palworm, Süder Pelwirm, Süder Pellworm-Weg, Pellwirm, Lassens Pellwirm, Norder Pellwirm, Pellwirm-Weg; I 1912 Pelwærm. — Temmelig lavtliggende Agerjord mod Vest; Opkaldelse efter den nordfrisiske Ø, der ifl. Feilb. udtales *pålveˑrm* i Vestslesvig og Darum.

Persdam. K 1775, U 1775 Schmædebarg oder Peersdamm.

Præsteland [ˈpʀæˑsdˌlaˑŋ].

Puleløkke. Tingb 1732 die Lücke, welche jetzo Puhle-Lücke genannt wird. — Forleddet er Verbet jy. pule „have samleje med" (Feilb. under pulle). Navnets Oprindelse belyses ved et Vidneudsagn i Anledning af en Strid mellem Oldemorstoft og Harreslev, indført i Vis H.s Tingbog 1732: „Nein nicht der Rasmus Marquartsen, sondern der stuprirten beiden Schwester Vatter auf dem Wester-Bohl in Harrisleff hätte die so genandte Puhle Lücke nacher Oldemorstofft kommen lassen, und zwar aus der Ursache, wie die alten erzehlet hätten, damit der gedachte Rasmus Marquartsen angehalten werden möchte, die eine von den geschwängerten zu heyrahten".

Rekognitionsland. U 1796 Recognitions Land. — Subst. Recognition „En Afgift, som svares til Erkiendelse af en Over-Eiendomsret ved Forandring af Besidder" (VSO). Arealet hører til Oldemorstoft.

Risseleng. TM Rieselwiese, Kleine Riesel-Wiese.

Rudland. TM Rudland.

Rugløkke. TM Roggemlück; Coupon 1872 Roggenlück.

Ruhetal. TM Ruhethal, Ruhethal-Weg. — Rimeligvis et lyrisk Navn af nyere Dato.

Rønsdam. Plakat 1723 Röns-Damm; Dok. 1736 der Teich Rönsdamm; U 1797 bei Rönsdamm; TM Nordere-, Hinterste Rönsdamkoppel, Röns-

dam-Wiese, An der Rönsdamwiese. — Plantenavnet Røn eller det i flere jy. Stednavne forekommende Subst. Røn „Stengrund, Sten", se O. Nielsen i UBl I p. 340, jfr. under Husnavnet Rønsvold i Aabenraa Kbst., 3191, og Naturnavnet Rønsbroholm i Kliplev, Kliplev S., 3222.

Samtligenge. TM Sämmtliche Wiesen; I 1912 de samlede Enge. — Sønderjy. samtlig „fælles".

Sivsig. K 1775, U 1775 Siversieck; Jb 1807 den sogenannte Sievesieg, Sieversieg.

Skadestoft. U 1790 Die sogenannte Schadetoft; U 1793 den Skades Toft; Jb 1807 Scharstoft, Die sogenannte Schadestoft; TM Schardestoft. — Navnet nævnes i U 1790 lige efter Gaardnavnet Skadesbol og har sikkert samme Forled som dette.

? **Skelhale.** TM Schelschwanz, Schelschwang. — Agerjord Sydøst for Padborg, ved Skellet mod Frøslev.

Skifter [*æ sgæɐ̯.t*]. K 1775, U 1775 Die Schiften; U 1793 Jn dem Schifft; TM Schiften, Schiften-Weg. — Agerjord lige Vest for Byen.

Skovhøj. TM Schauhy.

Skovløkke [*æ ˈsgɔsˌtyk*]. TM Skovlücke, Holzlücke, Holzlücke-Weg, Holzkoppel, Große Holzkoppel; I 1912 Skovlykke. — Ved Nørreskov.

Skraaløkke. TM Schräglücke.

Skræffelhøj [*sgʁæfəlˈhy*]. Schröder Topographie 1837 Schreffelhöi; Kok II Skræbelshøj (Skræffelshy); Oldekop Schraffehöi; Gst Skraffelhøj. — Kæmpehøj lige Syd for Bov. Forleddet er maaske Verbet jy. skrævle (i Braderup og Agerskov udt. *skrœfəl*) 1) „om den lyd, som frembringes af småsten, når de læsses af vogn, hagl på ruder, træværket på en tom, kørende vogn. 2) snakke højt og meget" (Feilb.) eller det tilsvarende Subst. Jfr. Skræffelgaard i Felsted S., 3224.

Smediebjærg [*ˈsmiʁəˌbjɛʁə*]. K 1775, U 1775 Schmædebarg; TM Schmiedeberg-Lücke.

Smedsgrav [*æ ˈsmæjs ˈgʁaɐ̯*] U 1790 Die Lüke Schmidtsgrab genannt; Conditiones o. 1790 Schmidts Graf. — Ifl. Opt. 1932 en Mark med en Lavning.

Stadsvej [*æ ˈsdaɟsˌvæj*]. — Den gamle Vej til Flensborg.

Stagehøj [*ˈsdɑˑxˌhy*]. Gst, Trap[4] Stagehøj. — Høj paa Grænsen mellem Bov og N.-Smedeby Byers Jorder; ifl. Trap[4] IX p. 501 staar der paa Toppen af Højen en Vildtbanesten med Aarst. 1783; denne har sandsynligvis afløst en ældre Grænsepæl el. -stage, i al Fald forekommer Ordet Wildbahnpfahl hyppigt i sydslesvigske Grænsebeskrivelser.

Stenkobbel. TM Steinkoppel.

Storeenge. TM Große Wiesen, Große-Wiesen-Weg.

Storeløkke [*æ ˈsdoˑəˌtyk*]. TM Große Lücke.

Storemose. Jb 1807 Der sogenannte Noor- oder große Mohr. — Noorer maaske Fejl for Stoor-.

Strømeng. TM Stromwiese.

Stærdam. Dok o. 1620 Sterdam; Dok 1621 an Steherdam, ahn Steer Dam. — Plantenavnet Stær „Carex".

Svanekær [*ˈsvaˑnˌɟæ*]. TM Schwankjer.

Sygeløkke [*æ ˈsyˑxˌtyk*]. U 1793 die Krancke Lücke; Kok II Sygelykke; TM Süglücke. — Ifl. Kok II „Mark . . ., hvor engang under en Kvægsyge de døde Kreaturer begravedes, og endnu ofte Ben opgraves".

Sønderløkke [æ ˈsɥŋəˌtyk]. TM Süderlücke.

Søndertoft. Contractb 1760 von deßen Süder-Tofft; TM Südertoft.

Termesløkke. U 1790 Termeslüke; Conditiones o. 1790 Termens-Lücke. — Mandsn. Terman; jfr. Termestoft i Rise, Rise S., 3212.

Toftmade [ˈtɔʁdˌmaˑ]. U 1790 Die kleine Toft-Made; Conditiones o. 1790 Die Tofft-Maße; U 1793 Toft-Made, von der toftmaase; Jb 1807 Die kleine Toftmade; TM Toftmade, Toftmade-Weg; I 1912 Toftmade. — Agerjord lige Øst for Byen. Udtaleformen og Skrivemaaderne Maße, -maase i Conditiones o. 1790 og U 1793 viser, at Efterleddet ikke er det almindelige Ord Made „Eng", men Subst. sønderjy. Made „Maal" (se Feilb. under Måde 3); jfr. under Toftmade i Frøslev.

Tornbjærg [ˈtvɑ̈ˑnˌbjɛʁə]. K 1775, U 1775 Twornbierg. — Plantenavnet sønderjy. Torn „Tjørn".

Tosted. TM Tostedt, Tostedt-Quellen. — Forleddet er vel Verbet to „vaske".

Trækobbel. TM Baumkoppel.

Tuemose [ˈtuˑəˌmoˑs]. Jb 1807 Tumoos, osten Tumohr, die sogenannte Tuemoos; TM Tumoos.

Tusdam. U 1796 Tusdam, Tusdamberg; U 1797 Tusdamberg. — Gen. af Mandsn. Tue, eller muligvis Dyrenavnet Tudse.

Tyvvej. Jb 1807 Diebweg.

Tørvevej [æ ˈtœʁəˌvæj]. TM Torfweg; I 1912 Torrevei. — Et Vejstykke lige Nordvest for Byen, parallelt med Oksevejen; „i Stedet for at køre på den daværende brolagte Gade med de uskoede Heste (Folk skulde spare) kørte man Vesten om Byen med Tørv" (Opt. 1932).

Ubæk. U 1790 Ubek oder Süderbau-Lüke genannt; TM Obeck; I 1912 Aabæk. — Obeck i TM ligger ved Bov Løkke, saa det er sikkert samme Lokalitet som Ubæk i U 1790; Forleddet synes da ikke at kunne være Subst. Aa, saaledes som I 1912 har opfattet det; Syd for Bov Løkke udspringer et lille Vandløb, der udmunder i Krusaa.

Vandskifte. Contractb 1726 das so genante Waßerschifft.

Vandstedløkke [ˈvaŋsdæjˌtyk]. TM Wasserstellüke; Coupon 1872 Wasserstellicke.

Vejbank. TM Weibanken, Weibanken-Weg.

Vesterforte [æ ˈvæsdəˌfoˑt]. (Her?) Vide 1706 (Contractb 1706) die beede oster- und wester-wege; U 1790 die Koppeln bis an die Westerfahrt, bis an der Westerforth. — Vej fra Bov mod Vest.

Vesterløkke [æ ˈvæsdəˌtyk]. TM Westerlücke, Westerlücke-Weg.

Vestermark. Vide 1706 auf dem Wester Felde; K 1775 Das Wester-Feld.

Vestermose. Jb 1807 Westermohr.

Vestertoft. Dok 1586 Die Toffte westen bei seinem hause; Dok 1621 die Westertofft; U 1790 vom Westertoft; Jb 1807 von Westertoft; TM Westertoft, Achter de Westertoft. — Navn paa to Lokaliteter, en ved Bov og en ved Oldemorstoft.

Vittenbjærg [ˈvedənˌbjɛʁə]. Jb 1807, TM Wittenberg; Oldekop Wittenberg; I 1912 Wittenbjerg. — Lav Agerjord Sydvest for Byen. Snarest opkaldt efter det ty. Bynavn Wittenberg.

Vældekildeforte [ˈvælˑɟælˌfoˑt]. — Vej til Eng. Subst. sønderjy. Vældekilde „Kildevæld".

? **Østerforte.** Vide 1706 (Contractb 1706) die beede oster- und westerwege. — Jfr. Vesterforte ovfr.

Østerløkke. TM Osterlücke, Osterlücke-Weg.

Østermark. Vide 1706 das Oster-feld; Contractb 1724 auff Oster-Feld; K 1775 Osterfeld.

Østertoft. TM Ostertoft.

FRØSLEV.

Aabod. Jb 1833 Aaboe. — Jy. Aabod „Tilgift; et stykke eng uddeltes som åbod til dem, som ej var tilfredse med udskiftningen" (Feilb.).

Aalhøj [*å·l'hy*]. TM, I 1912 Aalhy; I 1925 Oldhøje [ål'hy]. — Agerjord ved Nørrensdam. „Maaske af Aal (Fisk), for der var før Vandhuller der" (I 1925).

Aalmose [*æ ˈɔlmOs*]. Jb 1855 Aalmose; J. Madsen, Folkeminder fra Hanved Sogn p. 80 *Almor*; Coupon 1872 Aalmose; I 1912 Aalmos; I 1925 Aalemosevej [ålmos'væj]; Gst Aalemose Bjærg. — Aalmose Vandsted [*'å·lmOs 'vanˌsdæɟ*]. I 1925, Gst Aalemose Vandsted. — Aalmose er et stort Areal i Frøslev Polde, Aalmose Vandsted et nu udtørret Vandhul. Efterleddet er Subst. Mose, jfr. Oldekop V 35: „Man findet in der Tiefe von 1/2 m Moor, das zu Feurungszwecken verwendet wird". Formen hos J. Madsen maa da bero paa en Oversættelse til Nty. Forleddet er snarest Fiskenavnet Aal.

Agerende [*axə'æ·ŋ*]. TM Ved Agerende; I 1912 Agerenne; I 1925 Agerende [axerˌæn]. — „Jordstykker for Enden af den opdyrkede Mark" (I 1925).

Amerika. I 1912 Amerika; I 1925 Amerik [a'merika]. — „Stort Areal let Sandjord, nu beplantet. Navnet fra Landsbydigteren Carsten Thomsen" (I 1925).

Andenlage [*'anɟənˌtå·x*]. I 1912 Anden Laag; I 1925 Andenløkke [æ anən'lyk]. — Førstelage, Andenlage og Tredielage er et Stykke delvis opdyrket Hede ved Frøslev Kaadnermark.

Anne Maries Gab [*an· ma'ʀi·əs 'gaf*]. I 1925 Anne Maries Gab [an ma'ri·s gaf]; Gst Ane Maries Gab. — Kløft i Frøslev Polde.

Assensager. Jb 1800, TM Assensager; I 1912 Asensager; I 1925 Asensager [asənsaxə]. — Lille Jordstykke ved Kolonisthuse. Forleddet er maaske et opr. *Asknæs (af Trænavnet Ask).

Bag Peter Jørgensens Toft. Jb 1800, TM Bag Peter Iörnsens Toft; I 1925 Bag Peter Jørgens Toft [bag Pe Jørənsəns toft].

Bane [*æ ba·n*]. Jb 1800, TM Bahn; I 1912 Ba'n udt. Baen; I 1925 Banen [æ ba.n]. — Agerjord ved Kaadnermark, maaske opr. en Vildtbane.

Birke [*æ bjʀək*]. Contract 1739 Birck-Mohr; Contractb 1759 des Birckmohrs; TM Birk, Nörkjärsbirk, Nordkjärsbirk; I 1912 Birk; I 1925 Birkene [æ ber.k], Nørkær Birk [nø.rkjæ(r) berk]. — „Eng og Mose, tildels tilgroet med Smaabirk, deraf Navnet" (I 1925).

Bjærgløkke. TM Bierrelücke; I 1925 Bjergløkke [bjerə'lyk]. — Jævn Mark (I 1925).

Bolleeng [*'bOlˌæŋ*]. Jb 1833 Bull-Eng, Bulleng; TM Bolleng; I 1912 Boleng; I 1925 Buleng ['boɬ'æŋ]. — Ogsaa kaldet Smedemose. Sønderjy. Bolle „Tyr".

Breddam. TM Bredamm; I 1925 Brede Damme [ˈbre.ˈdam]. — Marker, der ifl. I 1925 tidligere var fyldt med Vandhuller.

Bredeeng [*æ ˈbʁɛˑˌæŋ*]. TM Breeng; I 1925 Bredeenge [breˈæŋ].

Bredeforte. I 1925 Bredeford. — Markvej.

Bredsig [*bʁɛˈsiˑx*]. Jb 1800 Breesieg; TM Bresig, Bresigerpold; I 1925 Bredesig [breˈsi.g], Bredesig Polde [breˈsiˑg pol].

Brostykker [*ˈbʁOˌsdøgə*]. TM Brostücken; I 1925 Brostykket [æ ˈbroˈstøg]. — Moseskifter.

Brændhøj [*ˈbʁæˑnˌhy*]. Jb 1800 Brehnhoyager; TM Brändhöiager; I 1912 Brænhy; I 1925 Brændehøjager [ˈbræ.nhyˌaxər]. — Mark ved Simondys. Forleddet er formodentlig Præt. Partc. af Verbet brænde.

Brødløs Plantage. FlensbAv $^{24}/_{11}$ 1935 Brødløs Plantage. — Se Brødløs under Bebyggelsesnavne.

Bukkestrøm. SkovK 1926 Bukkestrømmen. — Vandløb gennem Frøslev Polde. Sønderjy. Buk „Vædder".

Buskhøj [*ˈbOsgˌhy*]. Jb 1800 Buschhoy, Buschhoyager; TM Buskhy, Buskhöi; I 1925 Buskhøj-(ager) [ˈbosgˌhyˑ], Buskhøjford. — „Marker med Høje og Buskads" (I 1925).

Dam. Jb 1800, TM Damm; I 1912 Dam'm; I 1925 Dammen [dam]. — Dampold. Jb 1800, TM Dammpold; I 1912 Dampold; I 1925 Damme Polde [damˑpɒˑl]. — Damstykke. Jb 1800 Dammstück; TM 1stes Dammstücke, 2tes Dammstück, Dammstücken; I 1925 Damme Stykker [ˈdamˑˌsdøgə]. — Damvej. I 1925 Damvej. — Dam er iflg. I 1925 Markstykker Nord for Byen, i hvilke der tidligere var Smaadamme. Dampold, Damstykke og Damvej ligger i Nærheden af Dam.

Damsted. TM Dammstedt. — Se under Damsted i Hønkys, Egvad S., 3203, og i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Det kødede [*dɛ ˈkjøʁə*]. TM De Kjöre; I 1912 Di Kjörre; I 1925 det kødede [de kjørə]. — Mosestykke. „Her kan det øverste Moselag være langtrævlet som Kød" (Opt. 1932).

Drav. I 1912 Drav. — Eng.

Ebelund Feldmark. Reg 1593 tho Frößleff wegen Ebe-Lundt Veldtmarck; Reg 1598 Ebelundt Veldtmarck. — Da Ordet Veldtmarck vist altid bruges om Bymark, synes Ebelund at være et Bebyggelsesnavn. Det kan være Skrivefejl for Ellund, Nabobyen mod Syd, jfr. Ellund Mark ndfr. Snarere er Ebelund dog Navn paa en forsvunden Landsby eller Gaard; i saa Fald er Forleddet antagelig Subst. glda. æplæ „Æble", jfr. f. Eks. Klosternavnet Æbelholt, DS II p. 82 f. Se iøvrigt under Eflingbjærg ndfr.

Eflingbjærg [*æflunˌbjɛʁə*]. Jb 1855 Efflingbjerg; Gst 1857—58, Trap[1] Eflingbjerg; J. Madsen, Folkeminder fra Hanved Sogn p. 79 *Æfl'nbjer'*; I 1912 Efling Bjerre; I 1925 Eflingbjerg [eflinˌbjɛrə]; Gst Efling Bjærg. — Sandbanke i Frøslev Polde. Forleddet er sandsynligvis det ovfr. anførte Ebelund; det er nemlig muligt, at der her har ligget en Bebyggelse, før Sandflugten dannede Frøslev Polde; jfr. Exemplerne paa Klitdannelser i historisk Tid hos Fr. Mager, Entwicklungsgeschichte der Kulturlandschaft des Herzogtums Schleswig I p. 293 ff., bl. a. fra Aaskov i Gram S. (17. Aarh.) og S.-Løgum (16.—18. Aarh.). Der ligger sikkert en historisk Realitet til Grund for Oplysningen hos J. Mejer, Renovirte Landesbeschreibung 1654: „Sonsten hat auch in diesem Harde der große Kraeckwaldt gestanden, da nun das Floßlee-Sandt ist" (citeret efter Mager, a. A. p. 90);

en lignende Tradition berettes hos Müllenhoff, Sagen, Märchen und Lieder der Herzogtümer Schleswig, Holstein und Lauenburg Nr. 102 om „die Üfflinger Heide“: „Früher war hier lauter Wald, und mitten drin lag ein Raubschloß“, jfr. J. Madsen, Minder fra Hanved Sogn p. IV: „Beboerne tror, at denne Sandhede i gamle Dage har været bevokset med Skov, ja at der endnu gives Huse i Frøslev, hvortil Tømmeret er hentet der“; sammesteds refereres et Sagn, ifl. hvilket der paa Eflingbjærg har ligget et Slot.

Egseng [ˈe·sˌæŋ]. Contractb 1742 Egs-Eng; Contractb 1754 Oster Jgs Eng; TM Eeseng, Oster Eeseng; I 1925 Edseng (el. Eeseng?) [ˈe.sˈæŋ]. — Trænavnet Eg.

Ellentrav [*æ tʀaʊ*]. Contractb 1733 Ellimtrau und Estes Kiehr; TM, I 1912 Ellentrav; I 1925 Ellentrav ell. Ellundtr. [ˈelənˈtra̱w], kaldes ogsaa „æ traw“. — Agerjord ved Nørrekær. Da Stedet ligger langt fra Ellund Mose, er Forleddet snarest Kvindenavnet Ellen. Efterleddet maa vist sammenstilles med Forleddet i Travkær i Løjt-Kirkeby, Løjt S., 3211.

Ellund Højager. Jb 1800 Ellundhoyager; TM Ellundhoiager; I 1912 Ellundhyager; I 1925 Ellundhøjager [ˈelonhyˈaxər]. — Ved Grænsen mod Ellund i Hanved S. Her laa ifl. I 1925 en Høj indtil o. 1878. Stedet kaldes ogsaa Ellund Mark.

Ellund Mark [ˈ*ætuŋˌmaɹg*]. TM Ellundfeld; I 1925 Ellund Mark [ˈelonˈmark]. — Se foreg. Navn.

Ellund Mose. TM Ellunder Moorweg; I 1925 Ellund Mose, Ellund Mosevej. — Et Stykke Mose, der har tilhørt Nabobyen Ellund i Hanved Sogn.

Engstykke [ˈ*æŋˌsdo̤k*]. TM Engstücken, Engstücker; I 1912 Engstykker. — Moseskifter ved Engen Birke.

Esteskær. Contractb 1733 Ellimtrau und Estes Kiehr; Contractb 1736 groß Estes Kier. — Maaske Kvindenavnet Ester.

Faarevandsted [*æ* ˈ*få·əˌvaŋˌsdæɹ̥*]. Jb 1855 Ved Faarvandsted; TM Schaf Wasserstelle; Gst Faarevandsted. — Vandsted i Frøslev Polde ved Ladesvej.

Fjerdepartsløkke [ˈ*fæ·əˌpads*]. TM Fährpartslücke; I 1925 Fjerdepartsløkke [ˈfja̱patsˈlyk]. — Et lille Stykke Agerjord ved Byen, i hvilket der ligger to Huse; ifl. I 1925 ækvivalerede en Fjerdepart (af et Bol) med to Kaad.

Folde [*æ fo·l̥*]. Jb 1833 Bey den Fohlen; Jb 1855 Ved Folerne; TM Fohl; I 1912 Fol'd; I 1925 Foldene [æ fo.l]. — Hede og Agerjord lige Vest for Frøslev Polde. „Her var Faarefoldene tidligere, Arealer paa indtil et Par Tdr. Land, omgivet af Jordvolde. Her blev Faarene drevet ind om Natten“ (I 1925).

Frueeng. Jb 1833 Frue-Eng; TM, I 1912 Frueng, Fruengholm; I 1925 Frueeng [ˈfruˈæŋ], Frueengholm [fruˈæŋˈhålm].

Frøsbæk. Mejer 1648 Frösbeck. — Rimeligvis en af Mejer selv dannet Ellipse for Frøslee Beck.

Frøslev Mose. Gst, Trap[4] Frøslev Mose.

Frøslev Plantage. Gst Frøslev Plantage.

Frøslev Polde [*fʀo̤stə* ˈ*pOl̥·*]. Trap[1] Frøslev Bakker; J. Madsen, Folkeminder fra Hanved Sogn p. 79 *Frøsl' Pål̥;* I 1912 Frøslev Pold eller Frøslev Sand som de ogsaa kaldes; I 1925 Poldene [æ pol·]; Trap[4]

Frøslev Polde. — Et stort, nu tilplantet Areal, der for en stor Del bestaar af Flyvesandsbanker.

Frøslev Sand [*æ sa·ŋ*]. Mejer 1648 Fröße sandt; VSK Fröslev Sand Bakker; Jb 1855, Gst 1857—58, J. Madsen, Folkeminder fra Hanved Sogn, I 1912 Frøslev Sand; TGst Frösleer Sand Berge. — Se ovfr. under Frøslev Polde.

Fædrift. Jb 1855 Vestlig Fædrev.

Fælles Møllekær. TM Fällesmöhlkjer.

Førstelage [*'fø·sd‚lå·x*]. I 1912 Föst Laag. — Se under Andenlage.

Gammelløkke [*æ 'gamət‚tyk*]. TM Gammellücken, Gammellücke; I 1912 Gammellyk'; I 1925 Gammelløkker [gaməl'lygə], Gammellykkeford. — De ældste og bedste Marker nærmest Byen (I 1925).

Gammelmose [*'gamət‚mo·s*]. TM Gammelmoos; I 1925 Gammelmose [gaməl'mo.s].

Gedestok. I 1925 Gedestok ['ge·'sdåg]. — Agerjord paa Kaadnermark.

Grønneløkke [*æ 'gʀø·n‚tyk*]. TM Grönelücken; I 1925 Grønneløkken [grønly.k].

Gudskog. TM Gudskoog; I 1912 Gudskov. — Eng. Opkaldelse efter Gudskog (Gotteskoog) i Bøking, Viding og Kær Herreder.

Gundersdam. Jb 1800 Gundesdamm; TM Gundersdamm; I 1912 Gundersdam; I 1925 Gundesdam [gundəs'dam·]. — Ved Dam ovfr. Forleddet er Mandsnavnet glda. Gunnar eller Kvindenavnet glda. Gunnur.

Halvløkke. I 1912 Hallyk, Halvlykke.

Hans Nissens Kær [*hans 'nesəns 'kɛ·ɹ*]. Jb 1855 Hans Nissens Kjær; Coupon 1872 Hans Nissens Kier; Gst Hans Nissens Kær.

Hedeland. TM Heland.

Hislingkær. TM Hislingkjär; I 1912 Hissingskjær.

Hjortholmsmark. Jb 1833 Hjortholmsland; TM Ved Hjortholmsmark; I 1912 Hjortholmsmark; I 1925 Hjortholmsmark [jorthålms'mark]. — Efter Gaardnavnet Hjortholm.

Højumskifter. Dok 1786 Hauyem Schifften, die Haym Schiften. — Se under Højumgaard i Tinglev S., 3136.

Holm. TM Holm; I 1912 E Holm; I 1925 Holm [hålm]. — Eng.

Hvilepold [*'vi·tpOl*]. I 1912 E Hvilpold; I 1925 Hvilepolde ['vil'pol·]; Gst Hvilpold. — „Hvilepolde ligger omtrent Midtvejs mellem Frøslev By og Tørvemosen. Her hvilede man sig tidligere og spiste Mellemmad paa Vej til og fra Mosen" (I 1925).

Højskifter. TM Hyskiften; I 1912 Hyskifte; I 1925 Højskifter [hy.sgifdə]. — Høje Moseskifter.

Iversland [*'iəəs‚tan*]. Jb 1800 Öeversland; TM Oversland; I 1912 Yversland; I 1925 Iversland [iwəs'la·n].

Jagehøj [*'jas·‚hy*]. TM, I 1912 Iavhy; I 1925 Jaghøje ['jaw'hy]. — I den vestlige Del af Frøslev Polde. Forleddet er Verbet jage, formodentlig i Betydn. „gaa paa Jagt".

Jarlund Skel. I 1912 Iarlundskæl. — Mose, der formodentlig ligger ved Skellet mod Jarlund i Medelby S.

Jomfrusti. SkovK 1926 Jomfrustien. — Vej gennem Frøslev Plantage.

Kaadnermarksvej. SkovK 1926 Kaadnermarksvej. — Jfr. Bebyggelsesnavnet Frøslev Kaadnermark.

Kaadnermose [ˈkɔɹˑnəˌmoˑs]. TM Käthnermoor, Kaadnermoos; I 1912 Kornermos; I 1925 Kaadnermose [ˈkornəˈmo.s], Kaanermosevej. — Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kamphøj. Jb 1800 Camhoy, Camphoy, Camphoyager; TM Kamphöiager; I 1912 Kamphyager; I 1925 Kamphøjager [kamphyˈaxər]. — Ager uden Høje nær ved Byen (I 1925). Kamp, se Indl.

Kaninpold. SkovK 1926 Kaninpold.

Katkær Tuer [kadkəˈtuˑɹ]. TM Katkjärtue; I 1912 Katkjærtue; I 1925 Katkjærtue [katkjæˈtuˑ]. — Eng.

Kile. I 1912 E Kil; I 1925 Smedens Kile [æ smæjs ki.l]. — Trekantet Jordstykke i Frøslev Polde.

Kirkedal. Jb 1800 Kirkdähl, Kirkdahlager; TM, I 1912 Kirkdalager; I 1925 Kirkedalløkke [ˈkjerkdalˈlyk]. — Støder op til Kirkeløkke ndfr.

Kirkeforte. I 1925 Kirkevej, Kirkeford. — Vejen til Hanved (Frøslev hørte før Genforeningen til Hanved S.).

Kirkeløkker [æ ˈɣjɹˑg̊ˌtygə]. TM Kirklücken; I 1912 Kirklyk; I 1925 Kirkeløkken [ˈkjerkˈlyk]. — Agermark paa begge Sider af Kirkeforte.

Klimp [æ ktɛmp, æ ˈklɛmˑb]. Jb 1855 Klimperne; I 1912 E Klimp; I 1925 Klimpen [æ klemp]; Gst Klimp. — „Sandbakke hvorpaa der findes et Vandsted som siges bliver ikke tørt" (I 1912); „Mosestrækninger, tildels tilføget med Sand, men dog fugtige" (I 1925); Subst. Klimp „Jordklump", muligvis i den af Feilb. fra Darum anførte Betydn. „graalige Pletter i Tørvejord rimeligvis bestaaende af Infusorieskaller".

Kliplev Vad [klɛbtəˈvOj]. TM Kliplevad; I 1912 Kliplevoj; I 1925 Kliplevvad [klebləˈwaj]. — Agerjord i det nordvestlige Hjørne af Frøslev Bymark, ved Skelbæk. Ifl. Opt. 1935 bærer en Engstrækning, der ligger et lille Stykke Vest for Kliplev Vad lige Syd for Landegrænsen, Navnet ˈktɛbtə; den er muligvis opkaldt efter Sognebyen Kliplev, 3222.

Knøs [æ knøˑs]. TM Knös, Ved Knös; I 1912 Knös; I 1925 Knøsen [æ knø.s]; Gst Knøs. — „En Høj som er bevokset med temmelig højt Egekrat" (I 1912). Knøs, se Indl.

Kogang [æ ˈkOˌgaŋ]. Jb 1855 Ved Koegangen; TM Kogang, Kogangswandsted; Coupon 1872 Bei Kuhgang; I 1925 Kogangen [æ ˈkoˈgaŋ], Kogangsvandsted [kogaŋsˈwanˈsdæj], Kogangsvej. — „Tidl. Kær hvor man i Fællesskabets Tid drev Køerne ud" (I 1925).

Kolonistland. TM Colonistenfeld, Beim Colonistenland; (her?) I 1912 Kollersland; I 1925 Kolonistland(-marken) [koloˈnistˈla.n]. — Mark ved Kolonisthuse (se under Bebyggelsesnavne).

Kongehøj. J. Madsen, Folkeminder fra Hanved Sogn p. V Kongehøjen. — Her skal ifl. J. Madsen, anf. Sted Kong Harald ligge begravet; jfr. under Haraldsdal i Bov.

Korshøj. Jb 1783 Koshoy Integt; TM, I 1912 Korshy; I 1925 Tores el. Kaares Høj, Korshøjagre [kåshyˈaxə]. — To Skifter i Gammelløkke.

Krathus Løkker [æ ˈkɾadhusˌtygə]. Jb 1855 Kratthuusmark; TM Kratthuuslücken; I 1912 Krathuslyk. — Efter Bebyggelsesnavnet Krathuse.

Krog. TM Krog; I 1925 Krog [kro.g]. — Smaa Engstykker (I 1925).

Krogetblok [ˈkɾOˑxəˌbtɔk]. Jb 1800, TM Krogeblock; I 1912 Krogeblok; I 1925 Krogblok [ˈkrogˈblåk].

Krogtoft. TM Krogtoft; I 1912 Krotovt; I 1925 Krogtoft [ˈkrogˈtåwt].

Kronesland. TM Kronesland; I 1912 Kronersland; I 1925 Kronesland [kronəsla.n]. — Eng mod Jarlund Skel; maaske af et Slægtsnavn.

Køreløkke. I 1925 Køreløkke [æ 'kør'lyk]. — Et Stykke Agerjord, langs med hvilket der nu gaar en Fodsti.

Ladesløkke [*'ta·js 'tyk*]. I 1912 Laislyk. — Mark ved Tørveladerne; jfr. Ladesvej ndfr.

Ladesvej [*æ 'ta·js,væj*]. I 1925 Ladevej [æ 'la·js'væj, æ lajs]. — Sønder-Ladesvej [*æ 'syŋə 'ta·js,væj*]. I 1925 Sønder Ladevej. — Veje til Tørveladerne (se Brødløs under Behyggelsesnavne). Den genitiviske Sammensætning stammer maaske fra et af I 1925 anført Udtryk „skal til Lajs" = skal til Laderne efter Tørv.

Langforte [*æ 'taŋ,fo·t*]. I 1925 Langford. — Markvej.

Langhøj. Jb 1800 Langhoyager; TM Langhøi, Langhøiager; I 1925 Langhøjager [laŋhyaxə], Langhøj.

Langsig [*laŋ'si·x*]. Jb 1855 Ved Langsieg; Coupon 1872 Langsieg; Gst Langsig.

Lilleeng [*æ 'lil',æŋ*]. Jb 1833 Lill-Eng, Lilleng; TM Lillengslücken, Lilleng; I 1925 Lilleeng ['lil'æŋ], Lilleengsløkke ['lilæŋs'lyk].

Lundvand [*æ 'lo·n,vaŋ*]. Jb 1833 Die Lundwasserstelle; Jb 1855 Luunvand, Lundvand; TM Lundwand, Launvand; Coupon 1872 Luunvand; I 1925 Lundvand ['lu·n'wan·], Lundvandsted ['lun'wan'stæj]; Gst Lundvand. — „Lav Hede m. Vandhuller. Byen hentede her tidligere altid Sand til Stengulve, deraf de mange Vandhuller" (I 1925).

Løkkeenge [*æ 'tyg,æŋ*]. TM Lücken; I 1925 Løkkeeng [æ 'lyk'æŋ].

Magdeborg. I 1925 Magdeborg ['maxdə'bor.]. — Jordstykke der o. 1910 blev forpagtet af en Mand fra Magdeburg (I 1925).

Midthøj. Contractb 1736 Acker . . . in der Oster Lücke, Mithuy Acker genandt; (her?) Contractb 1754 aufm Süder Mohr Withueschifft.

Midtløkke [*æ 'med,tyk*]. TM Midtlücken; I 1912 Midtlyk'. — Lange-Midtløkke [*æ 'taŋ· 'med,tyk*].

Midtskifte. Contractb 1741 in dem so genandten Mittelschifft auf der Iarlundter Seite; Contractb 1759 auf Mittenschifft des Birckmohrs.

Midtstykke. TM Miststück, Midtstück; I 1925 Midtstykket ['met'sdøgə]. — Eng midt i Nørrekær.

Midtvej. I 1925 Midtvej.

Movlepolde [*æ 'møstə,pɔl·*]. (Her?) Jb 1855 Ved Manole Pold; Coupon 1872 Bei Mauvle Pold; I 1912 Di movle Pold; I 1925, Gst Mugne Polde. — Del af Frøslev Polde. Af et Adj. sønderj. movlig „muggen, bevokset med skimmel" (Feilb. under mullen, hvor Udtaleformen *møwlə* anføres fra Agerskov og Angel), en Afledning af Subst. Mul, Movl „Skimmel", udt. *møwl, møwl* i Agerskov og Angel (Feilb. under Mul).

Nederforte. I 1925 Nedreford. — Vej.

Nedermark. I 1912 e Næemark; I 1925 Nedermark [næjə'mark]. — Saaledes kaldes ifl. I 1912 hele Udmarken i Modsætning til den opdyrkede Agerjord, der kaldes Overmark.

Nobiskrog. I 1912 Nubbeskrog. — Et Sted i Udmarken. Se under Nobiskrog i Barsmark, Løjt S., 3211.

Norden Grøften. Contractb 1737 die Wester Rör Eng norden die Grufft genandt.

Nydam. Jb 1800 Niedamm; TM Nyedamm; I 1925 Nydam ['ny'dam]. — Ager ved Dam ovfr.

Nyløkke. I 1912 Nylyk; I 1925 Nyløkke ['ny'lyke]. — „Marker af 2. Udstykning" (I 1925).

Nørreager. TM Norderackern.

Nørredam. TM Nörredammsrömmel; I 1925 Nørdam [nø.rdam]. — Bydam i den nordl. Del af Byen. -rømmel er maaske Fejl for -rönnel, se Indl. under Ryndel.

Nørrekær ['*nö̜ḳɛ.i*]. Contractb 1754 Nordkier; Jb 1783 Norderkyer; Jb 1855 ved Nordkjær, Nord for Norkjærveien; Gst 1857—58 Nörrekjær; TM Nörkjärlücken, Nordkjärlücken; Coupon 1872 Norden-Norkierweg.

Nørremose. Contractb 1754 Norder Mohr.

Nørrensdam [*nöʀəns'dam*]. Jb 1800 Nörrensdammrönnel; TM Nörrensdamm; I 1912 Nornsdam; I 1925 Nørrensdam ['nørəns'dam]. — Agerjord mellem Dam ovfr. og Nørrenshøj ndfr. Se iøvrigt under Nørrenshøj.

Nørrenshøj [*nöɹ·ns'hy*]. Jb 1800 Nörrenshoy; TM Nörrenshy; I 1912 Nornshy; I 1925 Nørrenshøje [nørəns'hy]. — Et lille Stykke Agerjord paa en langstrakt, lav Bakke, der skyder sig frem mellem lavereliggende Arealer (Bredsig, Nørrensmose og Nørrensdam). Da Stedet ligger Nord for Byen, kan Forleddet være et Nørrenæs-, idet Næs i Stednavne netop kan anvendes om et højereliggende Areal, der paa tre Sider er omgivet af Eng el. lign. (jfr. under Grøns i Roager S., 3084). Men hvis Formen Nütgens Mohr fra Contractb 1737 er rigtigt læst (der kan ogsaa læses Mitgens-), og hvis den skal henføres hertil, synes Forleddet at maatte tolkes som Nydjenæs-, af Subst. sønderjy. Nydje „Kølle", i Sundevedsk udtalt *nyr̲ə* (Feilb.); Skrivemaaden -tg- for -tj- er hyppig i tyske Kilder fra Beg. af 18. Aarh. Udviklingen y > *ö* kan skyldes Forleddets Tryksvaghed. En Betydning „kølleformet Fremspring" vilde passe godt paa Terrænformen.

Nørrensmose. Contractb 1737 in Nütgens Mohr; Jb 1800, TM Nörrensmoos; I 1925 Nørrensmose [nørənsmo.s]. — Mose ved Nørrenshøj ovfr.

Nørrestykke. Jb 1833 Norderstück.

Nørvang [*nö'vɔŋ·*]. Contractb 1754 Norder-Wang; Jb 1783 Jn Norderwang; TM Nörwang, Nörvang; I 1912 Nyvang.

Ondsig. TM Uhnsig; I 1912 Uhsig; I 1925 U(h)nsig ['u.n'si·g]. — Vaadt Areal, nu beplantet (I 1925). Adj. ond, der oftere forekommer i Forbindelse med Sig, sandsynligvis i Betydn. „sur, fugtig".

Overmark. I 1912 Overmark. — Se Nedermark ovfr.

Pagtkær. I 1925 Pagtkær [pagtkjæ]. — Præt. Partcp. pagt til Verbet sønderjy. pagte „forpagte".

Peberkløver ['*pɛfə̜ḳtæ̊ʊ·ə*]. Jb 1855 Østlig for Pifferklöv, Pifferklövveien; TM Ved Pefferklav, Pefferklav; I 1912 E Pefferkløvv; I 1925 Peberkløv ['pefər'kløw]; Gst Peberkløver — To parallelle Klitrækker i Frøslev Polde; Efterleddet er enten et Kløv (el. Kløve) i Betydn. „Kløft" (til Verbet kløve) eller Kløv, Klev (til oldn. klífa „klatre"), der kan bruges om Skrænt og om Klitrække; se iøvrigt Indl. under Kløv, Feilb. under Kløv og under Emmerlev Klev i Emmerlev S., 3107. Forleddet er muligvis Subst. Peber, maaske brugt som Plantenavn (se under Pebermose

i Seem S., 2707), men kan ogsaa være omdannet af Pebel (se Indl.), der ofte bruges om smaa Vandløb; mellem Klitrækkerne er der et lille Vandløb, der ifl. 1925 her „forsvinder i Jorden og synes at komme frem længere borte igen".

Pluskær [ˈpɫuˑəˌɟæ]. Jb 1833 Pluskjer; TM Pluskjär, Pluskjärlücken, Ved Pluskjär; I 1912 Pluskjær; I 1925 Pluskjær [pluˑskjæ], Pluskjærløkker [pluˑskjæˈlykə]. — Subst. Plus, som Feilb. anfører fra Valsbøl i Betydn. „dynd på vejen, f. eks. efter regn".

Poppes [pɔbəs]. TM Poppes Lücke; I 1912 Poppeslyk'; I 1925 Poppesløkke [ˈpåbəsˈlyk]. — Ifl. I 1925 efter en Ejer, der hed Carsten Poppe.

Porskær [ˈpɔsˌɟɛɾ]. Jb 1833 Poskjer; Jb 1855 Ved Posskjær; TM Postkjär; I 1912 Poskjær; I 1925 Porskær [ˈpåsˈkær], Porskærvej; Gst Porskær. — Her vokser ifl. I 1925 Pors (Myrica Gale).

Pytmose. Dok 1786 Die Kleine Püt Mohren nahe Beym Dorf. — Pyt, se Indl.

Pælhøj. Jb 1800 Pählhoyager; TM Pälhyager, Pälsyager; I 1912 Pælhyager; I 1925 Pælhøjager [pæˑlhyˈaxə(r)]. — „Mark ved Ellund Skel. Paa den stod Stejlen. Hans Tychsen husker at indtil i 60erne stod der midt for Sydenden af Agrene en ca. 2 m høj, firkantet, tyk Egepæl" (I 1925). Det er dog tvivlsomt, at det drejer sig om en Stejle, snarere er det vel en Jagtpæl.

Raadhuspold. VSK Raadhuusbierg; Gst 1857—58 Raadhusbjerg; Trap[1] Raadhuusbjerg; J. Madsen Folkeminder fra Hanved Sogn p. IV Raadhusbjerg; I 1925 Raadhuspolde [rajhuspol]; Gst Raadhus Bjærg. — Høj Sandbanke i Frøslev Polde.

Rakkerkule. I 1925 Rakkerkulen [ragəˈkuˑl]. — „Her henlagdes døde Dyr, indtil det af Prøjserne bestemtes, at alle selvdøde Dyr først skulde synes af Dyrlægen og derefter begraves paa en indhegnet Plads ude ved Skoven" (I 1925).

Rugblok. Jb 1800 Rovblock, Bagerovblock; TM Rovblock; I 1912 Rovblok; I 1925 Rovblok [ˈråwˈblåk].

Ryttergab [ˈʁydəˌgaf]. Jb 1855 Paa Ryttergabet; J. Madsen, Folkeminder fra Hanved Sogn p. IV Ryttergabet; Coupon 1872 Am Rytergaff; I 1912 E Ryttergaf; I 1925 Ryttergab [ˈrydəˌgaf]; SkovK 1926 Ryttergab, Ryttergabsvej; Gst Ryttergab. — Det Sted, hvor Vejen fra Frøslev til Faarhus gennembryder den lange, voldformede Klit Sandgaard, der begrænser Frøslev Polde mod Nord. Efter J. Madsen, Folkeminder fra Hanved Sogn p. IV skal Navnet stamme fra, at en Rytter her er omkommet i Flyvesandet; efter I 1912 skal de to sidste af Folkene fra Slottet paa Eflingbjærg være blevet dræbt her, og I 1925 anfører en Tradition om, at Herremanden paa Eflingbjærg her skal have overfaldet de vejfarende.

Røreng [ˈʁøˑəˌæŋ.]. Contractb 1738 die Wester Rör Eng; Contractb 1753 Wester Röhr Eng; Jb 1855 Vest for Rörengsvei; Gst 1857—58 Röreng; TM Röhreng, Oster Röhreng; TGst, I 1912 Röreng; Gst Røreng. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

Sand. I 1912 Sand; I 1925 Sand [æ sa.n]. — Samme Lokalitet som Nørre-Sandløkke.

Sandager. Contractb 1754 Sand Acker.

Sandbjærg Løkker. TM Sandbierrelücken, Sandbierglücken; I 1912

Sandbjerrelyk; I 1925 Sandbjergløkken [sanbjerə'lykən]. — I den vestlige Del af Frøslev Polde.

Sandgaard. Jb 1800, TM Sandgaard; I 1925 Sandgaard [æ 'san'gå·r]. — En ca. 2 km lang, høj, voldformet Klit, der begrænser Frøslev Polde mod Nord, langs Skellet mellem Frøslev og Kragelund Mark. En Tradition fortæller ifl. I 1925, at Sandgaard skal være fremkommet ved, at Herremanden paa Krageluud standsede den mægtige Sandflugt ved her at sætte et Risgærde, som han byggede højere og højere, efterhaanden som det blev dækket af Flyvesandet. Et lignende Sagn berettes i I 1912 og i J. Madsen, Folkeminder fra Hanved Sogn p. IV. Efterleddet er Gaard i Betydn. „Gærde".

Sandgab ['*sanˌgaf*]. Jb 1800 Sündersandgaff; TM Sandgab; I 1925 Sandgab [sangaf]. — I den vestl. Del af Frøslev Polde.

Sandløkke. TM Sandlücke, Nörre Sandlücken, Ostersandlücken; I 1912 Østersandlyk; I 1925 Nørre Sandløkke [nørə'san'lyk].

Sandmose. Dok 1786 auf der Sandmohr.

Simondys [*simOn'dy·sˌtygə*]. Jb 1800 Siemendüis, Siemenduis; TM Simondüslücken, Simondüsackern; I 1925 Simondysløkken [simondy·slyk]. — Se under Gaardnavnet Simondys.

Skoleland ['*sgo·tˌta.ŋ*]. TM Schulland, Skolland.

Skotvej. I 1912 Skotvej; I 1925 Skotvej ['sgot'væj]. — Vej i Mosen. Subst. jy. Skotvej „mindre bivej fra by til by" (Feilb.). Vejen er iflg. I 1925 dannet ved, at der er kastet Jord op paa den fra begge Sider. „Paa den Maade „skotter man en Vej op"".

Skrup [*æ sgɤ0p*]. Jb 1800 Nörrskrop, Sünderskrop, Sünderskropager, Westerskrop, Österskropager; TM Nörskrop, Westerskrop, Sönderskrop; I 1912 Synne- og Nörreskrup; I 1925 Nørre Skrup [nørə skrob], Skrup [æ Skrob], Skrupløkke [sgrob'lykə], Sønderskrup [sønə'skrob], Vesterskrup ['væsdə'skrop]. — Ifl. I 1912 en Mark med Egekrat. Skrup, se Indl.

Skyttehus Løkker [*æ 'sgǫdəhusˌtygə*]. TM Skütterhuuslücken; I 1912 Skyttehuslyk; I 1925 Skyttehusløkke [skødəhus'lyk]. — Græsmark ved Skyttehus, se under Bebyggelsesnavne.

Smaldam. TM Smaldamm; I 1912 Smaldam'm; I 1925 Smalledam ['smał'dam].

Smalløkke. I 1925 Smalløkke ['smał'lykə].

Smalstykke ['*smałˌsdǫk*]. TM Smalstücken; I 1912 E Smal'l; I 1925 Smalstykket [æ smał·]. — Smalle Mosestykker. Den elliptiske Form E Smal'l i I 1912 og [æ smał·] i I 1925 kan jævnføres med Engnavnet Smalle i Kragelund.

Smedmose. TM Smedmoos; I 1925 Smedemose [sme.mo.s].

Sorthøj. Jb 1855 Sorthei; I 1912 Sot Hy; I 1925 Sorte Høj [so.rt'hy·].

Storhøj [*sdo·ə'hy*]. TM Storhöi; I 1912 Storhy; I 1925 Storhøje [sdo'hy].

Storkær. TM Storkjär; I 1912 Storkjær; I 1925 Storkær [sdo·rkjær].

Stormose ['*sdo·əˌmo·s*]. TM Stormoos; I 1912 Stormos.

Sønderforte [*æ 'sɥnəˌfo·t*]. I 1925 Sønderford. — Vej i Frøslev By.

Sønderkær [*æ 'sɥnəˌkɛ·ɹ*]. Jb 1833 Bey Sönderkjer; Jb 1855 sönden for Sönderkjærveien; TM Sönderkjärlücken; I 1912 Synnekjær; I 1925 Sønderkjærløkken [sønərkjærlygən]; Gst Sønderkær.

Sønderløkke [*æ 'sɥnəˌlyk*]. TM Sönderlücken; I 1912 Synnelyk'; I 1925 Sønderløkkerne, Sønderløkkevej.

Søndermose [*æ ˈsyn̥əˌmoˑs*]. Contractb 1733 in Süderschifft des Süder Mohrs; Contractb 1738 auf dem süder Mohr; Dok 1786 wegen der sogenannte Süder Mohr; TM Söndermoos, Söndermooslücken; I 1925 Søndermose [sønəˈmo.s], Søndermoseløkken [sønəmo.slyk], Søndermosevej; Gst, Trap[4] Søndermose.

Sønderskifte. Contractb 1733 in Süderschifft des Süder Mohrs.

Tagmade [*æ ˈtaˑxˌmaj*]. Dok 1766 Nörkiertag May; TM Tagmai; I 1925 Tagmaj [ˈtaˑxˈmaˑj]. — Plantenavnet Tag „Phragmites".

Taveng [*ˈtaʊˌæŋ.*]. TM, I 1912 Taveng; I 1925 Taveng [ˈtawˈæŋ]. — Skønt Stedet ligger langt fra Tavhøj ndfr., er Forleddet vel det samme som i dette Navn.

Tavhøj. Jb 1800 Tauvenhoyager, Tauenhoyager; TM Tavhöiager; I 1912 Tavhyager; I 1925 Tavhøjager [tawhyˈa̱xər]. — Agerjord med sløjfet Høj lige Vest for Byen. Forleddet er sandsynligvis Mandsn. glda. Taghi.

Teglovn. Jb 1800 Thielauven; TM Thilovn; I 1925 Teglovn [ˈtæjlˈåwn]. — „Mark nordfor Byen, hvor før Teglovnen stod" (I 1925).

Toftmade [*ˈtɔʊdˌmaˑ*]. TM Toftmade; I 1912 Tovtmae; I 1925 Toftmade [tåwtˈma̱ˑ]. — Ager og Eng umiddelbart ved Byen. Efterleddet er Subst. sønderjy. Made „Maal", se Feilb. under Måde, jfr. Toftmade i Bov ovfr. Ifl. Opt. 1932 er Toftmade i Frøslev „Tilgift for daarlig Toftejord".

Toftvej. I 1925 Toftvej.

Tranekær. TM Trankjär; I 1912 Trankjær; I 1925 Trankjær [ˈtra.nkjæ.r]. — Fuglenavnet Trane.

Tranesig. TM Transig. — Fuglenavnet Trane.

Trav. I 1925 Trau. — Ifl. I 1925 Agerjord i Nærh. af Vilmkær, langt fra Ellentrav ovfr. Maaske Subst. Trug.

Tredielage [*ˈtʀiʀəˌtåˑx*]. I 1912 Tredje Laag. — Se ovfr. under Andenlage.

Trædemose. Jb 1833 bey Trædmoos; I 1912 Træmos; I 1925 Træmose [ˈtræˈmoˑs]. — Subst. Træde „Trætte".

Træeng. TM Träeng; I 1912 Træeng; I 1925 Træeng [ˈtræˈæŋ]. — Subst. Træ.

Tungsand [*æ ˈtOŋˑ ˈsaˑŋ*]. Jb 1855 Norden Tungsand; TM Tangsand; Coupon 1872 Tungsand; I 1912 Tung Sand; I 1925 Tungsand [ˈtuŋˈsa.n, ˈtoŋˈsa.n]; SkovK 1926 Nørre Tungsande, Tungsandevej. — Del af Frøslev Polde.

Tværager. Jb 1800 Twerager; TM Tverager; I 1912 Tværager.

Tyvekrog [*ˈtîʊˌkʀo.x*]. Jb 1833 beim Tüvekrog; TM Tyvekrog; I 1912 Tyvkrog. — Eng i Udmarken. Subst. Tyv.

Ulvsætter [*ˈutsˌhædə*]. TM Ulvsätter, Ulsätter, Ulvsättereng; I 1912 Ulsætter; I 1925 Ulvesætter [ulfsædər], Ulvesættereng [ulfsædərˈæŋ]. — Eng i Udmarken. Navnet er formodentlig et Appellativ *Ulvesæt, hvis sidste Led er Subst. Sæt i Bet. „Jægergarn" eller „Sted hvor man sætter Jægergarn"; jfr. Subst. glda. marswine sette „Sted hvor der fanges Marsvin" (Dok $^{22}/_{1}$ 1466, Dipl. Chr. I p. 174); se iøvrigt VSO under Sæt, Feilb. under Sæt i Bet. „sted, hvor der er ret til at sætte et fiskergarn i en å", Molb. Gloss. Aalesæt „Sted i en Aa eller et Vandløb, hvor man drev Aalefangst ved Sætteruser", og Kalkar og VSO under Ulvegarn.

Vaade Klimp. I 1925 Våde Klimp [vå. klemp]; SkovK 1926 Den vaade

Klimp. — Areal i Frøslev Polde, uden topografisk Sammenhæng med Klimp ovfr.

Vandsted, Nye-. Jb 1833 Die Nyewasserstelle; TM Nyewandsted.

Vanrad [*æ ˈvaŋˌʁæ̝ð*]. Jb 1800 Wannreyager; TM Vanraiager; I 1912 Vanraj, Vanraiager; I 1925 Van(d?)re(a?)jager [vanrajˈaxə, ˈvanˈraˑj]. — Jævne Agre med Grusunderlag nær ved Byen. Se under Vanrad i Arrild S., 3081.

Ved Laderne. TM ved Laderne; I 1912 Ved e Laie; I 1925 Ved Laderne [ve æ laˑjə]. — Fællesjord ved Tørveladerne.

Vestereng [*ˈvæsdəˌæŋ*]. TM Westereng; I 1912 Vestereng.

Vesterlund. Jb 1833, TM Westerlund; I 1912 Vesterlund; I 1925 Vesterlund [væsdəˈlun].

Vesterløkke [*æ ˈvæsdəˌtyk*]. Jb 1800 Bage Westerlücke, Bage Westerlucker; Jb 1855 Foran Vesterlökkerne; TM Westerlücken; I 1912 Vesterlykˈ.

Vestertoft. Jb 1800 Bage Westertaut.

Üfflinger Heide. — Se under Eflingbjærg.

Østereng [*ˈɒ̝sdəˌæŋ*]. I 1912 Østereng.

Østerkær. TM Osterkjär; I 1925 Østerkær [øsdəˈkjæ̝].

Østerlund. VSK Oesterlund Bierg; Jb 1833, TM Osterlund.

Østerløkke [*æ ˈɒ̝sdəˌtyk*]. Contractb 1736 in der Oster Lücke; TM Osterlücken; I 1912 Østerlykˈ.

Østerskifte. Contractb 1736 Oster Schifft des süder Mohrs.

KISKELUND OG KRUSAA SAMT EN DEL AF KOBBERMØLLE.

Aaeng. Jb 1798 Auwiese bey Hohlbie, Auwiese westlich der Geehler-Wadt.

Aamose [*æ ˈɔˌmoˑsə*].

Agerløkke. TM Unter Ackerlücke, Ober Ackerlücke.

Allemandskær. Jb 1798 Ollmanndskier, Ollmanndskier-Integt.

Amerika [*aˈmeˑʁˌika*]. — Lille Eng langt mod Nordvest.

Arrehøj [*ˈaʁəˌhy*]. Jb 1798 Arrhoybierre, Österarrhoyager. — Høj Nord for Kiskelund. Maaske Plantenavnet Arve, der i Jy. bruges som „fællesnavn for forsk. planter, der optræder som ukrudt i sæden“ (Feilb.).

Bag Lunden. Jb 1798 Jn dem Moor Bagelund.

Bjærg [*æ bjɛʁə*]. Jb 1798 Bierreager.

Byllerdige. Jb 1798 Büllerdieger. — Hede. Maaske af Plantenavnet Bølle „Vaccinium uliginosum“, som i Jy. har y-Lyd, jfr. Feilb. under Byllebær og Bylli.

Byllersø. Jb 1798 Bey der Büllersee. — Se det foregaaende Navn.

Ellesjøv [*ˈæt̬ˌsjæ̝ʊ*]. Jb 1798 Ellsee. — Støder op til Ellesjøv i Hønsnap, Holbøl S., 3231.

Gaasebjærg. TM Gänseberg.

Gade. Jb 1798 Auf der Straße.

Gamle Sønderborg Landevej [*æ ˈgaməl ˈsyŋəbœʁə ˈlaŋˑvæ̝ð*].

Gejl Aa. TM Geilau. — Se Gejl Åa i Holbøl S., 3231.

Gejlager. Jb 1798 Geilager. — Plantenavnet Gejl „Gyvel“ eller Landsbynavnet Ø.-Gejl i Holbøl S., 3231.

Gejl Enge [*ˈgeˑl ˈæŋˑ*]. — Støder op til Ø.-Gejl i Holbøl S., 3231.

? **Gejlhage.** Jb 1798 Gellehag.

Gejlløkke [*æ ˈgæ̝ˑlˌtyk*]. TM Geillücke. — Syd for Kiskelund. Plantenavnet Gejl „Gyvel“.

Gejl Vad. Jb 1798 westlich der Geehler-Wadt. — Formodentlig et Vad gennem Gejl Aa mellem Kiskelund og Ø.-Gejl i Holbøl S., 3231.

Graveteng. Contractb 1738 Wieße grauet Eng genandt.

Grimssøle. Jb 1798 Grimssöel-Integt, Grimssöel. — Mandsn. glda. Grīm.

Grue [*æ gʁu·*]. Jb 1798 Gruv; TM Grube. — Kløft mellem Kiskelund og Krusaa. Grue, se Indl.

? **Grueløkke.** TM Gruftlücke.

Grydehøj. Jb 1798 Grüühoy-Bierre. — Gryde, se Indl.

Græsgaard. Jb 1798 Hauv, oder Grashof.

Halvmaane. Jb 1798 Hallmonnd.

Harehøj. Jb 1798 Harrhoyager. — Hvis Formen ikke hører til Arrehøj ovfr., er Forleddet snarest Dyrenavnet Hare.

Have. Jb 1798 Hauv, oder Grashof. — Have, se Indl.

Hesteløkke [*æ ˈhæ·sdˌløk*]. Jb 1798 Hestelück; TM Pferdelücke. — To Lokaliteter, en ved Krusaa og en ved Kiskelund.

? **Hindholm.** Jb 1798 Heenholm. — Maaske Dyrenavnet Hind, jfr. Formerne af Gaardnavnet Hindholm.

? **Hældløkke.** TM Helllücke. — Hæld, se Indl.

Højland. TM Hochland, Süder Hochland.

Hørpold. Jb 1798 Hörrpoll.

Kaadnervej. Jb 1798 nördlich des Käthner Weges. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalleskrog. Contractb 1730 Wischland Kalles-Kroeg genandt; Jb 1798 Kalleskrog. — Maaske Mandsn. sønderjy. Kalle (Kok II p. 30 under Kalv).

Kalvehøj. TM Kallhöj.

Kalveløkke. Jb 1798 Kallelück.

Kirkebjærg. Jb 1798 Kirkbierremoos; TM Kirchberg; SkovK 1926 Kirkebjerg.

Kirkeholm. Jb 1798 Kirkholm.

Kirkevej [*æ ˈkjɨ.gˌvæj*].

Kiskehede. Mejer 1648 Kitzeheide. — Ellipse for Kiskelund Hede.

Kiskehøj Bjærg [*kjsgəˈhyˌbjɛʁə*]. — Høj Bakke Vest for Kiskelund. Kiskehøj er Ellipse for Kiskelund Høj.

Kiskelund Mose [*æ mo·s*]. TM Kitschelunder Mohr.

Kistbjærg. Jb 1798 Kistbierre. — Hvis Formen ikke skyldes Fejlskrivning for Kiskehøj (se ovfr.), er Forleddet Subst. Kiste, maaske paa Grund af Skattesagn eller Kistefund. Jfr. Kisthøj i Højrup S., 3082.

Kløvpold. Jb 1798 Kleuvpoll. — Jfr. Indl. under Kløv.

Kokhøj [*ˈkɔgˌhy*]. Jb 1798 Kockhoy, Kockhoybierre; TM Kockhoi. — Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

Krusaa Ager [*kʁusˈå· ˈaxə*]. — Se Krusaa under Bebyggelsesnavne.

Krusaa Mølledam. Contractb 1685 beym Möhlenteich; TM Mühlenteich, Krusauer Mühlenteich; Trap[4] Krusaa Mølledam.

Krusaa Møllestrøm. TM Mühlenstrom, Krusauer Mühlenstrom. — Samme Aa som Krusaa, jfr. under Bov.

Kræbæk. TM Krähbeck; I 1925 Kræbek. — Subst. Kræ „Kvæg".

Langsø. Jb 1798, TM Langsee.

Lerbjærg [*ˈle·əˌbjɛʁə*]. Jb 1798 Lierbierrehee.

Lerløkke. TM Große Lehmlücke, Kleine Lehmlücke.

Lilleeng. TM Kleine Wiese.

Lilleskov. TM Kleinholz.

Lovsdam. Plakat 1723 Lovs-Damm. — Ved Krusaa. Forleddet er formodentlig det Mandsnavn, som Kok opfører under Lage med Udtaleformerne Lav og Låv, maaske til Laurentius.

Lund [*æ lo·ŋ*]. Jb 1798 Sünderlund, Nörrlund. — Agerjord. Lund, se Indl.

Løkke. Jb 1798 hinter den Lücken. — Løkke, se Indl.

Made [*æ maj*]. — Made, se Indl.

Mattisskov [*ˈmatɪsˌsgɔɐ*]. TM Mattischau. — Skov Øst for Krusaa. Forleddet er vel Mandsn. Mattis (se Kok II under Mattias).

Moseløkke [*æ ˈmo·sˌɫyk*].

Mulsmark [*ˈmuɫsˌmaɹg, ˈmuɫəsˌmaɹg*]. Jb 1798, TM Muhlsmark. — „Efter Sagnet boede her nogle Pottemagere, der hed Mulle" (Opt. 1932).

Møllebjærg. Jb 1798 Möllebierre; TM Mühlenberg. — Ved Krusaa.

Mølledameng. TM Mühlenteichwiese. — Jfr. Krusaa Mølledam ovfr.

Mølleeng. TM Mühlenwiese. — Ved Krusaa.

Natløkke [*æ ˈnadˌɫyk*]. — Formodentlig en Løkke, hvor man havde Køerne gaaende om Natten.

Nørretoft [*æ ˈnöˌtɔɐt*]. Jb 1798 Nörrtoft; TM Nordertoft.

Padderoksig. Jb 1798 Parracksieg. — Plantenavnet Padderok „Equisetum"; Feilb. anfører fra Als Formen parrok, og Mensing har Parrerak fra Angel.

Præstens Lade. Jb 1798 Præsteslay.

Rakkerhøj. Jb 1798 Rackerhoy.

Rugbjærg. Jb 1798 Rovbierre.

Røkkesbjærg. Jb 1798 Röckesbierre.

Sjøv [*æ s̥jæ̊ɐ.*]. Jb 1798 Östlich die See, Nördlich die See, See beim Dorfe. — Lille Sø. Sjøv, se Indl.

Sjøvlodder. TM Sölodder. — Sjøv, se Indl.

Skidenmølle [*ˈsgɪɹ·nˌmo̤ɫ·*]. — Enge ved Krusaa Mølledam.

Skovløkke. TM Holzlücke.

Slip. TM Schlipp. — Jfr. Slippe i Hjolderup, Bjolderup S., 3214.

? **Sliphøj.** Jb 1798 Schlephoy. — Jfr. foregaaende Navn.

Sortland. Jb 1798 Sortländ.

Stenhus Bjærg. Jb 1798 Stennhuusbierre.

Storemose. Gst Storemose. — Samme Mose som Storemose i Kollund.

Straasjøv [*ˈsdʀɔˌs̥jæ̊ɐ.*]. Jb 1798 Strasöe, Strasöegardsager. — Lille Sø i Vestermark. Subst. Straa; jfr. Gaardnavnet Straagaard i Aabenraa Kbst., 3191.

Svinhøj. Jb 1798 Schwienhoyager.

Sønderager. Jb 1798 Sünderager.

Sønderløkke. Jb 1798 Sünderlück.

Søndertoft. TM Südertoft, Südertoftholzung.

Tranehøj. Jb 1798 Tranhoyager. — Fuglenavnet Trane.

Tvillinghøj [*tvɛɫɪŋˈhy*]. B 1825 Twillinghöi; TGst Twillingshoi; Gst Tvillinghøj. — Høj paa det Sted, hvor Skellene mellem Bommerlund, Bov, Smedeby og Kiskelund mødes.

Tværager. Jb 1798 Querager.

Vase [*æ va·s*]. — Et Jordstykke lige ved Byen. Vase, se Indl.

Vesterland. TM Westerland.

Vesterløkke. TM Oberste Westerlücke, Unterste Westerlücke.
Vestermark [*æ ˈvæsdəˌmaɹg*]. Jb 1798 Jm wester Felde; TM Westermark.
Vestermose. Jb 1798 Westermoos.
Vesterskov. TM Westerholz.
Vestertoft. TM Westertoft, Westertofte.
Vieholm [*ˈviˑˌhɔl.m*]. Jb 1798, TM Wierholm; I 1925 Vidholm. — Plantenavnet Vidje „Pil".
Yssenvandager. Jb 1798 Üissenwandager, Üissenwandsager. — Yssen er en sønderjy. Pluralisform af Okse, udviklet af glda. yxn, se BrN GG III p. 215.
Østermark [*æ ˈœsdəˌmaɹg*]. TM Ostermark.
Østermose [*æ ˈœsdəˌmoˑs*]. TM Ostermoor.
Østertoft. TM Ostertoft.

KOLLUND.

Aabjærg [*ˈåˑˌbjɛʀə*]. TM Aaberg; I 1912 Aabergskov, Aabjerreskov; Gst Aabjærg. — Skov paa Skrænten ned mod Krusaadalen.
Aabæk. K 1802 Abeck.
Aftægt. TM Abnahme.
Bagehusbjærg [*æ ˈbaxhusˌbjɛʀə*]. I 1912 Bakhusbjerg. — Ved Gaarden Dubjærg.
Barnsjøv [*ˈbaˑnˌsjæʊ*]. K 1802 Barnseeblock, Barnseehee; Jb 1802 Barnsee, Barnseblock; Schröder Topographie 1837 Barnsee; TM Barnsee Haide, An Bornsee Haide; I 1912 Barnsø, Barnsøblok, Barensøhed, Barnsømos; Gst Barnsø. — Nu Eng ved Skellet mod Hønsnap i Holbøl S., 3231; i Jb 1802 nævnes den som „mehrentheils Wasser". Navnet kunde stamme fra en Forestilling om, at de smaa Børn kommer herfra (Paralleller anføres af J. S. Møller, Fester og Højtider I p. 48 og p. 134 ff.); men der kan ogsaa ligge en lignende Begivenhed til Grund for Navnet som ved Barnepyt i Mjolden S., 3114, i hvilken der ifl. I 1929 er druknet et Barn.
Bojestoft. I 1912 Boyestaut. — Mandsn. sønderjy. Boje.
Brunsmade [*bʀæmsˈmaɹ*]. K 1802 Bränsmay; Jb 1802 Brunsmay; TM Brunsmai, Brunsmae; I 1912 Brunsmai. — Da Stedet ligger ved Siden af Brunstoft, har det snarest samme Forled som dette Navn; i den moderne Udtale foreligger der Omtydning til Insektnavnet Bremse.
Brunstoft [*bʀunsˈtɔʊt*]. K 1802, Jb 1802 Brunstaut; TM Brunstoft; I 1912 Brunstaut, Brundstoft. — Slægtsnavnet Brun; jfr. Brunsmade ovfr.
Bukløkke [*æ ˈbʊgəˌtyk*]. TM Buklykke; I 1912 Boklyk. — Subst. sønderjy. Buk „Vædder".
Bøglund [*bøˑxluŋ*]. K 1802 Bøglun; Jb 1802 Böeglun; TM Bögelund; I 1912 Bøglum, Bøglumhøj, Bøglumplantage; I 1925 Bøglund. — Bøglunds Grav [*bœfəɬunsˈgʀaʊ*]. — Bøgelund er nu en Granplantage, Bøglunds Grav et Stykke Agerjord ved Siden deraf. Med Hens. til Overgangen $x > f$ jfr. Bøgelmade i Rise, Rise S., 3212.
Dambæk [*ˈdamˌbæk*]. TM Dambäk; I 1912 Dambek. — Agerjord Øst for Byen. Dam, se Indl.
Damme [*æ damˑ*]. TM Damm; I 1912 Dam. — Agerjord Vest for Byen. Dam, se Indl.

? **Dybjærg.** TM Dübjerg; Coupon 1872 Duebjerg.

Dyrehave. Gst Dyrehave. — Skov, ogsaa kaldet Østerskov.

Egelund. TM Egelund.

Elbæk [ˈæt·ˌbæk]. Reg 1634—35 auff Elbecke; Jb 1802 Elbeck; Schröder Topographie 1837 Elbek; TM Ellebäk; I 1912 Elbek, Elbæk; Gst Elbæk. — Elbæk Hage. I 1912 Elbækhage. — Elbæk Skov [ˈæt·bæk ˈsgɔʁ]. Jb 1802 von Elbeck-Holz; Schröder Topographie 1837 Elbek; I 1912 Elbækskov. — Elbæk er en Eng og en Bæk, Elbæk Hage er et Næs udfor Elbæk.

? **Fuglsig.** TM Vollsieg; I 1912 Folsigdam.

Galgedige. Jb 1802 Galldieg; TM Galldige; I 1912 Galdieg, Galdig. — Subst. Galge.

Gammeldam [gamətˈdam]. TM Gammeldam, Gammeldam Skov.

Gammelknæk. Contractb 1745 in den so genandten alten . . . Kneck.

Gammel-Koløkke [ˈgaməl ˈkOˌtyk]. Jb 1802 nach Gammelkolück, Gammel-Kolück; I 1912 Gammelkolyk; Gammel Kolük.

Gammelmose [æ ˈgaməl ˈmo·s]. K 1802 Gammel Moos; TM, Gst Gammelmose.

Gorbæk. Contractb 1759 bey dem Strohm Gaarrebeck; I 1912 Gaardbæk, Gaardbækbro; Gst Gaardbæk. — Bæk der danner Skel mod Hønsnap i Holbøl S., 3231. Formen fra 1759 tyder paa en Udtale med kort ɔ; Forleddet synes da at være Subst. glda. gor „halvfordøjet Føde, Tarmindhold", jy. Gor (udt. *goṛ* el. *goṛə*) „slimet, dyndet stof" (Feilb.), jfr. no. Gor „Dynd, Søle"; se iøvrigt Torp NEO under Gor, DS II p. 7 f. under Gurre, Gor i Ribe Domkirkes Lds., 2701, og Gorved i Højst S., 3231, og APhS VIII p. 240 f.

Grue. K 1802 Grue Schaushöy. — Grue „Kløft", se Indl., eller maaske Fejl for Gros-; jfr. under Skovshoved ndfr.

Grønhøj [gʀönˈhöj.]. K 1802, Jb 1802 Grönhöy; TM Grönhöi; I 1912 Grønhøi.

Harekær [ˈha·ˌkæ]. K 1802 Harkier; Jb 1802 Haarkier; TM Harkjär, Harkjer; I 1912 Harkjer, Harkjær.

Hatmose. Jb 1802 Hattmoos; I 1912 Hattmos, Hatmos. — Subst. Hat, der i Naturnavne ofte bruges om trekantede Jordstykker, jfr. Gunnar Knudsen i Festskr. Vilh. Andersen p. 339 ff.

Havrekrog [hɔʁʀəˈkʀo·x]. Jb 1802 Hawkrogley; TM Havrekrog; I 1912 Haurekrog. — Forleddet er sandsynligvis udviklet af et *Havreager.

? **Horsbjærg.** I 1912 Haasbjerg.

Humlegaard [homətgå]. K 1802 Hommelgaard; Jb 1802 Hommelgaar; I 1912 Hummelgaard.

Hundepold [æ ˈhuŋ·ˌpOl]. K 1802 Hunpoll; Jb 1802 Hunpoll, Hunnpoll; I 1912 Hundpol, Hundpoll.

Hvidbjærg. K 1802 Viedbjerre; Jb 1802 Wiedbierre; I 1912 Wiebjerre, Viedbjerre.

Iversløkke [ˈiʁəs ˈtyk]. K 1802, Jb 1802 Iwerslück; I 1912 Iwerslyk.

Jawenschüer [ja.vənˈsjy·ə]. K 1802 Jawen Schüer; Jb 1802 Iawenschüer; I 1912 Javenschür, Javen-Schüer. — Udtaleformen og Formen i I 1912 hviler aabenbart paa en af de ældre Kilder. Navnet betegner et efter Maalebordsbladet at dømme forholdsvis jævnt Areal Nord for Byen,

og Forleddet er uden Tvivl Adj. jævn, i Østslesv. udtalt [*jæɐ.n*]. Sidste Led er usikkert.

Johannesknæk [*jɔˈhanəs ˈknæk*]. TM Johannes Knick; I 1912 Johannesknek. — Ved Skoven Aabjærg.

Kajeskær. I 1912 Kajeskjær. — Mandsn. Kaj.

Kalleskær [*kaɫəsˈɫɛ.i*]. I 1912 Karlskjær. — Maaske Mandsn. sønderj. Kalle (Kok II under Kalv).

Kalveknæk [*æ ˈkaɫˌknæk*]. TM Kalvknick; I 1912 Kalknek, Kalvknek.

Kalvemose. K 1802 Kallmoos.

Kanalmose. TM Kanalmose.

Keldstoft [*ɫælsˈtɔst*]. Jb 1802 nach Kielstaut; TM Kielstoft; I 1912 Kjelstaut. — Keldstoft Skov [*ɫælsˈtɔst ˈsgɔɐ*]. I 1912 Kjelstautskov, Kielstoftskov. — Agerj. og Skov langt fra Byen. Mandsn. Keld.

Kirkevej [*æ ˈɫiɐgˌvæi*]. TM Kirchenweg.

Klostergrue [*ˈkɫɔsdəˌgʀu·*]. TM Klostergrube; I 1912 Klostergru, Klostergrue; Gst Klosterkløft. — Kløft paa Grænsen mod Krusaa.

Kobbermølle Bugt. I 1912 Kobbermøllebugt; Gst Kobbermølle Bugt. — Vig af Flensborg Fjord. Efter Kobbermølle i Hanved S.

Kobbermøllens Enge [*æ ˈkɔfəˌmǫɫ·s ˈæŋ·, æ ˈkɔfəˌmǫɫə*]. — Enge, der støder op mod Kobbermølle i Hanved S.

Kobbermølle Strøm [*æ ˈkɔfəmǫɫə ˈsdʀɐ.m*]. I 1912 Kobbermølleaa eller Krusaa.

Kohage [*ˈkOˌha·*]. I 1912, Gst Kohage. — Næs.

Kokhave [*ˈkɔgˌhaɐ·*]. K 1802 Kokhau; Jb 1802 Kackhau; I 1912 Kokhau. — Lille Stykke Agerjord nær ved Byen. Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

Kollund Bjærg. Trap[4] Kollundbjærg.

Kollund Skov. Reg 1595 Kalundtholdt; Jb 1669 in Collundt Holtz; Schröder Topographie 1837 Kollunderhölzung, Kallunder Hölzung; TGst Kollunder Gehölz; Gst, Trap[4] Kollund Skov.

Koløkke. TM Kolykke.

Krogeløkke [*æ ˈkʀɔ·xˌɫyk*]. TM Krogelykke.

Krumager [*kʀOmˈaxə*]. Jb 1802 Krumagger; I 1912 Krumager.

Krusaa. — Se under Bov.

Kumle [*kum·lə*]. K 1802 Kummele; Jb 1802 Kummelle; I 1912 Kummele, Kummelefort, Kummerle, Kommerlefort. — Kumle Høj [*kum·təˈhy*]. Jb 1802 Kummellehöy; TM Kummelehöi; Coupon 1872 Kumdlehoi; I 1925 Kummele-høj. — Agerjord og Høj lige Sydøst for Landsbyen. Kumle er antagelig et sammensat Stednavn, hvis Efterled er et opr. -høj svækket til -ə, jfr. f. Eks. Landsbynavnet Gasse i Skærbæk S., 3089; i saa Fald er det pleonastiske Kumle Høj opstaaet som Betegnelse for selve Højen, efter at Kumle var blevet Navn paa hele Marken, og Efterleddets opr. Betydning var glemt. Forleddet er sandsynligvis oldda. kum(b)l „Gravmindesmærke". Jfr. Kumlhøj i Tved S., 1335, Hillerslev H. (1638 Commelhøj), og Kumled i Brede S., 3116.

Ladeindtægt [*æ ˈɫa·jiŋˌtæjt, æ ˈɫa·jiŋtæjt ˈhe·*]. K 1802, Jb 1802 Layinteit, Layinteithee; TM Nörlück-Layinteit; I 1912 Laiinteit, Layindtejt, Layindteithee. — Agerjord Vest for Byen.

Ladeløkke. TM Ladelykke.

Ladested. TM Ladested.

Lasseskæk [*ˈɫasəs ˈknæk*]. K 1802, Jb 1802 Lasseskneck; TM Lasses-

knick; I 1912 Lassesknek, Larsesknæk. — Lasseskn æk Bjærg [*'tasəs 'knæg ˌbjɛrə*]. I 1912 Larsesknekbjerre. — Ved Melholt Skov.

Lassestoft [*'tasəs 'tɔst*]. Jb 1802 Lassestaut; I 1912 Lassestaut, Larsestoft (taut).

Lavløkke [*æ 'taʊˑˌtyk*].

Lerbjærg [*'teˑɹˌbjɛrə*]. K 1802 Lehbjerre; Jb 1802 osten Lehrbierre, Lehrbierrekneck; TM Leerbjerg, Leerbjergknick.

Lilleknæk [*æ 'lilˑˌknæk*]. I 1912 Lilknek.

Lilleløkke. Jb 1802 Lillück.

Lilletoft. Jb 1802 Lilltaut.

Lundtoft. TM Lundentoft.

Lændshale [*laŋs'haˑt*]. K 1802 Lenzhal; Jb 1802 in Lenzhaal; TM Lenzhale; I 1912 Lenshal; I 1925 Lændshal. — Et stort Stykke Agerjord Vest for Byen. Forleddet er maaske Gen. af Subst. Lænde „Landstrækning", se Indl.

Magre Koløkke [*'maʊə 'kʌˌtyk*]. TM Mager Lykke, Magre Lykke.

Matisesknæk [*ma'tiˑsəs 'knæk*]. K 1802 Matthieses Kneck; Jb 1802 Matthiesseskneck; TM Matthieseskneck; I 1912 Mathiessesknek.

Melholt [*'meˑtˌhʌld*]. K 1802 Lill Mehlholt, Mitt Mehlholt, Sünner Mehlholt; TM Melholt; I 1912 Melholt, Melholdt. — Melholt Skov [*'meˑtˌhʌld 'sgɔʊ*]. — Højtliggende Agerjord og Skov mellem Skerreskær og Elbæk Øst for Byen. Forleddet er dunkelt; det kan ikke være glda. mæthæl „Midt-", da vi i saa Fald vilde vente en Udtale [*mæˑt-*].

Mettesmose [*'mædəs 'moˑs*]. K 1802 Mettes moos; Jb 1802 Mettesmoos; I 1912 Mettesmos.

Midtbjærg. K 1802, Jb 1802 Mittbierre; I 1912 Midtbjerre.

Midtløkke [*æ 'medˌtyk*]. TM Mittkoppel; I 1912 Mittlyk.

Murmandsgrue. Contractb 1724 in der Grube, Mauermans-Grube genand. — Subst. sønderjy. Murmand „Murer".

Mølledam [*æ 'mʌlˑˌdam*]. I 1912 Mølledam. — Eng ved Elbæk. Her har ifl. Opt. 1932 ligget en stor Slibemølle.

Møllevej. Jb 1802 Der Mühlenweg von Hönsnapper Scheide bis an Crusauer Scheide.

Nedereng. Jb 1802 Neer-Eng; TM Nedereng; I 1912 Neereng, Nedereng; Gst Nedereng.

Nederkule. Contractb 1724 Holtz-Grundt Nieder-Kuhl genandt.

Nis Filipsens Toft [*nɛs 'fjləbsəns 'tɔst*]. I 1912 Nis Phillipsenstaut, Nis-Fillipsenstaut.

Norden Byen. Jb 1802 an die Heide Nordenebuy, Der Weg Nordenebuy, Nordenebuy; I 1912 Nordeneby.

Nydige [*ny'diˑx*]. K 1802, Jb 1802 Niedieg; TM Niedige, Nydige, Niedig; I 1912 Niedig; I 1925 Nydieg. — Hede ved Storemose.

Nyknæk [*'nyˌknæk*]. K 1802, Jb 1802 Niekneck; TM Nyknick; I 1912 Nyknek. — Agerjord ved Elbæk Skov.

Ny-Koløkke [*'ny 'kʌˌtyk*]. K 1802 Nie Kolück; Jb 1802 Niekolück; TM Ny Kolykke; I 1912 Nykolyk, Ny Kolyk.

Nyløkke. K 1802 Nielück; TM Nylykke; I 1912 Nylyk.

Nystage. I 1925 Pællyk el. nyt Stag. — Højtliggende Agerjord Vest for Byen. Se under Stage ndfr.

Nyvej. I 1912 Nyvej.

Nørrebjærg [ˈnö¦bjɛʀə]. K 1802 Nörrbierre; Jb 1802 Norrbierre; I 1912 Nørbjerre.

Nørreforte [æ ˈnö¦fo·t]. I 1912 Nörrefort. — Vej.

Nørreløkke [æ ˈnö¦tyk, ˈnö¦tyk]. K 1802 Nörrlück, Norderlück; TM Nörrlück-Layinteit; I 1912 Nørlyk. — To Lokaliteter.

Nørremark [ˈnö¦ma.ig].

Nørretoft. TM Nörrtofter, Nörrtoft; I 1912 Nørtoft.

Pilekær [ˈpi·t¦ɣæ]. K 1802, Jb 1802 Pielkier, Pielkierkrog; TM Pilekjer, Pilekjär; I 1912 Pielkjer, Pilkjærkrog, Pilkjærvej. — Pilekær Skov [ˈpi·tɣæ ˈsgɔʊ]. I 1912 Pilkjærskov.

Pogholm [ˈpɔx¦hɔt.m]. K 1802 Parrholm, Porholm; Jb 1802 Parrholm; TM Parholm; I 1912 Paarholm, Parholm; I 1925 Parholm, udt. Poch-. — Pogholm Mose [ˈpɔxhɔt.m¦mo·s]. I 1912 Parholmmos. — Lav Agerjord og Mose. Navnets gamle Form synes at være Parholm; en Parallel til en Overgang r > x synes at foreligge i Harkær i Sottrup, Sottrup S., 3242, i de yngre Kilder skrevet Hag-. Forleddet er usikkert.

Pramløkke. TM Pramlykke.

Pæleløkke [æ ˈpæ·t¦tyk]. TM Pälelykke; I 1912 Pellyk; I 1925 Pællyk el. nyt Stag. — Jfr. Nystage ovfr.

Rasselbæk [ˈʀasət¦bæk]. K 1802, Jb 1802 Rasselbeck; I 1912 Rasselbek, Rasselbæk. — Eng. Planten. Rassel „Rhinanthus crista galli".

Rim [æ ʀɛm]. K 1802, I 1912 Rimm. — Agerj. lige Øst for Byen. Formodentlig en stærk Sideform til Subst. jy. Rimme, der i Vestjy. bruges om „langagtig Bakkestrækning" (Feilb.), etymologisk identisk med Subst. Rem „den øverste Bjælke i Bindingsværk", oldn. rim, f. „Spile". Her foreligger vel Bet. „langstrakt Forhøjning", hvilket efter Maalebordsbladets Højdekurver synes at kunne passe paa Terrænforholdene paa Stedet. Jfr. under Rømø, 3112.

Rævebjærg [ˈʀæʊ¦bjɛʀə]. I 1912 Revpoll; Gst Rævebjærg.

Røgel [ʀǫɣəl]. I 1912 Ryggel. — Røgel, se Indl.

Sandløkke. TM Sandlykke; I 1912 Sandlyk.

Skerreskær [sgæts·ɣɛ·i]. K 1802 Schirreskier; Jb 1802 Schirreskier, auf Schirriskier; TM Schierres Kjär; I 1912 Skerreskjær, Skerriskjer; I 1925 Sterreskjær. — Skerreskær Hage. I 1912 Skarriskjærhage. — Forleddet er usikkert. Jfr. Skerrespold i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204.

Skoleløkke [æ ˈsgo·t¦tyk]. K 1802 Schulland, Schul Land; TM Schulland. — To Lokaliteter.

Skovshoved [sgɔʊsoj]. K 1802 Nörr-, Lill-, Sünner-, Grue Schaushöy; Jb 1802 an Schaushöy; TM Skovshöi; I 1912 Skovshøi, Skovshøifort, Skovshøj. — Agerjord. Grue i K 1802 er maaske Fejl for Gros-, se Grue ovfr.

Smaaløkker [æ ˈsmå·¦tygə].

Smedeby Knæk [ˈsmæj·by ˈknæk]. (Her?) TM Schmedebykoppel; I 1912 Schmedebyknek. — Agerjord ved Smedeby Skov. Efter Nabobyen N.-Smedeby. Knæk, se Indl.

Smedeby Skov [ˈsmæj·by ˈsgɔʊ]. TM Schmedebyskov; I 1912 Schmedebyskov, Smedebyskov.

Smedeland [ˈsmæj·¦la·ŋ].

Smækvej. Jb 1802 Norden Schmeckweg. — Af Sammenhængen i Jb 1802 kan det ses, at Stedet ligger i Nærh. af Grønhøj, som atter ligger

Nord for Vejen fra Kollund mod Vest; da denne Vej fører til Bov over N.-Smedeby, kan det antages, at der foreligger Fejl for Schmedebyweg.

Soholm [ˈsO,hɔt.m]. K 1802, Jb 1802 Soholm; TM Sorholm; I 1912 Soholm.

Springkløft [ˈsbʀɪŋ,ktæ̊ʊt]. TM Springklöft; I 1912 Springkløv, Springkløft. — Ved Kollund Badestrand. Maaske af ænyda. spring „Kildevæld". Efterleddet er Kløft, Kløv eller Klev, se Indl.

Stage [æ sdɑ·x]. — Højtliggende Agerjord Øst for Byen. Subst. Stage, maaske efter et Sømærke. Jfr. Pæleløkke og Nystage ovfr.

Stangvraa [sdɑŋˈvʀå·]. K 1802 Stang Vraa; Jb 1802 Stangwraa; I 1912 Stangvraa. — I Udkanten af Bymarken.

Stenkiste. I 1912 Stenkist.

Storeknæk [æ ˈsdo·ə,knæk]. TM Storknick; I 1912 Storknek, Storknekskov.

Storemose. I 1912 Stormos; Gst, Trap[4] Storemose.

Strandvej. TM Strandweg; I 1912 Strandvei.

? **Strivebjærg.** K 1802 Strüvebjerre; Jb 1802 Striwebierre; I 1912 Strivebjerre. — Forleddet er muligvis Subst. Stribe, se Indl.

Sønderløkke [æ ˈsɥŋə,tyk].

Teglknæk. K 1802 Theil Kneck; Jb 1802, TM Theilkneck; I 1912 Theilknek, Teglknek. — Jfr. Teglgaard under Bebyggelsesnavne.

Teglslette [æ ˈtæɪ̯·tə,stæ·t]. I 1912 Teglslet (sleet).

Trehuk. TM Trehuck. — Et oftere forekommende Subst. Trehuk „Trekant", aabenbart opstaaet ved Indlaan af mnty. drehuck d. s. og Oversættelse af dettes første Led til da. tre.

Troldkær [ˈtʀɔl̥·,k̥æ]. I 1912 Troldkjer. — I Kollund Skov.

Tudsholm [ˈtus,hɔt.m]. Contractb 1686 Tutzhollm. — Dyrenavnet Tudse

Tørns [tö·ns]. I 1912 Tørns. — Eng ved Fjorden. Sidste Led er muligvis et opr. -næs.

Tørvebro [æ tɔʀəbʀo]. — Nu forsv. Bro ved Kollund Badested. Herfra udskibedes der Tørv (Opt. 1932).

Vandsted. Jb 1802 Wanstey.

Verden [æ væ·ɹn]. K 1802 Vern; Jb 1802 Wern; TM Wärn; I 1912 Wern, Vern (Verden). — Agerjord med et lille Stykke Eng 1,5 km Vest for Byen.

Vesterknæk. Jb 1802 nach dem Westerkneck; I 1912 Westerknekskov.

Vestermark. TM Westermark.

Vesterskov [æ ˈvæsdə,sgɔʊ]. I 1912 Vesterskov.

Vestertoft [æ ˈvæsdə,tɔʊt]. K 1802 Wester Taut; Jb 1802 Westertaut; TM Westertoft; I 1912 Vestertoft.

Vonker [æ vʊŋgə]. — Areal ved Storemose. Plur. af et Subst. *Vonke, der indgaar som første Led i Subst. Vonkekule „Hængesæk" (Feilb. fra Valsbøl) og Vonkeholm „gyngende sted på mark el. mose" (Feilb. fra Angel), jfr. Verbet vonke „gynge, om engbund" (Feilb. fra Mellemslesv.).

Østermark. TM Osterfeld.

Østerskov [æ ˈösdə,sgɔʊ]. Dok 1674 (Contractb 1681) Oster-Holtz; Contractb 1759 in der Oesterschau; TM Osterholz; I 1912 Østerskov, Østerskovfort, Østerskovsfort.

Østertoft [ˈo̤sdə,tɔʊt]. K 1802 öster taut; Jb 1802 Östertaut; I 1912 Øster- og Vestertoft.

KRAGELUND MED FAARHUS.

Armtoft. TM Armtoft. — Adj. sønderjy. arm „fattig".

Bagehuseng [*'baxhus¡æŋ*]. Nachricht 1721 Backhuß-Wisch; K 1766 Backhaußwiese; TM Bachhuuseng; I 1925 Bakhuseng. — Direkte ved Kragelundgaard. Subst. sønderjy. Bagehus „huset, hvori bageovnen findes" (Feilb. under Bagerhus).

Bejl. U 1792 Beil in wester Lücke. — Se under Bebyggelsesnavnet Bejlhus.

Bredde [*æ brɛ·də*]. U 1792 Breede; TM Brede. — Lav Agerjord.

Brunhøj. TM Brunhy. — Farveadj. brun.

Bukløkker [*'bOg¡tygə*]. TM Bockhuslück; I 1925 Bokhusløkke. — Agerjord ved Huset Bukhus.

Drav. TM Drav; I 1912 Drau. — Drav, se Indl.

Drift. TM Dröwt, Drivtager, Driwt, Drivt. — Betegnes i TM som „Weide". Drift, se Indl.

Dybkær [*'dy·f¡kæ*]. Dok 1712 Jm dubkier; TM Divkjär; I 1925 Dybkær, Dyfkær. — Adj. dyb.

Dyndetmose. TM Döne Moos.

Engløkker. TM Englykker.

Faareeng [*'fɑ·ə¡æŋ*]. TM Fareng.

Faareløkker [*æ 'fɑ·ə¡tygə*]. — Agerjord Syd for Faarhus.

Faarhus Dam. I 1912 Faarhus Damm.

Finkelund. Dok 1766 bey einem Orth, finckenlundt genannt, bey Finckelund. — Ved Skellet mellem Kragelund og Frøslev. Fuglenavnet Finke.

Flyde [*æ fty·*]. — Flyde, se Indl.

Fold. K 1766 Foldt. — Fold, se Indl.

Fælledløkke [*æ 'fœ·lə¡tyk*]. — Fælled, se Indl.

Gammelmose. TM Gammelmos.

Gejlpold [*'gæj·t¡pOl*]. TM Geilpold. — Plantenavnet Gejl „Gyvel".

Gerrebæksmose. TM Gjerrebeksmoos, Gjerrebeksmoor. — Efter Gaarden Gerrebæk i Tinglev S., 3136.

Gravager. TM Gravager.

Grevensenge [*gʀæv·ns'æŋ·, 'gʀæv.ts 'æŋ*]. Nachricht 1721 Graffens Eng; K 1766 Gravens Enge; Verz 1766 Süder Gravens Eng, Gravens Eng; TM Grevenseng; I 1912 Græven Eng, Grævens Eng. — Engstrimmel Nord for Gaarden Kamp. Forleddet kan være Gen. af Subst. Greve med efterhængt bestemt Art., jfr. Grevensmose i Kliplev, Kliplev S., 3222.

Græsning. TM Gräsning, Grüsning.

Hanses Ager [*'hansəs 'axə*]. TM Hansesager; I 1912 Hansager.

Hedeager [*æ 'he·¡axə*].

Hedemark. TM Hedemark, (her?) Heelemark.

Hedepoldager [*'he·pOl¡axə*]. TM Hepoldager.

Hesteager. TM Hesteager.

Hestekobbel. K 1766 Pferde Koppel, Pferdelücke; Verz 1766 Pferde-Koppell; TM Hästekoppel; I 1912 Hestekopel.

Hesteløkke. TM Hestelyck.

Husstedager [*'hussdæ¡axə*]. TM Huusstedager. — Agerjord Nord for Krathuse; Subst. Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet".

Hytferkamp. TM Hyt ver Kamp, Hytver Kamp; I 1912 Hytferkamp. — Forleddet kunde være Subst. Hyttefad, jfr. Hyttefad i Bolderslev, Bjolderup S., 3214.

Kalveløkke [*æ ˈkɑl·ˌløg*]. TM Kallyckke, Kallyck.

Kokhave [*ˈkɔgˌhɑʊ·*]. TM Kokhave. — Fuglenavnet Kok.

Kragelund Kær. Nachricht 1721 Krackelund Wisch; K 1766 Krackelundkier; Verz 1766 Krackelund-Kier; U 1806 Kracklundkier Wisch; TM Krakelundkjär. — Bebyggelsesnavnet Kragelund.

Kragelund Mose [*æ mo·s*]. Gst 1857—58 Krakelund Mose; TGst Kracklunder Moor; Gst, Trap[4] Kragelund Mose.

Krat [*æ kʀɑt*]. TM Krat; I 1912 Sandborg Krat. — Agerjord ved Gaardene Krathuse. Jfr. ndfr. under Sandborg. Krat, se Indl.

Kristiansmark. TM Christjansmark.

Krog. TM Krog. — Krog, se Indl.

? **Kulskifte** [*æ ˈkɔlsˌsgæʊt*]. TM Kolskift; I 1912 Kaalskøvt. — Hedejord ved Kragelund Mose. Af Subst. sønderjy. [*kɔl*] „Kul". Formodentlig har man her brændt Tørvekul. Udtaleformen maa være fejlhørt.

Lilleeng [*æ ˈlilˌæŋ*]. TM Kleine Wiese, Lilleng.

Lilleløkke. TM Lillyk.

Lillemose [*ˈlilˌ ˈmo·s*]. TM Lillmoos, Lillemoos. — Nu Agerjord.

Lillestykke. TM Lillestück.

Lundbæk. Trap[4] Lundbæk. — Bæk fra Kragelund Mose til Gejl Aa.

Lyngpold. TM Lyngpold.

Løkker [*æ løgə*]. TM Lykker, Lykke, Lyck; I 1912 Lyker.

? **Markus' Mose** [*ˈmɑɹkus ˈmo·s*].

Melkær. Nachricht 1721 Mittel-Kier; Dok 1753 Melckier-Mohr; K 1766 Melkier Wiese. — Glda. mæthæl „Midt-" eller glda. (i)mællæ, d. s.

Midtkamp [*ˈmedˌkamp*]. TM Mitkamp.

Moskule [*æ ˈmo·sˌku·l*]. TM Moskuul.

Moseløkker [*æ ˈmo·sˌløgə*]. TM Mooslyk.

Nyløkke. TM Nülücke, Nylykken.

Nørreager. TM Nörreagger, Nörager, Norrager, Nörreager.

Nørredrav [*ˈnöˌdʀɑʊ*].

Nørrehede. U 1792 Jn der norder Heide; TM Nörreheed, Nörrehee.

Nørreløkker. TM Nörlykker, Nörrelyk, Nörrelykke, Nörrelyck.

Nørremark [*æ ˈnöˌmɑɹg*].

Nørremose. Dok 1753 Norder-Mohr; TM Nörremoos.

Nørretoft [*ˈnöˌtɔʊt*]. TM Nortoft, Nörretoft.

Pariserager [*paˈʀi·sə ˈɑxə*]. — Ved Huset Paris.

Pariservej. I 1912 Pariser Vej. — Efter Huset Paris.

Plantegaard [*plaŋdgå*]. Dok 1753, U 1806, TM Plantgaard; I 1912 Plandkaard; I 1925 Plantgaard. — Lille Stykke Agerjord ved Kragelund Mose, maaske en gammel Planteskole.

Postkær [*ˈpɔsdˌkæ*]. TM Postkjär. — Plantenavnet Post „Myrica Gale".

Pullegrav. TM Pullegrav. — Verbet jy. pulre „småsysle med noget uden at man kommer nogen Vegne med det" (Feilb.), jfr. Pullerundt ndfr.

Pullerundt [*pʌlˈʀʊŋt*]. TM Pullerund; I 1912 Polrund. — Lille Eng i Kragelund Mose. Første Led er Imper. af det ovfr. under Pullegrav nævnte Verbum.

Rugge. Mejer 1648 Rugge. — Betegnelse for et stort Areal ved Skellet mod Frøslev. Antagelig Fejlskrivning.

Sandborg. K 1766 Sandberge; TM Sandborre; I 1912 Sandborg Krat. — Samme Lokalitet som Sandgaard i Frøslev, s. d.

Sandpold [ˈsanˌpʌl]. — Vest for Kragelund.

Sig. Dok 1712 Jm Sieck. — Sig, se Indl.

Skoleløkke [æ ˈsgoˑtˌløkə]. — Ved den gamle Skole.

Skoleløkke, Vester- [æ ˈvæsdə ˈsgoˑtˌløkə]. — Her har ifl. Opt. 1932 tidligere ligget en Skole.

Skotløkker [æ ˈsgɔdˌløgə]. — Forleddet kunde være laant fra nty. Schott „ausgeschossene, ausgeworfene Erde“ (Mensing under Schott[4]) med Sammensætn. Kleischott „der aus den Gräben ausgeworfene Klei“ (Mensing fra Eiderstedt).

Skræderkrog. I 1912 Skræderkrog.

Slunde [æ slunˑ]. TM Slund. — Eng. Slunde, se Indl.

Smalle [ˈvæsdə ˈsmalˑ, ˈøsdə ˈsmalˑ]. Nachricht 1721 Schmael; K 1766 Schmale-Wiese; TM Smal, Schmaleng; I 1912 Smal. — Enge. Navnet er muligvis opstaaet som Ellipse for Smalleeng; jfr. at Smalstykke i Frøslev skrives E Smal'l i I 1912 og [æ smalˑ] i I 1925.

Stenpikkerløkke [ˈsdɛnˑpegəˌløk]. — Subst. Stenpikker „arbejder, som lægger stenbro, el. som hugger sten til skærver“ (Feilb., bl. a. fra Agerskov og Braderup).

Stokløkker [æ ˈsdɔgˌløgə]. TM Stocklykken; I 1912 Stoklyk.

Storeng [æ ˈsdoˑəˌæŋ]. TM Storeng.

Storløkke [æ ˈsdoˑəˌløk].

Stormose. TM Stor Moos, Store Moos.

Storpolder. Gst 1857—58 Storepoller.

Strassenburg. TM Straßenburg, Straßenborg. — Maaske efter det tyske Bynavn Strasburg.

Sønderager [æ ˈsœŋə ˈaxə]. U 1792 Jn den süder Ackern; TM Sönderagger, Sönderager.

Sønderdrav [ˈsœŋəˌdʁaw].

Sønderhede. TM Sönderhee.

Sønderhus Granskov. I 1912 Synderhuser Granskov. — Gaardnavnet Sønderhus.

Sønderhus Mark [sœŋəˈhuˑs ˈmaɹg].

Sønderhus Skov. I 1912 Synderhuser Skov.

Sønderløkke. TM Sönderlykke, Sonderlykke, Sönderlyk.

Søndermark [æ ˈsœŋəˌmaɹg]. TM Söndermark.

Søndertoft. TM Söndertoft.

Tagmade [ˈtaˑxˌmaj]. Nachricht 1721 Tagmay; Dok 1753 in tage May, Tage-Mey-Mohr; K 1766 Kl Tag May, Große Tag May, Tagmey-Wiese; U 1792 Jn klein Tagmay; TM Tagmai; I 1912 Tagmai, Tagmai Væj. — Plantenavnet Tag „Phragmites“.

Tomases Eng. TM Tameses Eng.

? **Trekant.** TM Frieeck.

Trind [tʁeŋ]. Nachricht 1721 Trindt; TM, I 1912 Trin. — Enge. Maaske elliptisk udviklet af *Trindeng el. lign. (af Adj. trind „rund“), jfr. Smalle ovfr.

Tværager. TM Tweragger.

Vandstedpold. TM Wandstedtpold.
Vejbæk Mose. TM Weibeckmoor. — Efter Nabobyen Vejbæk.
Vesterager. TM Westeragger, Westerager.
Vesterbusk. TM Westebusk.
Vesterhede [*æ ˈvæsdə ˈhe·*]. TM Westerhec.
Vesterholm. TM Westerholm.
Vesterkrat. Dok 1712 das so genandte Wester krath.
Vesterløkke. U 1792 in wester Lücke; TM Westerlyck, Westerlykke.
Vestermark [*æ ˈvæsdəˌma.ig*]. TM Westermark.
Vestermose [*æ ˈvæsdəˌmo·s*]. TM Westermoos; I 1912 Vester Mose, Vestermose.
Vestertoft [*ˈvæsdəˌtɔʊt*]. TM Westertoft.
Vonker [*æ vOŋgə*]. — I Kragelund Mose. Se under Vonker i Kollund.
Østerager. U 1792 Jn den Oster Ackern; TM Osterager; I 1912 Østerager.
Østereng. TM Ostereng.
Østerløkker [*ˈǫsdəˌtygə*]. U 1792 in Oster Lücke; TM Osterlykker, Osterlykke.
Østermark. TM Ostermark, Oestermark.
Østertoft [*ˈǫsdəˌtɔʊt*]. U 1806, TM Oster Toft.

NØRRE-SMEDEBY.

Bjærgager [*æ ˈbjɛʁəˌaxə*]. U 1797 osten die Berg Aeckern; TM Bergacker.
Blokager. B 1825 die Blöcke; TM Blockacker. — Blok, se Indl.
Bolleeng [*ˈbOt·ˌæŋ*]. TM Bollwiese. — Sønderjy. Bolle „Tyr".
Bommerlund Møllevej. I 1912 Bommelunder Møllevei. — Se Bommerlund under Bebyggelsesnavne.
Bygaard [*æ bygɑ̊*]. — Lille Stykke Jord i selve Byen.
Fenne [*æ fæn·*]. — Eng ved Byen. Fenne, se Indl.
Fennemose [*æ ˈfæn·ˌmo·s*]. TM Fennmoor. — Fenne, se Indl. Der er ingen topografisk Sammenhæng med Fenne ovfr.
Grue [*æ gʁɯ·*]. Jb 1797 af Gruen; U 1797 süden der Grube; TM In der Grube; I 1912 Gruen, Smedeby Grue; Guide 1921 Smedeby Kløft (benævnes S. Grube); Gst Smedeby Grube. — Dyb Kløft Nord for Byen. Grue, se Indl.
Hedemose. B 1825 Hedemooss.
Henne. Contractb 1685 in die Henne; U 1770 Henne. — Maaske glda. hæghnæth „Indhegning".
Holm. TM Holm. — Holm, se Indl.
Hulvejen. I 1912 Hulveien.
Hyrdetoft [*æ ˈhi·ˌtɔʊt*]. U 1770 Hirten Wiese.
Jakobsløkke [*ˈjɔkObs ˈtyk*]. B 1827 Jacobs Toft, Jacobstoft; TM Iacobs Toft.
Jørgensløkke [*ˈjø·ɹns ˈtyk*]. TM Iürgen Detleffsens Feld.
Kaadnermark [*æ ˈkɔ.i·nəˌma.ig*]. Jb 1797 paa Kaadner Landet; TM Insten-Käthnerland, Insten Käthnerland. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".
Kortager [*æ ˈkɔɹidˌaxə*]. TM Kurze Acker.

Kær [*æ ǰæ*]. TM Kieracker. — Kær, se Indl.

Ladeager [*ˈtaˑjˌaxə*]. I 1912 Laiager.

Langager [*ˈtaŋˌaxə*]. B 1825 Langackere; TM Langacker; I 1912 Langager.

Langgutes [*laŋˈgudəs*]. TM Landgutes; I 1925 Langutes, udt. Langgutes. — Agerjord lige Nord for Byen. Maaske Gen. af et Slægtsnavn eller, saaledes som opfattet i TM, af Subst. Landgut; en Del af Byen hørte under Godset Klixbüllhof i Kær H.

Lerbjærg. U 1825, TM Lehmberg.

Lerskær. TM Lerskjer; I 1925 Lerskjær.

Lervej [*æ ˈteˑiˌvæj*]. — Vej ad hvilken man ifl. Opt. 1932 hentede Ler til de Teglværker, der tidligere var i Byen.

Løkke [*æ tyk*]. TM Lücke. — Løkke, se Indl.

Madeskov [*ˈmajˌsgɔs*]. Jb 1797 Crusauer Mühlen May Holz; I 1912 Maiskov. — Made, se Indl.

Midtvej. U 1797 Mittelweg.

Møllevej. Jb 1797 Mölvejen under Bierget.

Nederstekobbel. TM Unterste Koppel.

Nørreenge [*æ ˈnö ˈæŋˑ*].

Nørrehede. I 1912 Nørrehee.

Od. B 1827 Ott; TM Nasse Otten; I 1925 Ort eller Aard (Nasse har Tyskerne sat ved). — Formodentlig Subst. Od „Spids", der i Vestslesv. har den paafaldende Udtale *or* (Feilb.); maaske foreligger der Paavirkning fra det etymologisk identiske Subst. nty. Ort „Winkel, Ecke, Spitze, Ende" (Mensing).

Portorico [*pɔɹtOˈʀikO*]. — Stort Stykke Sandjord lige Nordøst for Byen.

Risselenge. I 1912 Risselengene.

Rævsig. U 1825 Røwsig.

Sandbanker. U 1797 die Sandbanken; TM Sandbanken.

Sandkuler [*æ ˈsaŋˌkulə*].

Sandvej. I 1912 Sandvei.

Skidenende. TM Schmutziges Ende; I 1925 Skidenende.

Skovkobbel. Contractb 1686 Holtz Koppell, Holtz Coppell; Contractb 1722 die Holtz-Kuppel.

Smedeby Bjærge. TM In den Bergen; I 1912 Smedeby Bjerge, æ Bjerre.

Smedeby Bæk [*æ bæk*]. I 1912 Smedeby Bæk.

Stagbjærg Ager [*ˈsdaˑxbjɛʀəˌaxə*]. B 1825 Staghoiakere; TM Schlaghoi Acker. — Ved Stagehøj i Bov.

Straasjøv [*ˈsdʀɔˌsjæs.*]. B 1825 Strassöe; I 1912 Straasømose. — Eng lidt Syd for Straasjøv i Kiskelund, s. d.

Strøm [*æ sdʀöˑm*]. — Det alm. Navn paa Krusaa.

Svanekær [*svanǰæ*]. U 1797 Schwankier, Schwannkier; TM Schwankjer, Schwankjerlücke; I 1912 Svanekær. — Svanekær Ager [*svanǰæˑˈaxə*]. B 1825 Schwannkierakere. — Fuglenavnet Svane.

Sønderenge [*æ ˈsyŋə ˈæŋˑ*]. TM Süder Wiese; I 1912 Sønderengene.

Tofteng. TM Toftwiese.

Ulvager [*æ ˈuɫəˌaxə*].

Vesterenge [*æ ˈvæsdə ˈæŋˑ*]. TM Wester-Wiese.

Vestermark. Jb 1797 paa Vester Marken.
Østerløkke [ˈ*ɶsdəˌtyk*]. TM Osterlücke.
Østermark. TM Osterfeld; I 1912 Østermark.

VEJBÆK.

Andenløkke. TM Andenlücke.
? **Bag Toften.** Jb 1798 Bagetaut; TM Midtlücke Bagtoft; I 1912 Bagtoften; I 1928 den bagerste Toft [æ Bagetovt].
Bohale [ˈ*bOˌha·t*, ˈ*baxbOˌha·t*]. Jb 1798 Bohhal, Bagbohhal; TM Bohal, Bag-Bohal, Lille Bohal; I 1912 Bagbohale; I 1928 Bohal, Bagbohal, æ Bagbohal. — Agerjord Syd for Byen; Forleddet er sandsynligvis Subst. Bod. Jfr. DS II p. 47 f. under Nødebo.
Bolleeng. I 1928 æ Boleng. — Sønderjy. Bolle „Tyr".
Bovs Hede. Jb 1798 Baushee. — Formodentlig Landsbynavnet Bov.
Brakløkke. TM Bracklücke.
Bredsig [ˈ*bʁɛ·ˌsi.x*]. Jb 1798 Breesieg; TM Bredesieg; I 1912 Bredesig; I 1928 æ bre Sig.
Bredvand [ˈ*bʁɛ·ˌvaŋ*, ˈ*bʁɛ·vaŋsˌtyk*]. Jb 1798 Breewand, in Breewandmoos, Breewandsmoos, Breewandshee; TM Bredevand, Bredewand, Bredevandslücke; I 1912 Bredevand, Bredevandslykke; I 1928 æ Brevand, æ Brevandslyg. — Eng.
Briksenstoft. Jb 1798 Öesten Brixsens-Taut, Bag Brixsen Taut. — Forleddet maa være et Slægtsnavn, se DgP Sp. 161 f.
Broager [ˈ*bʁOˌaxə*]. Jb 1798, TM, I 1912 Broager; I 1928 æ Broage.
Bropold [ˈ*bʁOˌpOl*]. Jb 1798 Bropolld; TM, I 1912 Bropold; I 1928 æ Bropold.
Brunbjærg. Jb 1798 Bruhnbierre. — Farveadj. brun.
Brændevinsløkke [ˈ*bʁænəvinsˌtyk*]. TM Brändevünslücke, Brändevinslücke; I 1912 Brændevinslykke; I 1928 æ Brændvinslyg.
Brændevinsmose. Jb 1798 Brenwiensmoos.
Brænholm [ˈ*bʁæ·nˌhɔl.m*]. Jb 1798 Brehnholm; TM Bregnholm, Stro-Bregn-Holm, Stor-Bregn-Holm, Lille-Bregn-Holm; I 1912 Bregnholm; I 1928 æ lille Brændholm, æ stoe Brændholm. — Plantenavnet sønderjy. Bræn „Bregne". Udtaleformen med *-æ·ŋ-* er næppe rigtig.
Bukhus Ager [ˈ*bOxhusˌaxə*]. TM Bakhuusager; I 1928 æ Bukhusage. — Lige Nord for Huset Bukhus.
Bukhus Hede. Jb 1798 Bockhuushee. — Husnavnet Bukhus.
Byens Mose. I 1928 Byens Mos.
Damsted. Jb 1798 Westerdammstedt. — Se under Damsted i Hønkys, Egvad S., 3203, og i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.
Døvekager. Jb 1798 Döveckager.
Egvad Kirkevej. TM Egwatter Kirchenweg. — Gaardnavnet Egvad.
Egvad Mose. Jb 1798 Ewaymoos. — Gaardnavnet Egvad, der udtales [*e·vOj*].
Elkær [ˈ*æl·ˌɮæ*]. Contractb 1735 Wisch in Elckier; Jb 1798 Ellkier; TM Elkjer; I 1912 Elkjær; I 1928 æ Elkjæ. — Trænavnet El.
Flyde [*æ fly·*]. Jb 1798 Fluypolld; TM Flye; I 1928 æ Fly. — Eng og lav Agerjord. Flyde, se Indl.
Frismose. Jb 1798 Nörrfrismoos, Nörr Fris Moos, Sünden Nör Fris

Moos, Sünden Forr Nörr Frismoos, Sünder Fris Moos; TM Nörrerfriesmoos, Nörrefriesmoos. — Folkenavnet sønderjy. Frise „Friser".

Gamle Landevej [æ 'gamət 'lanˑˌvæj]. — Andet Navn paa Oksevejen.

Gamle Møllevej [æ 'gamət 'mølˑˌvæj]. I 1928 æ gammel Mølvej. — Brugtes som Møllevej til Krusaa, før den nye Landevej kom (Opt. 1932).

Gejlholm ['gæjˑtˌhɔl.m]. Jb 1798 Geilholm-Moos, Baggeilholmager, Geilholmager; TM Geilholm, Geilholmoos, Geilholmmoos; I 1912 Gejlholm; I 1928 æ Gejlholm. — Plantenavnet Gejl „Gyvel".

Grusvej. TM, TGst Grandweg; I 1912 Grusvej; I 1928 æ Grusvej. — Navn paa Tønder—Sønderborg Landevej.

Grønvejstykker. Jb 1798 Grönnweystücker.

Haarddrav. Jb 1798 Haardrav. — Formodentlig Adj. haard.

Havreland [*havəlanˌ*, 'havəlanˌaxə]. Jb 1798 Forrehaverland, Haberland, Schmiedehaberland; TM Haverland, Overhaverland; I 1912 Haverland; I 1928 æ Haweland, æ Havlandvej. — Eng og Agerjord. Plantenavnet Havre.

Hedeager. Jb 1798 Heeager; TM Haideland.

Hesteløkke. Jb 1798 Hestlück, Hestelück; TM Hestelücke.

Hojumager. Jb 1798 Hoym-Ager. — Subst. sønderjy. Højum „Forager", se Kok II p. 183 og Ole Widding i DF IV p. 117 ff. og under Højumgaard i Tinglev S., 3136.

Holtuer. Jb 1798 Holltue, Ewayholltuer. — Subst. jy. Hol „Hul". Eway- er Gaardnavnet Egvad, der udtales [*eˑvOj*].

Husløkke. TM Hauslücke, Hauslück, Huuslücke.

Hvidager ['vjˌaxə, 'vjaxəˌda.t]. Jb 1798 Wieragerdal, Wieragermoos; TM Hvieragerdahl, Hvieragendahl; I 1912 Viragerdal; I 1928 æ Hvidagedal. — Agerjord og Eng Syd for Byen. Forleddet er Farveadjektivet hvid eller Plantenavnet Vidje.

Hyrdeeng. Jb 1798 Hiereng; TM, I 1912 Hyrdeeng; I 1928 æ Hiereng.

? **Hyrdetoft.** Jb 1798 Hirtenhof.

Hørgrønne. Jb 1798 Hörrgrönn. — Eng.

Kallesbjærg. Jb 1798 Kallesbierre. — Maaske Mandsn. Kalle.

Kallesmade [*kaləs'maj*]. Jb 1798 Kallesmay; TM Kallesmai; I 1912 Kallesmaj; I 1928 Karlsmaj. — Maaske Mandsn. Kalle.

Kalveløkke. Jb 1798 Kalle & Hestlück; TM Kalvlücke; I 1928 æ Kallyg.

Kile [*æ kiˑt*]. — Trekantet Jordstykke. Kile, se Indl.

Kirkebjærg ['kjˌigˌbjɛˌiə]. Jb 1798 Kirkbierre, Bage Kirkbierre; TM, I 1912 Kirkbjerg; I 1928 æ Kirkbjerre. — Agerjord Sydøst for Byen.

Klosterkær. I 1928 æ Klostekæe. — Agerjord, Eng og Hede ved Skellet mod Stoltelund i Tinglev S., 3136; i de øvrige Kilder kaldes Arealet Røsterkær (se ndfr.); hvis her ikke foreligger Fejl for dette Navn, er Forleddet maaske Flækkenavnet Løgumkloster; jfr. Klostervej ndfr.

Klostervej [æ 'klɔsdəˌvæj]. I 1912 Klostervej; I 1928 æ Klostevej. — Vej gennem Bommerlund Plantage over Tinglev til Løgumkloster.

Kokhave ['kɔgˌhaəˑ]. Jb 1798 Kockhav; TM Kockhave; I 1912 Kokhave; I 1928 æ Kokhaw. — Enge lige Vest for Byen. Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

Langager [æ 'laŋˌaxə]. TM Langager.

Langeng. Contractb 1739 Lang Eng.

Lavløkker [ˈtɑʁˑˌtygə]. I 1912 Lavlykken; I 1928 æ lav Lygge.

Lillekrog. Jb 1798 Lilldkrog.

Lilleløkke. TM Lille-Lücke.

Lillemose [æ ˈljlˑ ˈmoˑs]. Jb 1798 Lildmoos; I 1928 æ lille Mos.

Lygtekro Mark [ˈtöjdəkʁO ˌmaːg]. TM Lögtekromark; I 1928 æ Løjdekromark. — Nu Del af Plantagen Vest for Byen. Efter Kronavnet Lygtekro.

Løkke. TM Lücke, Lücken. — Løkke, se Indl.

Made. TM Mai. — Made, se Indl.

Midtløkke [ˈmedˌtyk]. TM Midtlücke; I 1912 Midtlykke; I 1928 æ Midtlyg.

Midtvang. Jb 1798 Mittwang.

Nørbæk [ˈnöˑəˌbæk]. — Agerjord.

Nørre-Engvej. TM Norder-Engweg; I 1928 æ nørre Engvej.

Nørreforte [ˈnöˑəˌfoˑt]. I 1912 Nørrefort; I 1928 æ Nørrefohrt. — Vej.

Nørregades Mose [ˈnöʁəˌgɑːs ˈmoˑs]. I 1912 Nørregades Mose; I 1928 æ Nørregasmos. — Mose Sydøst for Byen.

Nørreløkke. TM Nörrerlücke; I 1928 æ Nørrelygge.

Nørremark [æ ˈnöˑəˌmaːg]. I 1928 æ Nørremark.

Nørretoft. TM Nörrertoft.

Ondsig [ˈuˑnˌsiːx]. Jb 1798 Uhnsieg; TM Ondsieg; I 1912 Undesig; I 1928 æ und Sig. — Lille Stykke lav Agerjord lige Vest for Byen. Adj. ond.

Pinebænk [ˈpiˑnˌbæŋk]. Jb 1798 Pienbenk; TM Pienbank, Pienbänk; I 1912 Pinebænk; I 1928 æ Pinbænk. — Eng og Agerjord lige Nordvest for Byen.

Poldstykker. Jb 1798 Pollstücker. — Pold, se Indl.

Præstens Løkke [æ ˈpʁæsdəs ˈtyk]. I 1928 æ Præstlyg.

Rævebjærg. Jb 1798 Rövbierremoos.

Rævepold. Jb 1798 Öesterrövpold, Westerrövpold; TM Oesteravpol, Oesterravpol, Vesterravpolmoos, Westerravpol; I 1928 æ Rævpold.

Røgelpold. Jb 1798 Rögelpolld; I 1928 æ Rygningspold. — Røgel, se Indl.

Røgelstykker. Jb 1798 Rögelstücker. — Røgel, se Indl.

Røsterkær [ˈʁøsdəˌɣɛːɹ]. Jb 1798 Breerösterkier, Schmalrösterkier; TM Rösterkjer; I 1912 Røsterkjær. — Jfr. Klosterkær ovfr.

Skolemark [æ ˈsgoˑtˌmaːg]. TM Skolelandet; I 1928 æ Skolmark.

Skoletoft [æ ˈsgoˑtˌtɔʊt]. I 1928 æ Skoltovt.

Skotjord [sgɔdˈjoˑɹ, ˈljlˑ sgɔdˈjoˑɹ]. Jb 1798 Sündenschüttjordsmoos, Oesterschüttjordsmoos, Westerschüttjordsmoos, Schüttjordsager; TM Skotjords, Lille Skotjords; I 1912 Skotjord; I 1928 æ Skotjoe. — Stort Areal Vest for Byen. Rimeligvis samme Forled som i Skotløkke i Kragelund, s. d.

Smedeeng. Jb. 1798 Schmeyeng.

Sortbjærg. Jb 1798 Sortbierreager & Hee, Bagesortbierre, Bag de Sortbierre.

Spaamandsgrav. Jb 1798 Spamanndsgrav, For Spamanndsgrav.

Sprøkmose. Jb 1798 Spröckmoos. — Sønderjy. Sprøkke „gamle grene, som bruges til brændsel“ (Feilb.), laant fra mnty. sprock (ved

Siden af sprockel) „leicht zerbrechliches Reisig"; muligvis er Skriveformen Spröckmoos dog en Gengivelse af det alm. forekommende Mosenavn Sprøggelmose, af det beslægtede Adj. sønderjy. sprøggel „skør, let brækkelig, om tørv, brød o. l." (Feilb.).

Stenrøgel [ˈ*sdæn·ˌʀo̤ɹət*]. Jb 1798 Steenrögell; TM Steenrögel; I 1928 æ Stenrøchel. — Høj Agerjord.

Storkrog. Jb 1798 Storkrog.

Sønder-Engvej. TM Sönder-Engweg; I 1928 æ synde Engvej.

Sønderforte. I 1912 Sønder- og Nørrefort; I 1928 æ Syndefohrt. — Vej.

Sønderkær [ˈ*sɥŋəˌɟɛɹ*]. Jb 1798 Sünderkierager, Sünderkier; TM Sönderkjer, Sönderkjerager; I 1912 Sønderkjær; I 1828 æ Syndekæe.

Sønderløkke. TM Sonderlücke, Sönderlücke.

Søndermark [*æ* ˈ*sɥŋəˌmaɹg*]. TM Söndermark; I 1912 Søndermark; I 1928 æ Syndemark.

Søndertoft [*æ* ˈ*sɥŋəˌtɔʊt*]. Jb 1798 Sünder Taut; TM Söndertoft; I 1928 æ Syndetovt.

Tilgift [ˈ*tɛˌgi̊ʊt*]. TM Tilgift, Tylgift; I 1912 Tilgift; I 1928 æ Tegivt. — „Blev til Rest ved Udskiftningen og gaves som Tilgift" (Opt. 1932).

Tredieløkke [ˈ*tʀi̯t·ˌtyk*]. TM Tredielücke; I 1928 æ Trirrelyg. — Jfr. Andenløkke ovfr. Udtalens *t* maa være fejlhørt for *ɹ*.

Trædeland [*æ tʀæ·əlaŋ*]. Jb 1798 Træland, Bage-Træland; TM Traeland; I 1912 Trætteland; I 1928 æ Trærreland. — Subst. sønderjy. Træde „Trætte, Proces".

Tværløkke. TM Twerlücke, Tvaerlücke; I 1928 æ Tvæelyg.

Vandstedløkke. TM Vandstedtlücke.

Vesterager. Jb 1798 Westerager.

Vesterdam. I 1912 Vesterdam. — Dam.

Vestereng. TM Westereng.

Vesterhede. Jb 1798 Westerhee; TM Westerhaide.

Vesterløkke. TM Westerlücke.

Vestermose. Jb 1798 Westermoos.

Vestervandsted. Jb 1798 Westerwandstedt.

Vonker. Jb 1798 Wunker. — Se under Vonker i Kollund.

Østerager. TM Oesterager.

Østerdam. I 1912 Østerdam. — Dam.

Østerforte [ˈ*o̤sdəˌfo·t*]. I 1912 Øster-, Sønder- og Nørrefort; I 1928 æ Østefohrt. — Vej.

Østermark [*æ* ˈ*o̤sdəˌmaɹg*]. TM Oestermark; I 1912 Østermark; I 1928 æ Østemark.

Østertoft [ˈ*o̤sdəˌtɔʊt*]. I 1928 æ Østetovt.

Østervandsted. Jb 1798 Öesterwandstedt. — Eng.

DANMARKS STEDNAVNE NR. 6

SØNDERJYSKE STEDNAVNE

IV. AABENRAA AMTSRAADSKREDS

UDGIVET

AF

STEDNAVNEUDVALGET

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD

H. H. THIELES BOGTRYKKERI

1936

FORORD.

Det her foreliggende Bind af *Sønderjyske Stednavne*, omfattende Aabenraa Amtsraadskreds, er i det store og hele udarbejdet efter samme Linier som det i 1933 afsluttede Bind om Tønder Amt, til hvis Forord derfor skal henvises, og for det Arbejde, der ligger bag denne Publikation, er iøvrigt redegjort i Festskriftet *Stednavneudvalget gennem 25 Aar*, ved Gunnar Knudsen med Forord af Frantz Dahl, København 1935.

Efter Afslutningen af *Tønder Amt*, der i Omfang blev lidt større end oprindelig anslaaet, blev det overvejet, om det var muligt at opnaa nogen Pladsbesparelse i de følgende Bind ved at udskyde visse Navnetyper. Da det af forskellige Grunde blev anset for uheldigt at udelade Dele af selve Navnestoffet, vedtog man i Stedet at reducere Eksempelantallet ved alle saadanne Navne, som var direkte forstaaelige for enhver uden Oversættelse eller Forklaring; det skulde her være tilstrækkeligt at meddele ældste Eksempel, Matriklens Form og Folkemaalsformen, naar der ikke forekom Former, som af andre Grunde maatte være af Interesse. Besparelser skulde endvidere opnaas ved at udskille alt, hvad der skønnedes at være rent appellativisk Stof.

Til Gengæld gik man over til at opføre Naturnavnestoffet byvis indenfor de enkelte Sogne, dels for at skabe bedre topografisk Oversigt, dels for at lette selve Udarbejdelsen, uagtet dette har medført en mindre Forøgelse i Omfanget.

Det havde været Hensigten at ledsage ogsaa dette Bind med et Afsnit „Tilføjelser og Rettelser", men det har maattet opgives, og disse vil nu komme i et af de følgende Bind.

Tilsynet med Udgivelsen af nærværende Bind er ført af et Redaktionsudvalg, bestaaende af Professor, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen, Lektor H. V. Clausen, Dr. phil. Marius Kristensen og Lektor, Dr. phil. Henrik Ussing. Udarbejdelsen og Udgivelsen er foretaget af Udvalgets Kontor ved cand. mag. Anders Bjerrum, mag. art. Knud B. Jensen, ved Udvalgets faste Assistent, mag. art. Kristian Hald samt ved Udvalgets Sekretær, cand. mag.

Gunnar Knudsen, der har ledet Arbejdet. Lydskriftoptegnelsen er foretaget af A. Bjerrum, der har behandlet Sønder-Rangstrup Herred, og mag. art. Svend Jespersen, der har behandlet Rise Herred samt Lundtoft-Vis Herred.

Ligesom ved *Tønder Amt* er Bebyggelsesnavnene her blevet udskrevet og tilrettelagt under eet for hele Omraadets Vedkommende; dette er udført af K. B. Jensen og Gunnar Knudsen. Affattelsen af Teksten er foretaget sognevis; saaledes er af A. Bjerrum behandlet Sognene Bedsted, Ensted og Bov, og i Forening med K. B. Jensen Egvad og Øster-Løgum; af Kr. Hald er behandlet Hellevad, Løjt, Rise, Hjordkær, Bjolderup, Felsted, Varnæs og Rinkenæs Sogne og af K. B. Jensen (jfr. foran) Aabenraa Kbst. samt Uge, Kliplev, Adsbøl, Graasten, Kværs og Holbøl Sogne.

Selv om hver Medarbejder saaledes i Almindelighed har skrevet Tekst til bestemte Sogne, maa det dog anføres, at denne Tekst i mange Tilfælde er Resultatet af det Samarbejde, der foregaar mellem Medarbejderne indbyrdes og mellem disse og Redaktionsudvalget.

Forinden Trykningen gennemgaas alt Manuskript af samtlige Medarbejdere, af Sekretæren samt af Redaktionsudvalgets Medlemmer i det Omfang, hvortil de kan afse Tid; ogsaa Førstekorrekturerne omsendes. Iøvrigt besørger den Medarbejder, der har skrevet Teksten til det paagældende Sogn, ogsaa Korrekturen deraf, Lydskriftkorrekturen læses dog af A. Bjerrum, ligesom Sekretæren gennemgaar alle Korrekturer.

Udvalget bringer sin bedste Tak til de mange, som ved at give Meddelelser, udlaane Materiale eller paa anden Maade har ydet Foretagendet Støtte; Tallet er saa stort, at det ikke er muligt at nævne alle. Til stor Nytte har Amtslæge, Dr. med. H. Lausten-Thomsens Samlinger af Marknavne fremdeles været, ligesom de Indberetninger om Stednavne med tilhørende Kort, der er indsendte af Førstelærer Aage Primdal, Hønkys (Egvad Sogn), Førstelærer Jens Kristensen, Øster-Løgum (Øster-Løgum), Gdr. J. H. Riis, Barsmark, Førstelærer Hansen, Løjt-Kirkeby og Lærer A. J. Andersen, Bodum (Løjt Sogn), Sogneraadsformand H. Jørgensen, Uge (Uge Sogn), Førstelærer A. Callesen, Kliplev (Kliplev Sogn), Førstelærer Chr. Andresen Gammelgaard, Stubbæk, Lærer A. J. Andersen, Røllum, Lærer A. Vestergaard, Sønder-Hostrup og Lærer A. Sørensen, Hostrupskov (Ensted Sogn), Lærer Th. Petersen, Adsbøl, Førstelærer Caspersen, Ladegaardskov, Lærer Jacobsen, Bojskov og pens. Førstelærer J. Holm (Adsbøl Sogn), Lærer L. Andersen, Graasten (Graasten Sogn), Førstelærer Chr. J. Reinholdt, Kværs (Kværs Sogn), Førstelærer C. Bruhn, Rinkenæs (Rinkenæs Sogn), Lærer Jens Liengaard, Frøslev og Lærer Ebbe Knudsen, Vejbæk (Bov Sogn).

Endelig skal man bringe en Tak til de forskellige Arkiver og Museer, som godhedsfuldt har givet Tilladelse til Laan af deres Arkivalier til Benyttelse i København, nemlig: *Preussisches Staatsarchiv,* Kiel, *Sønderjysk Landsarkiv,* Aabenraa, *Haderslev Museum* og *Museet paa Sønderborg Slot.* En særlig Tak bringer Udvalget Rigsarkivar A. LINVALD for Bistand med Hjemlaan af de i tysk Besiddelse værende Arkivalier.

STEDNAVNEUDVALGET, i Juni 1936.

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN,
PROF. VED UNIVERSITETET, DR. PHIL.

H. V. CLAUSEN,
MAG. ART., FHV. LEKTOR.

FRANTZ DAHL,
PROF. VED UNIVERSITETET, DR. JUR., UDVALGETS FORMAND.

KNUD FABRICIUS,
PROF. VED UNIVERSITETET, DR. PHIL.

H. HJORTH-NIELSEN,
HOVEDARKIVAR I GENERALDIREKTORATET FOR POST- OG TELEGRAFVÆSENET

F. O. JØRGENSEN,
OBERST, CHEF FOR DEN TOPOGRAFISKE AFDELING VED GEODÆTISK INSTITUT.

MARIUS KRISTENSEN,
DR. PHIL., FHV. HØJSKOLELÆRER.

FREDERIK V. PETERSEN,
DEPARTEMENTSCHEF I STATSMINISTERIET, STATSRAADSSEKRETÆR.

J. C. PREIS,
FHV. DIREKTØR FOR MATRIKULSVÆSENET.

H. O. RAVN,
KOMMANDØR, FHV. DIREKTØR FOR SØKORTARKIVET.

HENRIK USSING,
LEKTOR, DR. PHIL.

GUNNAR KNUDSEN.

INDHOLD.

Side

De vigtigste Kilde- og Litteratur-Forkortelser X
Lydbetegnelsen XIV

3191. AABENRAA KØBSTAD 1
Aabenraa Købstad 8
Brundlund 9
Jørgensgaard 14
Kolstrup 16
Sønderskov 22

3200. SØNDER-RANGSTRUP HERRED 25
3201. Bedsted Sogn 26
Arndrup 28
Bedsted 29
Gravlund 34
Maarbæk 36
Øster-Terp 38
3202. Hellevad Sogn 43
Hellevad 46
Hinderup 50
Hydevad 52
Klovtoft 56
Svejlund 64
Ørslev 66
3203. Egvad Sogn 69
Horsbyg 72
Nørre-Hostrup 78
Hønkys 84
Øbening 90
3204. Øster-Løgum Sogn 94
Andholm 100
Genner 102
Nørre-Hjarup 122
Hovslund 129
Kopsholt 141
Lerskov 142

Side
Øster-Løgum med Gaarden Hesselbjærg ... 144
Rugbjærg ... 158
Tyrholm ... 165

3210. RISE HERRED ... 167
3211. Løjt Sogn ... 169
Barsmark ... 179
Barsø ... 196
Bodum ... 202
Dyrhave ... 207
Løjt-Kirkeby ... 208
Løjt-Skovby med Høgebjærg ... 226
Nørby ... 233
Stollig ... 235
3212. Rise Sogn ... 245
Brunde ... 248
Lunderup ... 253
Mjøls ... 256
Rise ... 258
Rise-Hjarup ... 264
Søst ... 270
Nørre-Ønlev ... 275
3213. Hjordkær Sogn ... 279
Aarslev ... 282
Alslev ... 288
Hjordkær ... 290
Kassø ... 292
Nybøl ... 301
Søderup ... 305
Sønder-Ønlev ... 308
3214. Bjolderup Sogn ... 314
Bolderslev ... 318
Gaaskær ... 324
Hjolderup ... 325
Ingebøl ... 331
Mellerup ... 332
Perbøl med Bjolderup ... 333
Raved ... 336
Rebbøl ... 340
Smedager ... 341
Todsbøl ... 343
Vollerup ... 346

3220. LUNDTOFT-VIS HERREDER ... 349
3221. Uge Sogn ... 351
Almstrup ... 353

Side

Lovtrup ... 355
Uge ... 363

3222. Kliplev Sogn ... 369
Bjerndrup ... 373
Kliplev ... 378
Lundtoft ... 386
Perbøl ... 389
Søgaard ... 391
Visgaarde ... 398

3223. Ensted Sogn ... 399
Sønder-Hostrup ... 403
Røllum ... 410
Stubbæk med Aarup ... 414
Torp ... 421

3224. Felsted Sogn ... 423
Felsted ... 428
Felstedskov ... 436
Grøngrøft ... 439
Kiding ... 440
Skovbøl ... 440
Svejrup ... 444
Traasbøl ... 445
Tumbøl ... 449

3225. Varnæs Sogn ... 453
Bovrup ... 457
Varnæs ... 467

3226. Adsbøl Sogn ... 483
Adsbøl ... 484
Bojskov ... 487
Ladegaardskov ... 489

3227. Graasten Sogn ... 491
Graasten ... 493

3228. Kværs Sogn ... 499
Kværs ... 502
Ladegaard ... 509
Tørsbøl ... 510

3229. Rinkenæs Sogn ... 515
Bækken ... 519
Rinkenæs ... 520

3231. Holbøl Sogn ... 529
Gejlaa ... 533
Hokkerup ... 535
Holbøl ... 539
Hønsnap ... 541
Kelstrupskov ... 546
Undelev ... 547

Side
Vilsbæk 549
Øster-Gejl 556
3271. Bov Sogn 558
Bommerlund 565
Bov med Oldemorstoft 566
Frøslev 573
Kiskelund og Krusaa samt en Del af Kobbermølle 583
Kollund 586
Kragelund med Faarhus 592
Nørre-Smedeby 595
Vejbæk 597

DE VIGTIGSTE KILDE- OG LITTERATUR-FORKORTELSER.

Aarb. = Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie.
Aasen = Ivar Aasen, Norsk Ordbog. Christiania 1873.
AM = Afskrift i den Arna-Magnæanske Samling.
APhS = Acta Philologica Scandinavica.
Ark. = Arkiv för nordisk filologi.
B = Boniteringssager.
BL = Boniterings- og Landmaalingssager.
BLU = Boniterings-, Landmaalings- og Udskiftningssager.
Boy Möller = Boy P. Möller, Wörterbuch der Sylter Mundart. Hamburg 1916.
BrN GG = Johs. Brøndum-Nielsen, Gammeldansk Grammatik I—III. Kbh. 1928—35.
BU = Boniterings- og Udskiftningssager.
Contractb. = Contractbuch i Amtsgericht Flensburg's Arkiv.
Coupon = Couponbøger (Kort) til TM. Matrikulsarkivet.
Danckw = Caspar Danckwerth, Newe Landesbeschreibung der zwey Hertzogthümer Schleswich vnd Holstein. Husum 1652.
DAtl = Pontoppidan, Den Danske Atlas. Tomus VII. Kbh. 1781.
DF = Danske Folkemaal.
DgP = Danmarks gamle Personnavne, udgivet af Gunnar Knudsen og Marius Kristensen, under Medvirkning af Rikard Hornby. Kbh. 1935 flg.
DiplFl = Diplomatarium Flensborgense I—II. Kbh. 1865—73.
Dok = Dokument.
DS = Danmarks Stednavne Nr. 1 ff. Kbh. 1922 ff.
DSt = Danske Studier.
Espersen = Bornholmsk Ordbog af J. C. S. Espersen. Kbh. 1908.
Feilb. = H. F. Feilberg, Ordbog over jyske Almuesmål I—IV. Kbh. 1886—1913.
Fritzner = J. Fritzner, Ordbog over det gamle norske Sprog I—III. Kristiania 1886—1896.
FT = Folketælling. Rigsarkivet.
Förstem. NO = E. Förstemann, Altdeutsches Namenbuch. II. Ortsnamen.
Förstem. NP = E. Förstemann, Altdeutsches Namenbuch. I. Personennamen.
Gst = Generalstabens Maalebordsblade i 1 : 20 000.
Gst 1857—58 = Danske Generalstabskort 1857—58.
HdDB = Herredags-Dombog.
Hellq. EO = E. Hellquist, Svensk etymologisk ordbok. Lund 1922.
Hellq. Sjön. = E. Hellquist, Studier öfver de svenska sjönamnen (Svenska landsmålen). Stockholm 1903—06.
I = Indberetning til Stednavneudvalget.
Jb = Jordebog.
Jenssen-Tusch = H. Jenssen-Tusch, Nordiske Plantenavne. Kbh. 1867.

J. Sørensens Kort = Danske Søkort af Jens Sørensen 1646—1723, udg. af Johannes Knudsen. Kbh. 1916.
K = Kort.
Kalkar = O. Kalkar, Ordbog til det ældre danske Sprog I—V. Kbh. 1881—1918.
KiersAtl = Atlas over Øster-Lygum Sogn ved Sognepræst P. Kier. 1813—21. Lyskopi fra 1923 i Stednavneudvalget efter Haderslev Amtsmusæums Kopi paa gennemsigtigt Papir.
Kok = J. Kok, Det danske Folkesprog i Sønderjylland. I—II. Kbh. 1863—67.
Kort Fm = Kort over de danske Folkemål med Forklaringer ved Valdemar Bennike og Marius Kristensen. Kbh. 1898—1912.
KronSk = Kronens Skøder I—II, udg. af Rigsarkivet ved L. Laursen og Fr. West. Kbh. 1892—1908.
L = Landmaalingssager.
Lasch-Borchling = A. Lasch u. C. Borchling, Mittelniederdeutsches Handwörterbuch. Hamburg 1928 ff.
LB = Løgumbogen 1578 (SRD VIII).
LDipl = Langebeks Diplomatarium. Rigsarkivet.
Lex. poet. = Lexicon Poeticum Antiquæ Linguæ Septentrionalis. Ny Udg. ved Finnur Jónsson. Kbh. 1913—16.
Lind Bin. = E. H. Lind, Norsk-isländska personbinamn från medeltiden. Uppsala 1920—21.
Lind Dopn. = E. H. Lind, Norsk-isländska dopnamn ock fingerade namn från medeltiden. Uppsala 1905—15.
LU = Landmaalings- og Udskiftningssager.
Lundgren-Brate = M. F. Lundgren og E. Brate, Personnamn från medeltiden (Svenska landsmålen). Stockholm 1892—1935.
M = Matrikul. Matrikulsarkivet.
Mandt = Ekstraskattemandtal. Rigsarkivet.
MB = Markbog i Matrikulsarkivet.
Mejer = Johs. Mejers Kort i Danckwerths Landesbeschreibung 1652.
Mejer 1641 = Johs. Mejers haandtegnede Kort over Aabenraa Amt, Rigsarkivet.
Mensing = O. Mensing, Schleswig-Holsteinisches Wörterbuch. Neumünster 1927-35.
Molbech = Dansk Dialect-Lexikon. Kbh. 1841.
Moth = Moths Ordbog, Manuskript paa Kgl. Bibliotek, cit. efter Kalkar.
NE = O. Rygh, Norske Elvenavne. Kristiania 1904.
NecrRip = Necrologium Ripense (SRD V).
NG = Norske Gaardnavne, udg. af O. Rygh m. fl. Kristiania 1897 ff.
NoB = Namn och Bygd, Tidskrift för nord. ortnamnsforskning.
Oda. Personn. = O. Nielsen, Olddanske Personnavne. Kbh. 1883.
ODS = Ordbog over det danske Sprog. Grundlagt af Verner Dahlerup. Kbh. 1919 ff.
OGB = Ortnamnen i Göteborgs och Bohus län. Göteborg 1923 ff.
Oldekop = H. Oldekop, Topographie des Herzogthums Schleswig. Kiel 1906.
Ortschaftsverz. = Ortschafts-Verzeichnis von Schleswig-Holstein. Schleswig 1890.
Outzen = N. Outzen, Glossarium der friesischen Sprache. Kopenhagen 1837.
P. Jensen = P. Jensen, Wörterbuch der nordfriesischen Sprache der Wiedingharde. Neumünster 1927.
Postadr9 = Postadressebog for Kongeriget Danmark, udg. af Vilh. H. Finsen, 9. Udg. Kbh. 1921.

Postadr1932 o. s. v. = Kongeriget Danmarks officielle Post- og Telegraf-Adressebog 1932 flg.
Reg = Register.
RegCapSlesv = Registrum Capituli Slesvicensis.
RegChrI = Registrum Christierni Imi, Urkundensamml. der Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte. Bd. IV.
Rep. = Repertorium diplomaticum regni danici mediævalis I-IV, udg. ved Kr. Erslev. Kbh. 1894—1912. Series Secunda, udg. ved William Christensen. Kbh. 1928 ff.
Richthofen = K. F. v. Richthofen, Altfriesisches Wörterbuch. Göttingen 1840.
Rietz = J. E. Rietz, Svenskt Dialekt-Lexikon. Malmö 1867.
RJb = Roskildebispens Jordebog. SRD VII.
RO = Ribe Oldemoder (Avia Ripensis), udg. ved O. Nielsen. Kbh. 1867.
Ross = H. Ross, Norsk Ordbog. Christiania 1895.
Rygh Personn. = O. Rygh, Gamle Personnavne i norske Stedsnavne. Kristiania 1901.
SchLüb = Schiller und Lübben, Mittelniederdeutsches Wörterbuch. Bremen 1875—81.
Schlyter Ordbok = C. J. Schlyter, Ordbok till Samlingen af Sweriges Gamla Lagar. Lund 1877.
Schmidt-Petersen NF = J. Schmidt-Petersen, Die Orts- und Flurnamen Nordfrieslands. Husum 1925.
SJb = Slesvigbispens Jordebog (SRD VII og Quellensammlung der Schleswig-Holstein-Lauenburgischen Gesellschaft für vaterländische Geschichte VI).
Sk = Skatteliste.
SOÄ = Ortnamnen i Älvsborgs Län, utg. av Kungl. Ortnamnskommitén. Stockholm 1906 ff.
SRD = Scriptores Rerum Danicarum I—VIII, udg. af Jacob Langebek m. fl. Hafniæ 1772—1878.
Söderwall = K. F. Söderwall, Ordbok öfver svenska medeltids-språket I—III. Lund 1884—1918.
Sønderjy. Aarb. = Sønderjydske Aarbøger.
Terpager = Terpager, Ripæ Cimbricæ. Flensborg 1736.
TGst = Tyske Generalstabskort.
TM = Tysk Matrikul. Matrikulsarkivet.
Torp NEO = Torp, Nynorsk etymologisk ordbok. Kristiania 1919.
Trap[1] = Trap, Hertugdømmet Slesvig. Kbh. 1864.
Trap[4] = Trap, Kongeriget Danmark. 4. Udg. Kbh. 1920 ff.
U = Udskiftningssager.
UBl = Blandinger til Oplysning om dansk Sprog i ældre og nyere Tid udgivne af Universitets-Jubilæets Danske Samfund. Kbh. 1881—1916.
Verz = Verzeichniss.
VJb = Valdemars den Andens Jordebog, udg. af O. Nielsen. Kbh. 1873 samt af Svend Aakjær, Kbh. 1926 flg.
VSK = Videnskabernes Selskabs Kort.
VSO = Dansk Ordbog, udgiven under Videnskabernes Selskabs Bestyrelse. Kbh. 1793—1905.
Xenia Lideniana = Xenia Lideniana, Festskrift tillägnad Professor Evald Lidén. Stockholm 1912.
ZSHG = Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holsteinische Geschichte.
ÆDA = De ældste danske Archivregistraturer I—V, udg. af T. A. Becker m. fl. Kbh. 1854—1910.

Middelalderlige Dokumenter citeres kun med Aar og Dato; foreligger de alene i Afskrift, tilføjes i Parentes Afskriftens Tid eller Herkomst. Angaaende de forskellige Afskrivere henvises til Arkivoversigten i IV. Bd. af Repertorium.

Medens der i det meddelte Navnemateriale kun er givet enkelte Eksempler paa hvert Stednavn fra Tiden 16.—19. Aarhundrede, er der medtaget alle de middelalderlige Navneformer, der findes i Udvalgets Samlinger, hvor Fuldstændighed er tilsigtet og vistnok i det store og hele opnaaet for Tiden op til omtrent 1500. Undtagelser er kun gjort ved Navne paa Herreder, Købstæder og Klostre, hvor dog et meget fyldigt Udvalg er bragt. Bogen vil saaledes kunne tjene som Vejledning for Historikere, der søger Oplysning om det enkelte Steds Historie i Middelalderen, idet man gennem de citerede Navneformer let vil kunne finde Vej til Kilderne, for Dokumentstedernes Vedkommende med Bistand af Repertorium.

De i Overskrifterne og Henvisningerne anvendte topografiske Numre svarer til Herredernes, Købstædernes eller Sognenes Numre i Udvalgets Samlinger. Nummerfortegnelsen er trykt i Sønderjydske Aarbøger 1931 p. 228 flg.

ANDRE FORKORTELSER.

ags. = angelsaksisk, oldengelsk.
da. = dansk.
fris. = frisisk.
glda. = gammeldansk.
glsv. = gammelsvensk.
got. = gotisk.
isl. = islandsk.
jy. = jysk.
mnty. = middelnedertysk.
no. = norsk.
nty. = nedertysk (herunder slesvigholstensk).
oht. = oldhøjtysk.
oldn. = oldnordisk (oldnorsk-islandsk).
olds. = oldsaksisk.
sv. = svensk.
ty. = tysk.
ænyda. = ældre Nydansk.
ænysv. = ældre Nysvensk.

LYDBETEGNELSEN.

OVERSIGT OVER DEN ANVENDTE DANIA-LYDSKRIFT.

VOKALTEGN.

i, y, u betegner Rigssprogets Lyd i ile, yde, ude.

į, ų, ᵾ ligger i Aabningsgrad mellem henholdsvis *i* og *e*, *y* og *ø* og *u* og *o*.

ᵾ̇ er en Midttungelyd, som ligger mellem *ᵾ og ų*.

e, ø, o er lidt mere lukkede end i Rigssprogets ene, øde, ose; de lange Lyd er ofte temmelig stærkt diftongerede, i Retning af *e·ⁱ, ø·ⁱ, o·ᵘ*; her er Lydene dog overalt gengivet ved *e·, ø·, o·*.

ɛ, ǫ, 0, œ ligger mellem *e* og *æ, ø* og *ɐ* og *o* og *å* (*0* er lidt mere lukket end *œ*).

æ, ɐ, å er i Reglen lidt mere lukkede end i Rigssprogets æde, Høne, Gaade.

æ, ö er mere aabne end Rigssprogets korte æ, ø i sætte, Søn.

ɔ er i Reglen mere lukket og rundet end i Rigsspr. Kop, Haand.

ä, ɜ betegner Rigssprogets Lyd i stærk, grøn.

ȧ, ɔ̇ ligger mellem henholdsvis *a* og *ä* og *ɔ* og *ɜ*.

a, Rigssprogets a-Lyd i Gade, Hat, forekommer kun som kort Vokal og kun foran Palatal og vokalisk r, samt i Diftongen *aį*: *manᵧ* Mand, *ga.i·* Gader, *paįd* Padde (Frø).

ɑ, Rigssprogets a i bange, er i de fleste sønderjy. Egne den normale a-Lyd.

ɐ betegner en mere aaben Lyd, omtrent som Rigssprogets a i Arm.

i̊, æ̊, å̊ forekommer kun i Diftongerne *i̊ᵾ, æ̊ᵾ, å̊ᵾ* og betegner temmelig variable Lyd, der ligger mellem henholdsvis *i* (*į*) og *y* (*ų*), *æ* (*œ*) og *ö* (*ɐ*) og *ɔ* og *ɐ*.

ə er den svage, ubestemmelige Mellemvokal (Rigssprogets e i tale); her bruges Tegnet ofte foran *t, d, n* som Betegnelse for, at *t, d, n* er stavelsedannende.

ɜ, ɻ, ʋ betegner lidt stærkere Mellemvokaler, hvis Kvaliteter kan bestemmes som liggende i Nærheden af henholdsvis *æ, i* og *a*.

KONSONANTTEGN.

p, t, k, b, d, g, v, f, s, m, n, h, j svarer alle til Rigssprogets Lyd. Dog er *p, t, k* lidt mindre pustede end i Rigssproget; den upustede Lyd betegnes altid ved *b, d, g: sde.n* Sten.

ḳ, ɡ betegner palataliserede k- og g-Lyd, noget mere fremskudte end i Rigssprogets kj- og gj-Forbindelser (Kjole, gjort).

ƒ, ɖ er de palatale Klusiler, f. Eks. i vestslesvigsk *bɥƒ* By, *ʀiɖəs* Ris.

ʈ, ɖ betegner samme Lyd som i Rigssprogets t og d i tjene, Djævel.

q er Rigssprogets aabne g-Lyd i bage, Dige.

x er den tilsvarende ustemte Lyd (lidt svagere artikuleret end tysk ch) i sønderjy. *ba·x* bage, *di·x* Dige.

w svarer omtrent til engelsk w.

ŋ betegner den Lyd, der i Skriftsproget skrives ng: Vinge, lang.

ŋ, ɭ er palataliseret *n* og *l* (*n* og *l* med j-Klang): sønderjy. *maŋ* Mand, *sgo·ɭ* skolde.

ɫ er velartet (hult) l, der ligner det engelske l i full, men udtales med temmelig stærk Hævning af Bagtungen: sønderjy. *sgo·ɫ* Skole.

ʀ betegner snurret og usnurret Tungespids-r.

ʎ betegner snurret Bagtunge-r (Drøbel-r).

ɹ̈ er et vokalisk Fortunge-r, f. Eks. i sønderjy. *sdɔ̈ɹ̈·* større.

ɹ er et vokalisk Bagtunge-r, f. Eks. i Rigsspr. varm.

ANDRE TEGN.

' betegner Stød paa den foregaaende Lyd.

· og . betegner, at den foreg. Lyd er henholdsvis lang eller halvlang.

ˈ og ˌ angiver, at den flg. Stavelse har henholdsv. Hovedtryk eller Bitryk. Naar der ikke er sat Tryktegn, betyder det, at Forleddet har Hovedtryk, medens Efterleddet er trykløst.

ˈ foran et Navn (el. Navneled) betegner, at dette udtales med sammensat musikalsk Accent (Tostavelsesaccent, Gravisaccent, Accent 2). Tegnet er kun brugt, naar Optegneren var sikker paa at høre Accent 2; at Tegnet mangler ved et Navn behøver derfor ikke at betyde, at dette udtales med Accent 1.

Foruden *Dania-Lydskriften,* den kursiverede Lydskrift, som meddeles umiddelbart efter hvert enkelt Navns Normalform, er lejlighedsvis anvendt den *Lyngbye'ske Lydskrift,* saaledes i Citater fra Feilbergs Ordbog, og i mange Tilfælde en *forenklet, grovere Lydskrift,* der altid trykkes med Antikva-Typer; denne, der hovedsagelig findes i Indberetningerne fra 1921 flg., bygger paa Lydskriftvejledningen i Svend Aakjær: Vejledning i Optegnelse af Stednavne, Aarhus 1921, men da denne Lydskrift i det hele hviler paa Danias System og blot indeholder langt færre Tegn, ikke mange flere end Alfabetets alm. Tegn, vil det ikke være nødvendigt at aftrykke den her. En Ejendommelighed ved den er dog de understregede Vokaler, som betegner mere sænkede Lyd.

DANMARKS STEDNAVNE

Af denne Skriftserie, i hvilken efterhaanden Stednavnene fra alle Dele af Danmark vil blive Genstand for Behandling, er hidtil udkommet følgende Numre:

Nr. 1. **Samsøs Stednavne.** 1922. Bogladepris 4 Kr.

Nr. 2. **Frederiksborg Amts Stednavne.** 1929. Bogladepris 4 Kr. 50 Øre.

Under Udgivelse er:

Nr. 3. **Sønderjyske Stednavne** I, Indledning og Register.

Nr. 4. **Sønderjyske Stednavne** II, Haderslev Amt.

Nr. 5. **Sønderjyske Stednavne** III, Tønder Amt (afsluttet 1933).

Nr. 6. **Sønderjyske Stednavne** IV, Aabenraa Amtsraadskreds (afsluttet 1936).

Nr. 7. **Sønderjyske Stednavne** V, Sønderborg Amtsraadskreds (under Udarbejdelse).

Sønderjyske Stednavne agtes udsendt i ca. 18 Leveringer à ca. 10 Ark til en Subskriptionspris af 30 Øre pr. Ark eller 3 Kroner for en Levering paa 10 Ark. Subskription, der er bindende for hele Værket, kan tegnes i alle Boglader. Enkelte Hæfter sælges ikke.